

Begroting 2024

met aanbiedingsbrief

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Aanbiedingsbrief	4
Leeswijzer	9
Begroting in hoofdlijnen	12
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	17
Programma 1 Integrale veiligheid en openbare orde	32
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	40
Programma 3 Economie	50
Programma 4 Onderwijs	53
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	62
Deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en cultuur)	63
Deelprogramma 5B Openbaar groen en (openlucht) recreatie	71
Programma 6 Sociaal domein	74
Deelprogramma 6A Sociale infrastructuur	75
Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)	78
Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	89
Deelprogramma 6D Jeugdhulp	94
Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	99
Programma 8 Stadsontwikkeling	111
Paragrafen	119
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	120
Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit	121
Algemene risico's	125
Risico's sociaal domein	131
Overige risico's	136
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	144
Onderhoud kapitaalgoederen	145
Openbare ruimte	146
Gemeentelijk vastgoed	150
Overzicht kapitaalgoederen	157
Paragraaf Financiering	159
Paragraaf Bedrijfsvoering	163
Paragraaf Wet open overheid	170
Paragraaf Verbonden partijen	171
Samenvatting Verbonden partijen	172
Gemeenschappelijke regelingen	175
Vennootschappen en coöperaties	182
Stichtingen en verenigingen	187
Overige gerelateerde partijen	189
Paragraaf Grondbeleid	192
Paragraaf Lokale heffingen	196

Financiële begroting	209
Raadsbesluit	234
Bijlagen 2024	235
Personele sterkte en personeelslasten	236
Reserves en voorzieningen	237
Investeringskredieten	259
Onderzoeksopdrachten	261

Aan: De leden van de raad van de gemeente CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Datum: 3 oktober 2023

Betreft: Aanbiedingsbrief Begroting 2024

Geachte dames en heren,

Hierbij bieden we u ter vaststelling de Begroting 2024 aan.

We staan op een financieel kruispunt. Capelle kent al jaren een traditie waarin het aanbieden van een sluitende meerjarenbegroting een vanzelfsprekend uitgangspunt is. Maar dat uitgangspunt staat onder druk, met het 'ravijnjaar' 2026 dat alle gemeenten boven het hoofd hangt als het Rijk niet met structurele middelen over de brug komt. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert dan ook om noodzakelijke investeringen niet uit te stellen en het tekort dat ontstaat juist te laten zien. Dat stelt ons voor de vraag: Welke kant willen we op?

In deze begroting kiezen we welke kant we opgaan en maken we twee belangrijke keuzes.

De eerste keuze is om het advies van de VNG te volgen. Want zelfs als we niet zouden investeren, en zelfs na het doorvoeren van besparingsmogelijkheden, is het meerjarenperspectief negatief. Om dat perspectief om te draaien zou nu al bezuinigd moeten worden. Dat kan niet zonder ingrijpende beleidskeuzes te maken of ons beginsel van lage lasten voor de Capellenaar los te laten. Beiden vinden we op dit moment niet verantwoord.

Wel is er de afgelopen periode actief gezocht naar besparingsmogelijkheden. In lijn met de memo Invulling taakstelling (2021) zijn besparingsmaatregelen opgenomen – olopend tot € 6,1 miljoen – die financieel-technisch van aard zijn (spoor 1), gericht zijn op 'scherper aan de wind zeilen' (spoor 2), of de doelmatigheid en efficiency van de gemeente vergroten (spoor 3).

De tweede keuze is investeringen in de stad zoveel mogelijk incidenteel te doen, voor de jaren 2024 en 2025, in plaats van structureel. Zo voorkomen we stilstand en blijven we Capellenaren de steun en aandacht geven die ze verdienen en soms zelfs heel hard nodig hebben. Financieel gezien geven we onszelf hiermee de ruimte om op tijd bij te sturen, als het Rijk dat niet doet. Maar het signaal is helder: met te weinig en steeds minder structurele middelen lopen we tegen grenzen aan en wordt het lastiger om onze gemeentelijke taken uit te voeren. Wij staan voor financieel houdbare overheidsfinanciën en daarmee op termijn ook een EMU-saldo binnen de referentiewaarde (€ 9 miljoen).

Daarbij komt de afweging van het college om op basis van het besluit van uw raad ook in 2024 en 2025 incidenteel de lasten van kwietschelding van gemeentelijke heffingen voor rioolheffing en afvalstoffenheffing ten laste van de algemene middelen in plaats van de Capellenaar te brengen. Eindresultaat is zowel een sluitende begroting voor 2024 als voor 2025.

Een risico dat hiernaast niet onbenoemd kan blijven is de uitvoeringskracht van onze organisatie, gezien de situatie op de arbeidsmarkt. Als organisatie werken we er hard aan om talentvolle mensen binnen te halen die ons helpen onze doelen te behalen. Maar het is een uitdaging, die effect heeft op wat we daadwerkelijk kunnen uitvoeren.

Ondanks de financiële onzekerheden en uitdagingen op de arbeidsmarkt, leggen we bovenal een begroting voor die laat zien dat we met enthousiasme en betrokkenheid samen blijven werken aan de ambities uit ons Capels Akkoord 'Voor vandaag en morgen'.

1. Beleidsinhoudelijke ontwikkelingen

Hieronder geven we enkele belangrijke beleidsinhoudelijke punten weer.

Bestuur en veiligheid

We gaan aan de slag met het structureel inbedden van het Denk & Doe mee!-fonds in de organisatie, nadat de raad hiertoe in juli besloot. Voor 2024 en 2025 wordt per jaar een subsidiebedrag van 600 duizend euro beschikbaar gesteld. Zo blijven we ook de komende jaren maatschappelijk initiatief stimuleren en faciliteren.

Op het terrein van veiligheid is vanaf 2024 bijzondere aandacht voor de Capelse jeugd. We zien een aantal zorgelijke ontwikkelingen bij groepen (zeer jonge) jongeren als het gaat om onder meer agressie, geweld, wapen- en messenbezit, drugsgebruik en -handel, witwassen en een toename in het aantal rivaliserende groepen. Ook is er een verontrustende toename van het aantal jonge minderjarigen dat betrokken is bij ernstige criminaliteit. Met name incidenten met messengeweld en wapenbezit zijn de afgelopen jaren onder een deel van de jonge jeugd in Capelle gestegen. Een klein deel van de Capelse jeugd vraagt om specifieke aandacht vanwege gewelddadig gedrag. Daarom is specialistisch grenzenstellend jongerenwerk cruciaal. Dit jongerenwerk begrenst én biedt kansen aan de (hoog-)risicojeugd, waarmee crimineel en overlastgevend gedrag wordt teruggedrongen.

Sociaal domein

Het afgelopen jaar is er bijzonder veel aandacht geweest voor de bestaanszekerheid van Capellenaren. Ook rond de Tweede Kamerverkiezingen krijgt het thema volop aandacht, en is via de Miljoenennota extra geld beschikbaar gesteld voor groepen die het moeilijk hebben. Hoewel de problemen nu op het oog minder ernstig of minder dringend lijken, blijven we waakzaam. Eind 2023 verwachten we duidelijkheid te krijgen hoe het kabinet het bestaansminimum wil garanderen. Afhankelijk van de uitkomst kijken we of het nodig is om de maximale vastgestelde bedragen binnen de bijzondere bijstand te indexeren en/of het minimabeleid aan te passen.

De gemeente zet zich in voor het uitvoeren van afspraken uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De middelen voor 2024-2026 zijn door middel van een integraal plan van aanpak aangevraagd bij het Rijk. Een reactie op deze aanvraag wordt eind november verwacht. Met deze middelen leggen we in Capelle een stevigere basis voor integraal preventief gezondheidsbeleid. Zo zetten we in op sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis. Het gaat hierbij deels om de uitvoering van langer lopende programma's en regelingen, zoals Kansrijke Start, Eén tegen Eenzaamheid en de Brede Regeling Combinatiefuncties. Daarnaast is er meer of hernieuwde aandacht voor onder andere valpreventie, de aanpak van overgewicht, een gezonde leefomgeving en mentale gezondheid.

Alle Capelse kinderen en jongeren verdienen het om gelijke kansen te krijgen en zich gezond te ontwikkelen. Zo moet elk kind onderwijs krijgen in een modern en fris gebouw. In 2024 brengen we samen met de schoolbesturen de kwaliteit en duurzaamheid van onderwijshuisvesting in kaart. Waarbij alle schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs aan bod komen. Ook willen we kansen van jongeren vergroten door in 2024 ons bestaande ondersteuningsaanbod beter zichtbaar en bereikbaar te maken voor kinderen en jongeren met (risico op) een onderwijsachterstand – en hun ouders. Dit gebeurt op wijkniveau.

Fysiek domein

Het verbeteren van mobiliteit voor automobilisten, fietsers en voetgangers krijgt in 2024 volop aandacht. Voor de MIRT starten we met de uitwerking van een aantal projecten die op het gebied van fiets- en automobilititeit de doorstroming moet verbeteren. We starten met het onderzoek naar de doorstroming van de Capelseweg en de Kanaalweg. Daarnaast maken we beleid voor de voetganger, fietsers en het openbaar vervoer. In 2024 verplaatsen we de bromfiets op diverse locaties van het (brom)fietspad naar de weg. Hierdoor nemen de snelheidsverschillen op het fietspad af en wordt het prettiger en veiliger fietsen op het fietspad. Ook staan we stil bij waar oversteekvoorzieningen bij scholen aan moeten voldoen en wanneer we zebrapaden realiseren of weghalen.

Verduurzaming moet voor de Capellenaar betaalbaar blijven. Maar de weg naar subsidies en leningen voor isolatie- en andere duurzaamheidsmaatregelen blijkt voor veel Capellenaren moeilijk. Daarom willen we dat woningeigenaren en maatschappelijke organisaties gebruik kunnen maken van een Capelse duurzaamheidslening. Deze stellen we in eerste instantie incidenteel beschikbaar voor 2024 en 2025. Voor woningeigenaren van een grondgebonden koopwoning bieden we voor dezelfde periode een rentekorting van 1,5 % aan bij het Warmtefonds. Voor maatschappelijke organisaties willen we een lening via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) mogelijk maken, omdat zij geen lening kunnen afsluiten bij het Warmtefonds. Ook gaan we aan de slag met de uitvoering van het Capels Isolatie Plan (CIP) en bieden we alle Capellenaren onafhankelijke ondersteuning bij het vinden én aanvragen van subsidies en leningen op het gebied van verduurzaming.

We geven uitvoering aan de eerste twee jaar van het Programma Buitenruimte. Zo maken en behouden we een veilige, schone en prettige buitenruimte voor alle Capellenaren. In lijn met het raadsbesluit betrekken we voor de acties 'Klimaat adaptief inspelen op verminderen van hittestress,

wateroverlast, watertekort en fijnstof' en 'Buurtplekken' de gehele benodigde investering (2024 tot en met 2028) bij de overwegingen bij deze begroting.

Intussen bouwt Capelle ook door aan de stad. Kijk maar naar de Florabuurt, het Amandelpark en het Stadsplein. We blijven inzetten op het laten aansluiten van de woningvoorraad bij de woonbehoeften in Capelle en de regio, door woningen te bouwen, zoals de circa 5.500 woningen in het Rivium, de woon-werkwijk die stap voor stap dichterbij komt.

2. Financiële resultaat (exploitatieresultaat en EMU-saldo)

De onderstaande tabel laat de financiële resultaten zien: het saldo van baten en lasten.

Financiële eindstand (bedragen in € 1.000)	Begroting en meerjarenbegroting							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Begroting 2023 (incl. amendement)	V13.366	V15.667	V3.641	V2.102	V792	N568	N2.051	N2.051
Eindstand Najaarsnota 2022	V12.390	V13.885	V4.549	N2.425	N4.746	N6.902	N9.121	N9.121
Eindstand Voorjaarsnota 2023	V8.885	V10.103	V565	N5.545	N9.531	N11.990	N14.712	N17.241
Actualisatie	N7.892	N7.536	N7.771	N8.844	N7.820	N8.168	N8.198	N8.320
Wijzigingsvoorstellen	N2.025	N1.163	V731	V4.551	V5.275	V5.384	V4.456	V3.891
Besparingsvoorstellen	V1.390	V2.895	V4.605	V4.508	V4.685	V5.033	V5.500	V6.119
Eindstand Begroting 2024	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

EMU-saldo

Het EMU-saldo ontwikkelt zich als volgt:

EMU-saldo	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
NJN 2022	-16.778	-22.732	-14.623	-22.389	-15.648	-22.262	-19.542	-23.507	
VJN 2023	-44.416	-27.265	-17.215	-17.485	-24.017	-24.058	-30.947	-30.858	-31.659
Begroting 2024		-28.819	-14.404	-20.949	-23.807	-23.290	-15.676	-25.036	-16.610

Voor 2024 en 2025 hebben we een sluitende begroting. Vanaf 2026 hebben we geen sluitende begroting. Dit komt door toenemende afschrijvings- en rentelasten over onze investeringen en een trendmatige groei van de lasten van het sociaal domein.

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft een inschatting van alle verwachte kasstromen: alle feitelijke inkomsten en uitgaven. Zoals uit het EMU-saldo blijkt is er op basis van de begroting sprake van een negatief EMU-saldo. Dit komt er op neer, dat we in alle jaren meer uitgeven dan dat er binnenkomt. Hierdoor nemen de leningen en daarbij behorende rentelasten jaarlijks toe. Voor Capelle geldt een EMU-referentiewaarde van € 9 miljoen. Het EMU-saldo verbetert t.o.v. de Voorjaarsnota 2023. Dit komt voornamelijk door een besparingsvoorstel. Dit besparingsvoorstel gaat uit van de onderrealisatie van het EMU-saldo. Op basis van analyses op de afgelopen jaren wordt uitgegaan dat er jaarlijks per saldo € 10 miljoen (waaronder minimaal € 3 miljoen minder investeringen) minder kasuitgaven zullen zijn dan op basis van alle plannen waarmee in de begroting gerekend is.

Actualisatie

Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2023 zijn er relatief hoge loon- en prijsstijgingen geweest. Dit uit zich in de actualisatie van een jaarlijks bedrag rond de € 8 miljoen. We zijn hiervoor onvoldoende gecompenseerd in de algemene uitkering van het Rijk: in de meicirculaire 2023 werd hiervoor € 5 miljoen beschikbaar gesteld (onderdeel van de wijzigingsvoorstellen). Hierdoor staat de meerjarenbegroting ook onder druk. Dat is ook de reden waarom er langs verschillende sporen besparingsvoorstellen zijn opgesteld. Deze brengen verlichting, maar zijn niet genoeg om de verwachte tekorten op te vangen.

Wijzigingsvoorstellen

Na de actualisatie hebben we diverse wijzigingsvoorstellen opgesteld, die we u voor besluitvorming voorleggen. In de programmabegroting hebben we deze per programma toegelicht. Een deel van de wijzigingsvoorstellen beschouwen we als onvermijdelijk, zoals het verwerken van de Meicirculaire 2023, de afboeking van de taakstelling van de Hervormingsagenda Jeugd 2024 en de consequenties uit de Begroting 2024-2027 van de GGD.

Besparingsvoorstellen

In deze begroting zijn diverse besparingsvoorstellen opgenomen. Deze richten zich vooral op financieel-technische besparingen op het gebied van kosten van onderhoud en op rentelasten. Voor

wat betreft doelmatigheid zijn er voorstellen voor het aanstellen van toezichthouders Jeugd en WMO en wordt een voorstel gedaan voor een besparing op de kosten van WMO.

Risico's

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rapporteren we over de risico's die we als gemeente lopen. Onze weerstandsratio is relatief hoog en meer dan voldoende om de nu bekende en gekwantificeerde risico's op te vangen. Wel zien we een duidelijke toename van de risico's, zowel door de in deze begroting opgenomen taakstelling Hervormingsagenda Jeugd als door de nieuwe opgenomen besparingsvoorstellen die in de praktijk wel geëffectueerd moeten worden. Waar we verwachten dat het risico zich ook daadwerkelijk voor zal gaan doen, verwerken we dit in de begroting.

3. Financiële kengetallen

Het exploitatieresultaat dat hierboven is toegelicht, is niet het enige middel om de financiële gezondheid van gemeenten te beoordelen. Er zijn bijvoorbeeld ook posten die niet meegenomen worden in dit saldo, maar wel tot feitelijke kosten leiden, zoals uitgaven in voorzieningen of investeringskredieten. Sinds een aantal jaar is het daarom voor gemeenten verplicht om financiële kengetallen te berekenen. Hieronder zijn de signaleringswaarden zoals de provincie Zuid-Holland deze hanteert voor de beoordeling van de kengetallen weergegeven. Dit komt mede omdat we in de besparingsvoorstellen voorgesteld hebben om met verwachte onderrealisaties van investeringskredieten en groot onderhoud voortaan rekening te houden. Hierdoor hoeven minder leningen te worden aangetrokken wat gunstig is voor de Netto schuldquote (gecorr.). De solvabiliteit verslechtert licht omdat de begrotingsresultaten afnemen.

Signaleringswaarden provincie Zuid Holland voor ratio's	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1 netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2 solvabiliteit	>50%	20-50%	<20%

Netto schuldquote

De Netto schuldquote, gecorrigeerd voor door verstrekte leningen, laat de volgende ontwikkeling zien:

Netto schuldquote (gecorr.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
NJN 2022	30,1%	43,0%	49,9%	61,0%	68,9%	79,7%	86,2%	99,0%	
VJN 2023	31,8%	46,5%	54,4%	63,6%	75,4%	86,7%	100,7%	114,2%	128,0%
Begroting 2024		39,2%	46,9%	56,8%	67,8%	77,5%	84,5%	95,4%	102,2%

Solvabiliteit

De solvabiliteit, oftewel de verhouding 'eigen vermogen / totaal vermogen', ontwikkelt zich als volgt:

Solvabiliteit	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
NJN 2022	59,0%	56,9%	56,2%	53,6%	51,2%	48,0%	45,8%	42,5%	
VJN 2023	56,4%	53,9%	52,9%	50,6%	46,8%	43,0%	39,1%	34,7%	30,1%
Begroting 2024		54,5%	53,3%	50,0%	46,0%	42,5%	40,2%	36,0%	32,1%

Ondanks dat enkele kengetallen een verbetering laten zien ten opzichte van de Voorjaarsnota 2023, achten we het raadzaam om onze vermogenspositie in de komende jaren te versterken. Zoals uit het EMU-saldo blijkt is er op basis van de begroting sprake van een financieringsbehoefte in alle jaren. Dit betekent dat we jaarlijks meer geld moeten lenen dan dat we aflossen. Per saldo gaat het in de periode 2024 tot en met 2031 om € 168 miljoen. Dit komt ook naar voren uit de ontwikkeling van de schuldquote. Op langere termijn is dit financieel geen houdbare situatie.

4. Vervolprocedure

U behandelt de Begroting 2024 op 30 oktober en 31 oktober 2023 in de commissies en op 13 november 2023 in de raad. De raad autoriseert de verantwoording op programmaniveau. De Begroting 2024 sturen we na vaststelling in de gemeenteraad naar onze toezichthouder de provincie Zuid-Holland.

5. Informatie en vragen

U kunt beleidsinhoudelijke en financieel-technische vragen stellen bij de afdeling Financiën via p&c@capelleaandenijssel.nl.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel,

De secretaris

De burgemeester

w.g.

w.g.

drs. A.R. Ruijmgart RA MGA, loco

M.E. Wilson, loco

Leeswijzer

Algemeen

Primaire doelgroep van deze begroting is uw gemeenteraad. Daarnaast is het bedoeld Capellenaren, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden, waaronder de provincie Zuid-Holland, inzicht te geven in de beleidsvoornemens en de financiële cijfers over 2024. Documenten van Planning en control zijn digitaal terug te vinden op de site capelleaandenijssel.begrotingsapp.nl.

In 2024 kennen wij de volgende documenten: begroting, voorjaarsnota, najaarsnota en jaarstukken.

- Alle in de begroting genoemde bedragen zijn x € 1.000, tenzij anders aangegeven. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan.
- We noteren een bedrag met een V of een N, waarbij V staat voor 'per saldo voordeel' en N staat voor 'per saldo nadeel'. Een V kan zowel lagere lasten als hogere baten betekenen. Een N kan zowel hogere lasten als lagere baten betekenen.
- Waar in de tekst geschreven staat 'u' of 'uw' mag u ervan uitgaan dat de gemeenteraad wordt bedoeld.

Hoe is de begroting opgebouwd?

De begroting is opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting is opgebouwd uit het programmaplan (programma's) en paragrafen. De programma's geven informatie per 'beleidsveld'. De paragrafen geven informatie over de gemeente in zijn geheel en geven diverse dwarsdoorsneden door de programma's heen. Ze zijn bedoeld om de raad een beleidsmatig inzicht te geven in beheersmatige zaken.

Financiële begroting

De financiële begroting bevat een aantal cijfermatige tabellen, zoals het overzicht van baten en lasten, het overzicht van incidentele baten en lasten, algemene dekkingsmiddelen, geprognosticeerde balans en de reserves en voorzieningen. In deze begroting is een overzicht van de investeringskredieten en een kasstroomoverzicht opgenomen. De Financiële begroting bevat een meerjarenraming van 7 jaar.

Autorisatieniveau gemeenteraad

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's, behalve binnen programma's die bestaan uit deelprogramma's. Hier bevindt het niveau zich op de deelprogramma's.

Wat staat er in het programmaplan (programma's)?

Het programmaplan is samengesteld uit de volgende 9 programma's:

- Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
- Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
- Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat
- Programma 3 Economie
- Programma 4 Onderwijs
- Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
  - Deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)
  - Deelprogramma 5B Openbaar Groen en (openlucht) recreatie
- Programma 6 Sociaal Domein
  - Deelprogramma 6A Sociale Infrastructuur
  - Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)
  - Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke Ondersteuning
  - Deelprogramma 6D Jeugdzorg
- Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu
- Programma 8 Stadsontwikkeling

Ieder programma bestaat uit onderstaande onderdelen:

- In de **missie** staat de overkoepelende programmadoelstelling. De missie laat zien waar het programma over gaat;

- De eerste twee W-vragen zijn: **Wat willen wij bereiken** (doelstellingen) en **Wat gaan wij daarvoor doen** (prestaties/activiteiten). Bij 'Wat willen wij bereiken' geven wij aan welk maatschappelijk effect (of algemene beleidsdoelstelling) wij met het betreffende programma voor de gemeente willen bereiken. Dit is het domein van de raad. Bij de tweede W-vraag (wat gaan wij daarvoor doen) benoemen wij de specifieke prestaties die in het begrotingsjaar worden geleverd en die bijdragen aan de doelstellingen. Deze hebben wij zo geformuleerd dat de raad kan controleren, tussentijds of via het jaarverslag, of het college de afgesproken prestaties heeft geleverd. Aan de doelstellingen hebben wij eveneens, waar van toepassing, indicatoren weergegeven. Dit betreffen zowel eigen Capelse indicatoren als verplichte landelijke indicatoren.
De landelijke indicatoren zijn vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 0, zijn afkomstig uit landelijke databases via waarstaatjegemeente.nl. Wij zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen directe invloed op. De gegevens van half september 2023 zijn opgenomen. Op de site www.waarstaatjegemeente.nl is een vergelijking met andere gemeenten mogelijk. Wij geven de cijfers van Capelle en Nederland in een grafiek weer. De Capelse indicatoren geven, net als de landelijke indicatoren, een beeld van de reeds gerealiseerde en na te streven prestaties en effecten op de beleidsvelden. Dit zijn echter 'Capelse' indicatoren, omdat ze niet landelijk voorgeschreven zijn. Wij nemen de indicatoren met bron bewonersenquête niet op in deze begroting, omdat de bewonersenquête niet in een even jaar wordt uitgevoerd.
In deze begroting nemen wij bij zowel de landelijke als de Capelse indicatoren ook een verwachtingswaarde of streefwaarde voor het jaar 2024 op. Een verwachtingswaarde staat bij indicatoren waar wij geen directe invloed op hebben (bijvoorbeeld WOZ-waarde) of bij indicatoren waarbij het positief is mocht de uiteindelijke waarde onder de opgenomen waarde komen (bijvoorbeeld voortijdige schoolverlaters). Wij streven bij deze indicatoren meestal naar een zo laag mogelijke waarde, maar hebben een verwachting van deze waarde in 2024 gezien ons beleid. De term streefwaarde zou voor deze indicatoren voor verwarring kunnen zorgen en daarom hanteren wij hier ook de term verwachtingswaarde. In alle andere gevallen spreken wij in deze begroting over streefwaarde.
Voor de Begroting 2025 zijn wij voornemens deze systematiek te evalueren. Diverse niet geactualiseerde cijfers, cijfers die in het geval ervan enkele jaren weinig zeggen en het inmiddels relatief hoge aantal indicatoren is hiervoor een belangrijke aanleiding.
- In de **ontwikkelingen** wordt een korte beschrijving gegeven van de context, de achtergronden en de actuele ontwikkelingen die binnen het programma spelen;
- De **kaderstellende beleidsnota's** zijn kaderstellende beleidsstukken die bij dit programma horen en vastgesteld zijn door uw gemeenteraad. Deze nota's zijn openbaar en op internet te vinden;
- Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat wij de betrokkenheid van **verbonden partijen** op een programma inzichtelijk maken. De volledige informatie over verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen;
- Per programma treft u de **wijzigingsvoorstellen** aan. Hierbij maken wij onderscheid in onvermijdelijke voorstellen, technische voorstellen en beleidskeuzes. In deze Begroting 2024 hebben wij hier **besparingsvoorstellen** aan toegevoegd;
- **Wat mag het kosten?** Bij de derde W-vraag stelt uw raad de voor het programma benodigde financiële middelen vast. De lasten en baten per programma specificeren wij globaal. In de tabel worden de totale kosten per programma vermeld exclusief en inclusief de mutaties in de reserves. Alle besluitvorming tot en met de voorjaarsnota is verwerkt. Het nieuwe beleid hebben wij hierin inclusief de wijzigingsvoorstellen opgenomen. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan;
- **Analyse verschil Begroting.** Analyse op hoofdlijnen waarin het verschil in raming van het begrotingsjaar met de raming van het voorgaande begrotingsjaar (na wijziging) wordt gepresenteerd;
- In een aantal programma's wordt ook de **subsidieplafonds** weergegeven. In de Algemene Subsidieverordening (ASV) is opgenomen dat uw raad subsidieplafonds in de zin van artikel 4:22 Awb kan vaststellen. Een subsidieplafond is het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies krachtens een bepaald

wettelijk voorschrift (subsidieregeling). Dit betekent overigens niet dat deze bedragen ook daadwerkelijk als subsidie worden verstrekt.

Wat staat er in de paragrafen?

De paragrafen zijn een belangrijk element in de begroting. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de begroting gezien vanuit een bepaald perspectief. Veel van de paragrafen zijn hierdoor een belangrijke aanvulling op de informatie over de (meerjaren)begroting. Vrijwel alle paragrafen zijn wettelijk voorgeschreven vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De paragrafen vormen de kaders die uw raad ons stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). Uw raad heeft hiermee instrumenten in handen om:

1. de beleidslijnen van de diverse onderdelen van de financiële functie vast te stellen;
2. de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

We hebben de onderstaande paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Wet open overheid;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Lokale heffingen.

Wat staat er in de financiële begroting?

De financiële begroting bevat:

- Overzicht baten en lasten;
- Reservemutaties per programma;
- Overzicht taakvelden per programma;
- Incidentele baten en lasten;
- Algemene dekkingsmiddelen;
- Financiële positie;
- Post onvoorzien;
- Geprognoseerde balans;
- EMU-saldo;
- Kasstroomoverzicht;
- Reserves en voorzieningen;
- Financiering (treasury);
- Vennootschapsbelasting;
- Continueren activiteiten.

Wat staat er in de bijlagen?

De bijlagen worden ter informatie verstrekt aan uw raad. In deze begroting zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- Personele sterke en personeelslasten;
- Reserves en voorzieningen;
- Investeringskredieten;
- Onderzoeksoopdrachten.

Begroting in hoofdlijnen

Eindstand Begroting 2024

Capelle kent al jaren een traditie waarin het aanbieden van een sluitende meerjarenbegroting een vanzelfsprekend uitgangspunt is. Maar dat uitgangspunt staat onder druk, met het 'ravijnjaar 2026' dat alle gemeenten boven het hoofd hangt. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om noodzakelijke investeringen niet uit te stellen en het tekort dat ontstaat juist te laten zien. Dit advies is opgevolgd. De Voorjaarsnota 2023 liet een voordelig resultaat zien in de eerste jaren. In de Voorjaarsnota 2023 werd ook aangekondigd dat bij een aantal verbonden partijen een autonome- en beleidsmatige verhoging van de gemeentelijke bijdragen te verwachten was. Deze zijn in deze begroting opgenomen, tezamen met overige beleidsvoornemens. Deze ontwikkelingen drukken in de onderdelen Actualisatie en Wijzigingsvoorstellen op de eindstand van de Begroting 2024. Daarom is ook een onderdeel Besparingen toegevoegd om te komen tot een sluitende begroting in 2024 en 2025. Vanaf 2026 hebben wij geen sluitende begroting. Langs verschillende sporen zijn besparingsvoorstellen opgesteld. Deze brengen verlichting, maar zijn niet genoeg om de verwachte tekorten op te vangen vanaf 2026.

Financiële eindstand (bedragen in € 1.000)	Begroting en meerjarenbegroting							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Begroting 2023 (incl. amendement)	V13.366	V15.667	V3.641	V2.102	V792	N568	N2.051	N2.051
Eindstand Najaarsnota 2022	V12.390	V13.885	V4.549	N2.425	N4.746	N6.902	N9.121	N9.121
Eindstand Voorjaarsnota 2023	V8.885	V10.103	V565	N5.545	N9.531	N11.990	N14.712	N17.241
Actualisatie	N7.892	N7.536	N7.771	N8.844	N7.820	N8.168	N8.198	N8.320
Wijzigingsvoorstellen	N2.025	N1.163	V731	V4.551	V5.275	V5.384	V4.456	V3.891
Besparingsvoorstellen	V1.390	V2.895	V4.605	V4.508	V4.685	V5.033	V5.500	V6.119
Eindstand Begroting 2024	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Actualisatie Begroting

In de actualisatie van de meerjarenbegroting hebben wij, conform de uitgangspuntenbrief voor de Begroting 2024, verschillende budgetten geactualiseerd. Het gaat hierbij onder andere over de salarissen, indexaties van verbonden partijen in lijn met uw besluiten over de begrotingen van deze partijen en indexaties van subsidies.

Met name de indexering van de bijdragen aan verbonden partijen is aanzienlijk. De 'Werkgroep verbetering financiële sturing gemeenschappelijke regelingen' heeft voor 2024 een indexering vastgesteld van 8,4%. Hiervan heeft 3,6% betrekking op 2024 en 4,8% is een correctie op de index van 2021, 2022 en 2023. Dit nadeel is duidelijk zichtbaar bij de categorie Inkomensoverdrachten en subsidies. Alleen de bijstelling van de bijdrage aan de GRJR resulteert al in een nadeel van N 1.236. Ook de bijdragen aan Promen (N 915), GR IJsselgemeenten (N 891), CJG (N 316) en VRR (N 250) zijn substantieel naar boven bijgesteld.

Daarnaast zijn de prijsgevoelige budgetten geïndexeerd met de prijsindex. De gehanteerde prijsindex is 3,0%, in lijn met de meicirculaire 2023. Waar er, op basis van contracten, een andere prijsindex van toepassing is, hebben wij dit toegepast.

De afschrijvingen zijn integraal doorgerekend. De baten riool en afval zijn naar boven bijgesteld en worden geëgaliseerd via de betreffende voorzieningen, dit verklaart de hogere belastingen aan batenzijde en toename mutatie voorzieningen. De bijstelling Grond in 2027 (N 1.244) is een technische correctie op de Voorjaarsnota (VJN23 8.8 Actualisatie grondexploitaties) waarin in de jaarschijf 2027 ten onrechte administratief een voordeel werd verantwoord.

De toename van Salarissen en sociale lasten wordt onder andere verklaard door nieuwe projectmedewerkers. Hun kosten worden toegerekend aan projecten, hiertegenover staat dan ook een voordeel bij Overige verrekeningen (zie toelichting hieronder). De toename wordt daarnaast verklaard door bijstelling van het budget voor de WW van ex-werknemers (N 125), als gemeente zijn wij hiervoor eigenrisicodragers. Daarnaast is extra budget beschikbaar gesteld voor functiewaardering griffie (N 110) en is er bijgeraamd in verband met herwaarderingen HR21 (N 201) en functiewaarderingen (N 182). Ook zijn de begrote salarissen in de Actualisatie bijgesteld aan de nieuwe schaalbedragen maar dit is gedekt door de vrijval van de stelpost die hiervoor in de begroting was opgenomen.

De bijstelling Overige goederen en diensten bevat onder meer een bijraming voor Werkplan DCMR (N 148), CJG (N 553), BV Sport huur (N 520), SWC (N 649) en Irado (N 572). Laatst genoemde is een verschuiving van de categorie Belastingen naar deze voor afval juiste categorie.

Ook de bijstelling van de categorie Huren (baten) is fors, dit wordt veroorzaakt door indexering.

Het voordeel bij Overige verrekeningen betreft met name de bijstelling van uren die worden toegeschreven aan projecten. Omdat er per saldo meer kosten worden toegerekend aan projecten levert dit voor de begroting per saldo een voordeel op van V 284. Hier tegenover staat een toename van salarissen (zie toelichting Salarissen en sociale lasten).

De sociale uitkeringen betreffen de indexaties over lasten WMO mede vanwege een CAO-stijging van 15% voor zorgpersoneel.

Actualisatie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Afschrijvingen	N477	N303	N139	V83	V149	N228	N179	N265
Belastingen	V1.083	V1.061	V1.093	V1.093	V1.061	V1.093	V1.061	V1.418
Dividenden en winsten	V10	V10	V10	V10	V10	V10	V10	V10
Duurzame goederen	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2
Grond	N0	N0	N0	N1.244	N0	N0	N0	N0
Huren	V911	V903	V905	V905	V905	V905	V905	V905
Ingeleend personeel	N6	N6	N31	N106	N6	V46	V46	V46
Inkomensoverdrachten en subsidies	N4.250	N4.308	N4.422	N4.493	N4.418	N4.295	N4.271	N4.271
Kapitaaloverdrachten	N25	N23	N25	N25	N23	N25	N23	N35
Leges en andere rechten	V428	V450	V510	V684	V476	V217	V174	V174
Mutatie reserves	N0	N0	N0	N0	N0	N33	N33	N33
Mutatie voorzieningen	N183	N121	N202	N383	N333	N395	N368	N685
Overige goederen en diensten	N3.019	N2.788	N3.005	N2.886	N3.118	N2.904	N2.918	N2.943
Overige verrekeningen	V284	V284	V284	V284	V284	V284	V284	V284
Salarissen en sociale lasten	N938	N941	N951	N922	N921	N914	N920	N959
Sociale uitkeringen	N1.708	N1.753	N1.797	N1.843	N1.887	N1.928	N1.967	N1.967
Toegerekende rente	V0	V1	V1	V1	V1	V1	V1	V1
Saldo	N7.892	N7.536	N7.771	N8.844	N7.820	N8.168	N8.198	N8.320

Structureel en reëel evenwicht

De provincie geeft een dringend advies om in het raadsvoorstel of de inleiding van de begroting een staat op te nemen waaruit het structureel evenwicht van de begroting blijkt. In deze begroting nemen we deze staat hieronder op. De Provincie heeft als toets of het eerste jaar 2024 dan wel laatste jaar van het meerjarenperspectief 2025-2027 sluitend is. De provincie benadrukt dat er geen sprake mag zijn van een opschuivend sluitend perspectief. Het eerste jaar 2024 is reëel sluitend en in evenwicht. Er is geen sprake van een opschuivend sluitend perspectief.

Financiële eindstand (bedragen in € 1.000)	Begroting en meerjarenbegroting							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Begroting 2024	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551
Saldo incidentele baten en lasten	V2.184	V933	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Saldo structurele baten en lasten	V2.542	V5.233	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Wijzigingsvoorstellen

De inhoudelijke uitwerking van de wijzigingsvoorstellen treft u in de diverse programma's aan. Per voorstel geven we aan of het een onvermijdelijke wijziging is of dat het wijzigingsvoorstel een beleidskeuze is.

Prog. / nr.	Wijzigingsvoorstel	Begroting en meerjarenbegroting								Onvermijdelijk / beleidskeuze / Technisch
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
0.1	Algemene uitkering gemeentefonds, Meircirculaire 2023	V4.856	V6.180	V4.317	V8.439	V7.949	V7.949	V7.949	V7.949	Onvermijdelijk
0.2	Rente	V553	N404	N739	N1.104	N1.189	N1.099	N911	N1.476	Onvermijdelijk
0.3	Dividend Stedin	N300	N300	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
0.4	Stelpost Lonen	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	Onvermijdelijk
0.5	Taakstellende bezuiniging vastgoed	N124	N50	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
0.6	Inventarisatie archief periode 1986-2007	N80	N80	N11	N11	N11	N11	N11	N11	Onvermijdelijk
0.7	Structurele inbedding Denk & Doe mee!-fonds	N208	N708	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
0.8	Coördinator ambtelijke en bestuurlijke integriteit	N54	N54	N54	N54	N54	N54	N54	N54	Beleidskeuze
0.9	Optimalisering dienstverlening	N144	N97	N97	N97	N97	N97	N97	N97	Beleidskeuze
0.10	Tijdelijke uitbreiding taakgroep concern- en bestuursadvies	N206	N206	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
1.1	Subsidie Jeugd - HIC	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Technisch
1.2	Grenzenstellend jongerenwerk	N402	N402	N402	N402	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.1	Samenwerkingsovereenkomst MFR	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N86	N86	Onvermijdelijk
2.2	Subsidies	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
2.3	Subsidie fietscorridor Algerabrug Capelsebrug	N0	N0	V95	V95	V95	V95	V95	V95	Onvermijdelijk
2.4	Aanpassen Stelpost Versnellingsgelden Rivium en Fasering Kredieten Rivium	V168	V82	V82	V292	V292	V292	V96	V96	Onvermijdelijk
2.5	Zuidelijke fietsroute	N0	N36	N36	N36	N36	N36	N36	N36	Beleidskeuze
2.6	Toegankelijkheid bushaltes	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.7	Verkeersstudie Capelseweg / Kanaalweg	N60	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.8	Programma buitenruimte	N233	N120	N30	N30	N30	N131	N131	N131	Beleidskeuze
2.9	Ondergrondse infrastructuur	V1.445	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.10	Mobiliteit algemeen	N62	N62	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.11	Belijning 50 km/h wegen	N0	N4	N4	N4	N4	N4	N4	N4	Beleidskeuze
2.12	Uitwerking Openbaar Vervoer-, fiets-, parkeer- en voetgangersplan	N190	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
2.13	Veilige fietsroute 's-Gravenweg	V20	N15	N15	N15	N15	N15	N15	N15	Beleidskeuze
4.1	Extra krediet nieuwbouw scholen Meeuwensingel	N0	N0	N0	N36	N36	N36	N36	N36	Onvermijdelijk
4.2	Extra krediet nieuwbouw scholen Florabuurt	N0	N0	N0	N27	N27	N27	N27	N27	Onvermijdelijk
4.3	Onderwijskansen bibliotheek	N358	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
4.4	Verhoging subsidieplafonds	N308	N308	N308	N308	N308	N308	N308	N308	Beleidskeuze
4.5	Onderzoek vormen van ondersteuning op scholen en kinderopvang	N30	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
4.6	Inzet op taal en talentontwikkeling	N200	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.1	Informatiepunt digitale overheid	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.2	Brede SPUK-regeling	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.3	Vervanging natuurgrasvelden door kunstgrasvelden	N0	N39	N39	N39	N39	N39	N39	N39	Beleidskeuze
5A.4	SPUK GALA formatie uitbreiding	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5A.5	Bibliotheekvoorzieningen	N44	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
5B.1	Sanitaire voorziening Watervallei	N0	N21	N21	N21	N21	N21	N21	N21	Beleidskeuze
5B.2	Motie meer bomen	N0	N25	N25	N44	N44	N44	N44	N44	Beleidskeuze
6A.1	Opvang ontheemden Oekraïne	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
6A.2	Gratis OV voor AOW'ers	N75	N75	N75	N75	N75	N75	N75	N75	Onvermijdelijk
6A.3	Sociale Impuls Diepenbuurt Oostgaarde en Florabuurt	N74	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze

Prog. / nr.	Wijzigingsvoorstel	Begroting en meerjarenbegroting								Onvermijdelijk / beleidskeuze / Technisch
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
6B.1	Inburgering	N110	N158	N153	N153	N153	N153	N153	N153	Onvermijdelijk
6B.2	Wijzigingen Re-integratieverordening Participatiewet	N77	N77	N77	N77	N77	N77	N77	N77	Onvermijdelijk
6B.3	Verbrede aanpak signalering schulden	N60	N60	N60	N60	N60	N60	N60	N60	Beleidskeuze
6B.4	Kwijtschelding: riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
6C.1	Inkoop Beschermd wonen verstandelijke beperking	N246	N246	N246	N246	N246	N246	N246	N246	Onvermijdelijk
6C.2	Afschaffen Wmo abonnementstarief en herinvoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage - Meicirculaire	N0	N310	V398	V392	V392	V392	V392	V392	Onvermijdelijk
6C.3	Integraal zorgakkoord - Meicirculaire	N0	N347	N335	N329	N329	N329	N329	N329	Onvermijdelijk
6D.1	Hervormingsagenda, taakstelling	N2.373	N593	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
6D.2	Persoonsgebonden budgetten	V300	V300	V300	V300	V300	V300	V300	V300	Onvermijdelijk
6D.3	Actualisatie begroting 2024 van de GRJR	N185	N185	N185	N185	N185	N185	N185	N185	Onvermijdelijk
6D.4	BSO + op de Pilot	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65	Beleidskeuze
7.1	Lasten en baten Afval	N599	N599	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Onvermijdelijk
7.2	Consequenties uit begroting GGD 2024-2027	N184	N184	N184	N184	N184	N184	N184	N184	Onvermijdelijk
7.3	Baten riool- en waterzorgheffing	N145	N145	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.4	Capelse Duurzaamheidslening	N125	N125	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.5	Uitvoeren Actieplan Circulaire Economie 2023-2026	N175	N140	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.6	Ondersteuning bij subsidies en leningen verduurzaming	N30	N40	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.7	Capels Isolatie Plan (CIP)	N150	N150	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
7.8	Vraagbaak duurzame toekomst monumenten	N30	N30	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
8.1	Wet goed verhuurderschap	N42	N42	N42	N42	N42	N42	N42	N42	Onvermijdelijk
8.2	Leges en voorziening omgevingsvergunningen	N480	N84	N118	N183	V714	V834	N0	N0	Beleidskeuze
8.3	Starterslening	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	Beleidskeuze
Totaal		N2.025	N1.163	V731	V4.551	V5.275	V5.384	V4.456	V3.891	

Besparingsvoorstellen

Wij hebben in de Begroting besparingsvoorstellen uitgewerkt. Deze richten zich op financieel-technische voorstellen, voorstellen die 'scherper aan de wind zeilen' en voorstellen in het kader van efficiency – en doelmatigheid. In onderstaande tabel is de uitwerking hiervan gegeven. U vindt deze bij de programma's terug.

Prog. / nr.	Besparingsvoorstel	Begroting en meerjarenbegroting								
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
0.11	Besparingsmaatregel Negatief begrotingssaldo niet meerekenen bij financieringsbehoefte					V97	V361	V737	V1.205	V1.764
0.12	Besparingsmaatregelen Rente	V921	V1.641	V1.835	V1.929	V1.773	V1.834	V1.939	V2.096	
0.13	Besparingsmaatregel onderrealisatie investeringen afschrijvingen	V120	V215	V312	V406	V454	V502	V549	V597	
0.14	Besparingsmaatregel voorziening onderhoud	V854	V764	V708	V715	V737	V600	V447	V302	
6C.4	Besparingsmaatregel uitkomst onderzoekopdracht Wmo	N418	N418	V1.057	V1.057	V1.057	V1.057	V1.057	V1.057	
6C.5	Besparingsmaatregel toezichthouder Wmo	N43	V237	V237	V97	V97	V97	V97	V97	
6D.5	Besparingsmaatregel toezichthouder Jeugd	N43	V457	V457	V207	V207	V207	V207	V207	
Totaal		V1.390	V2.895	V4.605	V4.508	V4.685	V5.033	V5.500	V6.119	

Naast deze besparingsvoorstellen zijn er twee onderzoeksopdrachten. De eerste richt zich op het mogelijk opnemen van structurele baten van het woningbouwprogramma. Momenteel wordt bij de berekening van de algemene uitkering in de meerjarenbegroting alleen rekening gehouden met de toename van het aantal woningen volgens de CBADS-monitor. Met de ontwikkelingen op het Rivium

en woningen op mogelijke overige (herontwikkel) locaties is nog geen rekening gehouden. Het tweede onderzoek richt zich op het mogelijk verlengen van onderhoudstermijnen en afschrijvingstermijnen van kapitaalgoederen in de openbare buitenruimte. Verlenging van afschrijvingstermijnen zorgt voor lagere afschrijvingslasten. Belangrijk hierbij zijn mede de kwaliteitseisen en de veiligheid in het bijzonder. Beide onderzoeken richten zich op mogelijke besluitvorming bij de Begroting 2025.

Deze onderzoeksopdrachten zijn toegevoegd aan de Onderzoeksopdrachten (zie onder Bijlagen). Wij zullen u hierover qua voortgang rapporteren cf. de overige Onderzoeksopdrachten in de Begroting 2025.

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft voor dat we door middel van financiële kengetallen inzicht geven in onze financiële positie. In deze Begroting 2024 ontwikkelen de kengetallen zich beter dan in de Voorjaarsnota 2023. In deze begroting zien wij een verbetering van diverse ratio's. Dit komt mede om dat wij in de besparingsvoorstellen voorgesteld hebben voortaan met verwachte onderrealisatie van investeringen en groot onderhoud rekening te houden. Hierdoor hoeven er minder leningen te worden aangetrokken wat gunstig is voor de Netto schuldquote (gecorr.). De solvabiliteit verslechtert beperkt omdat de begrotingsresultaten afnemen. Het EMU saldo verbetert, vooral door het uitgangspunt dat er, net als in de afgelopen jaren is gerealiseerd, er jaarlijks per saldo € 10 miljoen minder kasuitgaven zullen zijn dan waarmee in de begroting gerekend is.

Financiële ratio's	Rekening 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
1a netto schuldquote	17,0%	26,5%	39,3%	47,0%	57,0%	67,9%	77,6%	84,6%	95,5%	102,3%
1b netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	16,8%	26,4%	39,2%	46,9%	56,8%	67,8%	77,5%	84,5%	95,4%	102,2%
2 solvabiliteit	62,8%	58,7%	54,5%	53,3%	50,0%	46,0%	42,5%	40,2%	36,0%	32,1%
3 grondexploitatie	1,7%	1,9%	1,9%	1,8%	1,1%	1,5%	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4 structurele exploitatieruimte	7,4%	1,2%	1,0%	2,1%	-0,8%	-2,2%	-3,1%	-4,1%	-5,5%	-6,6%
5 belastingcapaciteit	79,9%	71,0%	68,3%	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
6 debt service coverage ratio	3,3	1,5	1,5	2,1	1,2	0,9	0,8	0,8	0,6	0,5
7 afschrijvingsratio	3,3%	3,3%	4,1%	5,1%	5,5%	6,2%	6,4%	6,9%	7,2%	7,5%

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Missie

Wij willen een gemeente zijn voor en van alle Capellenaren. Met een bestuur dat luistert naar de zorgen en ideeën van Capellenaren. Om samen te zoeken naar perspectief en oplossingen waarbij wij denken in mogelijkheden. Een betrouwbaar bestuur dat de tweedeling in de samenleving niet groter, maar juist kleiner maakt. Een bestuur dat ook vertrouwen geeft en Capellenaren (weer) overtuigt dat meedenken, inspreken, stemmen en meedoen ertoe doet. Wij willen de denk- en doe-kracht van de Capellenaar te stimuleren en daarvoor alle ruimte bieden. Als bestuur en gemeente zijn wij integer, transparant, zichtbaar en controleerbaar. Daarbij is onze dienstverlening van een hoog niveau en zijn onze financiën structureel op orde.

Wat willen wij bereiken?

Optimale dienstverlening

Wij zorgen voor een optimale dienstverlening. Zowel in het gemeentehuis als met onze digitale dienstverlening. Veel diensten en producten zijn de afgelopen jaren al gedigitaliseerd. Wij kiezen voor 'digitaal tenzij'. Het moet voor Capellenaren altijd mogelijk zijn om diensten en producten ook aan de balie aan te vragen. Daarbij staat de menselijke maat centraal waarbij wij maatwerk leveren. De vervolgstap is om onze dienstverlening 'aan de achterkant' goed in te richten. Dit geeft een impuls aan de kwaliteit van onze dienstverlening.

Wat willen wij bereiken?

Transparantie en communicatie

In het beleidsplan communicatie van de gemeente Capelle aan den IJssel presenteren wij onze visie en strategie op het gebied van communicatie aan de hand van vijf Capelse Pijlers. Hiermee willen wij Capellenaren met duidelijke en effectieve communicatie proactief bereiken en betrekken bij dat wat er echt toe doet in Capelle. In het beleidsplan zijn de doelstellingen, ambities en visie van de organisatie en het bestuur en het coalitieakkoord van het college onze uitgangspunten voor hoe communicatie in Capelle aan den IJssel het beste kan worden ingericht. In een tijd waarin heldere en begrijpelijke informatie, duidelijke taal, digitale toegankelijkheid en het betrekken van onze burgers van essentieel belang is.

Binnen de gemeente spelen talloze onderwerpen die relevant zijn voor alle Capellenaren. Het aantal daarvan neemt ook toe omdat gemeenten steeds meer verantwoordelijkheden krijgen vanuit het Rijk. Communicatie wordt in toenemende mate betrokken bij deze dossiers. Per afdeling en per beleidsthema kijken de communicatieadviseurs wat nodig is om het onder de aandacht te brengen van interne en externe betrokkenen. Daarbij hebben de communicatieadviseurs ook de rol om de overkoepelende gemeentelijke communicatiestrategie in het vizier te houden om optimale samenhang te creëren.

Wij hebben onze communicatie georganiseerd op basis van 5 communicatiepijlers:

1. Onze communicatie is duidelijk en we zijn bereikbaar zodat iedere Capellenaar kan meedoen
2. De organisatie luistert en gaat in gesprek met de Capellenaar
3. Interne communicatie, woordvoering en huisstijl bepalen (ook) wie we zijn
4. Communicatie biedt maatwerk, zoekt naar mogelijkheden, is creatief en toont lef
5. Communicatie is sparringpartner voor de hele organisatie.

Wat willen wij bereiken?

Versterking lokale democratie

In de Visie Burgerparticipatie staat hoe wij als gemeente ons participatiebeleid uitvoeren en samen met de stad werken. Dit doen wij door het inzetten van onze participatie-instrumenten en te onderzoeken of er nog nieuwe vormen van participatie passen bij Capelle. Omdat we graag een uitnodigende gemeente willen zijn, benaderen we onze inwoners, bedrijven en organisaties om mee te denken, mee te doen en zelf zaken op te pakken. Wij blijven kijken naar manieren om de betrokkenheid van de jeugd bij de gemeente te vergroten.

Onze participatievisie kent de volgende Capelse speerpunten:

1. Van 'buiten naar binnen' denken en werken
2. Maatwerk in participatievorm leveren
3. Moeilijk bereikbare doelgroepen betrekken
4. Betrokkenheid en eigenaarschap vergroten
5. Gelijkwaardige samenwerking waar mogelijk

Wat willen wij bereiken?

Aantrekkelijk werkgever

In het HR beleidsplan presenteren wij op welke wijze de gemeente Capelle aan den IJssel ervoor zorgt een aantrekkelijk werkgever te zijn. Een werkgever waar wij met plezier komen en blijven werken. Wij vinden het belangrijk dat iedereen ongeacht achtergrond, cultuur, genderidentiteit, seksuele geaardheid, religie, fysieke en mentale mogelijkheden zich welkom en gewaardeerd voelt en gelijke kansen krijgt. Wij besteden aandacht aan ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden, arbeidsvoorwaarden, vitaliteit en de cultuur van de organisatie om zo te bereiken dat wij in aantal voldoende en kwalitatief de juiste medewerkers in dienst krijgen en behouden.

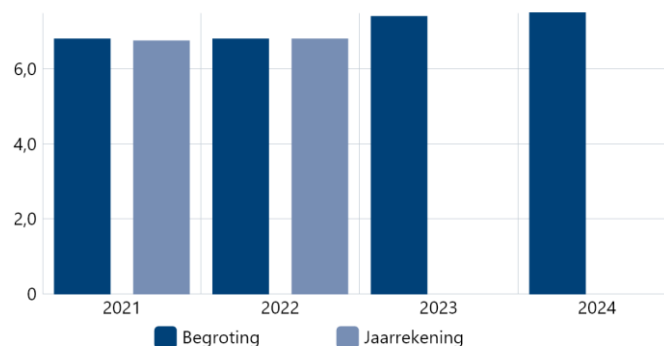
Wij hebben onze HR activiteiten georganiseerd op basis van 'de reis' die een (potentiële) medewerker bij ons als werkgever maakt:

1. Instroom
2. Doorstroom
3. Uitstroom

Indicatoren

BG24 - Formatie (landelijke indicator)

Formatie inclusief ondersteuning GR IJsselgemeenten. Eenheid: FTE per 1.000 inwoners

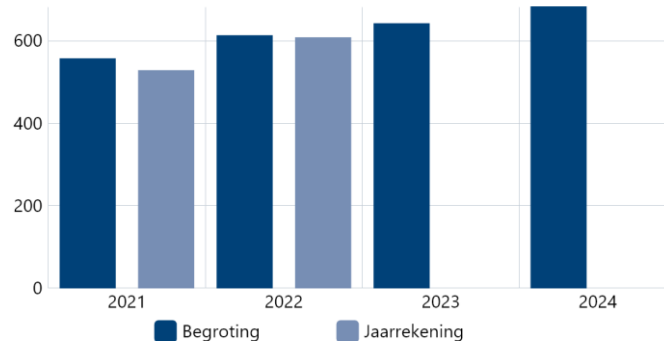

Bron: eigen cijfers per 31/12

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Begroting	6,8 FTE per 1.000 inwoners	6,8 FTE per 1.000 inwoners	7,4 FTE per 1.000 inwoners	7,5 FTE per 1.000 inwoners
Jaarrekening	6,8 FTE per 1.000 inwoners	6,8 FTE per 1.000 inwoners	FTE per 1.000 inwoners	FTE per 1.000 inwoners

BG24 - Apparaatskosten (landelijke indicator)

Eenheid: kosten in € per inwoner.

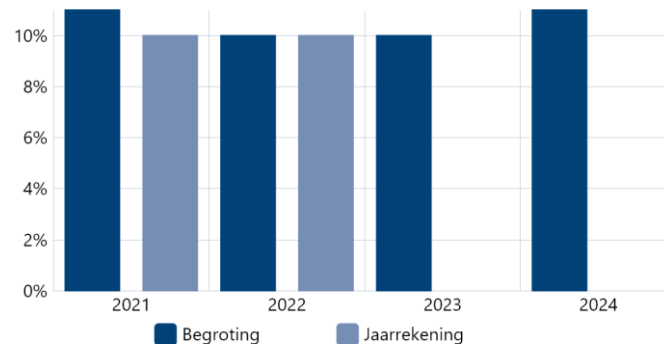

Bron: eigen cijfers

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Begroting	556 euro per inwoner	612 euro per inwoner	641 euro per inwoner	682 euro per inwoner
Jaarrekening	527 euro per inwoner	607 euro per inwoner	euro per inwoner	euro per inwoner

BG24 - Overhead (landelijke indicator)

Overhead inclusief ondersteuning GR IJsselgemeenten. Eenheid: lasten taakveld overhead delen door totale lasten.

Bron: eigen cijfers

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Begroting	11 % van totale lasten	10 % van totale lasten	10 % van totale lasten	11 % van totale lasten
Jaarrekening	10 % van totale lasten	10 % van totale lasten	% van totale lasten	% van totale lasten

Ontwikkelingen

Duidelijke Taal

Duidelijke taal wordt de norm voor communicatie vanuit de gemeente Capelle aan den IJssel. Zowel intern als extern. Bestaande en nieuwe gemeentelijke websites en apps dienen te voldoen aan de (wettelijke) regels Digitale Toegankelijkheid. Waar deze nog onvoldoende voldoen aan de regels worden deze aangepast. Tegelijk gaan wij aan de slag om te bekijken of wij het aantal websites vanuit de gemeente (en haar partners) kunnen terugbrengen. Wij produceren een nieuwe corporate video en zetten een Capelse Nieuwskamer op om daarmee het nieuws extern beter te monitoren voor intern- en extern gebruik.

Wet gemeenschappelijke regelingen

Met ingang van 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. De gewijzigde Wgr dwingt tot wijziging van alle gemeenschappelijke regelingen (GR'en). De GR'en hebben 2 jaar de tijd om de regelingen aan te passen. Dat betekent dat in de loop van 2024 alle gemeenschappelijke regelingen gewijzigd dienen te worden vastgesteld door de gemeenteraad.

De wetwijziging heeft tot doel de democratische legitimatie van GR'en te versterken. Gemeenteraden krijgen meer mogelijkheden in hun kaderstellende en controlerende rol binnen de samenwerkingsverbanden waaraan zij deelnemen. Zo wordt de positie van gemeenteraden versterkt bij besluitvorming in GR'en. Ook worden aanvullende controle-instrumenten voor de raden geïntroduceerd. Tevens wordt de positie van gemeenteraden verbeterd betreffende het functioneren van GR'en.

Daarbij moet steeds gekeken worden naar de intentie van de wet om de positie van de gemeenteraad te versterken, maar wel op een manier dat het samenwerkingsverband zijn taken ook doelmatig en doeltreffend kan blijven uitvoeren. Dat betekent dat voor iedere gemeenschappelijke regeling afgewogen moet worden welke wijziging gewenst is.

Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt blijft. Wij vinden het daarom belangrijk te investeren in werving en selectie, diversiteit en inclusie zodat we een breed deel van de arbeidsmarkt aanspreken. Daarnaast willen we daarom investeren in (het behouden van) talent.

Hoog ziekteverzuim

Medewerkers ervaren meer stress. Niet alleen op het werk door een (te) hoge werkdruk, maar ook in de privé sfeer, bijvoorbeeld door de inflatie. Wij blijven als werkgever op zoek naar (innovatieve) mogelijkheden om het ziekteverzuim te verlagen. Werkgeluk en ziekteverzuim zijn nauw met elkaar verbonden. Wij gaan in 2024 daarom opnieuw meten hoe tevreden medewerkers zijn over de gemeente Capelle aan den IJssel als werkgever.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Voor vandaag en morgen' (juni 2022);
- Financiële Verordening 2022 (BBV 683095 februari 2022);
- Verordening onroerendezaakbelastingen 2022 (RV 620673 december 2021);
- Visie burgerparticipatie en de Verordening Participatie (BBV 597113 november 2021);Financieringsstatuut 2020 (BBV 313229 november 2020);
- Verordening Borgstellingen gemeente Capelle aan den IJssel 2020 (BBB 313106 november 2020);
- Verordening Lening verstrekking gemeente Capelle aan den IJssel 2020 (BBV 313280 november2020);
- Beleidsplan ambtelijke en bestuurlijke integriteit 2019 - 2022 (BBV 83576 november 2019);
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019);
- Communicatiebeleidsplan 'Onze communicatie is duidelijk en toegankelijk' (BBV 1161094 juni 2023);
- Nota Vaste Activa 2019 (BBV 1078509 april 2019);
- Nota Verbonden Partijen 2019 (BBV 1078854 april 2019);
- Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017 (BBV 874344 mei 2017);
- Handreiking informatievoorziening gemeenteraad Capelle aan den IJssel (BBV 39430 november 2016);
- Beleidsplan Raadscommunicatie (RV 1260687 september 2023).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen .

Stedin

Maatschappelijke effecten

In hoofdzaak transporteren van elektriciteit en gas naar consumenten en bedrijven.

Doelstelling voor programma

Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides

Maatschappelijke effecten

Voorzien in de behoefte aan schoon drinkwater aan huishoudens en bedrijven in de regio.

Doelstelling voor programma

Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend nutsbedrijven.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Maatschappelijke effecten

BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Doelstelling voor programma

Niet van toepassing.

Irado N.V.

Maatschappelijke effecten

Voorzien in ophalen en verwerken van afval en verrichten werkzaamheden in de groenvoorziening.

Doelstelling voor programma

Deelname in het aandelenkapitaal, verkrijgen dividend.

Stichting tot Exploitatie van de Capelse Golfbaan

Maatschappelijke effecten

Het exploiteren van een golfbaan draagt bij aan de sociale leefbaarheid.

Doelstelling voor programma

Deelname in het aandelenkapitaal.

Stichting IJsselland Ziekenhuis

Maatschappelijke effecten

Het ziekenhuis dient maatschappelijke belangen. Wij staan garant voor een lening die het ziekenhuis heeft afgesloten.

Doelstelling voor programma

Het bewaken van de borgstelling.

Rijksmonument Dorpsstraat 164 B.V.

Maatschappelijke effecten

In stand houden cultuur voor de gemeenschap door het verkrijgen, behouden en duurzaam exploiteren van het rijksmonument Dorpsstraat 164. Het creëren en behouden van de toegankelijkheid van het pand voor de gemeenschap ten behoeve van de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en al wat voor het vorenstaande in de meest ruime zin bevorderlijk kan zijn.

Doelstelling voor programma

Deelname in het aandelenkapitaal.

Sportief Capelle B.V.

Maatschappelijke effecten

Exploitatie, beheer en onderhoud sportaccommodaties, ondersteuning van sportverenigingen en sportstimulering burgers.

Doelstelling voor programma

Deelname in het aandelenkapitaal.

Isala theater B.V.

Maatschappelijke effecten

In stand houden van een culturele voorziening en het verlevendigen van het stadshart.

Doelstelling voor programma

Deelname in het aandelenkapitaal.

Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten

Maatschappelijke effecten

De regeling wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers.

Doelstelling voor programma

Het leveren van diensten en middelen ten behoeve van de ICT van de deelnemende gemeenten.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 0 staan hieronder weergegeven.

0.1 Algemene uitkering gemeentefonds, Meicirculaire 2023

Algemene uitkering gemeentefonds, Meicirculaire 2023 - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: V 4.856 in 2024, V 6.180 in 2025, V 4.317 in 2026, V 8.439 in 2027 en V 7.949 vanaf 2028

Kasstroom: V 4.856 in 2024, V 6.180 in 2025, V 4.317 in 2026, V 8.439 in 2027 en V 7.949 vanaf 2028

In de Meicirculaire 2023 hebben gemeenten informatie ontvangen over de verwachte inkomsten uit het gemeentefonds. Deze circulaire verwerken wij in deze Begroting 2024 en de Najaarsnota 2023 voor wat betreft de jaarschijf 2023.

Nominale ontwikkeling

Voor het jaar 2024 wordt een vergoeding ontvangen voor loon- en prijsstijgingen van V 5.011. Dit bedrag is in de begroting 2024 opgenomen als stelpost lonen en prijzen. Met deze stelpost zijn de gevolgen van loon- en prijsstijgingen in de begroting 2024 slechts deels worden gedekt.

Nieuwe financieringssysteem

Vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 in 2026 eenmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld. Dit bedrag is in de meicirculaire 2023 vanaf 2027 structureel opgenomen. In de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een deel in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort. Het deel wat aan het BCF toegevoegd wordt (N 293) is als een stelpost opgenomen.

Het kabinet heeft besloten om het gemeentefonds voor de volume-ontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. In de meicirculaire 2023 is een beschrijving van de hoofdlijnen van een nieuwe financieringssysteem opgenomen. De nieuwe financieringssysteem houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). In de meicirculaire 2023 is de nieuwe financieringssysteem nog niet verwerkt.

Jeugdzorg

Het Rijk en de VNG hebben 18 april 2023 een financieel principeakkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire 2023 wordt voor jeugdzorg, onder voorbehoud van omzetting naar een definitief akkoord op de Hervormingsagenda, voor 2024 € 1.454 miljoen en voor 2025 € 954 miljoen beschikbaar gesteld.

Van de extra middelen wordt een deel vanuit de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ingezet voor de investeringen en uitvoeringskosten van de Hervormingsagenda. Voor 2024 gaat het om een bedrag van € 91 miljoen en voor 2025 € 95 miljoen. Per saldo wordt hierdoor voor 2024 € 1.363 miljoen en voor 2025 € 859 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Voor de jaren 2026 en verder blijven de middelen gereserveerd en zal toevoeging aan de algemene uitkering plaatsvinden na het advies van de deskundigencommissie en besluitvorming daarover.

Verder is één van de financiële afspraken in het principeakkoord dat de huidige besparingsreeks van € 374 miljoen voor 2023, € 463 voor 2024, € 570 voor 2025 voor 2023 tot en met 2025 bevroren is op

het niveau van € 374 miljoen. Voor 2026 staat de besparing, zoals voorzien, op € 961 miljoen en loopt op tot iets meer dan € 1 miljard voor 2027. Ook zijn afspraken gemaakt over de aanvullende besparing van € 100 miljoen voor 2024 en vanaf 2025 € 500 miljoen, waarbij de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Voor 2024 geldt dat de geraamde extra besparing van € 100 miljoen vanwege een vertraging in de totstandkoming van de Hervormingsagenda Jeugd is vervallen. Het vervallen van de extra korting voor 2024 heeft geen budgettair effect. Het verloopt budgettair neutraal, omdat gemeenten in de begroting voor Jeugdzorg rekening moeten houden met de voorgenomen besparing en een lagere raming voor de uitgaven. (Programma 6D)

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verhogen met V 4.856 in 2024, V 6.180 in 2025, V 4.317 in 2026, V 8.439 in 2027 en V 7.949 vanaf 2028.

	2024	2025	2026	2027	2028 e.v.
Stand VJN 2023	V153.188	V153.160	V144.245	V139.591	V139.242
Mutaties Meicirculaire 2023	V5.864	V7.188	V5.325	V9.447	V8.957
Uitkomst Meicirculaire 2023	V159.052	V160.348	V149.570	V149.038	V148.199
Algemene mutaties					
Accresontwikkeling	V2.328	V2.307	V2.088	V2.031	V2.031
Nominale ontwikkeling	V4.996	V5.000	V4.467	V4.287	V4.116
Nieuwe financieringssysteem				V3.836	V3.836
Hoeveelheidsverschillen	N2.334	N1.246	N692	N5	N5
Ontwikkeling uitkeringsbasis	V511	V648	V480	V677	V677
WOZ-waarden mutaties	N485	N657	N661	N692	N692
WOZ waardering en aanpassing rekestatarieven 2024	N456	N464	N465	N468	N468
Subtotaal	V4.560	V5.588	V5.217	V9.666	V9.495
Taakmutaties					
Wet nw procedure vaststelling verkiezingsuitslag	V13	V13	V13	V12	V12
Handhaving energielabel C kantoren	V1	V1	N1	N1	N1
Wet goed Verhuurderschap	V13	V13	V13	V13	V12
LPO 2023 participatie	V30	V32			
LPO 2023 AP Jeugdhulp	V305	V173			
LPO 2023 Voogdij 18+	V203	V205			
Jeugdzorg	V5.079	V3.046			
Voorschoolse educatie	V4	V4	V4	V3	V3
Integraal zorgakkoord		V347	V335	V329	V329
Terugdraaien eigen bijdr huishoudelijke ondersteuning Wmo		V310	V300	V295	V295
Herinvoering eigen bijdrage Wmo			N698	N687	N687
Subtotaal	V5.648	V4.144	N34	N36	N37
Integratie en decentralisatie uitkeringen					
Brede impuls combinatiefuncties(DU)	N192	N192	N192	N192	N192
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	N5	N5	N5	N5	N5
Armoedebestrijding kinderen (DU)	N30	N30	N30	N30	N30
IU Participatie	V449	V441	V431	V397	V79
Subtotaal	V222	V214	V204	V170	N148
Stelposten en reeds verwerkt in VJN23					
Structurele middelen jeugdhulp	N4.512	N2.704	N8		N6 N6
Stelpost BTW-compensatie	N54	N54	N54		N54 N54
Reservering toevoeging deel BCF struct rijksbijdrage					N293 N293
Reeds verwerkt extra prijsbijstelling 2023	N1.200	N1.200	N1.200		N1.200 N1.200
Reeds verwerkt DU combinatiefunctionaris	V192	V192	V192		V192 V192
Subtotaal	N5.574	N3.766	N1.070		N1.361 N1.361
Totaal mutaties Meicirculaire 2023	V4.856	V6.180	V4.317		V8.439 V7.949

0.2 Rente

Rente - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: V 553 in 2024, N 404 in 2025, N 739 in 2026, N 1.104 in 2027, N 1.189 in 2028, N 1.099 in 2029, N 911 in 2030 en N 1.476 in 2031

Kasstroom: V 553 in 2024, N 404 in 2025, N 739 in 2026, N 1.104 in 2027, N 1.189 in 2028, N 1.099 in 2029, N 911 in 2030 en N 1.476 in 2031

Om de inflatie het hoofd te bieden heeft de ECB de afgelopen paar jaar de rente herhaaldelijk verhoogd. Afgelopen september heeft de ECB de rente wederom met 0,25% verhoogd naar 4%. Het uitgangspunt is dat bij een liquiditeitsbehoefte lineaire leningen voor 25 jaar worden aangetrokken. De rente voor een lening van 25 jaar is eind september rond de 3,8%. In de begroting 2023 werd voor toekomstige leningen gerekend met een percentage van 3%. Dit percentage is bij de Voorjaarsnota 2023 verhoogd naar 3,5%. De effecten van de recente verhoging zijn nog niet goed merkbaar op de lange termijn rente. De lange termijnrente wordt vooral bepaald door het sentiment in de markt. Als de markt verwacht dat deze recente renteverhoging voldoende zal zijn om de inflatie te temperen, dan zal de lange termijnrente naar verwachting niet verder stijgen. Wij blijven werken met een rente van 3,5%. Daarmee zeilen wij scherper aan de wind dan in andere jaren.

De begroting laat een liquiditeitsbehoefte (toename opgenomen leningen) zien van 22.628 voor het jaar 2024.

Het bij de begroting voorgerecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% afwijken. Daarom is de renteomslag gelijk gehouden aan het laatst gehanteerde omslagpercentage (NJN2022). Het omslagpercentage is daarmee voor 2024 0,5%, voor 2025 0,7%, voor 2026 0,8%, voor 2027 1%, voor 2028 1,1%, voor 2029 1,3% en vanaf 2030 1,5%.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verlagen met V 553 in 2024 en te verhogen met N 404 in 2025, N 739 in 2026, N 1.104 in 2027, N 1.189 in 2028, N 1.099 in 2029, N 911 in 2030 en N 1.476 in 2031.

0.3 Dividend Stedin

Dividend Stedin - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 300 in 2024 en 2025

Kasstroom: N 300 in 2024 en 2025

Uit recente cijfers van Stedin blijkt dat de geprognosticeerde dividenduitkering voor de jaren 2024 en 2025 lager uitvalt dan wij hebben begroot. Dit betreft een aframing van het dividend over de normale aandelen. Het dividend over onze cumulatief preferente aandelen blijft gelijk.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verlagen met N 300 in 2024 en 2025.

0.4 Stelpost Lonen

Stelpost Lonen 2024 - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 1.140 vanaf 2024

Kasstroom: N 1.140 vanaf 2024

Bij de actualisatie van de Begroting 2024 is bij de berekening van de salariskosten rekening gehouden met de loonstijging uit de huidige cao die loopt tot en met 31 december 2023. De loonmutatie voor 2024 is nog niet bekend. Conform onze begrotingsuitgangspuntenbrief gaan wij voor 2024 voorlopig uit van 2,8%. Voor ons gemeentelijk personeel komt dat neer op een bedrag van N 1.140 structureel vanaf 2024. Er is een gereede kans dat de lonen meer stijgen dan de beschikbare stelpost.

Wij stellen u voor de begroting aan te ramen met N 1.140 structureel van 2024.

0.5 Taakstellende bezuiniging vastgoed

Taakstellende bezuiniging vastgoed - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 124 in 2024 en N 50 in 2025

Kasstroom: N 50 in 2025

In de begroting 2024 staat een taakstelling van V 124 eenmalig en V 324 structureel vanaf 2025. Hierbij wordt met nadruk gekeken naar het samenvoegen van het Werkplein in het gemeentehuis en het inrichten van Wijkcentrum Schollebaar, Maria Daneelserf als zaal- en verhuurcentrum.

Beide onderzoeken zullen in 2024 afgerond worden. Stand van zaken nu:

- Voor het Werkplein wordt opnieuw gekeken naar wensen en eisen en tevens nieuwe ontwikkelingen vanuit Burgerzaken en Sociale Zaken.
- Er wordt breder binnen de wijk Schollebaar gekeken naar het gemeentelijk vastgoed en maatschappelijke voorzieningen. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met ontwikkelingen rondom het Stationsplein en Zevensprong. Daarover zijn wij in gesprek met enkele betrokken verbonden partijen. Als blijkt dat de beoogde bezuinigingen niet te realiseren zijn binnen benoemde panden kan breder naar de portefeuille gekeken worden.

De verwachting is dat eventuele financiële voordelen pas in 2025 zichtbaar worden en niet in 2024, daarom wordt de ingeboekte besparing van 124 (saldo V 324 besparing en N 200 verhuiskosten) in 2024 afgeraamd (N 124). Aangezien de integratie van het Werkplein in het gemeentehuis naar verwachting in 2025 wordt afgerond, worden de in 2024 begrote verhuiskosten van N 200 afgeraamd. Met de kennis van nu wordt rekening gehouden met N 50 voor verhuiskosten in 2025.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 124 in 2024 en N 50 in 2025.

0.6 Inventarisatie archief periode 1986-2007

**Inventarisatie archief periode 1986-2007 - Onvermijdelijk
Lasten / Baten: N 80 in 2024, N 80 in 2025 en N 11 vanaf 2026
Kasstrook: N 80 in 2024, N 80 in 2025 en N 11 vanaf 2026**

Archief ouder dan 20 jaar moet overgebracht worden naar de archiefbewaarplaats. Dit gebeurt vaak in blokken van 10 of 20 jaar. Vorig jaar is geconstateerd dat er nog een groot blok is dat overgedragen moet worden. Het archief moet ook nog geïnventariseerd worden, zodat het toegankelijk is. De expertise voor inventariseren van het archief is niet in huis beschikbaar. Door de periode tot en met 2007 te doen is dit gelijk het laatste papieren blok dat overgedragen moet worden. Ook zal het archief gelijk worden voorzien van zuurvrije dozen en omslagen.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 80 in 2024, N 80 in 2025 en N 11 vanaf 2026.

0.7 Structurele inbedding Denk & Doe meel-fonds

**Structurele inbedding Denk & Doe Mee!-fonds - Beleidskeuze
Lasten / Baten: N 708 / V 500 voor 2024 en N 708 voor 2025
Kasstrook: N 708 voor 2024 en 2025**

Het Denk & Doe Mee!-fonds is op 9 juli 2018 door de gemeenteraad ingesteld. De gemeenteraad heeft eind 2021 besloten om de nieuwe gemeenteraad na de verkiezingen op basis van een evaluatie een definitief besluit te laten nemen ten aanzien van de toekomst van het fonds. De gemeenteraad heeft het college na de behandeling van de evaluatie op 7 juni 2022 de opdracht gegeven om het scenario te verkennen dat uitgaat van een structurele inbedding van het fonds in de gemeentelijke organisatie, met als uiteindelijke resultaat dat vanuit de gemeentelijke organisatie structureel lokale maatschappelijke initiatieven worden ondersteund. Het raadsvoorstel om tot deze structurele inbedding te komen is behandeld in de raadsvergadering van 3 juli 2023 (RVS 1443139). Hierin is besloten de financiële consequenties van de structurele inbedding van het Denk & Doe mee!-fonds mee te nemen in de integrale afwegingen in het kader van de Begroting 2024, waarbij het uitgangspunt is dat het fonds structureel wordt opgenomen in de begroting en in de jaren dat de begroting geen ruimte biedt, de gemeenteraad te laten bepalen of het subsidieplafond bijgesteld dient te worden. Gezien de financiële situatie van de gemeente is het voorstel om het Denk & Doe Mee!-fonds structureel in te bedden in de organisatie, en met de Begroting 2024 voor de jaren 2024 en 2025 een subsidiebedrag beschikbaar te stellen van N 600. Conform scenario B in het eerder genoemde raadsvoorstel met een maximale subsidie van 100.000 euro per initiatief. De benodigde uitvoeringskosten in 2024 en 2025 bedragen N 93 voor de coördinatie van de ondersteuning van lokale maatschappelijke initiatieven. Dit betreft N 93 voor 0,67 fte schaal 11 en 0,33 fte schaal 8. Daarnaast is er een budget van N 15 benodigd voor de communicatie t.b.v. het 1-loket voor lokale maatschappelijke initiatieven. Totaal per jaar benodigd N708. In 2025 wordt gekeken naar de mogelijkheden voor het fonds voor de jaren 2026 en verder.

Voor het subsidiebedrag voor het Denk & Doe Mee! fonds voor 2024 kan in eerste instantie het restant uit de reserve Denk & Doe Mee! fonds worden ingezet. De inschatting is dat de stand van de reserve Denk & Doe Mee! fonds op 31 december 2023 500K is. Het werkelijk beschikbare bedrag voor

2024 zal bij het opstellen van de jaarstukken 2023 duidelijk zijn. Indien er minder dan 500K in de reserve zit per 31 december 2023 zal er in 2024 een beroep worden gedaan op het begrotingsaldo.

Wij stellen u voor om de lasten/baten in de begroting te verhogen met N 708 / V 500 in 2024 en de lasten te verhogen met N 708 in 2025.

0.8 Coördinator ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Coördinator ambtelijke en bestuurlijke integriteit - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 54 vanaf 2024

Kasstroom: N 54 vanaf 2024

Eind 2022 hebben onafhankelijke externe onderzoekers hun 'Eindrapportage review / nulmeting integriteitsketen' gepresenteerd aan ons college. In het onderzoek is verkend op welke onderdelen van de integriteitsketen (preventie, preparatie, repressie en nazorg) en ten aanzien van welke randvoorwaarden (goede governance, open cultuur: geïnformeerd vertrouwen, aandacht ambtelijke en bestuurlijke top voor integriteit en voldoende middelen) verbeteringen noodzakelijk zijn. Een van de constateringen die de onderzoekers doen, is dat het binnen de gemeente ontbreekt aan tijd en middelen om goed invulling te geven aan de integriteitsorganisatie. De coördinator heeft een coördinerende taak bij integriteitsmeldingen en klachten en zorgt voor advies / bewustwording rond het thema 'integriteit' binnen de organisatie en is 'aanspreekpunt integriteit' voor algemeen directeur, vertrouwenspersonen en burgemeester. Bij collegebesluit (BBV 958973) van 1 november 2022 hebben wij deze aanbeveling overgenomen.

De structureel benodigde N 54 vanaf 2024 betreft 0,6 fte Coördinatorschap ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 54 vanaf 2024.

0.9 Optimalisering dienstverlening

Optimalisering dienstverlening - Onvermijdelijk / Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 144 in 2024 en N 97 vanaf 2025

Kasstroom: N 144 in 2024 en N 97 vanaf 2025

Voor het optimaliseren van de dienstverlening aan al onze klanten, is het nodig stappen te blijven maken in het digitaliseren en het samenwerken binnen de organisatie. Daarnaast maken we ook aanpassingen om te blijven zorgen voor veiligheid in onze panden.

Voor 2024 en verder worden de totale kosten voor deze essentiële aanpassingen geraamd op N 144. Vanaf 2025 is dit structureel N 97.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 144 in 2024 en met N 97 vanaf 2025.

Optimalisatie dienstverlening	2024	2025 e.v.
	Lasten	Lasten
Kennisbank "Capelle VIND Antwoord"	N31	N25
Waardegericht werken	N50	N50
BHV applicatie Picasse portofoons	N11	N10
Programma voor energiebeheer	N12	N12
Europese aanbesteding beveiliging	N40	N0
Totaal	N144	N97

0.10 Tijdelijke uitbreiding taakgroep concern- en bestuursadvies

Tijdelijke uitbreiding taakgroep concern- en bestuursadvies - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 206 voor 2024 en 2025

Kasstroom: N 206 voor 2024 en 2025

Om vanuit de organisatie het college en de raad zo goed mogelijk te ondersteunen en adviseren is het van groot belang dat we extra inzetten op het verbeteren van de uitwerking van/ het uitvoering geven aan politiek bestuurlijke ambities.

Voorgesteld wordt om in de vorm van een pilot de ambtelijke formatie voor een periode van twee jaar uit te breiden met twee (extra) concern/bestuursadviseurs. Deze adviseurs richten zich specifiek op het ondersteunen van de organisatie en het college bij het ontwikkelen en uitvoeren van de

bestuurlijke agenda (politieke (jaar)prioriteiten, Coalitieakkoord, CapelsWerkProgramma). Daarbij ondersteunen en adviseren zij de afdelingen bij de aanlevering van stukken richting college en raad, ondersteunen zij bij tijdige en adequate afdoening van moties, toezeggingen en schriftelijke en mondelinge vragen aan het college en geven gevraagd en ongevraagd advies en feedback geven aan organisatie en college op belangrijke dossiers. Bij gemeenten die al (ruime) ervaring hebben met concern/bestuursadviseurs hebben is dit van grote meerwaarde gebleken voor de politiek-bestuurlijke processen.

De inzet van deze adviseurs leidt weliswaar tot extra kosten, maar doordat de adviseurs nadrukkelijk sturen op efficiënter en integraal werken, levert het kwaliteitswinst en besparingen op doordat onder andere:

- de doelen en ambities van raad en college sneller en beter vertaald worden in opdrachten voor de organisatie en de uitwerking van deze opdrachten beter kan worden gemonitord, wat de effectiviteit van de organisatie verbetert. En door vroegtijdig bij te sturen als een bestuurlijke opdracht niet volledig of juist wordt uitgevoerd, wordt voorkomen dat werk opnieuw moet worden gedaan en daarmee vertraging ontstaat;
- het gezamenlijk door de adviseurs laten bewaken van bestuurlijke en interne processen, procedures en termijnen leidt tot minder afstemmingsmomenten en overleggen (vergaderdruk), wat de efficiëntie van de organisatie vergroot en tijd bespaart;
- de kwaliteit van de advisering richting college en raad verbetert, doordat tijdig vanuit politiek-bestuurlijke en concern brede invalshoeken ook tussen de adviseurs verbanden worden gelegd tussen de producten en ideeën die binnen afdelingen worden opgewerkt. Daarmee wordt onbedoelde verkokering en tegenstrijdige advisering voorkomen en mogelijke (kostbare) juridische procedures voorkomen. Zo kan er zorgvuldiger invulling gegeven worden aan bestuurlijke en ambtelijke doelen en prioriteiten;
- beter geborgd wordt dat complexe en bestuurlijk gevoelige dossiers integraal worden opgepakt, waardoor de bestuurskracht van de gemeente verbetert en het belang van de gemeente in totaliteit beter is geborgd.
- actieve ondersteuning van de bestuurders bij de (voorbereiding van) staf- en porto-overleggen en van de opvolging van de daar gemaakte afspraken ervoor zorgt dat deze overleggen nog beter worden benut en er minder tijd en opvolgend overleg nodig is.

De pilot wordt eind 2025 geëvalueerd.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 206 in 2024 en 2025.

0.11 Besparingsmaatregel Negatief begrotingssaldo niet meerekenen bij financieringsbehoefte

Negatief begrotingssaldo niet meerekenen bij financieringsbehoefte - Besparingsmaatregel
Lasten / Baten: V 97 in 2027, V 361 in 2028, V 737 in 2029, V 1.205 in 2030 en V 1.764 in 2031
Kasstroom: V 97 in 2027, V 361 in 2028, V 737 in 2029, V 1.205 in 2030 en V 1.764 in 2031

In de huidige berekeningen van de financiering in het meerjarige begrotingsperspectief worden negatieve jaarresultaten ten laste van de algemene reserve gebracht. Dit betekent lagere reserves/eigen financieringsmiddelen en hierdoor hogere schulden. Dit geeft weer hogere rentelasten. Dit zal niet de werkelijkheid worden. Een toekomstig negatief begrotingssaldo zal (tegen die tijd) omgebogen worden in een neutraal of positief saldo. Aanpassing van de berekeningswijze op basis van de stand VJN 2023 geeft een voordeel oplopend van V 97 in 2024 tot V 1.764 in 2031.

0.12 Besparingsmaatregelen Rente

Besparingsmaatregel Rente - Besparingsmaatregel
Lasten / Baten: V 921 in 2024, V 1.641 in 2025, V 1.835 in 2026, V 1.929 in 2027, V 1.773 in 2028, V 1.834 in 2029, V 1.939 in 2030 en V 2.096 in 2031
Kasstroom: V 921 in 2024, V 1.641 in 2025, V 1.835 in 2026, V 1.929 in 2027, V 1.773 in 2028, V 1.834 in 2029, V 1.939 in 2030 en V 2.096 in 2031

Onderrealisatie investeringen: rente

Investerings worden begroot volgens de 'ideale' planning. In de praktijk zitten er altijd per saldo meer zaken tegen dan mee. Hiermee kan bij de berekening van de investeringsplanning rekening gehouden worden. Als projecten toch voorspoediger verlopen betekent dit of afremmen of de

investeringsbudgetten naar boven bijstellen met hogere kapitaallasten tot gevolg. Uitgaande dat van de jaarlijkse nieuwe investeringen van € 30 miljoen er 10% niet gerealiseerd wordt, vanaf 2027 voorzichtigheidshalve rekening houden met 5%, betekent dit lagere (jaarlijks oplopende) rentelasten van V 49 in 2024 oplopend tot V 433 in 2031.

Vooruitontvangen subsidie in de financiering betrekken

Wij krijgen relatief veel subsidies. De meeste Rijkssubsidies ontvangen wij voordat wij de uitgaven in de exploitatie of investeringen gaan doen. Zolang wij de uitgaven niet doen, hoeven wij hiervoor geen leningen aan te trekken. In 2023 en 2024 ontvangen wij eenmalig extra veel subsidie: versnellingsgelden voor totaal € 24 miljoen. De bijbehorende uitgaven doen wij in de loop van de jaren 2025 t/m 2029. Dit betekent voor 2025 een € 24 miljoen lagere financieringsbehoefte met V 777 lagere rentekosten aflopend tot V 53 lagere rentelasten in 2029. Het risico is dat de subsidiestroom eerder uitgegeven moet worden en hiervoor toch geleend moet worden.

EMU saldo verlagen

Jaarlijks blijkt dat wij niet onze begrote negatieve EMU saldo realiseren. Dit komt doordat wij minder investeren dan gepland, hogere begrotingsresultaten hebben en minder van onze voorzieningen onttrekken. Ook blijken wij relatief veel subsidies vooruit te ontvangen. Zolang wij deze lasten niet uitgeven, hoeven wij hiervoor geen leningen aan te trekken. Op basis van ervaringen in het verleden is er jaarlijks € 10 miljoen minder nodig dan begroot. Vanaf 2027 wordt voorzichtigheidshalve rekening houden met een halvering hiervan tot € 5 miljoen. Onder 'Onderrealisatie' investeringen: rente is reeds een voordeel ingeboekt op lagere investeringen. Deze wordt in mindering gebracht op deze besparing.

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Onderrealisatie investeringen	V49	V146	V242	V283	V324	V363	V399	V433
Vooruitontvangen subsidie	V399	V777	V630	V473	V154	V53	N0	N0
EMU saldo verlagen	V473	V718	V963	V1.173	V1.295	V1.418	V1.540	V1.663
Totaal	V921	V1.641	V1.835	V1.929	V1.773	V1.834	V1.939	V2.096

0.13 Besparingsmaatregel onderrealisatie investeringen afschrijvingen

Besparingsmaatregel onderrealisatie investeringen afschrijvingen - Besparingsmaatregel Lasten / Baten: V 120 in 2024, V 215 in 2025, V 312 in 2026, V 406 in 2027, V 454 in 2028, V502 in 2029, V 549 in 2030, V 597 in 2031

Kasstroom: V 120 in 2024, V 215 in 2025, V 312 in 2026, V 406 in 2027, V 454 in 2028, V502 in 2029, V 549 in 2030, V 597 in 2031

Investeringsbudgetten worden begroot volgens de 'ideale' planning. In de praktijk zitten er altijd per saldo meer zaken tegen dan mee. Hiermee kan bij de berekening van de investeringsplanning rekening gehouden worden. Als projecten toch voorspoediger verlopen betekent dit of afremmen of de investeringsbudgetten naar boven bijstellen met hogere kapitaallasten tot gevolg. Uitgaande dat van de jaarlijkse nieuwe investeringen van € 30 miljoen er 10% niet gerealiseerd wordt, vanaf 2027 voorzichtigheidshalve met 5%, met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar betekent dit lagere afschrijvingskosten van V 120 in 2024 oplopend tot V 597 in 2031.

0.14 Besparingsmaatregel voorziening onderhoud

Besparingsmaatregel voorziening onderhoud - Besparingsmaatregel

Lasten / Baten: V 854 in 2024, V 764 in 2025, V 708 in 2026, V 715 in 2027, V 737 in 2028, V 600 in 2029, V 447 in 2030 en V 302 in 2031

Kasstroom: V 286 in 2024, V 300 in 2025, V 210 in 2026, V 87 in 2027, V 198 in 2028, V 264 in 2029, V 365 in 2030 en V 168 in 2031

In de huidige berekeningen van de voorziening onderhoud wordt de dotatie aan de voorziening gebaseerd op de onttrekkingen in de komende 20 jaar. Gemiddeld wordt er de komende 20 jaar € 2,6 miljoen per jaar aan gedoteerd voor al het in die jaren geplande groot onderhoud. De geplande onderhoudskosten lopen sterk op: in de jaren 2034 tot en met 2043 zijn deze jaarlijks € 0,8 miljoen hoger dan de eerste 10 jaar. Conform het BBV mag rekening gehouden worden met een kortere horizon: deze is minimaal 4 jaar (het meerjarenperspectief), maar kan ook bijvoorbeeld voor 8 jaar of de door de cie BBV geadviseerde 10 jaar gekozen worden. Samen met het saldo van de voorziening per 1-1-2014 van € 4,4 miljoen waaraan onttrokken kan worden zijn de lasten in de komende (kortere) horizon lager dan de (huidige in de begroting opgenomen) gemiddelde jaarlijkse kosten voor de komende 20 jaar.

Onderhoud wordt begroot volgens de 'ideale' planning. In de praktijk zitten qua planning altijd per saldo meer zaken tegen dan mee. Hiermee kan bij de berekening van de onderhoudsplanning rekening gehouden worden. Voorgesteld wordt om de jaarlijkse onttrekkingen met 10% te verlagen.

Uitgaande van een horizon van 10 jaar in plaats van 20 jaar en een verlaging van de onttrekkingen met 10% dalen de dotaties aan de voorziening onderhoud in 2024 met V 854, in 2025 met V 764, in 2026 met V 708, in 2027 met V 715, in 2028 met V 737, in 2029 met V 600, in 2030 met V 447 en in 2031 met V 302.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verlagen met V 854 in 2024, V 764 in 2025, V 708 in 2026, V 715 in 2027, V 737 in 2028, V 600 in 2029, V 447 in 2030 en V 302 in 2031 door hiervoor een stelpost op te nemen op taakveld 0.4.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N31.390	N37.410	N36.926	N36.483	N36.141	N36.241	N36.382	N35.649	N35.460	N37.538
Baten	V170.935	V174.870	V178.032	V179.749	V169.410	V169.074	V167.968	V167.247	V167.075	V167.075
Saldo van baten en lasten	V139.545	V137.460	V141.106	V143.265	V133.269	V132.833	V131.586	V131.598	V131.615	V129.537
Mutaties reserves:										
Algemene reserve	V170	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve bedrijfsvoering	V248	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve eenmalige uitgaven	N95	V415	V160	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve Doe Mee Fonds	V497	V750	V500	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	V820	V1.165	V660	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	V140.365	V138.625	V141.766	V143.265	V133.269	V132.833	V131.586	V131.598	V131.615	V129.537

* Taakveld 0.10 mutaties reserves zijn bij de tabellen per programma opgenomen. In bovenstaande tabel is het taakveld 0.10 geen onderdeel van het saldo van baten en lasten.

** Exclusief taakveld 0.11 resultaat van de rekening baten en lasten; de som van het resultaat van alle programma's geeft het resultaat van de rekening/begroting.

Specificatie budgetten Raad, Griffie en Rekenkamer

Op het gebied van de budgetten die de raad, de griffie en de rekenkamer betreffen, is de gemeenteraad ook wat betreft de uitvoering leidend in plaats van het college. Deze budgetten zijn opgenomen binnen hetzelfde taakveld 0.1 Bestuur. In onderstaand overzicht worden deze budgetten gespecificeerd.

Specificatie budget Raad en Raadscommissies, Griffie en Rekenkamer (TV 0.1 Bestuur)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten										
Raad en Raadscommissies	N1.053	N1.164	N1.164	N1.164	N1.164	N1.164	N1.164	N1.164	N1.164	N1.164
Griffie	N594	N665	N786	N786	N786	N786	N786	N786	N786	N786
Rekenkamer	N107	N108	N111	N111	N111	N111	N111	N111	N111	N111
Totaal lasten	N1.754	N1.937	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061
Baten										
Raad en Raadscommissies	V1									
Totaal baten	V1	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Saldo van baten en lasten	N1.753	N1.937	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061
Mutatie in reserves:										
Reserve Rekenkamer										
Totaal mutaties in reserves	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N1.753	N1.937	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061	N2.061

Analyse Programma 0 op hoofdlijnen

De lagere inkomsten vanaf 2026 worden verklaard door een afname van de Algemene Uitkering. De raming is gebaseerd op de meicirculaire 2023. Tot en met 2025 zijn de inkomsten hoger als gevolg van extra rijksuitgaven (hogere accressen). Vanaf 2026 wordt de normeringssystematiek echter aangepast, er wordt dan geen volume-acres meer verstrekt. Vanaf 2027 komt er een nieuwe financieringssystematiek waarin de volumeontwikkeling van het gemeentefonds 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). In de meicirculaire 2023 is de nieuwe financieringssystematiek nog niet verwerkt.

De lasten zijn in de jaren 2024 en 2025 hoger dan in de latere jaarschijven doordat enkele wijzigingsvoorstellen alleen betrekking hebben op de jaarschijven 2024 en 2025. Denk hierbij aan bijvoorbeeld 0.7 Structurele inbedding Denk & Doe mee!-fonds (N 708), waarvan in 2024 500 gedekt wordt vanuit de reserve Doe Mee Fonds.

Overhead

Bij de herziening van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vastgelegd dat lasten en baten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taakvelden. Volgens deze voorschriften worden de lasten en baten overhead echter niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, als indirecte lasten, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld (taakveld 0.4 Overhead). Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en activiteiten gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Denk hierbij aan de kosten van:

- Leidinggevenden primair proces;
- Financiën;
- HR;
- Inkoop;
- Interne en externe communicatie;
- Juridische medewerkers;
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- ICT-activiteiten die zijn ondergebracht bij de GR IJsselgemeenten;
- Dienstverlening en Huisvesting;
- Archief en -informatiebeheer.

De overhead in de Begroting 2024 is als volgt opgebouwd:

Lasten	Begroting 2024
Personeelskosten excl. Inhuur	N18.289
Personeel van derden	N494
Overige goederen en diensten	N5.814
Dotatie voorzieningen (incl. besparingsmaatregel B2024 0.14)	V531
Kapitaallasten	N364
Overige inkomensoverdrachten	N6.089
Doorbelasting overhead	V1.643
Communicatie	N37
Totaal lasten	N28.912
Baten	Begroting 2024
Overige goederen en diensten	V2.613
Totaal baten	V2.613
Saldo Overhead	N26.300

Programma 1 Integrale veiligheid en openbare orde

Missie

Wij zijn een gemeente waar iedereen zich veilig voelt. Grenzen zijn voor iedereen helder. Vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid draagt iedereen bij aan de veiligheid van onze gemeente. Wij regisseren een duidelijke aanpak die preventie en repressie combineert. Er wordt adequaat, merkbaar en transparant opgetreden tegen overlast en criminaliteit. De denk- en doe-kracht van Capellenaren, en ook die van ondernemers en (veiligheids)partners, speelt een belangrijke rol om te benutten.

IVB verantwoording

In het jaarlijkse IVB verslag wordt uitgebreid ingegaan op de inzet, veiligheidsstatistieken en een toelichting hierop.

Wat willen we bereiken?

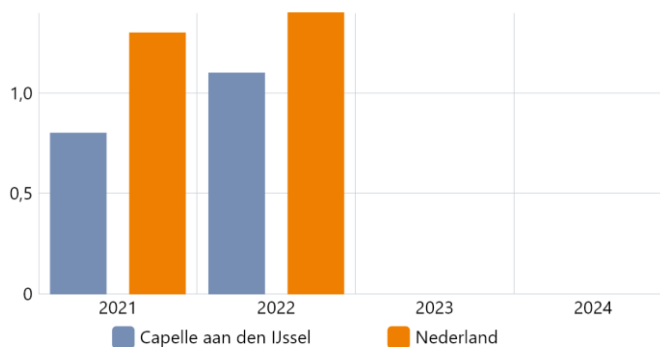
Preventie

Wij regisseren als gemeente het voorkomen van onveiligheid binnen Capelle. Wij richten ons op de veiligheidsthema's leefomgeving, bedrijvigheid, jeugd, fysieke veiligheid en ondermijning (georganiseerde criminaliteit) om de weerbaarheid van Capellenaren en ondernemers te verhogen, (de ontwikkeling van) criminele structuren tegen te gaan en het stimuleren van vroegtijdig ingrijpen. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond houdt toezicht op voorzieningen voor het brandveilig ontvluchten van een gebouw bij brand, en het vergroten van het veiligheidsbewustzijn onder Capellenaren, in het bijzonder verminderd zelfredzame personen.

Indicatoren

BG24 - Diefstal uit woning (landelijke indicator)

Eenheid: aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Diefstallen)

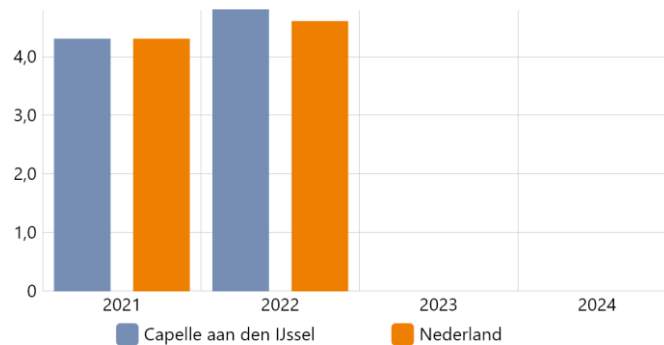
Regio	2021	2022	2023	2024
Capelle aan den IJssel	0,8 per 1.000 inwoners	1,1 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
Nederland	1,3 per 1.000 inwoners	1,4 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners

BG24 - Gewelds- en seksuele misdrijven (landelijke indicator)

Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.). Eenheid: per 1.000 inwoners.

Capelle aan den IJssel is één van de dichtst bevolkte gemeenten van Nederland. Daar waar mensen zich concentreren vinden gemiddeld meer geweldsmisdrijven plaats dan elders. Zo liggen de cijfers van Nederland lager door het platteland, waar gemiddeld minder incidenten plaats vinden.

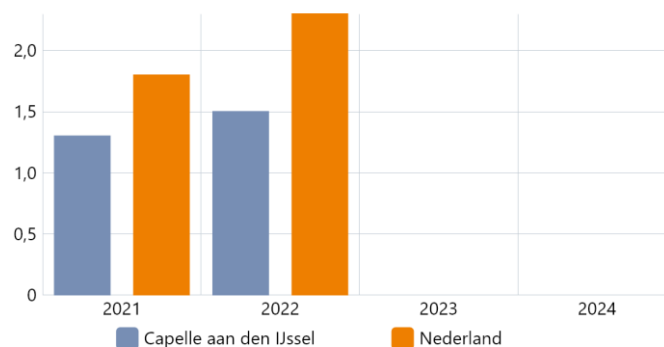

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Criminaliteit)

Regio	2021	2022	2023	2024
Capelle aan den IJssel	4,3 per 1.000 inwoners	4,8 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
Nederland	4,3 per 1.000 inwoners	4,6 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners

BG24 - Winkeldiefstal (landelijke indicator)

Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Diefstallen)

Regio	2021	2022	2023	2024
Capelle aan den IJssel	1,3 per 1.000 inwoners	1,5 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
Nederland	1,8 per 1.000 inwoners	2,3 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners

Wat willen we bereiken?

Repressie

Wij richten ons vanuit de veiligheidsthema's leefomgeving, bedrijvigheid, jeugd, fysieke veiligheid en ondermijning (georganiseerde criminaliteit) op toezicht en (bestuurlijke) handhaving van regels.

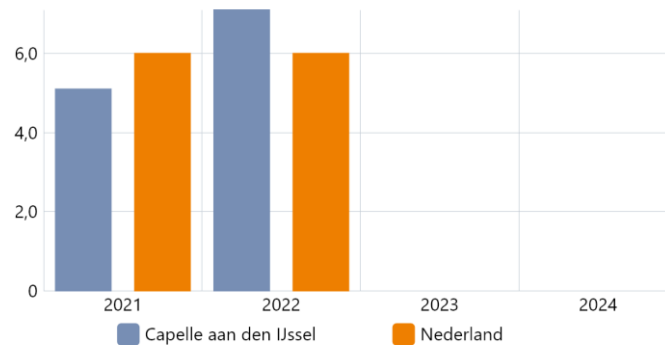
Hiermee willen wij onveilige situaties voorkomen. Wij organiseren nazorg voor slachtoffers van overvallen en ondermijnende criminaliteit. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond richt zich repressief op haar wettelijke taken; het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen en brand, en het bestrijden van brand en het bieden van de juiste zorg aan patiënten.

Indicatoren

BG24 - Vernielingen en beschadigingen (landelijke indicator)

Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven. Eenheid: per 1.000 inwoners.

Vernielingen en beschadiging betreft het totaal aantal per jaar gemelde schades.

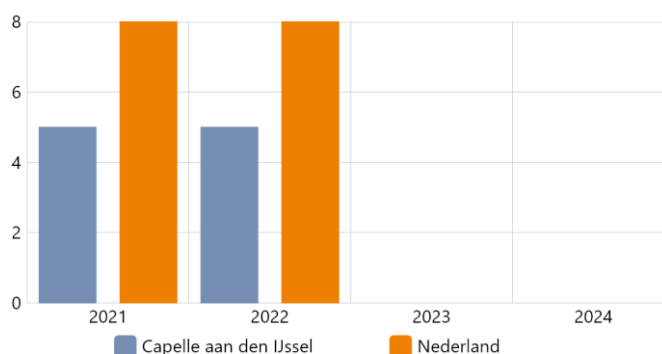

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Criminaliteit)

Regio	2021	2022	2023	2024
Capelle aan den IJssel	5,1 per 1.000 inwoners	7,1 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners
Nederland	6,0 per 1.000 inwoners	6,0 per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners	per 1.000 inwoners

BG24 - Verwijzingen Halt (landelijke indicator)

Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie. Eenheid: per 1.000 jongeren. Verwijzingen naar HALT vinden plaats bij jongeren onder 18 die een eerste misdaad hebben gepleegd, waarbij het moet gaan om een relatief eenvoudig misdrijf (bijvoorbeeld winkeldiefstal of vernieling). Het lagere aantal verwijzingen in onze gemeente kan gerelateerd zijn aan het lagere aantal vernielingen. Het geeft ook aan dat 18+ in onze gemeente een belangrijke dadergroep is, en recidive meer aan de orde lijkt te zijn in relatie tot de overige misdaadcijfers die niet allemaal lager liggen.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (Bureau Halt)

Regio	2021	2022	2023	2024
Capelle aan den IJssel	5 per 1.000 jongeren	5 per 1.000 jongeren	per 1.000 jongeren	per 1.000 jongeren
Nederland	8 per 1.000 jongeren	8 per 1.000 jongeren	per 1.000 jongeren	per 1.000 jongeren

BG24 - Incidenten met messengeweld

Aantal incidenten met messengeweld onder de jeugd per jaar. Voor deze indicator is geen referentiewaarde (gemiddelde waarde van de jaren 2017 t/m 2019 (de laatste drie jaren voor de intrede van de corona lockdowns) zoals beschreven in ons (concept) Integraal Veiligheidsbeleid 2023) bekend, omdat het een nieuwe registratie is.

Bron: Politie regionale eenheid

Boekwerk	2024
Jaarrekening	incidenten

BG24 - Geprioriteerde jeugdgroepen

Aantal geprioriteerde jeugdgroepen per jaar. De referentiewaarde is de gemiddelde waarde van de jaren 2017 t/m 2019 (de laatste drie jaren voor de intrede van de corona lockdowns) zoals beschreven in ons (concept) Integraal Veiligheidsbeleid 2023.

Bron: Interne registratie

Boekwerk	2024
Jaarrekening	groep(en)

Wat willen we bereiken?

Eigen verantwoordelijkheid

Capellenaren en ondernemers zorgen samen voor een veilige samenleving. Wij richten ons op het stimuleren van (burger)participatie en het vergroten van de meldingsbereidheid. Het programma Veilig Leven van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond sluit hierbij aan. Met dit programma willen wij het veiligheidsbewustzijn van Capellenaren vergroten.

Wat willen we bereiken?

Regie en samenwerking

Veel veiligheidsvraagstukken vragen om een gezamenlijke aanpak. Wij nemen de regie en werken meer samen met ketenpartners. Regievoering vraagt om het hebben van een goede informatiepositie.

Ontwikkelingen

Opstellen wijk- en buurtveiligheidsagenda's

Eind mei 2023 is middels social media begonnen met het verzamelen van input voor de nieuwe wijk- en buurtveiligheidsagenda's. Dit heeft een vijftigtal reacties opgeleverd. Straatinterviews staan op de planning, evenals uitvraag op de WOP's. Zodra de input compleet is wordt deze door alle relevante afdelingen en samenwerkingspartners beoordeeld, en verwerkt in een voorstel aan de gemeenteraad.

Aanbesteding grenzenstellend jongerenwerk

Op 30 mei 2023 heeft uw raad het beleidskader grenzenstellend Jongerenwerk 'Overtuigen door aanwezigheid' vastgesteld en besloten de financiële consequenties van de uitvoering van dit beleidskader vanaf 2024 te betrekken bij de afwegingen in het kader van de begroting 2024. Op 27 juni 2023 is door uw college overgegaan tot een Europese openbare aanbesteding. Het voornemen tot gunning is gepland voor begin oktober 2023. In verband met de aanbestedingsregels dient een termijn van tenminste 20 kalenderdagen in acht genomen te worden voordat tot definitieve gunning kan worden overgegaan. De gunning van de opdracht wordt definitief o.a. nadat het benodigde budget door de gemeenteraad is vastgesteld in de begroting.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2022 – 2026 'Voor vandaag en morgen' (juni 2022);
- Beleidskader Grenzenstellend Jongerenwerk 'overtuigen door aanwezigheid' (RVS 1162931 juli 2023);
- Beleidsregel niet-vergunde seksinrichtingen gemeente Capelle aan den IJssel 2019 (BBV 92634 oktober 2019);
- Beleidsregel collectevergunning 2021 (BBV 429161 augustus 2021);
- Jeugdbeleid 2021-2024 'De basis voor groei' (BBV 478824 april 2021);
- Programma Mobiliteit 2020-2030 (Raadsvoorstel 406688 maart 2021);
- Prioriteitennota brandveiligheid Capelle a/d IJssel 2019-2022 (BBV 1051326 januari 2019);
- Strategische thema's veiligheid 2019-2022 politie Rotterdam (BBV 41044595 september 2018);
- Beleidsplan 2018-2022 (VRR) (BBV 921350 september 2017);
- Beleidsregel aanpak heling en handhavingsarrangement (BBV 815 017; maart 2017);
- Regionaal beleidskader cameratoezicht 2014 (BBV 691433 oktober 2015);

- Beleidsregel ex artikel 174a Gemeentewet (Sluiting van woning of lokaal) (BBV 537627 november 2013);
- Beleidsregel Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (BBV 219558 september 2011);
- Brandbeveiligingsverordening Capelle aan den IJssel 2010 (BBV 173332 oktober 2010).
- Beleidsregel BIBOB (BBV 556531 februari 2014)
- Beleidsregel Opiumwet 13b (BBV 1078517 maart 2019)
- Beleidsregel gebruik waterpijpen in de horeca (BBV 1051823 december 2018)

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR)

Maatschappelijke effecten

Bieden van een veilige woon-, leef- en werkomgeving.

Doelstelling voor programma

Het bieden van een veilige woon-, leef- en werkomgeving en adequate hulpverlening bij incidenten, door onder alle omstandigheden te bewerkstelligen dat er een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering is van werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en/of bestrijden van brand(gevaar) voor mens en dier, ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, van het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen, van het vervoer van zieken en ongevals-slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals-slachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg en van geneeskundige hulpverlening bij rampen.

Het uitvoeren en bevorderen van de voorbereiding van het dagelijkse bestuur en de gemeentelijke afdelingen op hun taken in geval van een ramp of zwaar ongeval op grond van de Wet Veiligheidsregio's.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 1 staan hieronder weergegeven.

1.1 Subsidie Jeugd - HIC

Subsidie Jeugd - HIC - Technisch

Lasten / Baten: N295 / V295 in 2024

Kasstroom: N295 / V295 in 2024

De gemeente Capelle aan den IJssel staat op een lijst van kwetsbare gemeenten voor zware criminelen op plek 43 van de 352 gemeenten in Nederland. In Capelle aan den IJssel zien we dat de criminaliteit zich verhardt met alle consequenties daarvan op lokaal niveau, dat geweld soms 'gewoner' lijkt te worden dan wel wordt verheerlijkt (drillrap, online jeugdfenomenen, straatcultuur) en er steeds weer nieuwe vormen van misdaad de kop opsteken. We willen een structurele aanpak om het perspectief en de weerbaarheid van jongeren en gezinnen te vergroten, om beter te signaleren en om effectiever in te grijpen. Met integrale en systeemgerichte maatregelen en interventies én met een stevige samenwerking in de keten en binnen onze eigen organisatie willen we kansen bieden waar mogelijk, en grenzen stellen waar nodig.

Capelle is sinds 2021 bestuurlijk en ambtelijk aangesloten op het Landelijk Actieplan Wapens en Jongeren. Van daaruit denken wij landelijk mee met acties en interventies en hebben we een aantal acties en interventies succesvol in Capelle ingezet. Ook hebben we, gericht op de aanpak HIT (High Impact Targets) en nazorg- ex-gedetineerden, de aansluiting gevonden bij de landelijke aanpak door de inzet van een RIO-coach (re-integratie officier) en IPTA-coach (Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid) sinds begin 2023. Regionaal werken we mee aan het project 'criminele families', onder coördinatie van het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond.

Onze ambities voor Capelle liggen hoog. We willen meer bereiken in een sterke gecoördineerde aanpak Jeugd en High Impact Crimes (HIC). Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft middels een gerichte subsidie financiële ondersteuning geboden op het inrichten van bepaalde projecten/activiteiten om de ambities te realiseren.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verhogen met V 295 en de lasten te verhogen met N 295 in 2024.

1.2 Grenzenstellend jongerenwerk

Grenzenstellend jongerenwerk - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 402 in de jaren 2024 -2027

Kasstroom: N 402 in de jaren 2024 - 2027

In het door uw raad vastgestelde Integraal veiligheidsbeleid 2023 'Veiligheid voor vandaag en morgen' is het thema Jeugd geprioriteerd met als speerpunt 12-minners en 12-plussers. Dit speerpunt richt zich op de (hoog-)risicjongeren binnen de gemeente Capelle aan den IJssel, om overlast en criminaliteit terug te dringen en komende generaties Capelse jeugd veilig op te laten groeien.

In de gemeente Capelle aan den IJssel zien we een aantal zorgelijke ontwikkelingen bij groepen (zeer jonge) jongeren ten aanzien van onder meer agressie, geweld, wapen- en messenbezit, drugsgebruik en -handel, witwassen en een toename in het aantal rivaliserende groepen. Er is een verontrustende toename van het aantal jonge minderjarigen dat betrokken is bij ernstige criminaliteit. Met name incidenten met messengeweld en wapenbezit zijn de afgelopen jaren onder een deel van de zeer jonge jeugd in Capelle aan den IJssel gestegen.

Om de ambitie vanuit het Integraal veiligheidsbeleid 2023 te realiseren is specialistisch grenzenstellend jongerenwerk cruciaal. Dit grenzenstellend jongerenwerk begrenst en biedt kansen aan de (hoog-)risicajeugd waarmee het crimineel en overlastgevend gedrag terugdringt. Zij worden structureel ingezet op straat, online en binnen scholen, gericht op de (hoog-)risicajeugd, in samenwerking met handhaving, politie, en zorgpartners van de gemeente.

Op 3 juli 2023 heeft uw raad het beleidskader 'Grenzenstellend jongerenwerk – Overtuigen door aanwezigheid' middels raadsvoorstel 1162931 vastgesteld. Om het grenzenstellend jongerenwerk voort te kunnen zetten is via een aanbestedingsprocedure een opdracht uitgezet, waaraan jaarlijkse kosten zijn verbonden voor de duur van de opdracht.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 402 in de jaren 2024 - 2027.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N8.522	N10.501	N10.766	N10.573	N10.822	N10.830	N10.427	N10.430	N10.434	N10.371
Baten	V628	V1.273	V1.077	V782	V782	V782	V782	V782	V782	V782
Saldo van baten en lasten	N7.894	N9.227	N9.688	N9.791	N10.040	N10.048	N9.645	N9.648	N9.652	N9.588
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	V61	V91	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	V61	V91	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N7.833	N9.136	N9.688	N9.791	N10.040	N10.048	N9.645	N9.648	N9.652	N9.588

Analyse Programma 1 op hoofdlijnen

De baten waren in de Begroting 2023 fors hoger vanwege Subsidie Trajecten Projecten Criminaliteit. Er is een eenmalig subsidie ontvangen voor het tegengaan van ondermijnende criminaliteit (NJK22/1.2), deze middelen zijn in 2023 ter beschikking gesteld. Ook in 2024 zijn hogere baten begroot, vanwege de subsidie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor financiële ondersteuning van onze ambities (wijziging 1.1 Subsidie Jeugd - HIC). Na 2027 nemen de lasten af, omdat de middelen voor grenzenstellend jongerenwerk (wijziging 1.2) beschikbaar zijn gesteld tot en met 2027.

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Antidiscriminatievoorziening	70

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Missie

Wij maken en behouden een veilige, schone en prettige buitenruimte. Om de bereikbaarheid in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren, investeren wij in maatregelen voor de auto, openbaar vervoer, fietsers en voetgangers. Daarbij hebben wij oog voor de verschillende doelgroepen en belanghebbenden en zetten wij de samenwerking met onze partners voort. Ook blijven wij aandacht geven aan het vergroten van de verkeersveiligheid en dragen wij bij aan een duurzame en toekomstgerichte stad.

Wat willen we bereiken?

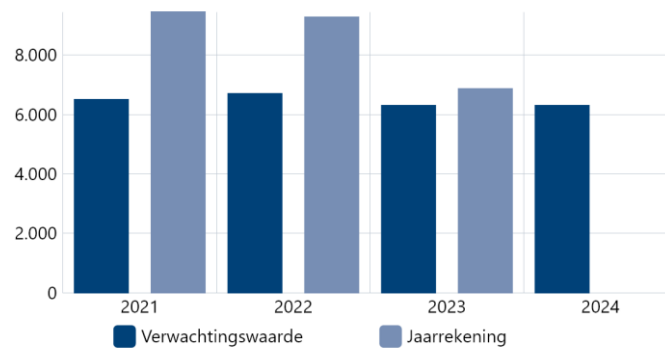
Schone, hele en veilige openbare buitenruimte

Wij zijn verantwoordelijk voor een schone, hele en veilige openbare buitenruimte.

Indicatoren

BG24 - Meldingen buitenruimte

Eenheid: aantal meldingen. De aantallen in 2023 betreffen de gegevens t/m september.

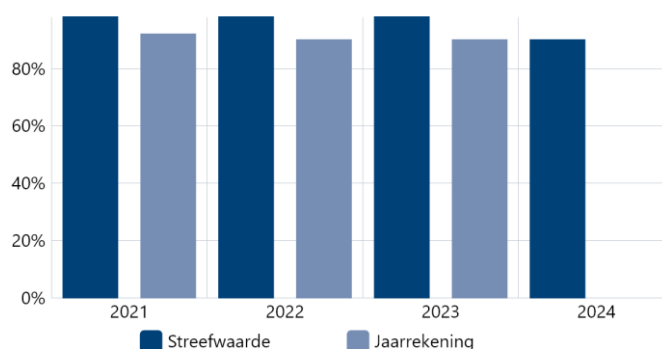
Bron: interne registratie

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	6.500 meldingen	6.700 meldingen	6.300 meldingen	6.300 meldingen
Jaarrekening	9.449 meldingen	9.273 meldingen	6.863 meldingen	meldingen

BG24 - Afhandeling meldingen buitenruimte binnen termijn

Eenheid: %

Bron: interne registratie

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	98 %	98 %	98 %	90 %
Jaarrekening	92 %	90 %	90 %	%

Wat willen we bereiken?

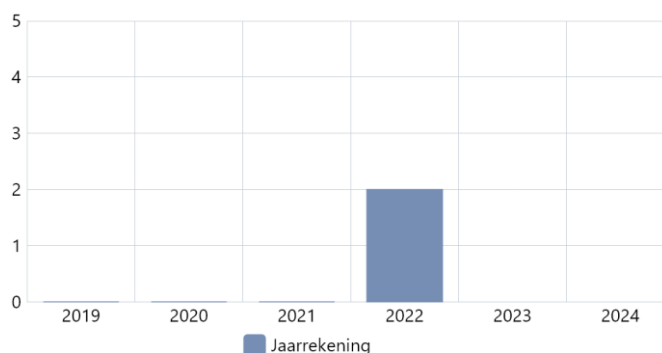
Een verkeersveilige stad

Wij blijven prioriteit geven aan verkeersveiligheid.

Indicatoren

BG24 - Dodelijke slachtoffers bij geregistreerde ongevallen

Aantal dodelijke slachtoffers bij geregistreerde ongevallen. Geregistreerde ongevallen zijn ongevallen waar politie bij is geweest. Wij vinden het van belang om inzicht te geven in het aantal dodelijke slachtoffers bij geregistreerde ongevallen, maar niet gepast om hier een verwachtingswaarde voor op te nemen. Eenheid: aantal dodelijke slachtoffers.

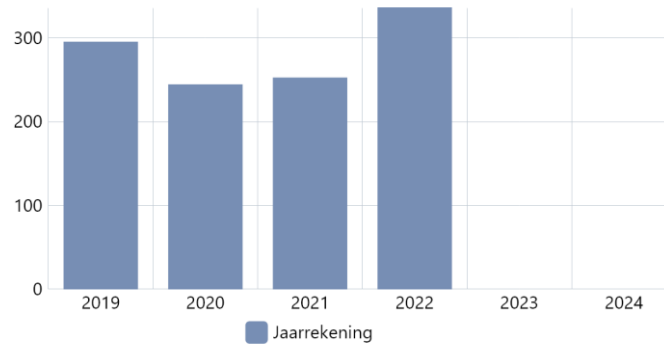

Bron: Viastat

Boekwerk	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jaarrekening	0 dodelijke slachtoffers	0 dodelijke slachtoffers	0 dodelijke slachtoffers	2 dodelijke slachtoffers	dodelijke slachtoffers	dodelijke slachtoffers

BG24 - Geregisteerde ongevallen

Het aantal geregisteerde ongevallen zijn ongevallen waar politie bij is geweest. Wij vinden het van belang om inzicht te geven in het aantal geregisteerde ongevallen, maar niet gepast om hier een verwachtingswaarde voor op te nemen. Eenheid: aantal geregisteerde ongevallen.

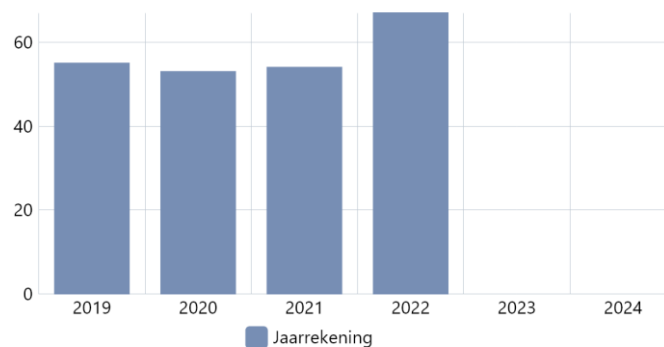

Bron: Viastat

Boekwerk	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jaarrekening	295 geregisteerde ongevallen	244 geregisteerde ongevallen	252 geregisteerde ongevallen	336 geregisteerde ongevallen	geregisteerde ongevallen	geregisteerde ongevallen

BG24 - Gewonden bij geregisteerde ongevallen

Aantal gewonden bij geregisteerde ongevallen. Geregisteerde ongevallen zijn ongevallen waar politie bij is geweest. Wij vinden het van belang om inzicht te geven in het aantal gewonden bij geregisteerde ongevallen, maar niet gepast om hier een verwachtingswaarde voor op te nemen. Eenheid: aantal gewonden.

Bron: Viastat

Boekwerk	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jaarrekening	55 gewonden	53 gewonden	54 gewonden	67 gewonden	gewonden	gewonden

Ontwikkelingen

Openbaar vervoer regio Rotterdam

Vanwege de hoge energiekosten, hoog ziekteverzuim en minder OV-gebruikers zijn er uitdagingen voor de RET (en andere OV-aanbieders) om het OV te laten rijden. Wij houden de ontwikkelingen op het gebied van openbaar vervoer nauwlettend in de gaten en spelen hier op in indien nodig.

Bewoners- en werkgeversaanpak

In 2024 werken we samen met Zuid-Holland Bereikbaar om een vervolg te geven aan de bewoners- en werkgeversaanpak. Bewoners worden gestimuleerd om buiten de spitsen en meer met de fiets te reizen. Werkgevers worden benaderd om werknemers te verleiden thuis te werken en op een meer duurzame wijze te reizen of thuis te werken.

Snelheidsverschillen op het fietspad

In 2024 gaan wij de bromfiets op diverse locaties van het (brom)fietspad naar de weg verplaatsen. Hierdoor nemen de snelheidsverschillen op het fietspad af waardoor het prettiger en veiliger fietsen is op het fietspad. Daarnaast ontstaat er meer ruimte op de fietspaden waardoor fietsers elkaar gemakkelijker in kunnen halen. Wij doen dit in overleg met de fietsersbond.

Verkeerssituatie Rivium

Eén van de locaties waar Capelle inzet op de toekomst, is de wijk Rivium. Hier wordt vanaf ca. 2026 gebouwd en de jaren erna trekken steeds meer bewoners in de nieuwe woningen. In 2024 gaan wij verder met het voorbereiden van de verkeersplannen. Daarbij kan gedacht worden aan zaken rondom de waterbus, parkshuttle, fietsverbindingen, wandelvoorzieningen en aanpassingen van wegen.

Kwartiermakersfase Lange Termijn Maatregelen Algeracorridor

Afgelopen jaren is de MIRT-verkenning gedaan van de lange termijn doorstromingsmaatregelen op de Algeracorridor. Dit is een onderdeel van de MIRT-Verkenning Oeververbindingen regio Rotterdam. Eind 2022 is het besluit over het voorkeursalternatief van de Algeracorridor genomen in het BO-MIRT. Eind 2023 zijn wij samen met gemeente Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Rotterdam, de Provincie Zuid-Holland en de MRDH gestart met de kwartiermakers fase van de Algeracorridor. Dit is een fase tussen de verkennings- en planuitwerkingsfase welke wij met bovenstaande vijf partijen uitvoeren. Reden hiervoor is dat we nog enkele onderdelen met elkaar duidelijk willen krijgen, voordat we de daadwerkelijke planuitwerkingsfase in gaan. In 2024 ronden we de kwartiermakers fase af en zijn de uitgangspunten bekend om de planuitwerkingsfase in te gaan.

Optimalisatie fietsroute Algerabrug - Capelsebrug

Afgelopen jaren is de MIRT-verkenning uitgevoerd voor lange termijn doorstromingsmaatregelen op de Algeracorridor. Daarnaast zijn er ook maatregelen voorbereid die onderdeel uitmaken van de Korte Termijn Aanpak Algeracorridor, ook wel bekend als KTA Algeracorridor. Eén van deze maatregelen binnen de KTA Algeracorridor is de optimalisatie van de fietsroute tussen de Algerabrug en Capelsebrug. Dit is een schakel binnen de regionale fietsroute Lekkerkerk – Rotterdam. Het definitief ontwerp op Capels grondgebied is in de zomer van 2023 vastgesteld. In de tweede helft van 2024 starten wij met het uitvoeren van de verschillende optimalisaties aan de fietsroute. Wij ronden de werkzaamheden af in 2025.

Optimalisatie fietsroute Algerabrug - Rivium

De optimalisatie van de fietsroute tussen de Algerabrug en Rivium is onderdeel van de KTA Algeracorridor. De fietsverbinding wordt geoptimaliseerd door het fietspad te verbreden, kruispunten veiliger te maken en een voetpad te realiseren naast het fietspad. Hierdoor lopen voetgangers niet meer op het fietspad waardoor we potentiële ongevallen voorkomen. In 2024 ronden we de voorbereidingen voor de optimalisatie van de fietsroute af.

Opstellen Openbaar Vervoer plan

In 2024 stellen wij het nieuwe openbaar vervoer (OV) plan op. In deze nota evalueren wij het OV-gebruik en kijken vooruit hoe wij in samenwerking met de MRDH en OV-vervoerders de Capellenaren zo goed mogelijk kunnen voorzien. Daarbij houden wij rekening met de ontwikkelingen van de RET en andere OV-aanbieders die komende jaren voor een uitdaging staan door o.a. hoge energielasten, dure grondstoffen en personele problemen. Wij streven er naar om de Capellenaar zo goed mogelijk te voorzien van openbaar vervoer. Daarnaast is er aandacht voor de toegankelijkheid van het Openbaar Vervoer. Wij ronden het Openbaar Vervoer plan in 2024 af.

Toegankelijkheid halte Openbaar Vervoer

Om het gebruik van openbaar vervoer aan te moedigen, verbeteren wij de toegankelijkheid van de bushaltes. Wij verhogen bushaltes voor de lijnbussen en buurtbussen zodat de instap gemakkelijker is. In 2024 starten wij met het ophogen van 30 haltes.

Actualisatie voetgangersplan

In 2024 stellen wij een voetgangersplan op. Wij moedigen vanuit het Programma Mobiliteit het langzaam verkeer aan en daar horen eenduidige en comfortabele voetgangersvoorzieningen bij. In de nota gaan wij bijvoorbeeld in op oversteekvoorzieningen, toegankelijkheid en waar wandelvoorzieningen in Capelle aan moeten voldoen. Ook staan we stil bij waar

oversteekvoorzieningen bij scholen aan moeten voldoen en wanneer wij zebrapaden realiseren of weghalen. Wij ronden het voetgangersplan in 2024 af.

Doorstroming Capelseweg - Kanaalweg

Conform de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord 2022-2026 doen wij onderzoek naar de doorstromingsmaatregelen op de Capelseweg-Kanaalweg. Op deze corridor is namelijk dagelijks sprake van filevorming. Het onderzoek naar de doorstroming ronden wij in 2024 af.

Ontsluiting wijk Schenkel

Conform de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord 2022-2026 hebben wij in 2023 onderzoek uitgevoerd naar de benodigde doorstromingsmaatregelen op de Kralingseweg om de wijk Schenkel beter te ontsluiten. In 2024 ronden wij het Voorlopig Ontwerp af.

Een verkeersveilige situatie op de weg

De landelijke trend is dat gemeenten hun snelheden op de wegen verlagen. Door lagere snelheden van gemotoriseerd verkeer neemt de kans op (ernstige) ongevallen tussen bijvoorbeeld auto en fiets af. Daarnaast hebben lagere snelheden van gemotoriseerd verkeer een positieve invloed op de leefbaarheid in Capelle aan den IJssel.

Kaderstellende nota's

- Programma Mobiliteit 2020-2030 (Raadsvoorstel 406688 maart 2021);
- Uitvoeringsprogramma Programma Mobiliteit 2021-2025 (BBV 492105 juli 2021);
- Fietsplan SLIM op de Fiets (BBV 121099 juni 2010);
- Nota Parkeerbeleid 2023 en Nota Parkeernormen 2023 (BBV 975999 januari 2023);
- Paraplubestemmingsplan Parkeren van de gemeente Capelle aan den IJssel (BBV 1002988 juli 2018);
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019);
- Handboek Inrichting Openbare Ruimte (BBV 536041 januari 2014).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden Partijen .

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

Maatschappelijke effecten

Concurrerende en bereikbare metropoolregio.

Doelstelling voor programma

Het bieden van een optimale balans tussen mobiliteit, leefbaarheid en verkeersveiligheid en het bevorderen van gebruik van openbaar vervoer en fiets.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 2 staan hieronder weergegeven.

2.1 Samenwerkingsovereenkomst MFR (krediet in 2026 N 14.263 / V 9.984)

Samenwerkingsovereenkomst MFR (Krediet N 14.263 / V 9.984) – Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 86 vanaf 2030

Kasstroom: N 713 / V 499 in 2024, N 713 / V 499 in 2025, N 1.426 / V 998 in 2026, N 5.705 / V 3.994 in 2027, N 4.279 / V 2.995 in 2028, N 1.426 / V 998 in 2029

Op 3 juli 2023 heeft u ingestemd met de ondertekening van de Samenwerkingsovereenkomst Metropolitane Fietsroute Ridderkerk – Rotterdam. Met het ondertekenen van deze Samenwerkingsovereenkomst (SOK) worden geen directe financiële verplichtingen aangegaan, deze volgen bij het aangaan van de subsidieaanvraag, welke gepaard gaat met een investeringsvoorstel. Echter met het ondertekenen van deze SOK stemde u wél in met de afspraak om het tracédeel op Capels grondgebied te realiseren en alle benodigde bestuurlijke, beleidsmatige, organisatorische en financiële maatregelen hiervoor tijdig te nemen. Op basis van huidige inzichten zal het deel dat de gemeente Capelle aan den IJssel zelf zal moeten betalen als cofinanciering voor de MFR tussen de € 2,7 mln. en € 4,3 mln. liggen.

In afwachting van dit investeringsbesluit stellen wij u, conform het raadsbesluit, voor om een stelpost Samenwerkingsovereenkomst MFR op te nemen in het investeringsoverzicht en de lasten in de begroting te verhogen met N 86 vanaf 2030.

In de Najaarsnota 2023 zal een wijzigingsvoorstel worden ingediend om een deel van deze stelpost al in 2023 beschikbaar te stellen ten behoeve van voorbereidingskosten van deze investering (apparaatslasten en onderzoekskosten).

2.2 Subsidies (Krediet N / V 255)

Subsidies - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N / V 0 in 2024

Kasstroom: N / V 255 in 2024

Voor de impulsregeling klimaatadaptatie verwachten we in 2024 een subsidie te ontvangen voor twee projecten, V 145 voor Valeriusrondeel en V 110 voor Kompasstraat. Het maatregelpakket dat we kunnen toepassen draagt bij aan het verminderen van de kwetsbaarheid van gebieden voor wateroverlast en droogte.

Wij stellen u voor de reeds bestaande kredieten met 255 te verhogen met daar tegenover de subsidie van V 255 als inkomsten op te nemen.

2.3 Subsidie fietscorridor Algerabrug Capelsebrug (Krediet V 1.900)

Subsidie fietscorridor Algerabrug Capelsebrug - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: V 95 vanaf 2026

Kasstroom: V 1.900 in 2025

Voor de aanleg van de fietscorridor Algerabrug Capelsebrug verwachten wij in 2025 een subsidie te ontvangen van 1.900.

Wij stellen u voor het verstrekte krediet te verlagen met de subsidie van 1.900 en de lasten in de begroting te verlagen met V 95 vanaf 2026.

2.4 Aanpassen Stelpost Versnellingsgelden Rivium en Fasering Kredieten Rivium (Krediet V 2.960)

Aanpassen Stelpost Versnellingsgelden Rivium en Fasering Kredieten Rivium (Kredieten V 2.960) – Onvermijdelijk

Lasten / Baten: V 168 in 2024, V 82 in 2025, V 82 in 2026, V 292 in 2027, V 292 in 2028, V 292 in 2029 en V 96 vanaf 2030

Kasstroom: V 1.543 in 2024, V 710 in 2025, V 670 in 2026, N 2.400 in 2027, N 800 in 2028, N 376 in 2029

In de Begroting 2023 is het investeringskrediet Versnellingsgelden Rivium opgenomen. De huidige inzichten omtrent fasering en investeringstempo van de onderliggende investeringen zijn ondertussen aangepast derhalve dient ook de stelpost opnieuw gefaseerd te worden. Tevens was het bij opnemen van deze stelpost een dubbeling ontstaan met de reeds gevoteerde kredieten voor de vervoersknoop (Parkshuttle), Waterbushalte en P+R. Actualisatie van deze kredieten zorgt voor lagere rente- en afschrijvingslasten en levert derhalve een voordeel op voor de Begroting vanaf 2024. Voor de onderliggende investeringen waarvoor de Versnellingsgelden zijn aangevraagd zal u, conform het eerdere raadsbesluit, ter besluitvorming per project nog een investeringsvoorstel worden voorgelegd.

Conform de huidige fasering en planning van de investeringen in het Rivium stellen wij u voor om de kasstroom en hoogte van de reeds gevoteerde kredieten bij te stellen en de lasten in de begroting te verlagen met V 168 in 2024, V 82 in 2025, V 82 in 2026, V 292 in 2027, V 292 in 2028, V 292 in 2029 en V 96 vanaf 2030.

2.5 Zuidelijke fietsroute (krediet 2.800, subsidie -1.892)

Zuidelijke fietsroute – Beleidskeuze

Lasten / Baten : N 36 vanaf 2025

Kasstroom: N 2.800 / V 1.892 in 2024

De optimalisatie en het veiliger maken van de fietsroute tussen de Algerabrug en het Rivium is een onderdeel van de Korte Termijn Aanpak (KTA) Algeracorridor. Het fietspad langs de dijk maken we breder en de kruispunten worden veiliger. Daarnaast realiseren we een voetpad naast het fietspad

zodat voetgangers niet meer op het fietspad hoeven te lopen. Hiermee voorkomen we potentiële ongevallen. Dit project komt in aanmerking voor een subsidie van 1.892 vanuit de KTA-middelen. Daarnaast kunnen wij mogelijk gebruik maken van de Rijkssubsidie Versnellingsafspraken Rivium, waar de zuidelijke fietsroute onderdeel van uitmaakt. De exacte voorwaarden van deze rijkssubsidie zijn nog niet bekend.

Wij stellen u voor een krediet van 2.800 beschikbaar te stellen, de subsidie van 1.892 te ramen en de lasten in de begroting te verhogen met N 36 vanaf 2025.

2.6 Toegankelijkheid bushaltes (krediet 280, subsidie -280)

Toegankelijkheid bushaltes - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 0 vanaf 2025

Kasstroom: N/V 280

Om het openbaar vervoer (OV) te stimuleren, zetten wij in op een betere toegankelijkheid van de bushaltes. In 2024 willen wij starten met het aanpassen van 30 bushaltes, waardoor een gemakkelijke instap voor OV-gebruikers mogelijk wordt. Voor deze optimalisatie hebben we een subsidieaanvraag bij de MRDH ingediend voor 100% vergoeding.

Wij stellen u voor in 2024 een krediet beschikbaar te stellen van 280 en de subsidie van 280 te ramen.

2.7 Verkeersstudie Capelseweg / Kanaalweg

Verkeersstudie Capelseweg / Kanaalweg - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 60 in 2024

Kasstroom: N 60 in 2024

Conform het Coalitieakkoord 2022-2026 voeren wij in 2024 een onderzoek uit naar de verbetering van de doorstroming op de Capelseweg/Kanaalweg.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 60 in 2024.

2.8 Programma buitenruimte (Krediet 3.411)

Programma buitenruimte - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 233 in 2024, N 120 in 2025, N 30 in 2026, N 30 in 2027, N 30 in 2028 en N 131 vanaf 2029

Kasstroom: N 1.023 in 2024, N 911 in 2025, N 625 in 2026, N 625 in 2027, N 625 in 2028 en N 16 vanaf 2029

In lijn met het Programma Buitenruimte (inclusief de daartoe behorende programmamatrix met acties) welke door u raad op 3 juli jl. vastgesteld is, doen wij het volgende voorstel voor de begroting. Ten behoeve van de acties waarvan nu indicatief blijkt dat er extra middelen benodigd zijn, wordt voorgesteld kredieten en eenmalige budgetten voor het jaar 2024 en 2025 op te nemen. En de structurele budgetten gebaseerd op de investeringen die worden gedaan in 2024 en 2025 structureel op te nemen. Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan de eerste twee jaar van het Programma Buitenruimte. Echter, en in lijn met het raadsvoorstel behorende bij het Programma Buitenruimte, voor de actie Klimaat adaptief inspelen op verminderen van hittestress, wateroverlast, watertekort en fijnstof (w2) en Buurtplekken (p5) wordt voorgesteld om de gehele benodigde investering (2024 tot en met 2028) bij de overwegingen Begroting 2024 mee te nemen. Mede gelet op de financiële situatie worden de kostengevolgen geëvalueerd voor de jaren 2026 t/m 2028, een voorstel aan u voorgelegd via de Raadswerkgroep Buitenruimte en de uitkomsten daarvan opgenomen in de voorstellen voor begroting 2026 en verder.

In programma buitenruimte is als actie onder meer het aanleggen van wadi's (Water Afvoer Drainage en Infiltratie) opgenomen. Hiervoor is in de financiële verordening geen afschrijftermijn vastgesteld. Wij stellen u voor deze gelijk te stellen aan de afschrijftermijn van beschoeiingen van 30 jaar.

Wij stellen u voor een krediet te verstrekken van 3.411 en de lasten in de begroting te verhogen met N 233 in 2024, N 120 in 2025, N 30 in 2026, N 30 in 2027, N 30 in 2028 en N 131 vanaf 2029.

Krediet	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma 2	206	235	100	100	100	-	-	-	741
Programma 5B	584	559	509	509	509	-	-	-	2.670
Totaal krediet	790	794	609	609	609	-	-	-	3.411

Afschrijvingen	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma 2	N0	N0	N8	N8	N8	N25	N25	N25	N101
Programma 5B	N0	N3	N6	N6	N6	N90	N90	N90	N290
Totaal afschrijvingen	N0	N3	N14	N14	N14	N115	N115	N115	N391

Budget	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Programma 2	N134	N31	N14	N14	N14	N14	N14	N14	N248
Programma 5B	N99	N86	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N197
Totaal budget	N233	N117	N16	N16	N16	N16	N16	N16	N445

Totaal lasten	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Totaal lasten programma 2	N134	N31	N22	N22	N22	N39	N39	N39	N348
Totaal lasten programma 5B	N99	N89	N8	N8	N8	N92	N92	N92	N487
Totaal lasten	N233	N120	N30	N30	N30	N131	N131	N131	N835

2.9 Ondergrondse infrastructuur

Ondergrondse infrastructuur - Beleidskeuze

Lasten / Baten: V 1.445 in 2024

Kasstroom: V 1.445 in 2024

Vanwege de aanleg van het glasvezelnetwerk ontvangen wij een vergoeding, degeneratie kosten, voor de schade aan de bestrating en toekomstige verzakkingen. De aanleg wordt in 2024 afgerond. Wij stellen u voor de vergoeding over 2024 met V 1.600 te verhogen.

Voor de aanvragen van de aanleg van ondergrondse infrastructuur ontvangen wij leges waarvoor in de Voorjaarsnota 2023 de baten structureel met V 155 hebben verhoogd. Over 2024 voorzien wij nog geen stijging van het aantal aanvragen. Dit is niet in lijn met de verwachtingen wat mede wordt veroorzaakt door de verschuiving van het nieuwe Rivium. Wij stellen u voor de leges in 2024 éénmalig te verlagen met N 155.

Wij stellen u voor de baten in de begroting éénmalig met V 1.445 te verhogen in 2024.

2.10 Mobiliteit algemeen

Mobiliteit Algemeen - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 62 in 2024 en 2025

Kasstroom: N 62 in 2024 en 2025

We verwachten vanaf 2024 volop aan de slag te gaan om het gebruik van de verschillende modaliteiten meer in balans te brengen conform de uitgangspunten van het Programma Mobiliteit. Om de lokale en regionale bereikbaarheidsproblemen aan te pakken vraagt dit een update van de functies van het wegennet, extra aandacht voor fiets, voetgangers, parkeren, verkeersveiligheid en openbaar vervoer. In de Voorjaarsnota 2023 2.4 hebben we, door het ontbreken van personele capaciteit voor het uitvoeren van het ambitieuze uitvoeringsprogramma Mobiliteit en de MIRT Algeracorridor, een aantal budgetten Mobiliteit door moeten schuiven naar 2024 en 2025. Inmiddels is deze capaciteit uitgebreid. Het huidige structurele budget voor Mobiliteit algemeen (68) is hiervoor niet meer voldoende, wij willen dit verhogen naar 130 per jaar.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 62 in 2024 en 2025.

2.11 Belijning 50 km/h wegen (krediet 60)

Belijning 50 km/h wegen – Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 4 vanaf 2025

Kasstroom: N 60 in 2024

Om de verkeersveiligheid te verbeteren is een eenduidige en duidelijke belijning nodig op de wegen van Capelle. Volgens de inrichtingseisen van de CROW is op 50 km/h wegen een doorgetrokken midden markering nodig. Hiermee voorkomen wij frontale botsingen bij het inhalen en versmallen wij de wegen optisch gezien waarmee wij de gereden snelheden onderdrukken. De gewenste belijning is binnen onze gemeente nog niet overal doorgevoerd en dit willen we in 2024 aanpassen.

Wij stellen u voor in 2024 een krediet van 60 beschikbaar te stellen en de lasten in de begroting te verhogen met N 4 vanaf 2025.

2.12 Uitwerking Openbaar Vervoer-, fiets-, parkeer- en voetgangersplan

Uitwerking Openbaar Vervoer-, Fiets-, Parkeer- en Voetgangersplan - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 190 in 2024

Kasstroom: N 190 in 2024

In 2024 stellen wij het Openbaar Vervoersplan op vanaf het moment dat er duidelijkheid is rondom de toekomstige (financiële) situatie van de RET. Verder blijven wij actief in het voorbereiden van overeenkomsten en aanbestedingen, instandhouding van het rijden van de buurtbussen, MRDH-gerelateerde OV-zaken en onderzoek naar de toegankelijkheid van bushaltes (N60).

Het huidige budget voor het opstellen van fietsplan (70) – conform het uitvoeringsprogramma van het Programma Mobiliteit - is in 2023 benut. In 2024 willen wij het vastgestelde fietsplan uit gaan voeren en verbeteringen aanbrengen op en rondom de fietspaden samen met partijen als de Provincie Zuid-Holland, de MRDH en de fietsersbond. Naast interne kosten hebben wij daarbij ook te maken met externe uitgaven, bijvoorbeeld op het gebied van ontwerp en onderzoek (N40).

Begin 2023 is het Parkeerbeleid in de Raad vastgesteld en zijn we begonnen met de uitvoering hiervan. Dit willen wij in 2024 voorzetten. Het gaat dan bijvoorbeeld om het oplossen van parkeervraagstukken en ontvangen klachten en meldingen. Ook bereiden we parkeeruitbreidingen voor op locaties waar een te hoge parkeerdruk is (N40).

In 2024 stellen wij het voetgangersplan op conform het uitvoeringsprogramma van het Programma Mobiliteit (N50). Het vigerend voetgangersbeleid is namelijk verouderd. Het doel van het nieuwe voetgangersplan is dat voetgangers zich zo veilig en comfortabel mogelijk kunnen verplaatsen in Capelle. Daarbij is ook aandacht voor mindervaliden.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting 2024 te verhogen met N 190 in 2024.

2.13 Veilige fietsroute 's-Gravenweg (Krediet N 641 / V 474)

Veilige fietsroute 's-Gravenweg – Beleidskeuze

Lasten / Baten: V 20 in 2024 en N 15 vanaf 2025

Kasstroom: N 641 in 2024 / V 474 in 2024

In de gebiedsvisie Landelijk Capelle (november 2017) heeft u een krediet beschikbaar gesteld van 530 voor het aanpassen van het wegprofiel op de 's-Gravenweg en het realiseren van drie bruggen. Inmiddels is gebleken dat het technisch niet haalbaar is om deze bruggen aan te leggen. Wij stellen voor dit krediet nu volledig inzetten voor de aanleg van een veilige fietsroute over de 's-Gravenweg. In het voorjaar van 2024 willen wij starten met de aanleg daarvan. Om de aanbesteding voor de realisatie begin 2024 op te starten, is een krediet van 1.171 benodigd. Daarom vragen wij u om een kredietverhoging van 641. Wij verwachten een subsidie te ontvangen van 474 in 2024. Bij het Rijk, de provincie en de MRDH is reeds een subsidieaanvraag aangemeld voor het nieuwe wegprofiel. De aanvraag van de subsidie is in voorbereiding.

Van het bestaande krediet van 530 staan in programma 8 de lasten opgenomen vanaf 2024. Wij stellen u voor de lasten van programma 8 over te hevelen naar programma 2. Aangezien de bruggen een langere afschrijvingstermijn hebben dan verharding, ontstaat een nadeel N7 door het bestaande krediet voor de bruggen om te zetten naar verharding. Doordat de uitvoering en oplevering nu in 2024 gepland staan, zullen de afschrijvingen starten vanaf 2025.

Wij stellen u voor het krediet te verhogen met 641 en het krediet na de verwachte ontvangst van de subsidie van 474 te verlagen en de lasten in de begroting te verlagen met V 20 in 2024 en te verhogen met N 15 vanaf 2025.

Speificatie lasten	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Programma 2: overheveling van programma 8	N0	N27	N27	N27	N27	N27	N27	N27
Programma 2: kredietverhoging 641	N0	N32	N32	N32	N32	N32	N32	N32
Programma 2: subsidie 474	N0	V24	V24	V24	V24	V24	V24	V24
Programma 8: overheveling naar programma 2	V20	V20	V20	V20	V20	V20	V20	V20
Totaal lasten	V20	N15	N15	N15	N15	N15	N15	N15

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N8.271	N11.532	N11.354	N11.658	N12.140	N12.783	N13.119	N13.809	N14.791	N15.308
Baten	V1.106	V834	V2.244	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799
Saldo van baten en lasten	N7.164	N10.698	N9.109	N10.859	N11.341	N11.984	N12.320	N13.009	N13.992	N14.509
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	N154	V769	V214	V27	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	N154	V769	V214	V27	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N7.318	N9.929	N8.895	N10.832	N11.341	N11.984	N12.320	N13.009	N13.992	N14.509

Analyse Programma 2 op hoofdlijnen

De vergoeding die wij ontvangen vanwege de aanleg van het glasvezelnetwerk verklaren de fors hogere baten in 2024 (Wijziging 2.9 Ondergrondse infrastructuur).

Toenemende afschrijvingslasten verklaren de hogere lasten in meerjarenperspectief. Er wordt jaarlijks fors geïnvesteerd in wegen, fietspaden en verkeersregelininstallaties. De afschrijvingen lopen hierdoor op. In 2024 bedragen deze ruim 3 mln. Dit neemt in de begrotingsperiode flink toe (2030 ruim 6 mln.).

De hogere baten in Rekening 2022 worden verklaard door meer leges en degeneratievergoeding als gevolg van meer graafwerkzaamheden nutsbedrijven en een ontvangen subsidie van het MRDH Vervoersknooppunt Rivium (jaarrekening 2022).

Bij 'mutaties reserves' staat de onttrekking aan de reserve eenmalig ten behoeve van de budgetten van het Programma Mobiliteit zoals fietsbeleid, nieuwe mobiliteit, voorbereidingsbudget MIRT, wegcategorisering, verkeersveiligheid, werkgevers- en bewonersaanpak (VJN 2023 2.4).

Programma 3 Economie

Missie

Een krachtige lokale economie en een sterk en divers bedrijfsleven met binding aan de stad zijn van grote waarde. Wij werken samen met ondernemers aan een toekomstbestendige Capelse economie. Wij stimuleren de samenwerking tussen Capelse ondernemers.

Wat willen we bereiken?

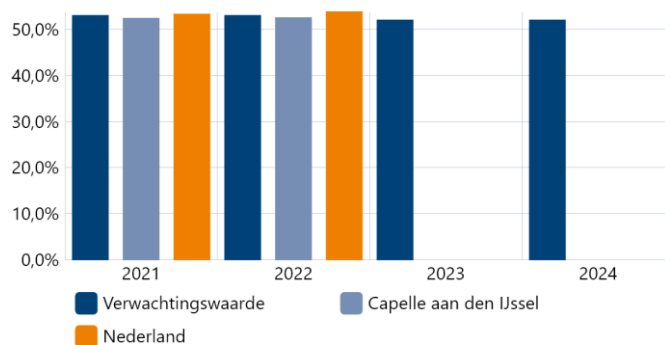
Toekomstbestendig ondernemersklimaat

Wij werken nauw samen met ondernemers in Capelle om het ondernemers- en vestigingsklimaat verder te versterken. Dit doen wij samen met ondernemers- en winkeliersverenigingen, de bedrijfsinvesteringszones op Capelle XL en Capelle West en de Green Business Club Fascinatio. Wij blijven samen met ondernemers aan de slag om bestaande bedrijventerreinen en winkelcentra aantrekkelijk en concurrerend te houden. Ook werken wij aan een toekomstbestendige Capelse horeca.

Indicatoren

BG24 - Functiemenging (landelijke indicator)

De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. Eenheid: %.

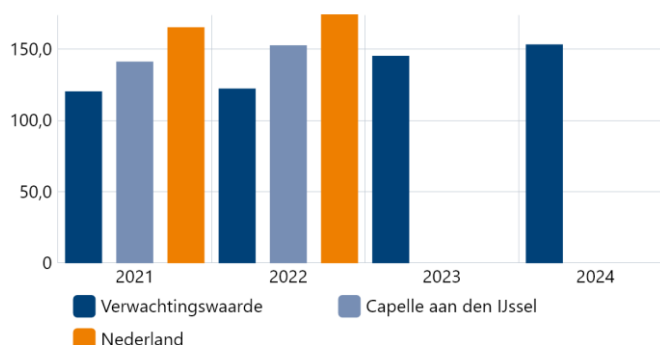

Bron: waarstaatjegemeente.nl (CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	53,0 %	53,0 %	52,0 %	52,0 %
Capelle aan den IJssel	52,4 %	52,5 %	-	-
Nederland	53,3 %	53,8 %	-	-

BG24 - Vestigingen (van bedrijven) (landelijke indicator)

Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (LISA)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	120,0 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar	122,0 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar	145,0 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar	153,0 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar
Capelle aan den IJssel	140,9 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar	152,4 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar	-	-
Nederland	165,1 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar	174,1 per 1.000 inw.15 t/m 64 jaar	-	-

Ontwikkelingen

Economische Zaken blijft actief voor ondernemers

In 2024 gaan we in samenwerking met onze ondernemers aan de slag met de uitvoering van het in 2023 geactualiseerde Programma Economie en het vastgestelde Actieplan Horeca. Hiermee willen we onze bedrijvigheid behouden en de lokale economie versterken. Dit doen we door samenwerking en verbinding op bedrijventerreinen en winkelcentra verder te bevorderen en het onderwijs nog beter te koppelen aan ons bedrijfsleven. De dienstverlening van ons laagdrempelig Ondernemersloket wordt natuurlijk voortgezet door onze ondernemers met raad en daad bij te staan. De service en informatievoorziening breiden we verder uit via de ondernemerspagina van de gemeentewebsite en het aanbieden van de tweemaandelijks nieuwsbrief. De lijnen met het (georganiseerde) bedrijfsleven zijn kort. Binnen zowel bedrijventerreinen als winkelgebieden is er goed en regelmatig contact met de georganiseerde verenigingen en BIZ besturen. Inmiddels hebben we een regelmatig overleg met de lokale horeca ingesteld en één horecaloket, zodat ook deze groep ondernemers specifieke aandacht krijgt. Dit overleg zetten we ook in 2024 voort.

Er is nauw en goed contact met de Marktcommissie over de promotie van de weekmarkt én de toekomstige invulling.

Verder gaan we in 2024 starten met een forse opwaardering van het bedrijventerrein Capelle West om deze toekomstbestendig te maken. Ook zijn wij bezig om de routing in vak A CapelleXL te optimaliseren samen met grondeigenaren. We kijken ook nadrukkelijk mee met de economische ontwikkeling op het Rivium, zowel naar de toekomst maar ook zeker nu. De huidige bedrijven op het Rivium moeten gedurende de transitie door kunnen blijven werken. Tot slot is er nadrukkelijk aandacht voor de winkelgebieden. Het winkelgebied De Terp wordt in samenwerking met de overige eigenaren aangepakt met de komst van een VVE-beheerder. We blijven ons inzetten om onze winkelgebieden schoon, heel en veilig te houden maar zeker ook dynamisch en aantrekkelijk.

Kaderstellende beleidsnota's

- Verordening logiesbelasting 2024 (Raad december 2023);
- Verordening marktgeld 2024 (Raad december 2023);
- Verordening BI-zone Capelle West 2023-2027 (BBV 740093 september 2022);
- Structuurvisie Detailhandel 2021 (BBV 472728 juli 2021);
- Verordening BI-zone CapelleXL 2021-2025 (BBV 336464 oktober 2020);
- Programma Economie 2019-2022 'Aan de slag voor de economie van morgen' (BBV 1078692 april 2019);
- Verordening Winkeltijden Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 946055 november 2017);
- Nota Buitenreclame Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 646380 maart 2015);
- Marktverordening Capelle aan den IJssel 2011 (Raadsvoorstel Verseon 218310 september 2011).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

Maatschappelijke effecten

Concurrerende en bereikbare metropoolregio.

Doelstelling voor programma

Het versterken van de economische ontwikkeling van de regio.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 3 staan hieronder weergegeven.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N1.059	N1.894	N1.168	N1.166	N1.166	N1.168	N1.169	N1.171	N1.173	N1.173
Baten	V792	V762	V764	V764	V764	V764	V764	V764	V764	V764
Saldo van baten en lasten	N266	N1.132	N404	N402	N402	N404	N405	N407	N409	N409
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	N32	V430	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	N32	V430	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N298	N702	N404	N402	N402	N404	N405	N407	N409	N409

Analyse Programma 3 op hoofdlijnen

De lasten waren in de Begroting 2023 eenmalig 250 hoger vanwege het incidentele budget voor voorterreinen- en gevefonds Bedrijventerrein Capelle West (BG 2023 3.1).

Daarnaast worden de hogere lasten in 2023 veroorzaakt door het budget voor Projectplan BIZ Capelle XL (BG 2021 3.1). Hier tegenover staat een onttrekking vanuit de reserve eenmalige uitgaven.

Programma 4 Onderwijs

Missie

In Capelle werken wij samen met de scholen en andere bij jeugd betrokken organisaties aan een sterke educatieve en sociale basis. Wij willen dat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen en zich gezond ontwikkelen. Wij zetten in op een doorlopende ontwikkellijn van 0 tot 27. Als er belemmeringen zijn in de ontwikkeling kijken wij samen met de partners op welke wijze dit kan worden opgelost. Elk kind krijgt onderwijs in een modern en fris gebouw. Elke jongere krijgt kansen op een startkwalificatie. Daarnaast zetten wij in op het doorbreken van de cyclus op laaggeletterdheid door het versterken van de basisvaardigheden van jong en oud.

Wat willen we bereiken?

Sluitend netwerk- samenhang onderwijs, zorg en ondersteuning

Door zo vroeg mogelijk in te zetten op een sluitend netwerk van onderwijs, educatie, zorg en ondersteuning, zorgen wij dat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen zodat zij als volwaardig burger kunnen meedoen in de samenleving, passend bij hun mogelijkheden.

Indicatoren

BG24 - Geïndiceerde doelgroepeuters dat geplaatst is op de voorscholen

Geïndiceerde doelgroepeuters (peuters met indicatie van CJG) dat geplaatst is op de voorscholen.
Eenheid: percentage

Boekwerk	2023	2024
Verwachtingswaarde	70 %	70 %

Wat gaan wij daarvoor doen?

Kwaliteitsafspraken met de aanbieders van VVE-peuteropvang en basisscholen

Wij maken nieuwe afspraken over de warme overdracht voor VVE-doelgroepkinderen. We starten hiermee in 2024. Wij leggen deze afspraken vast in het kwaliteitskader VVE en monitoren hierop.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk
2. Faassen

Doorlopende leer- en ontwikkellijnen voor jeugd en jongeren.

Wij verbeteren de overdracht tussen onderwijs, zorgprofessionals en ouders rondom jeugd en jongeren bij hun overstap van kinderopvang naar primair onderwijs. Wij maken hierover in 2024 gemeente-breed afspraken met onze onderwijs- en ondersteuningspartners en monitoren deze afspraken.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk
2. Faassen

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige onderwijshuisvesting

Ieder kind heeft recht op kwalitatief goed onderwijs in een toekomstbestendig schoolgebouw, dat voldoende passend en duurzaam is.

Wat gaan wij daarvoor doen?

In beeld brengen huidige staat onderwijshuisvesting

Wij brengen samen met de schoolbesturen de kwaliteit en duurzaamheid van onderwijshuisvesting in kaart, om een beeld te krijgen van de huidige staat van het gemeentelijk vastgoed. Wij zijn gestart met conditiemetingen voor alle 30 panden, de verwachting is dat dit uiterlijk in Q4 2024 is afgerond. Het budget is in de NJN23 aangeraamd voor de jaren 2023 en 2024. Daarnaast brengen wij ook de baten en lasten van duurzaamheid in beeld.

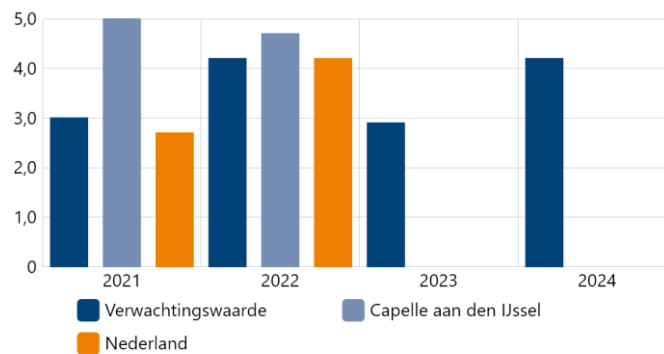
Portefeuillehouder

1. Van Woudenberg

Indicatoren verzuim en voortijdig schoolverlaten

BG24 - Absoluut verzuim (landelijke indicator)

Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. Eenheid: per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatieplicht).

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (DUO/Ingrado)

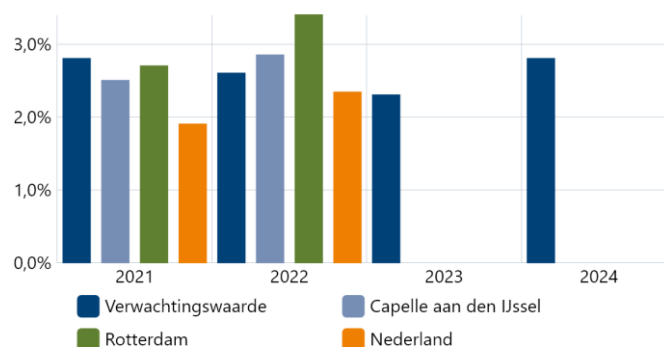
Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	3,0 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)	4,2 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)	2,9 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)	4,2 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)
Capelle aan den IJssel	5,0 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)	4,7 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)	-	-
Nederland	2,7 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)	4,2 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl)	-	-

BG24 - Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) (landelijke indicator)

Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar "2020/2021". Eenheid: %.

Onze cijfers zijn beter te vergelijken met Rotterdam i.p.v. Nederland. Dit komt doordat de problematiek van Capelse jongeren te vergelijken is met Rotterdamse jongeren. RMC Rijnmond is de grootste RMC regio van Nederland met z'n eigen zware grootstedelijke problematiek, nog meer dan regio's Amsterdam, Utrecht als Haaglanden. Onze jongeren gaan óók naar school in Rotterdam en hun leven speelt zich af in een omgeving met grootstedelijke problematiek.

De verwachtingswaarde is naar boven bijgesteld. Na de coronaperiode is gebleken dat er lokaal, regionaal en landelijk sprake is van hogere percentages verzuim en uitval dan eerder verwacht. We verwachten ook in 2024 nog de coroneffecten waar te nemen.

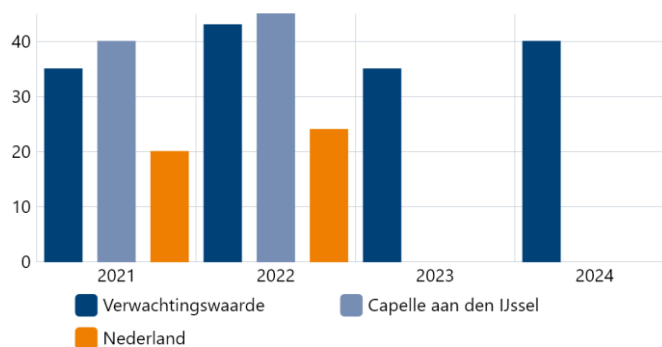

Bron: waarstaatjegemeente.nl (DUO/Ingrado)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	2,8 %	2,6 %	2,3 %	2,8 %
Capelle aan den IJssel	2,5 %	2,9 %	-	-
Rotterdam	2,7 %	3,4 %	-	-
Nederland	1,9 %	2,3 %	-	-

BG24 - Relatief verzuim (landelijke indicator)

Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'. Eenheid: per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatieplicht).

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (DUO/Ingrado)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	35 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)	43 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)	35 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)	40 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)
Capelle aan den IJssel	40 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)	45 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)	-	-
Nederland	20 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)	24 per 1.000 leerlingen (leerplicht+kwalificatiepl.)	-	-

Ontwikkelingen

Toekomst onderwijshuisvesting Oostgaarde

In 2023 is het onderzoek naar de toekomst van onderwijshuisvesting in de wijk Oostgaarde afgerond. Uit het onderzoek komen een aantal mogelijke varianten voor de onderwijshuisvesting in Oostgaarde. In het najaar van 2023 worden deze varianten nader verkend. Het voorstel en mogelijke financiële consequenties worden onderdeel van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO), welke in 2024 wordt geactualiseerd en voorgelegd aan uw raad.

Bereik van de voorschoolse educatie vergroten

We willen meer ouders met geïndiceerde peuters bereiken, zodat zij hun kinderen naar de voorschoolse educatie brengen. We starten daarmee in 2024 om in meerdere jaren op 80% te komen. Dit doen wij samen met het CJG en ve-aanbieders. Wij maken met de ve-aanbieders afspraken over een voorschools programma voor peuters op de dagopvang. Wij ontwikkelen een eenduidige meetwijze om het bereik van de doelgroep te monitoren.

Resultaatafspraken vroegschoolse educatie met het onderwijs

In 2024 maken wij nieuwe resultaatafspraken met het onderwijs, zodat kinderen bij de overgang van groep 2 naar groep 3 voldoende op niveau zijn in hun taalontwikkeling.

Vergroten van kansen van jeugd en jongeren

Wij maken in 2024 ons bestaand ondersteuningsaanbod beter zichtbaar en bereikbaar voor kinderen en jongeren met (risico op) een onderwijsachterstand – en hun ouders. Dit gebeurt op wijkniveau. Wij doen dit samen met partners uit het onderwijs, welzijn en de kinderopvang.

Actualiseren beleid en ontwikkelagenda's

In 2024 actualiseren wij het huidige onderwijskansenbeleid en voegen wij een nieuw uitvoeringsprogramma toe voor de bestuursperiode 2024-2027. De voorschoolse educatie is onze wettelijke taak en vormt daarmee de kern van het beleid.

Actualisatie subsidieregeling onderwijskansen en peuteropvang

Met het nieuw onderwijskansenbeleid gaan wij ook de Subsidieregeling Onderwijskansen en

'Subsidieregeling peuteropvang en voorschoolse educatie' aanpassen. Wij maken duidelijke resultaatafspraken met de subsidieaanvragers en monitoren hierop, zodat effecten inzichtelijk worden.

OAB-budget 2024

Afgelopen drie jaren hadden wij een groter budget tot onze beschikking, door doorgeschoven middelen uit het verleden. Vanaf 2024 is alleen het regulier budget beschikbaar. In aanloop naar nieuw onderwijskansenbeleid in 2024 en het aflopen van het uitvoeringsprogramma Ieder Kind dezelfde basis en meer (2021-2022, aantal activiteiten verlengd in 2023) verlengen wij een aantal activiteiten van de bibliotheek en de kinderlabs.

Bibliotheek aan den IJssel en onderwijskansen

In 2024 zetten wij onze samenwerking met de Bibliotheek op het gebied van onderwijskansen voort. Wij gaan met de bibliotheek in overleg waar de accenten komen te liggen in 2024. In gesprek met de bibliotheek, continueren wij de BoekStartcoach bij de CJG's en het BoekStartprogramma op kleinere schaal op de kinderopvanglocaties met een ve-aanbod. 'De bibliotheek op school' wordt op de basisscholen met extra aandacht voor onderwijsachterstanden voortgezet.

Kinderlabs en onderwijskansen

De doorontwikkeling van de Kinderlabs vindt plaats op basis van de evaluatie die in 2023 wordt uitgevoerd.

Onderwijs aan nieuwkomers

De vraag naar nieuwkomersonderwijs, dat door het Rijk apart wordt bekostigd, groeit. Kinderen van nieuwkomers krijgen één jaar taalonderwijs, voordat ze starten op de reguliere basisschool. Scholen geven aan dat een jaar niet genoeg voor taalontwikkeling is en vragen ons om schakelklassen te financieren. Het gaat om drie schakelklassen. Met deze klassen verwacht het onderwijs dat de nieuwkomers een goede startpositie in het regulier onderwijs kunnen verkrijgen. De schakelklassen worden vanuit het OAB-budget gefinancierd.

Jonge Kind-overleg

Het Jonge Kind-overleg blazen wij nieuw leven in. Samen met onze partners van de kinderopvangorganisaties, het onderwijs, CJG en SWC bespreken wij actuele ontwikkelingen rondom het jonge kind (0 tot 6 jaar) en hun ouders. Ook versterken wij een effectieve en samenhangende inzet van activiteiten van de betrokken partners.

LEA

In 2024 onderzoeken wij welke mogelijkheden er zijn om preventief en meer op maat ondersteuning te bieden op scholen en de kinderopvanglocaties met een ve-aanbod. Dit onderzoek kan leiden tot een advies over een experiment op een beperkt aantal scholen. Wij doen dit in het kader van het uitvoeringsprogramma van de LEA en de ontwikkelagenda rondom het ondersteuningsplan van samenwerkingsverband Aan den IJssel.

Passend onderwijs en gemeentelijke ondersteuning

De ontwikkelagenda onderwijs-sociaal domein, in aansluiting op het ondersteuningsplan 2023-2027 van samenwerkingsverband PPO Aan den IJssel, werken wij regionaal nader uit in 2024. In 2025 krijgt de uitwerking in het primair onderwijs vorm. De vier thema's zijn: interprofessionele teams, integraal arrangeren, leerrecht, een dekkend aanbod aan ondersteuning.

Schoolverzuim en thuiszitters

In 2024 werken wij aan een analyse met onze stakeholders op het schoolverzuim. Aan de hand van deze analyse worden vervolgstappen bepaald.

Doorstroompunt (RMC)

In 2024 en 2025 werken wij met de Subregio, de stakeholders en de Regio Rijnmond aan een nieuw programma voor Doorstroompunt(RMC) en VSV. Ook werken wij aan een nieuw beleid en programma specifiek voor de Subregio Rijnmond Zuidoost.

Kaderstellende beleidsnota's

- Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2022 (SHO) (RV 692968 maart 2022);
- Uitvoeringsplan gemeentelijke gelden Nationaal Programma Onderwijs (BBV 654785 december 2021);
- Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet kinderopvang 2021 (BBV 409859 juni 2021);
- Uitvoeringsplan '(Digi)taal begint lokaal 2021 – 2023' (BBV 533480 juni 2021);

- Verordening bekostiging leerlingenvervoer Capelle aan den IJssel 2021 (BBV 499895 juni 2021);
- Uitvoeringsprogramma 'Ieder kind dezelfde basis en meer'(2021-2022)
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Capelle aan den IJssel 2021 (RV 442872 april 2021);
- Aanpak laaggeletterdheid: (Digi)taal begint lokaal' (310102 november 2020);
- Kansen voor ieder kind, onderwijskansenbeleid Capelle aan den IJssel 2020 e.v. (BBV 143405 februari 2020);
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019);
- Notitie Brede school netwerken 2015 e.v. (BBV 610133 december 2014).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden Partijen .

Stichting BLICK op onderwijs (Boeiend Leren in Capelle en Krimpen)

Maatschappelijke effecten

De stichting verzorgt openbaar onderwijs.

Doelstelling voor programma

Het voorzien in voldoende openbaar onderwijs in de gemeente. Uw raad heeft besloten in te stemmen met het beëindigen van Havo en VWO op het EYE College. Het bestuur van Blick wil zich binnen het EYE College concentreren op het VMBO en Praktijkonderwijs. Het bestuur ziet kansen om de positie van deze vormen van het onderwijs te versterken met als doel voldoende bestaansrecht te realiseren. Wij volgen deze ontwikkeling nauwlettend.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 4 staan hieronder weergegeven.

4.1 Extra krediet nieuwbouw scholen Meeuwensingel

Extra krediet nieuwbouw scholen Meeuwensingel - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 36 vanaf 2027

Kasstroom: N 1.432 in 2026

Bij vaststelling van de Voorjaarsnota 2022 heeft u besloten om een bedrag beschikbaar te stellen van in totaal 16.550 voor nieuwbouw aan de Meeuwensingel voor De Horizon, De Klim-Op, enkele lokalen voor de Montessorischool, realisatie van een KinderLab en een gymzaal. Hiervan is inmiddels 3.134 besteed. Er resteert een bedrag van 13.416 voor de nieuwbouw aan de Meeuwensingel.

Zoals in de Voorjaarsnota 2022 is aangegeven blijft het in de huidige markt nodig om meerjarige voorspellingen te monitoren en waar nodig bij te sturen. Wij stellen u via de voorliggende Begroting 2024 - 2027 voor het budget aan te passen aan de prijsontwikkeling en het recent opgestelde Programma van Eisen. Hierbij wordt uitgegaan van realisatie van 3.775 m2. Wij gaan, na een onafhankelijke externe raming, uit van een te verwachten marktconform stichtingskostenbudget van € 4.002 per m2 inclusief BTW aan investeringskosten bij start bouw in 2024 en oplevering in de eerste helft van 2026. Omdat de prijsontwikkeling onzeker is, benoemen wij deze ontwikkeling ook in de risicoparagraaf.

In het eerste kwartaal van 2024 laten wij de te verwachten benodigde budgetten voor onderwijshuisvesting onafhankelijk doorrekenen. Bij de Voorjaarsnota 2024 informeren wij u over de mogelijke risico's via de risicoparagraaf of een wijzigingsvoorstel.

Wij stellen aan u voor om een aanvullend krediet van N 1.432 beschikbaar te stellen en de lasten in de begroting met N 36 structureel te verhogen vanaf 2027.

4.2 Extra krediet nieuwbouw scholen Florabuurt

Extra krediet nieuwbouw scholen Florabuurt - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 27 vanaf 2027

Kasstroom: N1.069 in 2026

Bij vaststelling van de Voorjaarsnota 2022 heeft u besloten om een bedrag van in totaal 10.956 beschikbaar te stellen voor de realisatie van 3.000 m2 nieuwbouw van De Triangel, De Klim-Op locatie Bongerd, een gymzaal en een Kinderlab in de Florabuurt.

Zoals in de Voorjaarsnota 2022 is aangegeven blijft het in de huidige markt nodig om meerjarige voorspellingen te monitoren en waar nodig bij te sturen. Wij stellen u via de voorliggende Begroting 2024 - 2027 voor de kredieten aan te passen aan de prijsontwikkeling. Wij gaan, na een onafhankelijke externe raming, uit van een te verwachten marktconform stichtingskostenbudget van € 4.002 per m2 inclusief BTW aan investeringskosten bij start bouw in 2024 en oplevering in de eerste helft van 2026. Omdat de prijsontwikkeling onzeker is, benoemen wij deze ontwikkelingen ook in de risicoparagraaf.

Wij laten in het eerste kwartaal van 2024 de te verwachten benodigde budgetten voor onderwijshuisvesting onafhankelijk doorrekenen. Bij de Voorjaarsnota 2024 informeren wij u over de mogelijke risico's via de risicoparagraaf of een wijzigingsvoorstel.

Wij stellen aan u voor om een aanvullend krediet van 1.069 beschikbaar te stellen de lasten in de begroting met N 27 structureel te verhogen vanaf 2027.

4.3 Onderwijskansen bibliotheek

Onderwijskansen bibliotheek - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 358 in 2024

Kasstrook: N 358 in 2024

In 2024 continueren wij de activiteiten van de bibliotheek op het gebied van onderwijskansen. Het gaat om BoekStartcoach op 4 CJG-locaties, een verkleind programma van het BoekStartprogramma op de kinderopvanglocaties en een verkleinde versie van 'de Bibliotheek op School' op onderwijskansenscholen.

We passen de programma's aan, omdat het OAB-budget kleiner wordt in 2024. Voorheen beschikten we nog over doorgeschoven middelen uit voorgaande jaren. We zetten de activiteiten wel voort, omdat we samen met de bibliotheek in de afgelopen jaren hiervoor een basis hebben opgebouwd. De activiteiten dragen bij aan het doel van onderwijskansen op het gebied van taalstimulering.

Deze activiteiten vallen niet onder de subsidieregeling onderwijskansen dan wel cultuur. In 2024 evalueren wij op welke wijze wij de activiteiten van onderwijskansen willen voortzetten.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 358 in 2024.

4.4 Verhoging subsidieplafonds

Verhoging subsidieplafonds - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 308 vanaf 2024

Kasstrook: N 308 structureel vanaf 2024

Door de inflatie (met name de stijgende huur- en salariskosten) komen een aantal subsidieaanvragers (voornamelijk langdurige subsidieaanvragers) niet uit met het budget, waarmee de subsidies zijn geïndexeerd. De verleende subsidies zijn t.o.v. 2023 geïndexeerd met 2,7%, terwijl de salaris- en huurlasten harder zijn gestegen. Om deze reden is het nodig om de subsidieplafonds voor een aantal subsidieregelingen te verhogen met een totaalbedrag van N 308. Dit is nodig voor de volgende subsidieregelingen:

- Cultuur (N 137)
- LOC (N 5)
- Maatschappelijke ondersteuning jongvolwassenen (N 25)
- Milieueducatie (N 58)
- Ontmoeten (N 83)
- Onderwijskansen (V/N 200, dekking Schakelklassen)

De ophoging bij de subsidieregelingen Cultuur, LOC (Lokale Omroep Capelle), Maatschappelijke ondersteuning jongvolwassenen en Milieueducatie wordt grotendeels veroorzaakt door drie subsidieaanvragers met wie wij een langdurige subsidierelatie hebben.

Voor de subsidieregelingen Ontmoeten geldt dat de ophoging nodig is, doordat meerdere langdurige subsidierelaties een hogere subsidie aanvragen.

Voor de subsidieregeling Onderwijskansen heeft de verhoging van het plafond geen financieel effect. Bestaande budgetten worden toegevoegd aan de subsidieregeling Onderwijskansen.

Voor de overige 15 subsidieregelingen geldt dat de subsidieaanvragen voor 2024 wel onder het plafond blijven. Ook daar is er wel sprake van stijgende kosten, maar dit is op te vangen binnen de bestaande budgetten en plafonds.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 308 structureel vanaf 2024.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Programma	2024 e.v.
	Lasten
5A	N142
5B	N58
6A	N83
6D	N25
Totaal	N308

4.5 Onderzoek vormen van ondersteuning op scholen en kinderopvang

Onderzoek vormen van ondersteuning op scholen en kinderopvang- Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 30 in 2024

Kasstroom: N 30 in 2024

In 2024 onderzoeken wij, in kader van het uitvoeringsprogramma van de Lokaal Educatieve Agenda 2023-2027 (vaststelling op 20-09-2023) de mogelijkheden om preventief en meer op maat ondersteuning te bieden op scholen en kinderopvanglocaties met VE aanbod. Het gaat dan om ondersteuning met educatieve activiteiten, preventief jeugdbeleid en lichtere vormen van jeugdhulp (beschikbaarsvrij en collectief). Hierbij kijken wij ook naar de rolinvulling van schoolmaatschappelijk werk en schoolcontactpersonen. Het hieruit volgend advies kunnen wij in een pilot of experiment toetsen in het schooljaar 2024-2025.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 30 in 2024.

4.6 Inzet op taal en talentontwikkeling

Inzet op taal en talentontwikkeling - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 200 in 2024

Kasstroom: N 200 in 2024

Wij gaan de inzet van de kinderlabs op taal- en talentontwikkeling in kader van onderwijskansen voorzetten in 2024. Hiermee bestendigen we de opgebouwde basis. Ook onderzoeken wij in 2024 wat de vervolgstappen zijn voor een succesvol Kinderlab. Dit doen we aan de hand van de evaluatie die uit het onderzoek naar de Kinderlabs voortkomt. Waar moet een Kinderlab uit opgebouwd zijn en hoeveel kost dit? Hiermee werken wij toe naar een stabiel basisbudget.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 200 in 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N11.413	N14.047	N9.993	N9.494	N9.946	N10.560	N10.646	N11.148	N11.272	N11.267
Baten	V5.876	V8.641	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356
Saldo van baten en lasten	N5.537	N5.406	N5.637	N5.138	N5.590	N6.204	N6.289	N6.791	N6.915	N6.911
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	N364	V586	N0	N0	V328	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	N364	V586	N0	N0	V328	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N5.901	N4.820	N5.637	N5.138	N5.262	N6.204	N6.289	N6.791	N6.915	N6.911

Analyse Programma 4 op hoofdlijnen

Zowel de lasten als de baten waren in de Begroting 2023 fors hoger. Dit komt doordat in de begroting 2023 1.960 beschikbaar is gesteld voor uitgaven in het binnenklimaat (ventilatie in scholen, VJN 2023 4.1). De Rijksoverheid heeft hiervoor een specifieke uitkering beschikbaar gesteld (SUVIS regeling).

Daarnaast wordt dit verklaard doordat het restant van de middelen van de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid uit 2022 besteed mag worden in de volgende periode, looptijd 2023-2026. Deze budgetten zijn nu geraamd in de jaarschijf 2023 (NJN 2022 4.4).

De toename in meerjarenperspectief wordt verklaard door het gereedkomen van de nieuwbouw schoolgebouwen aan de Meeuwensingel en Florabuurt. In 2026 vindt een vergoeding plaats van verhuiskosten. Hier staat een onttrekking tegenover van de reserve eenmalig (NJN 2021 42 en VJN 2022 4.2). Vanaf 2027 betreft het een toename van kapitaallasten die voortvloeien uit deze investeringen.

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Onderwijskansen (voorheen onderwijsachterstanden)	1.227
Peuteropvang	1.335
Brede Schoolnetwerken	322

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Missie

Capelle is een bruisende stad met een breed aanbod van voorzieningen en activiteiten: sport, cultuur, talentontwikkeling en recreatie. Iedere Capellenaar is welkom om hieraan op een laagdrempelige manier mee te doen. Wij behouden het cultureel erfgoed en stimuleren de beleving daarvan. Wij werken verder aan een buitenruimte met mogelijkheden om te bewegen en te recreëren. Wij richten de buitenruimte waterrobuust en hittebestendig in. Het Capelse groen is belangrijk om gezond in de stad te kunnen wonen en werken. Wij vergroten de bewustwording hierover. Wij versterken met groen blauwe structuren de biodiversiteit.

Deelprogramma's en taakvelden

Het programma Sport, cultuur en recreatie is onderverdeeld in 2 deelprogramma's :

- Programma 5A: Vrije tijdsbesteding (Sport en Cultuur)(taakveld 5.1 t/m 5.6);
- Programma 5B: Openbaar groen en (openlucht) recreatie (taakveld 5.7).

Deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en cultuur)

Wat willen we bereiken?

Sporten en bewegen voor een betere gezondheid en welzijn

Het verbeteren van gezondheid en welzijn van de Capellenaar door sport en bewegen.

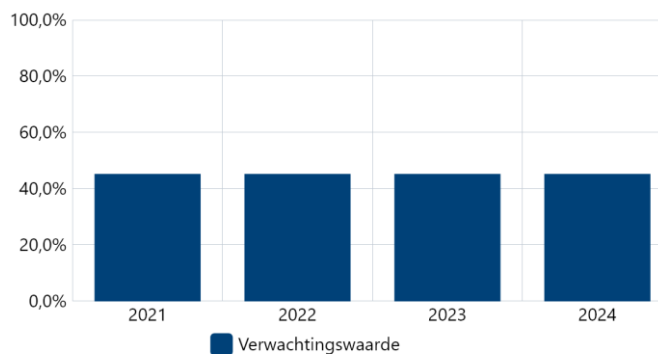
Indicatoren

BG24 - % Niet-sporters (landelijke indicator)

Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Dit onderzoek vindt om de vier jaar plaats (via de RIVM/GGD Gezondheidsmonitor). De laatst bekende waarde stamt uit 2020. In 2024 volgt nieuwe waarde.

Sinds 2017 geldt er landelijk een nieuwe beweegrichtlijn. De huidige voorgeschreven indicator is niet voldoende om te meten of de Capellenaren voldoende bewegen aangezien deze indicator niets zegt over de nieuwe beweegrichtlijn. Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten moet deze indicator vermeld worden.

Om te voldoen aan de nieuwe richtlijn moeten volwassenen namelijk minimaal 150 minuten matig intensief bewegen per week, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen. Verder moeten volwassenen minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten doen, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	45,0 %	45,0 %	45,0 %	45,0 %

Wat gaan wij daarvoor doen?

Speerpunten sporten en bewegen

De prestatieafspraken 2024 zijn gebaseerd op de drie speerpunten uit het sport- en beweegbeleid:

1. Gezondheid en welzijn bevorderen;
2. Sociaal-maatschappelijke doelstellingen realiseren;
3. Capelse infrastructuur breder inzetten voor de breedtesport.

Voor het bevorderen van kennismaking met een gezonde leefstijl ondersteunen wij onze inwoners met sport- en beweegactiviteiten. Kennismaking met het aanbod is het uitgangspunt en doorstroming naar (structureel) aanbod het beoogde effect. Dit doen wij o.a. aan de hand van de volgende thema's:

Sociaal vitaal

Wij bevorderen het gezond en met meer energie ouder worden bij ouderen tussen de 60 en 85 jaar die interesse hebben in bewegen. Het gaat om ouderen die minder bewegen: onvoldoende lichamelijk actief, weinig sociale contacten, laag mentaal welbevinden en/of lage kwaliteit van leven.

Wij streven naar minimaal 8 deelnemers in 2024.

Vaardig in bewegen

Motoriek speelt een cruciale rol in de gezondheid van kinderen. De MQ scan is een methode om de motorische ontwikkeling van kinderen te meten en verbeteren in de basisschooltijd. Door deze scan krijgen scholen, beweegdocenten en professionals inzicht in het motorisch niveau van de kinderen en de ontwikkeling van de motoriek. In Capelle aan den IJssel wordt de MQ scan door een bevoegd vakdocent uitgevoerd op drie scholen.

Vitale sportaanbieders

Wij creëren meer interactie en samenwerking tussen de sportverenigingen, beweegaanbieders en de Capelse inwoners. Sportief Capelle biedt verenigingsondersteuning aan, zij leveren hierin maatwerk en zijn het eerste aanspreekpunt voor alle Capelse sportvereniging en beweegaanbieders.

Leefstijl

Wij streven naar het realiseren van een toename van de gezondheid van Capellenaren door meer bewegen, gezonde voeding en het verbeteren van de leefstijl door structurele gedragsverandering en/of zelfmanagement. Het beoogde resultaat voor de leefstijlaanpak is 150 deelnemers per jaar, waarvan 70% het traject succesvol afrondt.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk

Wat willen we bereiken?

Cultuuraanbod passend bij Capelle

Wij zorgen voor een inclusief aanbod van kunst, cultuur en evenementen dat past bij de vraag van de Capellenaar, voor iedereen aansprekend en toegankelijk. De nota Verrassend Divers uit 2018 bevat het huidige cultuur- en evenementenbeleid.

Wat willen we bereiken?

Waarde van de bibliotheek versterken

Wij versterken de waarde van de bibliotheek en haar diensten door verbinding te zoeken met de onderwerpen jeugd (waaronder de gezinsaanpak), het onderwijs (waaronder de samenwerking tussen het onderwijs en de bibliotheek rondom het verhogen van het taalniveau) en het doorbreken van de cyclus op laaggeletterdheid door onder meer de inzet op basisvaardigheden, waaronder de digitale vaardigheden. De inhoudelijke doelen zijn verwerkt in programma 4 Onderwijs.

Wat willen we bereiken?

Behouden en beleving van cultureel erfgoed

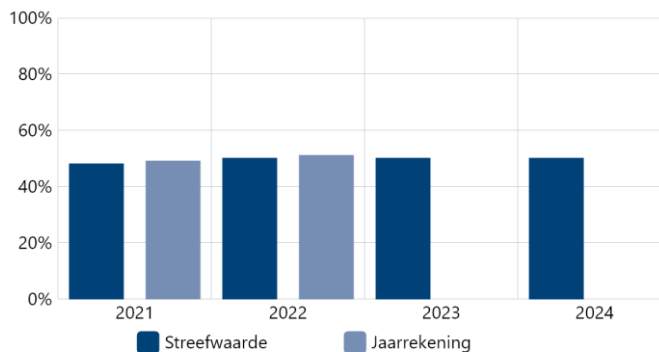
Wij behouden het cultureel erfgoed en stimuleren de beleving daarvan.

Indicatoren

BG24 - Deelnamepercentage aan de stimuleringsregeling gemeentelijke monumenten

Eenheid: %.

Bron: (vrijwillige) abonnementen op de Monumentenwacht

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	48 %	50 %	50 %	50 %
Jaarrekening	49 %	51 %	%	%

BG24 - Een goede staat van onderhoud van gemeentelijke monumenten

Eenheid: %.

Bron: rapportage Monumentenwacht

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	98 %	98 %	99 %	99 %
Jaarrekening	99 %	95 %	-	-

Ontwikkelingen

Specifieke uitkering Gezond en Actief Akkoord

Het ministerie van VWS, de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland hebben op 3 februari 2023 het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend. In het akkoord is afgesproken hoe preventief gezondheidsbeleid kan worden versterkt en duurzaam kan worden geborgd. Voor de uitvoering van de afspraken uit het GALA, samen met het landelijk Sportakkoord II dat in december 2022 is gesloten, is van 2023 - 2026 circa € 300 miljoen per jaar beschikbaar voor gemeenten via een Brede Specifieke Uitkering (SPUK).

Het GALA heeft tot doel gemeenten een stevigere basis te geven om integraal preventief Gezondheidsbeleid vorm te geven. De doelen van het GALA zijn ontleend aan het Nationaal Preventieakkoord en de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024. Met het GALA wordt ook een substantiële financiële impuls gegeven aan gemeenten om de doelen van het akkoord te kunnen behalen. In deze SPUK wordt de financiering voor 15 onderdelen op de thema's sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis gebundeld in één (nieuwe) uitkering. De onderdelen zijn deels reeds langer lopende programma's en regelingen, waaronder Kansrijke Start, Eén tegen Eenzaamheid en de Brede Regeling Combinatiefuncties, en deels nieuwe programma's die vanuit het regeerakkoord structureel worden ingezet, zoals valpreventie. Daarnaast bevat het thema's die gedurende deze kabinetsperiode van een extra impuls worden voorzien, zoals de aanpak van overgewicht, gezonde leefomgeving en mentale gezondheid. De SPUK-middelen voor 2024-2026 zijn door middel van een integraal plan van aanpak aangevraagd. Een reactie op deze aanvraag wordt eind november verwacht.

Op basis van het landelijke Integrale Zorg Akkoord (hierna IZA) werken wij in regionaal verband samen met Rotterdam, Krimpen aan den IJssel en het Zilveren Kruis aan een regioplan. Dit plan stellen wij vast in het najaar van 2023. Dit plan draagt onder meer bij aan valpreventie, voorkomen van overgewicht, een gezonde leefstijl en Welzijn op recept. In samenwerking met de maatschappelijke organisaties bereiden wij concrete voorstellen voor. Aan het IZA is budget gekoppeld. Rotterdam beheert dit budget dat wij inzetten in heel de regio.

Herijking Sport en beweegnota (Capels akkoord)

In Q3 van 2023 wordt de evaluatie van de huidige sport- en beweegnota ter consultatie voorgelegd aan de gemeenteraad, waarna het college een definitief besluit neemt. Hierna herijken wij de huidige sport- en beweegnota. In Q2 van 2024 leggen wij deze voor aan u als raad.

Nota buitensportaccommodaties

De huidige nota buitensportaccommodaties wordt in 2024 geactualiseerd.

Sporthal Schenkel

In het coalitieakkoord is voor de realisatie van een nieuwe sporthal Schenkel vanaf 2027 een stelpost van N 250 opgenomen. Deze is nog niet in de begroting opgenomen. In de Voorjaarsnota 2023 is een voorbereidingskrediet van 100 beschikbaar gesteld. Bij de Voorjaarsnota 2024 wordt een voorstel gedaan voor het beschikbaar stellen van een krediet voor de bouw en exploitatie, sloop-nieuwbouw variant, van de sporthal.

Evenementenbeleid

In 2023 wordt er een nieuw evenementenbeleid opgesteld voor de komende jaren. Wij leggen dit in Q4 voor aan u als raad. Een financiële paragraaf maakt onderdeel uit van het evenementenbeleid.

Cultuurbeleid

In 2024 starten wij met een nieuwe nota cultuurbeleid, waarin het cultuurbeleid voor de komende jaren is beschreven. De huidige cultuurnota is vorig jaar geëvalueerd. Deze evaluatie vormt een van de bouwstenen voor het nieuwe cultuurbeleid.

Wettelijke taak rondom bibliotheekwerk

Vanaf 2025 krijgen gemeenten de verantwoordelijkheid om de bibliotheekvoorziening in hun gemeente te waarborgen. Dit houdt in dat gemeenten verplicht worden om de bibliotheekvoorziening in hun gemeente in stand te houden. In 2024 kijken wij wat er nodig is om deze wettelijke taak zo goed mogelijk uit te voeren.

Landelijke subsidie bibliotheek

Voor het versterken van de bibliotheekvoorziening is er vanuit de Rijksoverheid een subsidie beschikbaar voor gemeenten. Deze subsidie is bedoeld voor de doorontwikkeling van de huidige bibliotheekvoorziening en de verruiming van de openingsuren van bestaande vestigingen. Voor deze subsidie is V220 beschikbaar. Een belangrijke eis is dat de gemeente 20 procent cofinanciert. Wij zijn voornemens om een aanvraag in te dienen voor deze subsidie. Het geld van de subsidie gebruiken wij voor de doorontwikkeling van de huidige bibliotheekvoorziening. Eind 2023/ begin 2024 weten wij of de subsidie wordt toegekend.

Kaderstellende beleidsnota's

- Dienstverleningsovereenkomst Sportief Capelle 2022-2026 (BBV 654610 21 december 2021);
- Een epiloog de nadere uitwerking van 'Het volgende hoofdstuk' (BBV 211554 oktober 2020);
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019);
- Erfgoednota 2018 (BBV 972063 oktober 2018);
- Nota cultuur- en evenementenbeleid 'Verrassend divers' 2018 e.v. (BBV 927795 december 2017);
- Nota Visie op Sport 'Sport doet meer' (BBV 861129 maart 2017); (Deze nota wordt momenteel herijkt en in Q1 2024 aan de raad voorgelegd, BG24 op basis van huidige nota)
- Visie op bibliotheekwerk 2017-2022 'Het volgende hoofdstuk' (BBV 772306 december 2016);
- Capels Sportakkoord (25 juli 2023).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

Isala Theater B.V.

Maatschappelijke effecten

In stand houden van een culturele voorziening en het verlevendigen van het stadshart.

Doelstelling voor programma

Het stimuleren, bevorderen en faciliteren van het kunst- en cultuuraanbod in de gemeente op het gebied van beeldende kunst, muziek, dans en toneel.

Rijksmonument Dorpsstraat 164 B.V.

Maatschappelijke effecten

In stand houden cultuur voor de gemeenschap door het verkrijgen, behouden en duurzaam exploiteren van het rijksmonument Dorpsstraat 164. Het creëren en behouden van de toegankelijkheid van het pand voor de gemeenschap ten behoeve van de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en al wat voor het vorenstaande in de meest ruime zin bevorderlijk kan zijn.

Doelstelling voor programma

Het behouden, stimuleren, bevorderen en faciliteren van cultuur.

Sportief Capelle B.V.

Maatschappelijke effecten

Exploitatie, beheer en onderhoud sportaccommodaties, ondersteuning van sportverenigingen en sportstimulering burgers.

Doelstelling voor programma

Het stimuleren van sport en bewegen én het gelegenheid geven tot sportbeoefening door het beschikbaar stellen van accommodaties voor sportbeoefening.

Stichting Bibliotheek aan den IJssel

Maatschappelijke effecten

De bibliotheek is een voorziening waar mensen informatie kunnen vinden en elkaar kunnen ontmoeten. De bibliotheek heeft onder andere een uitleenfunctie en educatiefunctie. De bibliotheek richt zich binnen 'een leven lang ontwikkelen' specifiek op twee geprioriteerde groepen:

Jeugd tot 18 jaar- taal als basis

Kwetsbare volwassenen (met een achterstand in de (digitale) basisvaardigheden) – meedoen in de samenleving.

Doelstelling voor programma

Het in stand houden van de bibliotheekfunctie.

Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)

Maatschappelijke effecten

De SKVR geeft muziekonderwijs of -cursussen en organiseert muziekactiviteiten. De SKVR ontvangt subsidie om met deze activiteiten een basis te creëren voor actieve en passieve muziekbeleving voor de Capelse jeugd.

Doelstelling voor programma

Het in stand houden van een muziekschool.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van deelprogramma 5A staan hieronder weergegeven.

5A.1 Informatiepunt digitale overheid

Informatiepunt Digitale Overheid - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 66 / V 66 in 2024

Kasstroom: N 66 / V 66 in 2024

In onze gemeente heeft de bibliotheek aan den IJssel een informatiepunt digitale overheid (Hierna: IDO) opgezet. Dit informatiepunt is verplicht voor alle gemeenten met als doel inwoners te helpen met zaken die te maken hebben met de overheid. Bijvoorbeeld het aanvragen van bepaalde uitkeringen of het werken met een DigiD. Voor het informatiepunt krijgen wij een incidenteel bedrag. Dit bedrag maken wij één op één over aan de bibliotheek om het informatiepunt te laten werken.

Wij stellen u voor om de baten en lasten in de begroting te verhogen met N/V 66 in 2024.

5A.2 Brede SPUK-regeling

Brede SPUK-regeling - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 792 / V 792 in 2024, N 792 / V 792 in 2025 en N 546 / V 546 in 2026

Kasstroom: N 792 / V 792 in 2024, N 792 / V 792 in 2025 en N 546 / V 546 in 2026

Het financieel arrangement onder het GALA, en ook onder het Sportakkoord II, is één nieuwe brede specifieke uitkering (Brede SPUK-regeling verder te noemen SPUK GALA). Deze regeling is een bundeling van een aantal uitkeringen bedoeld voor het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen en cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis. Met deze financiële impuls kunnen gemeenten de doelen die in het akkoord gesteld zijn, behalen.

In de VJN 2023 5A.5 is het voorstel voor het jaar 2023 weergegeven, hierin is V 192 aangeraamd. Om deze brede specifieke uitkering voor de jaren 2024-2026 aan te vragen bij het Rijk, is het noodzakelijk van de kerngroep VNG/VSG een positief advies te krijgen op het door de gemeente opgestelde Integrale Plan van Aanpak SPUK GALA 2024-2026. De aanvraag is ingediend.

Wij stellen u voor om de lasten en baten in de begroting te verhogen met N 792 / V 792 in 2024, N 792 / V 792 in 2025 en N 546 / V 546 in 2026.

De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Programma	2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
5A	N52	V52	N52	V52	N40	V40
6A	N326	V326	N326	V326	N278	V278
7	N414	V414	N414	V414	N228	V228
Totaal	N792	V792	N792	V792	N546	V546

5A.3 Vervanging natuurgrasvelden door kunstgrasvelden (Krediet 1.467 in 2024)

Vervanging natuurgrasvelden door kunstgrasvelden (Krediet 1.467 in 2024) - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 91 / V 52 vanaf 2025

Kasstroom: N 1.467 in 2024 en V 70 vanaf 2025

In de notitie 'Toekomstverkenning buitensportaccommodaties' uit 2021 is door Sportief Capelle BV aandacht gevraagd voor de slechte staat van de natuurgrasvelden van SVS en cvv Zwervers. Het advies is gegeven om het jaarlijks onderhoud aan deze velden te intensiveren en te monitoren. Hierna zou een definitief besluit worden genomen over de toekomst van de velden.

Na een jaar monitoring en intensief onderhoud adviseert Sportief Capelle BV om de velden van SVS (veld 3) en cvv Zwervers (veld 3) om te katten naar kunstgrasvelden.

Wij ondersteunen het advies van Sportief Capelle BV en stellen u voor om voor de vervanging van natuurgrasveld 3 van SVS, Capelseweg 31, en veld 3 van cvv Zwervers, Couwenhoekseweg 1, door een kunstgrasveld met PE als infill een investeringskrediet beschikbaar te stellen van 1.467 in 2024 met een kapitaallast van N 109 met ingang van 2025.

De kasstroom vanaf 2025 bestaat uit het lagere onderhoud V 54, de hogere bijdrage aan Sportief Capelle BV N 36 en de hogere huur V 52 (totaal V 70).

Wij stellen u voor om de lasten en de baten in de begroting te verhogen met N 91 / V 52 structureel vanaf 2025.

	Krediet	Exploitatie 2025					
		Lasten				Baten	Saldo
		Afschrijving	Onderhoud	Bijdrage BV	Totaal lasten	Huur	
Kunstgras veld 3 SVS Capelseweg 31	810	N57	V29	N19	N47	V27	N20
Kunstgras veld 3 cvv Zwervers Couwenhoekseweg 1	657	N52	V25	N17	N44	V25	N19
Totaal	1.467	N109	V54	N36	N91	V52	N39

5A.4 SPUK GALA formatie uitbreiding

SPUK GALA formatie uitbreiding - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 203 / V 203 vanaf 2024

Kasstroom: N 203 / V 203 vanaf 2024

Vanuit de Brede SPUK GALA is het ontwikkelen van een ketenaanpak voor de deelonderwerpen kansrijke start, aanpak overgewicht en obesitas, valpreventie en welzijn op recept verplicht. Daarnaast zal er een verantwoording plaats moeten vinden en zullen de verbanden tussen de deelgebieden gemonitord en geborgd moeten worden. Wij stellen u voor de formatie uit te breiden, zodat wij de GALA-middelen in samenspraak met de onze partners op een effectieve wijze kunnen inzetten.

Het betreft een formatie uitbreiding van 2,1 fe, namelijk: 1 fte beleidsadviseur B (programma 7), 0,5 fte beleidsadviseur C (programma 5) en 0,6 fte beleidsadviseur C (programma 7).

De dekking van de salariskosten (N 203) komen voort uit de SPUK GALA-middelen van het Rijk.

Wij stellen u voor de lasten en baten structureel te verhogen met N 203 / V 203 vanaf 2024.

Programma	2024 e.v.	
	Lasten	Baten
5A	N46	V46
7	N157	V157
Totaal	N203	V203

5A.5 Bibliotheekvoorzieningen

Bibliotheekvoorzieningen - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 44 in 2024

Kasstroom: N 44 in 2024

Voor het versterken van de bibliotheek is er vanuit de Rijksoverheid een subsidie beschikbaar voor gemeenten. Een belangrijke eis voor de subsidie is dat de gemeente een cofinanciering van 20 procent geeft wat resulteert in N 44. Wij vragen deze subsidie aan, omdat het bestaande bibliotheekwerk in onze gemeente hierdoor wordt versterkt.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 44 in 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N13.370	N14.869	N16.218	N16.271	N16.209	N16.238	N16.246	N16.258	N16.335	N16.338
Baten	V4.326	V5.028	V5.664	V5.650	V5.638	V5.598	V5.598	V5.598	V5.598	V5.598
Saldo van baten en lasten	N9.044	N9.841	N10.554	N10.621	N10.570	N10.640	N10.648	N10.660	N10.737	N10.739
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	V26	V153	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	V26	V153	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N9.019	N9.688	N10.554	N10.621	N10.570	N10.640	N10.648	N10.660	N10.737	N10.739

Analyse Programma 5A op hoofdlijnen

De hogere lasten ten opzichte van de Begroting 2023 worden verklaard doordat in de actualisatie van de B2024 indexering plaats vindt van budgetten voor sportbeleid, sportaccommodaties en cultuurpresentatie. Ook zijn huuropbrengsten geïndexeerd (hogere baten).

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Sport en sportieve recreatie	99
Prestatiesport	19
Jeugdsportstimulering	21
Cultuur:	
- Muziekonderwijs	504
- Theater	1.347
- Bibliotheek	1.051
- Cultuur overig	281
Evenementen	148
Nieuwe culturele initiatieven	29

Deelprogramma 5B Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

Bewegen en recreëren in de buitenruimte

Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan bewegen en recreëren in de buitenruimte; dicht bij huis. Dit willen wij doen door het aanbrengen van enkele innovatieve voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

Waterrobuust en hittebestendig Capelle

Wij willen ervoor zorgen dat de buitenruimte van Capelle waterrobuust en hittebestendig is. Wij willen hiervoor een aantal onderzoeken uitvoeren.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Opstellen Groenbeleidsplan

Het opstellen, samenvoegen en actualiseren van de Groenvisie en het Bomenbeleidsplan tot een breed Groenbeleidsplan. Aandachtspunten hierbij zijn het vergroten van groenvolume, biodiversiteit, het toepassen van waterbergende mogelijkheden in het groen en het ontwikkelen van een boomkansenkaart ten behoeve van uitbreiding van het bomenbestand. **Portefeuillehouder**

1. Wilson

Wat willen we bereiken?

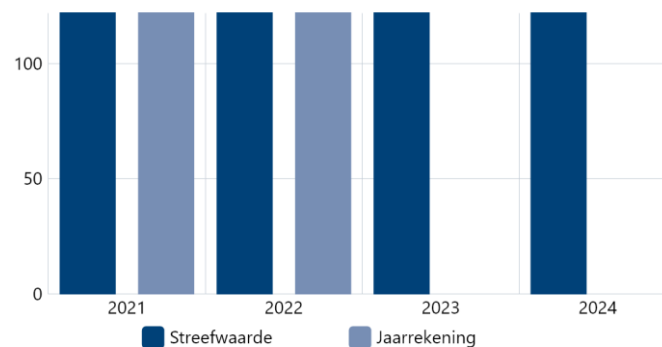
Samenwerken

Wij willen de buitenruimte niet alleen voor, maar ook met de Capellenaren onderhouden. Hiervoor hebben wij samen met de Capellenaren het Programma Buitenruimte opgesteld.

Indicatoren

BG24 - Onderhoudscontracten met burgers, VVE's, bedrijfsterreinen en adoptierotondes

Eenheid: aantal contracten.

Bron: interne registratie

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	122 onderhoudscontracten	122 onderhoudscontracten	122 onderhoudscontracten	122 onderhoudscontracten
Jaarrekening	122 onderhoudscontracten	122 onderhoudscontracten	onderhoudscontracten	onderhoudscontracten

Ontwikkelingen

Aanbesteding baggeren

In de Voorjaarsnota 2023 is reeds een voorstel opgenomen voor de lasten van de huidige baggercyclus. Inmiddels heeft de aanbesteding plaatsgevonden van project 1. De aanbesteding van project 2 is lopende. Na afronding daarvan kan beoordeeld worden in hoeverre de in de Voorjaarsnota 2023 begrote lasten toereikend zijn. Wij verwachten u met de Najaarsnota 2023 hier verder over te kunnen informeren.

Kaderstellende beleidsnota's

- Visie Schollebos 2020 (BBV 235733 juli 2020);
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019);
- Natuurkansenkaart 2016 (BBV 822566 november 2016);
- Bomenbeleidsplan (BBV 766219 maart 2016);
- Toekomstvisie Hitland 2012 (BBV 436666 maart 2012);
- Groenvisie 2011 (BBV 200378 april 2011);
- Stedelijk Waterplan 2010 (BBV 176249 november 2010).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

Recreatieschap Hitland

Maatschappelijke effecten

Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van openlucht recreatie.

Doelstelling voor programma

Het zorg dragen voor natuurbescherming en recreatievoorzieningen.

Irado N.V.

Maatschappelijke effecten

Uitvoeren van wettelijke taken voor het ophalen en verwerken van afval en verrichten van werkzaamheden in de groenvoorziening.

Doelstelling voor programma

Het bijdragen aan het onderhoud in de groenvoorziening.

Stichting Beheer en Exploitatie Kinderboerderij Klaverweide

Maatschappelijke effecten

De kinderboerderij is een recreatieve en educatieve voorziening voor de Capelse jeugd, waar zij in contact kan komen met dieren. De kinderboerderij ontvangt subsidie hiervoor.

Doelstelling voor programma

Het in stand houden van de kinderboerderij.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van deelprogramma 5B staan hieronder weergegeven.

5B.1 Sanitaire voorziening Watervallei (Krediet 200)

Sanitaire voorziening Watervallei - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 21 vanaf 2025

Kasstroom: N 200 in 2024

Met de uitbreiding van spraypark de Watervallei hebben we een voorziening voor Capelse kinderen in alle leeftijden en dragen daarmee bij aan hun gezondheid en ontwikkeling. Ook voor mindervalide kinderen is dit een geschikt uitje. De Watervallei wordt druk bezocht en dat vraagt om goede sanitaire voorzieningen. Een innovatief en hygiënisch zelfreinigend toilet is hiervoor een passende oplossing.

Dit toilet is ook toegankelijk voor mindervaliden, wat bij de huidige toiletten niet het geval is, en is bestand tegen vandalisme. Hiermee creëren wij volwaardige en volledige speelvoorziening voor alle Capelse kinderen. De benodigde investering hiervoor bedraagt N 200. De jaarlijkse bijkomende kosten bedragen N 8. In de financiële verordening is hiervoor niet een specifieke afschrijftermijn voor opgenomen. Gezien de levensduur stellen wij u voor om uit te gaan van een afschrijftermijn van 15 jaar waarbij de jaarlijkse afschrijvingslasten N 13 bedragen. Momenteel vergt het reinigen van de toiletten tijd en geld en levert dat, ondanks alle inspanningen, niet altijd het gewenste resultaat. De jaarlijkse kosten daarvan bedragen N30 wat met de nieuwe sanitaire voorziening niet meer aan de orde is. Voor 2023 volgt daarvoor overigens nog wel een voorstel in de najaarsnota 2023.

Wij stellen u voor een krediet ter beschikking te stellen van 200 in 2024 en de lasten in de begroting te verhogen met structureel N 21 vanaf 2025.

5B.2 Motie meer bomen (Krediet 575)

Motie meer bomen - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 25 vanaf 2025 en N 44 vanaf 2027

Kasstroom: N 175 in 2024, N 200 in 2025, N 200 in 2026

Op 16 mei 2023 is de uitwerking van de motie 'Onderzoek mogelijkheden voor meer bomen buiten het Schollebos' voorgelegd met besprekstuk 1130097. Uit het onderzoek, dat naar aanleiding van de motie is uitgevoerd, blijkt dat het mogelijk is 317 bomen extra te plaatsen.

Op korte termijn zal de voorbereiding van start gaan om per locatie het beoogde aantal bomen aan te planten. In overleg met omwonenden wordt bepaald welke soort boom zal worden aangeplant, passend binnen de voorgestelde boomgrootte-classes. Bij de keuze van het aan te planten sortiment behoren naast het draagvlak ook ziektegevoeligheid, waarde voor biodiversiteit en uitstraling tot de criteria. De aanplant van de bomen wordt, vanwege de benodigde voorbereidingstijd en beschikbare capaciteit, gefaseerd uitgevoerd. In het plantseizoen 2024-2025 worden de eerste bomen aangeplant, waarna de overige bomen gefaseerd over meerdere jaren worden aangeplant. Hiervoor is een krediet benodigd van 575. Voor het onderhoud is een bedrag van jaarlijks N 25 benodigd.

Wij stellen u voor een krediet ter beschikking te stellen van 575 en de lasten in de begroting structureel te verhogen met structureel N 25 vanaf 2025 en N 44 vanaf 2027.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N6.837	N7.688	N7.854	N7.699	N7.718	N8.416	N8.546	N8.387	N8.581	N9.101
Baten	V828	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894
Saldo van baten en lasten	N6.010	N6.794	N6.960	N6.805	N6.825	N7.522	N7.653	N7.493	N7.687	N8.208
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	V47	V84	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve water	N91	V353	V400	N0	N0	V431	V431	N0	N0	V431
Totaal mutaties reserves	N44	V437	V400	N0	N0	V431	V431	N0	N0	V431
Resultaat	N6.054	N6.358	N6.560	N6.805	N6.825	N7.092	N7.222	N7.493	N7.687	N7.777

Analyse Programma 5B op hoofdlijnen

Vooruitlopend op de toekomstige baggerplannen is de baggercyclus vooralsnog gesteld op 2027, 2028 en 2031. Dit verklaart de hogere lasten in deze jaarschijven. Hier tegenover staat ter dekking een onttrekking uit de Reserve Water (VJN 2023 5B.1).

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Milieueducatie	500

Programma 6 Sociaal domein

Missie

In Capelle werken wij aan een samenleving waarin jong en oud zich prettig voelen, vitaal zijn en veilig leven. Waarin bewoners respect hebben voor elkaar en voor elkaar klaar staan. Iedereen krijgt de kans om zich te ontwikkelen en actief mee te doen. Wij stimuleren eigen initiatief en zetten in op preventie. Waar nodig is ondersteuning, zorg en hulp, snel en zonder drempels beschikbaar, waarbij aandacht is voor het welzijn van Capellenaren op de langere termijn.

Deelprogramma's en taakvelden

Vanwege de omvang van dit programma is het Sociaal Domein onderverdeeld in 4 deelprogramma's:

- Programma 6A: Sociale infrastructuur (taakveld 6.1 en 6.2);
- Programma 6B: Werk en inkomen (Participatiewet)(taakveld 6.3, 6.4 en 6.5);
- Programma 6C: Wet maatschappelijke ondersteuning (taakveld 6.6, 6.71 a t/m d en 6.81 a en b);
- Programma 6D: Jeugdhulp (taakveld 6.72 a t/m d, 6.73 a t/m c, 6.74 a t/m c en 6.82 a en b).

Deelprogramma 6A Sociale infrastructuur

Wat willen we bereiken?

Veilig, gezond en kansrijk opgroeien

De Capelse jeugd groeit veilig, gezond en kansrijk op.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Verder werken aan een dekkend netwerk van KinderLabs (Capels Akkoord)

Wij werken verder aan een dekkend netwerk van KinderLabs.

In 2024 starten wij met de verkennende gesprekken voor de locatie van een vijfde Kinderlab.

Portefeuillehouder

1. Faassen

Ontwikkelingen

Versterken van verbindingen tussen Capellenaren van jong tot oud

De komende decennia neemt de vergrijzing en de dubbele vergrijzing in Capelle sterk toe. Dit brengt een grote opgave met zich mee. Het programma Langer Thuis speelt in op deze ontwikkeling. Nu merken wij al dat de zorg zoals wij die gewend zijn onder druk staat. Om noodzakelijke zorg te garanderen zetten wij de komende jaren sterker in op preventie en welzijn.

Wij vinden daarom verbindingen tussen Capellenaren erg belangrijk. Elkaar helpen binnen het eigen netwerk is steeds vaker nodig. Wij dragen bij aan het versterken van deze verbindingen door onder meer:

- De subsidieregeling ontmoeten nog effectiever te maken en meer toe te spitsen op ontmoeting op maat en zingeving;
- Uitvoeren van het Programma Langer Thuis;
- Uitvoeren van de bewustwordingscampagne 'Capellenaren staan klaar voor elkaar';
- De websites www.watisertedoenincapelle.nl, www.capelledoet.nl en www.capelletegeneenzaamheid.nl bekender te maken;
- Verbindingen leggen tussen inwoners door de acties van de themagroepen (vanuit de Alliantie tegen Eenzaamheid) VerbuurSamen! en Jeugd en eenzaamheid;
- Aan te sluiten bij het dierenbuddyprogramma zodat Capellenaren geen afscheid hoeven te nemen van hun huisdier als zij beperkingen hebben of vitaliteit afneemt.

Proces en vervolgstappen voor het uitvoeren van de Lokale Inclusie Agenda

In 2022 is de Lokale Inclusie Agenda 'Capelle voor Iedereen' vastgesteld. Het VN-Verdrag (2016) verplicht gemeenten tot een Lokale Inclusie Agenda. In 2024 kijken we hoe we hier een vervolg aan geven.

Vrijwilligerswerkbeleid

De huidige nota vrijwilligersbeleid is inmiddels geëvalueerd. Deze evaluatie vormt één van de bouwstenen voor het nieuwe vrijwilligersbeleid dat we in 2024 oppakken.

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid 2021-2024 (BBV 570182 september 2021);
- Jeugdnota 2021-2024 Basis voor Groei (BBV 478782 mei 2021);
- Verlengen Visie vrijwillige inzet 2017-2020: oog voor elkaar in Capelle (RV 484311 juni 2021);
- Capelle: Voor Elkaar! Transformatie Sociaal Domein 2.0: over innovatie en partnerschap (BBV 109715 december 2019);
- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2020 (BBV 64243 december 2019);
- Doorontwikkeling van wijkgericht naar opgavengericht werken (BBV 952389 december 2017);
- Visie op vrijwillige inzet 'Oog voor elkaar in Capelle' (BBV 838000 december 2016);
- Visie 'Buurtwerk nieuwe stijl – op weg naar het huis van de wijk' (BBV 826639 november 2016);
- Doorontwikkeling wijkgericht werken (BBV 778481 april 2016);
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen .

Stichting Welzijn Capelle

Maatschappelijke effecten

Samenhang en afstemming tussen welzijn en zorg en een integrale wijkaanpak binnen het sociaal domein.

Doelstelling voor programma

Zelfredzaam maken van Capellenaren en ruimte bieden tot het uitvoeren van eigen initiatief.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van deelprogramma 6A staan hieronder weergegeven.

6A.1 Opvang ontheemden Oekraïne

Opvang ontheemden Oekraïne - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 7.300 /V 7.300 in 2024

Kasstroom: N 7.300 /V 7.300 in 2024

Wij leveren sinds de inval van Rusland in Oekraïne een grote inspanning om Oekraïense ontheemden op een waardige manier op te vangen. Nadat zij in eerste instantie werden opgevangen in hotels, is sinds april 2022 een langdurige opvanglocatie in gebruik in Rivium. Aanvankelijk huisvestten wij daar zo'n 100 Oekraïense ontheemden. Op dit moment verblijven er na de verbouwing ongeveer 250 Oekraïense ontheemden. De kosten voor huisvesting en beheer op de locatie worden in beginsel volledig vergoed door het Rijk.

Wij stellen u voor om de baten/lasten in de begroting te verhogen met V/N 7.300 in 2024.

6A.2 Gratis OV voor AOW'ers

Gratis OV voor AOW'ers - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 75 structureel vanaf 2024

Kasstroom: N 75 vanaf 2024

De kostenraming van de RET voor het gratis openbaar vervoer voor AOW'ers voor 2024 is bepaald op 680 (hoge tarief index). Dit betekent een stijging van 75 ten opzichte van het huidige tarief.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 75 vanaf 2024.

6A.3 Sociale Impuls Diepenbuurt Oostgaarde en Florabuurt

Sociale Impuls Diepenbuurt Oostgaarde en Florabuurt - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 74 in 2024

Kasstroom: N 74 in 2024

In 2023 zijn wij een samenwerking gestart met de Verbindingskamer in de wijk Oostgaarde (Diepenbuurt). De Verbindingskamer is een van origine Rotterdamse organisatie die onafhankelijk is en verbindingen creëert tussen wijkbewoners onderling, wijkbewoners en professionals. Het doel is om wijkbewoners in contact te brengen met diverse vormen van dienstverlening. De Verbindingskamer benadert de bewoners van deur tot deur om problematiek 'achter de voordeur' bespreekbaar te maken en in kaart te brengen.

In 2023 is 60% van de personen bereikt die in een reguliere situatie voor diverse instanties niet te bereiken zijn in een vooraf geselecteerd gedeelte van de Diepenbuurt. Bij deze personen is nuttige informatie opgehaald, die in de eindrapportage van 2023 teruggekoppeld zal worden. De samenwerking met de Verbindingskamer zetten wij voort in 2024 in de wijk Oostgaarde en breiden wij uit naar de wijk Schenkel.

Kosten Sociale impuls Diepenbuurt: N 18

Kosten Sociale impuls Florabuurt: N 56

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen N 74 in 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N21.375	N26.823	N26.364	N18.858	N18.828	N18.537	N18.187	N18.194	N18.200	N18.197
Baten	V9.216	V11.214	V9.020	V1.720	V1.672	V1.394	V1.394	V1.394	V1.394	V1.394
Saldo van baten en lasten	N12.159	N15.609	N17.344	N17.137	N17.156	N17.143	N16.793	N16.800	N16.806	N16.803
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	V440	V542	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	V440	V542	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N11.719	N15.067	N17.344	N17.137	N17.156	N17.143	N16.793	N16.800	N16.806	N16.803

Analyse Programma 6A op hoofdlijnen

De hogere lasten en baten in de Begroting 2024 (en 2022 en 2023) ten opzichte van 2025 worden met name verklaard door Opvang ontheemden Oekraïne. De kosten voor huisvesting en sociale voorzieningen worden in beginsel volledig vergoed door het Rijk. Zie hiervoor ook wijzigingsvoorstel 6A.1 Opvang ontheemden Oekraïne en VJN 2023 6A.1.

De lagere lasten vanaf 2028 worden verklaard door de middelen Parlementaire Onderzoekingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK), de looptijd daarvan is van 2022 t/m 2027. Dekking vindt plaats via de Algemene uitkering (VJN 2022 6A.1).

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Maatschappelijke dienstverlening	64
Ontmoeting	
- Ontmoeting algemeen	530
- CPGGZ	102
- Buurtwerk	209
Integratie	90
Speeltuin, speelutleen, speel-o-theek	34
Preventieve interventies jeugd (voorheen weerbaarheid)	106
Vakantieactiviteiten	51
Waardering vrijwilligers	147

Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)

Wat willen we bereiken?

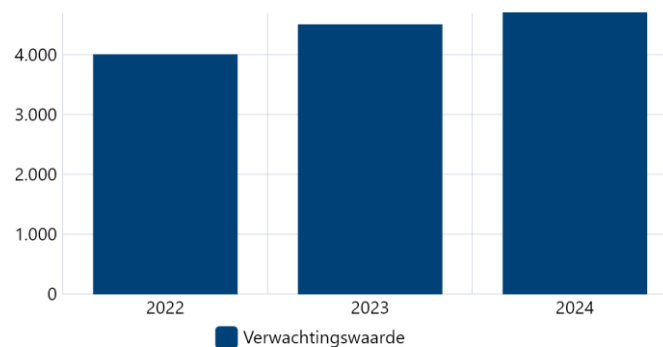
Armoede voorkomen, verhelpen en verzachten

Voorkomen, verhelpen en verzachten van armoede door ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen, vooral kwetsbare gezinnen met kinderen.

Indicatoren

BG24 - Huishoudens met inkomen tot 120% wettelijk sociaal minimum

Aantal huishoudens met inkomen tot 120% wettelijk sociaal minimum.

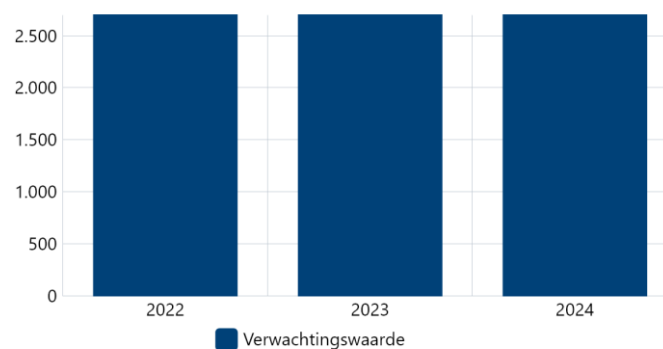

Bron: CBS Armoedescan

Boekwerk	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	4.000 huishoudens	4.500 huishoudens	4.700 huishoudens

BG24 - Langdurige minima

Aantal langdurige minima. Dit zijn huishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Bron: dashboard CBS Armoedescan.

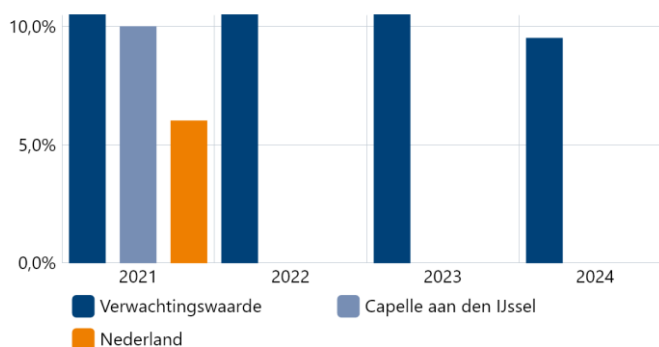
Bron: CBS Armoedescan

Boekwerk	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	2.700 huishoudens	2.700 huishoudens	2.700 huishoudens

BG24 - Kinderen in uitkeringsgezin (landelijke indicator)

Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Een bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Eenheid: %.

Voor 2022 zijn nog geen gegevens bekend.

Bron: waarstaatjegemeente.nl (CBS-jeugd)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	10,5 %	10,5 %	10,5 %	9,5 %
Capelle aan den IJssel	10,0 %	-	-	-
Nederland	6,0 %	-	-	-

Wat gaan wij daarvoor doen?

Toegang Jeugdfonds Sport & Cultuur (Capels akkoord)

Voor het vergroten van de deelname aan sport en cultuur van de doelgroep kinderen in laaginkomenhuishoudens verhogen wij voor 2023 en 2024 de inkomensgrens voor een bijdrage uit het Jeugdfonds Sport & Cultuur van 120% naar 130% van het wettelijk sociaal minimum. Dit levert naar verwachting een toename van deelnemers op.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk

Pilot sport- en cultuurregeling jongeren (Capels Akkoord)

Voor kwetsbare jongeren met een laag inkomen tussen 18 - 26 jaar geven wij in 2024 uitvoering aan de pilot sport- en cultuurregeling jongeren, met een beoogd bereik van 100 deelnemers.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk

Pilot sport- en beweegregeling 60+ers (Capels Akkoord)

Voor 60-plussers met een laag inkomen geven wij in 2024 uitvoering aan de pilot sport- en beweegregeling 60+ers, met een beoogd bereik van 100 deelnemers.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk

Wat willen we bereiken?

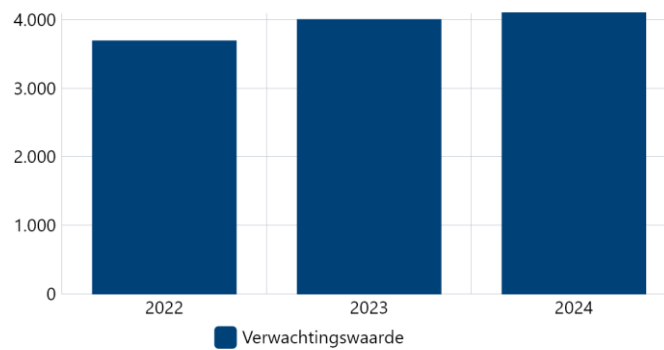
Problematische schulden onder Capellenaren voorkomen en terugdringen

Wij zetten in op het voorkomen en terugdringen problematische schulden onder Capellenaren

Indicatoren

BG24 - Huishoudens met geregistreerde problematische schulden

Aantal huishoudens met geregistreerde problematische schulden. Deze indicator geeft de ontwikkeling van het aantal huishoudens met problematische schulden weer en daarmee een onderbouwing om in te zetten op de aanpak van schulden.

Bron: dashboard CBS huishoudens met geregistreerde problematische schulden

Boekwerk	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	3.690 huishoudens	4.000 huishoudens	4.100 huishoudens

Wat willen we bereiken?

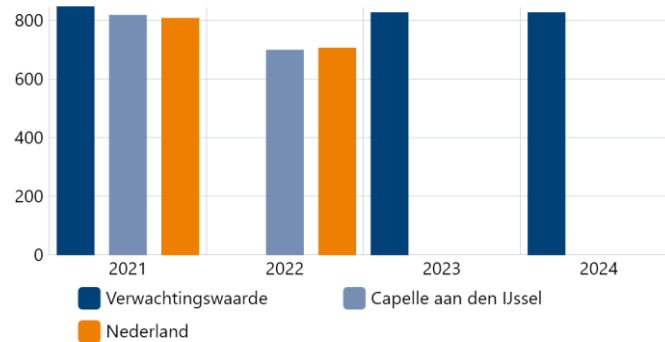
Iedere Capellenaar werkt en/of participeert naar vermogen

Wij ondersteunen Capellenaren om stappen te zetten op de Participatieladder richting betaald werk.

Indicatoren

BG24 - Banen (landelijke indicator)

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. Eenheid: het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.

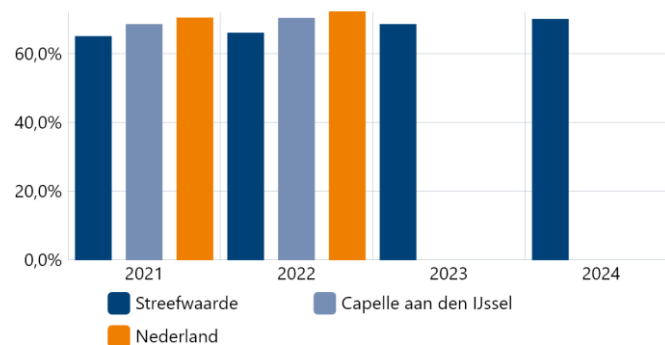

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	845 per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	-	825 per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	825 per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar
Capelle aan den IJssel	816 per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	697 per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	-	-
Nederland	806 per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	704 per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	-	-

BG24 - Netto arbeidsparticipatie (landelijke indicator)

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking. Eenheid: %.

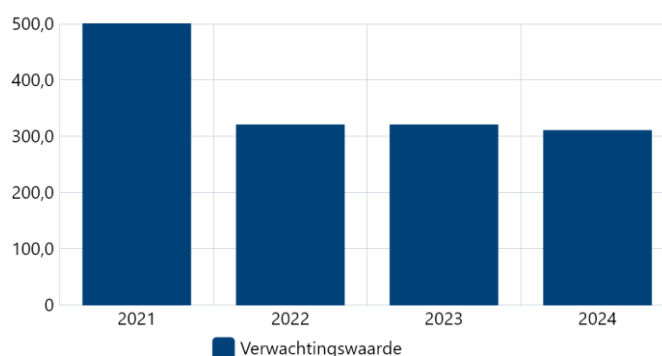

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Arbeidsdeelname)

Regio	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	65,0 %	66,0 %	68,5 %	70,0 %
Capelle aan den IJssel	68,5 %	70,3 %	-	-
Nederland	70,4 %	72,2 %	-	-

BG24 - Re-integratievoorzieningen (landelijke indicator)

Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

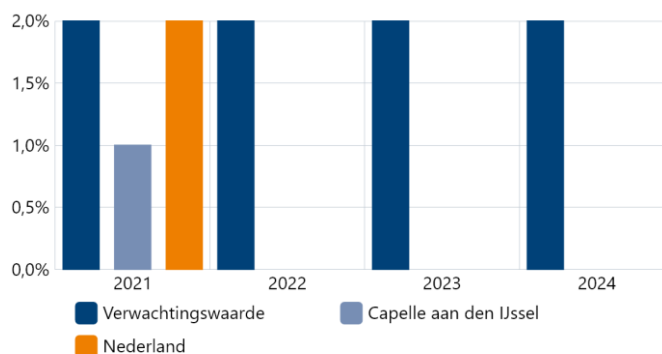
Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Participatiewet)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	500,0 per 10.000 inwoners 15-64 jaar	320,0 per 10.000 inwoners 15-64 jaar	320,0 per 10.000 inwoners 15-64 jaar	310,0 per 10.000 inwoners 15-64 jaar

BG24 - Jeugdwerkloosheid (landelijke indicator)

Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Eenheid: %.

Voor 2022 zijn nog geen gegevens bekend.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS Jeugd)

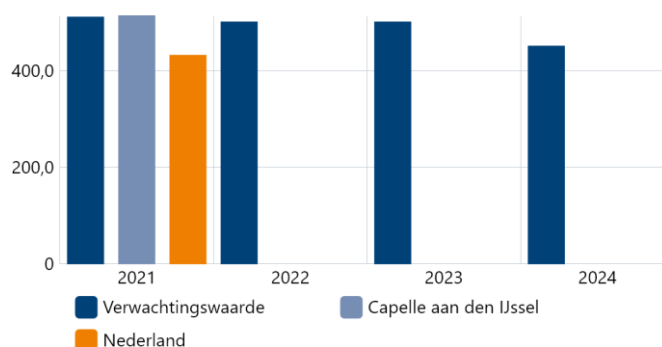
Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Capelle aan den IJssel	1,0 %	-	-	-
Nederland	2,0 %	-	-	-

BG24 - Bijstandsuitkeringen (landelijke indicator)

Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Voor 2022 zijn nog geen gegevens bekend.

Bron: *waarstaatjegemeente.nl* (CBS - Participatiewet)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	510,0 per 10.000 inwoners	500,0 per 10.000 inwoners	500,0 per 10.000 inwoners	450,0 per 10.000 inwoners
Capelle aan den IJssel	512,9 per 10.000 inwoners	-	-	-
Nederland	431,2 per 10.000 inwoners	-	-	-

Wat gaan wij daarvoor doen?

Pilot basisbanen: onderzoek mogelijke scenario's (Capels Akkoord)

In 2023 zijn wij gestart met een literatuuronderzoek en analyse van lopende pilots bij andere gemeenten. In 2024 wordt uw raad geconsulteerd met behulp van een aantal scenario's. De uitkomsten van deze consultatie worden meegenomen voor het vervolg welk of welke scenario's verder worden uitgewerkt in een pilot basisbanen.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk

Tweejarige pilot Samenwonen in de bijstand. (Capels Akkoord)

Afhankelijk van de uitkomsten van onderzoek eind 2023 naar mogelijkheden en opbrengsten van de pilot, starten wij in 2024 een tweejarige pilot Samenwonen in de bijstand.

Portefeuillehouder

1. Westerdijk

Ontwikkelingen

Toekomstverkenning Promen 2026 en verder

In 2023 is de evaluatie van het Hoofdlijnenbesluit Promen 2018-2025 en de verkenning van mogelijke scenario's voor de verdere toekomst van Promen gestart. De uitkomsten hiervan worden in 2024 verwacht. Hierbij betrekken wij de bevindingen van de landelijke onderzoeken naar de infrastructuur van de sociale werkvoorziening en naar de kosten van beschermt werk.

Participatiewet in balans

Met het traject Participatiewet in balans wil de minister van SZW toewerken naar een Participatiewet die 1) eenvoudiger is en een toereikend bestaansminimum biedt, 2) die mensen passende ondersteuning biedt om mee te doen in de samenleving (via werk of indien (nog) niet haalbaar, via

een andere vorm van participatie) en 3) die begrijpelijk is en zinvolle rechten en verplichtingen bevat. Een wijziging van de Participatiewet is in voorbereiding.

Meer ondersteuning richting werk, voor met name inwoners met een arbeidsbeperking, is grotendeels uitgewerkt in het 'Breed Offensief'. De instrumenten die hierin zijn opgenomen, zijn inmiddels verankerd in de nieuwe Re-integratieverordening Participatiewet 2023 Capelle aan den IJssel.

Bestaanszekerheid

In juni 2023 heeft de Commissie Sociaal Minimum een rapport uitgebracht over het onderzoek naar de hoogte van het sociaal minimum. De commissie concludeert dat het sociaal minimum te laag is. Dit werkt door in de hoogte van de bijstandsuitkeringen en andere inkomensondersteunende voorzieningen. Korte termijnoplossingen worden door de commissie met name gezocht in het verhogen van de bijstandsuitkeringen en het verhogen van de huurtoeslag door het Rijk. In september of oktober 2023 volgt het tweede rapport van de commissie, over de systematiek van het sociale zekerheidsstelsel.

Eind 2023 verwachten wij duidelijkheid te krijgen hoe de minister het bestaansminimum wil garanderen. Afhankelijk van de uitkomst kijken wij of er een noodzaak bestaat om de maximale vastgestelde bedragen binnen de bijzondere bijstand te indexeren en/of het minimale aan te passen.

Hogere kosten voor inburgering en integratie door de verhoogde instroom van asielmigranten

De verwachting is dat in de komende jaren het aantal te huisvesten statushouders zal stijgen. Dit is het gevolg van de hoge asielinstroom en de maatregelen om achterstanden in te halen bij de Immigratie en Naturalisatie Dienst. De volwassenen onder hen zijn inburgeringsplichtig, zij volgen gedurende twee tot drie jaar een inburgeringstraject. Het inburgeringstraject wordt gecombineerd met een re-integratietraject via de GR IJsselgemeenten.

Voortzetting extra inzet van budgetcoaches door Welzijn Capelle

Om te zorgen dat inwoners snel en goed geholpen worden, heeft de gemeente extra budget aan Welzijn Capelle beschikbaar gesteld voor een extra aanmeldconsulent en twee budgetcoaches in de Wijkteams gedurende een jaar. Deze extra inzet is gestart in maart 2023. Eind 2023 bepalen wij of de voortzetting van de extra inzet wenselijk is. De eventuele financiële gevolgen nemen wij mee in de Voorjaarsnota 2024.

Verkorting wettelijke en minnelijke schuldhulptrajecten van drie naar anderhalf jaar

Per 1 juli 2023 is de aflostermijn van de wettelijke schuldhulptrajecten (Wsnp) en de minnelijke schuldregelingen (Msnp) verkort van 36 maanden naar 18 maanden. Het doel hiervan is om inwoners sneller uit de problematische schulden te helpen. De (financiële) effecten van de verkorting zijn voornamelijk lastig in te schatten. Volgens de uitvoeringsscan van de VNG leidt de verkorting mogelijk tot stijging van aantal meldingen van inwoners met schulden. Daarnaast is er mogelijk een groter risico op recidive. Wij zetten hier samen met GR IJsselgemeenten en Welzijn Capelle op in door begeleiding en nazorg nog beter in te regelen. Verder ontvangen gemeentelijke invorderaars lagere inkomsten doordat door de verkorting een kleiner deel van de oorspronkelijke schuld wordt terugbetaald. Ten slotte kan de verkorting vanaf 2025 mogelijk leiden tot lagere bewindvoeringskosten uit de bijzondere bijstand. Dit komt doordat de grondslag schulden voor bewindvoering vervalt als een inwoner een schuldhulpverleningstraject heeft afgerond. Bewind kan wel op basis van een andere grond (bijvoorbeeld vanwege geestelijke/lichamelijke beperking) in stand blijven.

Integrale aanpak armoede verstevigen (Capels akkoord)

Wij verstevigen de integrale aanpak van armoede door:

- Versterking van de verbanden tussen de aanpak van financiële problematiek en terreinen als laaggeletterdheid, gezondheid en eenzaamheid.
- Het opstellen en uitvoeren van de integrale aanpak kinderarmoede.

Inzetten op voorlichting, educatie, vroegsignalering en ondersteuning (Capels Akkoord)

Met een mix van instrumenten gericht op voorkomen, verzachten en verhelpen van financiële problematiek, helpen wij Capellenaren geldzorgen het hoofd te bieden. Belangrijk onderdeel hiervan is de implementatie van de brede schuldenaanpak waarmee wij in de afgelopen periode meer Capellenaren hebben weten te bereiken. In 2024 bieden wij als vervolg op het Actieplan schulden aanpakken in Capelle (2019) een integraal beleidsplan schulddienstverlening aan uw raad. Aandachtspunten hierin zijn o.a. samenwerking met bewindvoerders en uitbreiding van het NVVK-arrangement.

Onderzoek naar ruimere mogelijkheden van (parttime) ondernemerschap (van) uit de bijstand
Wij onderzoeken in 2024 op welke wijze wij bijstandsgerechtigden die ondernemer willen worden, beter kunnen faciliteren. Daarbij betrekken wij onder meer de mogelijkheden voor het opzetten van sociale coöperatie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Beleidskader aanpak Armoede en schulden 2021-2024 'Doen wat werkt' (BBV 508689 juli 2021);
- Meerjarenbeleidskader Werk en inkomen 2021-2024 'Zeker in Capelle!' (BBV 487975 juli 2021);
- Actieplan Veranderopgave Inburgering 2020-2021 (BBV 348649, december 2020);
- Verordening kwijtscheldingsregeling gemeentelijke belastingen 2021 (BBV 354576 december 2020);
- Capelle: Voor Elkaar! Transformatie Sociaal Domein 2.0: over innovatie en partnerschap (BBV 109715 december 2019);
- Actieplan schulden aanpakken in Capelle (BBV 87442 oktober 2019);
- Verordening Individuele studietoelage Participatiewet Capelle aan den IJssel 2019 (BBV 1077894 april 2019);
- Verordening Adviesraad Sociaal Domein Capelle aan den IJssel 2018 (BBV 943146 november 2017);
- Re-integratieverordening Participatiewet 2023 (BBV 1055891/juli 2023);
- Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wsw Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 741913 januari 2016);
- Afstemmingsverordening Participatiewet (BBV 600697 december 2014);
- Verordening Individuele inkomensvoorziening Capelle aan den IJssel 2015 (BBV 601399 december 2014);
- Verordening Tegenprestatie Participatiewet 2016 (BBV 603134 december 2014);
- Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Capelle aan den IJssel 2013 (BBV 602243 december 2014).
- Handhavingsverordening WWB, WIJ, IOAW en IOAZ Capelle aan den IJssel 2011. (BBV 222140, september 2011)
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening (BBV 392710/maart 2021)

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

Gemeenschappelijke Regeling Promen

Maatschappelijke effecten

Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van sociale werkvoorziening en re-integratie.

Doelstelling voor programma

Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidshandicap met een Wsw-indicatie, die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid en het bieden van re-integratietrajecten, beschut werk en garantiebanen in het kader van de Participatiewet.

Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten

Maatschappelijke effecten

De regeling wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers.

Doelstelling voor programma

Het voorzien in middelen van bestaan voor Capellenaren die daar tijdelijk niet in kunnen voorzien (inkomens- en bijstandsvoorzieningen).

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van deelprogramma 6B staan hieronder weergegeven.

6B.1 Inburgering

Meer inburgeringsplichtigen - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 893/ V 783 in 2024, N 791/ V 633 in 2025 en N 501/ V 348 vanaf 2026

Kasstroom: N 893/V 783 in 2024, N 791/ V 633 in 2025 en N 501/ V 348 vanaf 2026

Als gevolg van de hogere taakstelling huisvesting statushouders stijgt het aantal inburgeringsplichtige asielmigranten in onze gemeente. Daarmee stijgen onvermijdelijk ook de kosten voor de inkoop van de inburgeringstrajecten en de begeleiding bij de inburgering. De kosten voor de inkoop van de inburgeringstrajecten worden door het rijk vergoed. Voor de kosten voor begeleiding en re-integratie ontvangt de gemeente een vergoeding via het gemeentefonds.

Voorlopig gaat de rijksoverheid uit van een stijgende taakstelling huisvesting statushouders in de komende één tot twee jaar. De situatie is echter lastig te voorspellen voor een langere periode; de gemeente krijgt steeds een taakstelling voor een half jaar die ongeveer twee maanden van te voren bekend wordt gemaakt.

Wij stellen u voor om de lasten en baten in de begroting te verhogen met N 893/V783 in 2024, N791/V633 in 2025 en N 501/V348 vanaf 2026.

6B.2 Wijzigingen Re-integratieverordening Participatiewet

Verbreding doelgroep uitstroompremie - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 77 vanaf 2024

Kasstroom: N 77 vanaf 2024

Met de Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Capelle aan den IJssel 2023, die op 3 juli jl. is vastgesteld in de Gemeenteraad, is de doelgroep van de uitstroompremie verbreed met arbeidsbeperkte uitkeringsgerechtigden en is het bedrag van de uitstroompremie verhoogd. Met deze maatregel willen wij de financiële drempel om aan het werk te gaan en/of meer uren te gaan werken verlagen.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting structureel te verhogen met N 77 vanaf 2024

6B.3 Verbrede aanpak signalering schulden

Verbrede aanpak signalering schulden - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 60 vanaf 2024

Kasstroom: N 60 vanaf 2024

Op 6 juni 2023 heeft het college besloten (BBV 1149144) om de drie stadia van schuldensignalering, namelijk vroegsignalering, verzwarende en crisis, samen te brengen onder de paraplu 'aanpak signalering schulden'. Dit in plaats van het omvormen van de meldpunten tot enkel een breed meldpunt vroegsignalering. De ervaring in de afgelopen jaren heeft duidelijk gemaakt dat betalingsproblematiek niet volledig te verhelpen is door vroegsignalering. Er is besloten deze aanpak verder te ontwikkelen. Voor het voorkomen van energieafsluitingen met een vernieuwde werkwijze voor het voorkomen van waterafsluitingen en uitbreiding van het meldpunt woningontuiming met meer woningcorporaties. De uitvoering van de doorontwikkelde aanpak signalering schulden zorgt voor een structureel tekort van 60.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting structureel te verhogen met N 60 vanaf 2024

6B.4 Kwijtschelding: riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing

Kwijtschelding: riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing - Beleidskeuze

Lasten / Baten: V / N 191 in 2024, V / N 213 in 2025, V / N 254 in 2026, V / N 247 in 2027, V / N 196 in 2028, V / N 173 in 2029, V / N 173 in 2030 en V / N 177 in 2031

Kasstroom: V 191 in 2024, V 213 in 2025, V 254 in 2026, V 247 in 2027, V 196 in 2028, V 173 in 2029, V 173 in 2030 en V 177 in 2031

Door een dalende trend van het aantal toegekende kwijtscheldingen en in combinatie met de voorgestelde tariefwijzigingen zoals opgenomen in de wijzigingsvoorstellen Lasten en baten afval en Baten riool in programma 7, leidt tot een verlaging van de kwijtscheldingen.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verlagen/verhogen met V / N 191 in 2024, V / N 213 in 2025, V / N 254 in 2026, V / N 247 in 2027, V / N 196 in 2028, V / N 173 in 2029, V / N 173 in 2030 en V / N 177 in 2031. De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

Kwijtscheldingen	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Programma 6B: riool- en waterzorgheffing	V35	V45	V62	V65	V42	V46	V45	V49
Programma 6B: afvalstoffenheffing	V156	V168	V192	V182	V155	V128	V128	V128
Totaal lasten	V191	V213	V254	V247	V196	V173	V173	V177
Programma 7: onttrekking uit voorziening riool	N35	N45	N62	N65	N42	N46	N45	N49
Programma 7: onttrekking uit voorziening afval	N156	N168	N192	N182	N155	N128	N128	N128
Totaal baten	N191	N213	N254	N247	N196	N173	N173	N177
Saldo	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N56.423	N58.931	N53.676	N53.270	N53.310	N53.721	N53.709	N53.738	N53.727	N53.736
Baten	V32.600	V30.565	V30.671	V30.533	V31.199	V31.240	V30.636	V30.221	V29.711	V29.711
Saldo van baten en lasten	N23.823	N28.366	N23.004	N22.737	N22.111	N22.481	N23.073	N23.517	N24.016	N24.025
Mutaties reserves:										
Algemene reserve	N0	V1.809	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve Sociaal Noodfonds	V16	V83	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Reserve eenmalige uitgaven	N437	V572	V40	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	N421	V2.464	V40	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N24.244	N25.902	N22.964	N22.737	N22.111	N22.481	N23.073	N23.517	N24.016	N24.025

Analyse Programma 6B op hoofdlijnen

De lagere lasten in de Begroting 2024 worden verklaard door de eenmalige tegemoetkoming energiekosten minima (energietoeslag). Hiervoor is in 2022 en in de Begroting 2023 6 mln. beschikbaar gesteld (de van het Rijk ontvangen baten zijn verantwoord in programma 0). In de toekomstige jaarschijven nemen de lasten voor Wsw af door een verwachte daling van het aantal arbeidsplaatsen. Daar staat tegenover dat de lasten voor Inkomensregelingen in meerjarenperspectief toenemen omdat jaarlijks rekening wordt gehouden met een groei van het aantal cliënten.

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Armoede	65

Deelprogramma 6C Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Wat willen we bereiken?

Snelle, tijdige en passende ondersteuning

Individuele Capellenaren en groepen, die hun problemen (nog) niet zelf of met behulp van hun netwerk kunnen oplossen, krijgen snel en tijdig ondersteuning op maat.

Indicatoren

BG24 - Wachttime in behandeling nemen van een melding Wmo

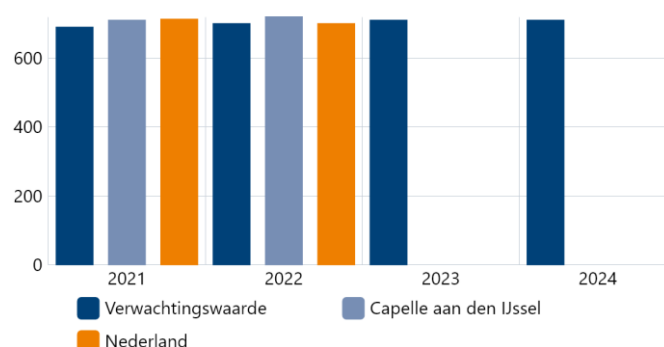
Aantal weken tussen indienen melding Wmo en in behandeling nemen.

Bron: Interne registratie

Boekwerk	2024
Streefwaarde	4 weken

BG24 - Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (landelijke indicator)

Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Bron: waarstaatjegemeente.nl (CBS - Monitor Sociaal Domein Wmo)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	690 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep	700 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep	710 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep	710 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep
Capelle aan den IJssel	710 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep	720 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep	-	-
Nederland	713 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep	700 per 10.000 inwoners betreffende doelgroep	-	-

Ontwikkelingen

Uitstel invoering woonplaatsbeginsel Beschermd wonen

De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor Beschermd wonen zijn wederom uitgesteld. De voorgenomen invoeringsdatum van beide maatregelen was 1 januari 2024, maar zowel het rijk als de gemeenten constateren dat dit tijdspad te krap is. De nieuwe streefdatum is 1 januari 2025. Dit betekent dat wij in 2024 geen middelen voor Beschermd wonen ontvangen.

Aanbesteding Tussenwonen start in 2024

Tussenwonen is een variant van wonen op maat dat zich bevindt tussen Beschermd wonen en

zelfstandig wonen met ambulante begeleiding in. Deze variant ontbreekt nog, waardoor sommige Capellenaren tussen wal en schip vallen en er geen optimale doorstroom is in de keten van wonen op maat. In 2024 starten we met de aanbesteding voor Tussenwonen voor 2025 en volgende jaren. Voorafgaand hieraan start in 2024 de pilot Tussenwonen.

Aanbesteding Wmo- diensten in 2024

Wij hebben de opdracht om bij de inkoop van Wmo- diensten (huishoudelijke ondersteuning, begeleiding, persoonlijke verzorging en dagbesteding) te waarborgen dat er een goede verhouding is tussen de prijs en de kwaliteit van de ondersteuning. Voor Wmo- diensten is een Algemeen Maatregel van Bestuur (AMvB) Reële prijs Wmo van kracht. Hierin staat met welke kostprijs-elementen gemeenten rekening moeten houden bij de bepaling van een tarief bij de inkoop van Wmo- diensten. In 2023 hebben wij een kostprijsonderzoek door Berenschot laten uitvoeren om te beoordelen of de tarieven aangepast moeten worden. Op basis van dit onderzoek passen wij de tarieven voor Wmo- diensten in 2023 en 2024 niet aan (uitgezonderd indexering op basis van AMvB / rekentool). Wel starten wij een jaar eerder dan gepland, namelijk in 2024, een nieuwe aanbesteding Wmo -diensten. De tarieven uit het kostprijsonderzoek (met indexaties) vormen bij de aanbesteding de basis. In 2025 gaan de nieuwe overeenkomsten in.

Stijging eigen bijdrage Wmo- diensten

De eigen bijdrage voor de Wmo- diensten is op dit moment landelijk vastgesteld op maximaal € 19,- per maand. In 2024 wijzigt dit maximale vaste bedrag op basis van de inflatie en stijgende kosten voor Wmo- diensten. Het nieuwe bedrag is rond Prinsjesdag vastgesteld. De Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2023 passen wij in het vierde kwartaal 2023 hierop aan, zodat er een wettelijke grondslag is om dit nieuwe bedrag via het CAK te innen. De financiële consequenties nemen wij mee in de Voorjaarsnota 2024.

Advies eigen bijdrage Wmo- voorzieningen

Wij worden vanaf 2026 gekort op het gemeentefonds door de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage (zie wijzigingsvoorstel Afschaffen Wmo abonnementstarief en herinvoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage). De korting is gebaseerd op het feit dat op alle voorzieningen waar nu het abonnementstarief voor geldt (diensten en voorzieningen behalve rolstoelen) een inkomensafhankelijke eigen bijdrage kan worden ingevoerd. Wij hebben op dit moment alleen een eigen bijdrage op Wmo- diensten en niet op Wmo- voorzieningen. Dit betekent dat wij bij ongewijzigd Capels beleid meer gekort worden dan wij via de eigen bijdragen, zoals aangegeven in de meicirculaire 2023, binnen kunnen krijgen. Wij komen in het eerste halfjaar 2024 met een advies over de eigen bijdrage voor Wmo- voorzieningen. Aan de hand daarvan kan de inhoudelijke discussie plaatsvinden.

Kaderstellende beleidsnota's

- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2023 (RV 974434 december 2022);
- Regionaal Beleidsplan Maatschappelijke Ontwikkeling en Beschermd Wonen 2022-2026 (BBV 658216 december 2021);
- Beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid 2021-2024 (BBV 570182 september 2021);
- Capelle: Voor Elkaar! Transformatie Sociaal Domein 2.0: over innovatie en partnerschap (BBV 109715 december 2019).

Verbonden partijen

Leger des Heils

Maatschappelijke effecten

Het Leger des Heils biedt begeleid wonen voor jongvolwassenen. De deelnemers krijgen begeleiding op verschillende leefgebieden, zoals sociale vaardigheden, woonvaardigheden, financiën en veiligheid. De begeleiding is gericht op bevordering van de zelfredzaamheid.

Doelstelling voor programma

Het in stand houden van de woonvoorziening begeleid wonen.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van deelprogramma 6C staan hieronder weergegeven.

6C.1 Inkoop Beschermd wonen verstandelijke beperking

Inkoop Beschermd wonen verstandelijke beperking - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 246 vanaf 2024

Kasstroombaten: N 246 vanaf 2024

Voor deze doelgroep, binnen de brede doelgroep Beschermd wonen, zijn bij de vorming van het sociaal domein middelen toegevoegd aan de Algemene uitkering. Er is berekend om welk bedrag het gaat. Het gaat om een bedrag van 246 (prijsspeil 2023). De gemeente Rotterdam is voor ons de uitvoerende gemeente en kan kosten bij ons in rekening brengen op basis van het woonplaatsbeginsel.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting structureel te verhogen met N246 vanaf 2024.

6C.2 Afschaffen Wmo abonnementstarief en herinvoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage - Meicirculaire

Afschaffen Wmo abonnementstarief en herinvoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage (Meicirculaire) - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 310 in 2025, V 398 in 2026 en V 392 vanaf 2027

Kasstroombaten: N 310 in 2025, V 398 in 2026 en V 392 vanaf 2027

In de meicirculaire 2023 zijn twee taakstellingen opgenomen rond de eigen bijdrage: Terugdraaien eigen bijdrage huishoudelijke ondersteuning en Herinvoering eigen bijdrage Wmo.

Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd. Het uitgangspunt is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de wijze zoals die voorheen was, met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo. Anders dan beoogd in het landelijke coalitieakkoord verdwijnt het abonnementstarief niet alleen voor de huishoudelijke ondersteuning, maar voor alle Wmo-voorzieningen waarop het abonnementstarief nu van toepassing is. De eerder doorgevoerde korting in het gemeentefonds (Meicirculaire 2022 zie Begroting 2023 voorstel 0.1 Algemene uitkering gemeentefonds en voorstel 6C.2 Taakstelling eigen bijdrage huishoudelijke hulp) wordt teruggedraaid. Dit resulteert in N 310 (2025), N 300 (2026) en N 295 (vanaf 2027) voor de afschaffing van het Wmo abonnementstarief. De invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor alle voorzieningen binnen de Wmo in 2026 resulteert in V 698 in 2026 en in V 687 vanaf 2027.

Wij stellen u voor om de baten in de begroting te verlagen met N 310 in 2025 en te verhogen met V 398 in 2026 en V392 in 2027 en verder.

6C.3 Integraal zorgakkoord - Meicirculaire

Integraal zorgakkoord (Meicirculaire) - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 347 in 2025, N 335 in 2026 en N 329 vanaf 2027

Kasstroombaten: N 347 in 2025, N 335 in 2026 en N 329 vanaf 2027

In het Integraal Zorgakkoord staat dat gemeenten financieel gecompenseerd worden voor gestegen kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief Wmo en de aanzuigende werking daarvan (landelijk € 110 miljoen). In de meicirculaire 2023 is deze compensatie verwerkt (zie programma 0). Voor Capelle aan den IJssel gaat het om een bedrag van N 347 in 2025, N 335 in 2026 en vanaf 2027 N 329.

Deze inkomsten zijn verwerkt in de mutatie van de algemene uitkering op programma 0.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting te verhogen met N 347 in 2025, N 335 in 2026 en vanaf 2027 N 329.

6C.4 Besparingsmaatregel uitkomst onderzoekopdracht Wmo

Besparingsmaatregel uitkomst onderzoekopdracht Wmo - Besparingsmaatregel

Lasten / Baten: N 418 in 2024, N 418 in 2025, V 1.057 vanaf 2026

Kasstroombaten: N 418 in 2024, N 418 in 2025, V 1.057 vanaf 2026

Op 15 november 2022 hebben wij het onderzoeksrapport van Berenschot ontvangen over de kostenbeheersing op de uitvoeringskosten Wmo. Belangrijkste conclusie van Berenschot is dat, vanaf 2025, een besparing van V 1.475 haalbaar is door het uitvoeren van een 6-tal ombuigingsmaatregelen, te weten: vrij toegankelijke individuele begeleiding, ophaalactie uitstaande hulpmiddelen, gerichte (integrale) aanpak 10 complexe gezinnen, gerichte herbeoordeling 50

complexe Wmo- cliënten, verdere optimalisatie bedrijfsvoering en sturingsinformatie en aanvullende maatregelen (o.a. intensivering toezicht Wmo en terugbrengen wachtl lijsten en doorlooptijden bij aanbieders). In de jaarrekening 2022 is aangegeven dat een besparing van 50% van genoemd bedrag haalbaar is. Wij stellen u voor om vanaf 2026, de volledige besparing van V 1.475 te realiseren. Deze besparing is, bij nader inzien, met een juiste personele bezetting en efficiënte bedrijfsvoering te halen. Bij de invulling van deze ombuiging is het van belang dat we de kwaliteit van de huidige dienstverlening behouden dan wel verhogen. De menselijk maat staat daarin centraal, evenals het leveren van maatwerk.

Om deze besparing in 2026 te realiseren, is vanaf 2024 een structurele investering in personeel nodig van N418. De kosten gaan immers voor de baten. De extra personele inzet bestaat uit 2 fte consulenten Sk9, 2fte kwaliteitsmedewerkers Sk10 en 1fte contractbeheerder Sk8. Met deze personele inzet kunnen wij de toegang van onze dienstverlening nog adequater inrichten, de bedrijfsvoering nog verder optimaliseren en de doorlooptijden bij de aanbieders verkorten. Grip op kosten en sturing begint bij een solide basis in de toegang. Een efficiënte bedrijfsvoering zorgt ervoor dat de consulenten hun werk goed kunnen uitvoeren. De hoogte van de Wmo uitgaven wordt grotendeels bepaald door de consulenten. Met contractbeheer controleren we of onze inwoners, die volgens de registraties 'in zorg' staan ook daadwerkelijk de benodigde ondersteuning ontvangen. De structurele besparing is: V 1.475 – N 418 = V 1.057.

6C.5 Besparingsmaatregel toezichthouder Wmo

Besparingsmaatregel toezichthouder Wmo - Besparingsmaatregel

Lasten / Baten: N 43 in 2024, V 237 in 2025, V 237 in 2026, V 97 vanaf 2027

Kasroom: N 43 in 2024, V 237 in 2025, V 237 in 2026, V 97 vanaf 2027

Op basis van een advies van Berenschot is de inzet van toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugd, waardoor we kosten kunnen besparen op de uitgaven Wmo en Jeugd. Volgens VNG Naleving is 2%-5% van de bestedingen in het sociaal domein onrechtmatig. Toezicht is niet alleen een financiële kosten-batenafweging. Het is ook een belangrijke waarborg voor rechtmatige en kwalitatieve ondersteuning voor onze inwoners. Om zorgfraude aan te pakken en te handhaven op kwaliteit is een intensivering van inzet van mensen en middelen vereist. De VNG pleit voor extra budget van gemiddeld 2 fte per gemeente. In 2025 en 2026 is de besparing 2% van de totale Wmo uitgaven (14 miljoen). De besparing in 2025 en 2026 is V280. Hierbij is vanaf 2024, de structurele inzet van een 0,5 fte extra toezichthouder Sk10 ad N43 nodig. Wij hebben nu 0,5 fte toezichthouder Wmo. De besparing is dan V 237. Vanaf 2027 is de besparing 1% V 97. Uit ervaring blijkt dat na een aantal jaren toezicht de besparing minder is.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N17.727	N19.772	N22.591	N22.946	N21.901	N22.522	N22.879	N23.207	N23.535	N23.535
Baten	V418	V697	V510	V508	V1.254	V1.283	V1.316	V1.346	V1.374	V1.374
Saldo van baten en lasten	N17.309	N19.074	N22.081	N22.438	N20.647	N21.239	N21.564	N21.861	N22.161	N22.161
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	N85	V85	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	N85	V85	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N17.394	N18.989	N22.081	N22.438	N20.647	N21.239	N21.564	N21.861	N22.161	N22.161

Analyse Programma 6C op hoofdlijnen

De lasten voor Wmo-maatwerkvoorzieningen nemen in meerjarenperspectief toe vanwege de verwachte prijs- en volumestijgingen (B2023 6C.1). Hiertegenover staat een afname vanwege de besparingsmaatregelen Uitkomst onderzoekopdracht Wmo (6C.4) en Toezichthouder Wmo (6C.5).

De toename in baten vanaf 2026 wordt verklaard door de taakstelling eigen bijdrage huishoudelijke hulp (B2023 6C.2), in het regeerakkoord is opgenomen om te werken naar een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp met landelijke normen en met oog voor betaalbaarheid.

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Begeleid wonen	325

Deelprogramma 6D Jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

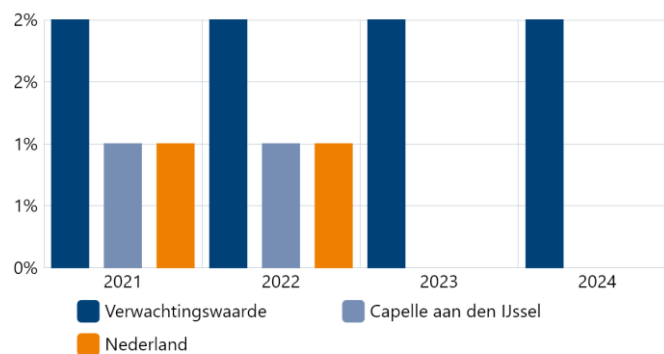
Snelle, tijdige en passende hulp, zorg en ondersteuning

Jeugdigen en hun ouders/verzorgers, die hun problemen (nog) niet zelf of met behulp van hun netwerk kunnen oplossen, krijgen snel en tijdig hulp, zorg en ondersteuning in hun eigen omgeving.

Indicatoren

BG24 - Jongeren met delict voor rechter (landelijke indicator)

Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Eenheid: %.

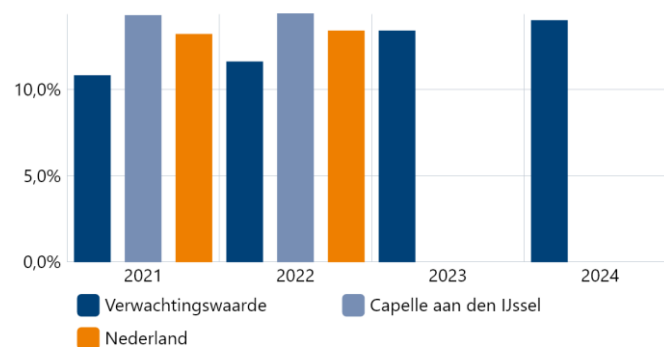

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS Jeugd)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	2 %	2 %	2 %	2 %
Capelle aan den IJssel	1 %	1 %	-	-
Nederland	1 %	1 %	-	-

BG24 - Jongeren met jeugdhulp (landelijke indicator)

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Eenheid: %

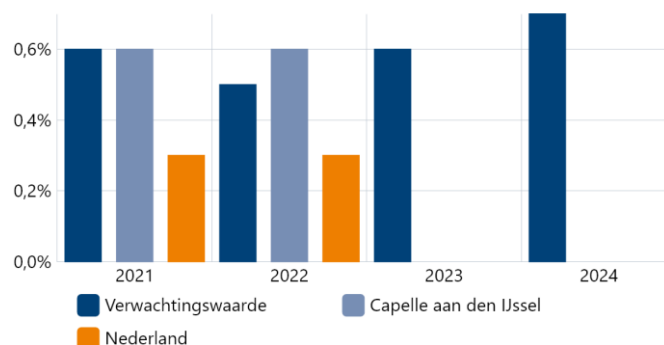

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS Jeugd)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	10,8 %	11,6 %	13,4 %	14,0 %
Capelle aan den IJssel	14,3 %	14,4 %	-	-
Nederland	13,2 %	13,4 %	-	-

BG24 - Jongeren met jeugdreclassering (landelijke indicator)

Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt. Eenheid: %.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS Jeugd)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	0,6 %	0,5 %	0,6 %	0,7 %
Capelle aan den IJssel	0,6 %	0,6 %	-	-
Nederland	0,3 %	0,3 %	-	-

Ontwikkelingen

Hervormingsagenda Jeugd

Na meerdere keren uitstel is de Hervormingsagenda Jeugd op 19 juni 2023 definitief vastgesteld, ondertekend en aangeboden aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer. De definitieve vaststelling van de Hervormingsagenda Jeugd betekent dat alle partijen aan de slag kunnen. De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen.

In de loop van 2024 volgt landelijk een implementatieplan en een uitvoeringstoets op het implementatieplan. Wij informeren de raad met de ontwikkelingen.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Kinderen en volwassenen voelen zich onvoldoende gehoord, gezien en gesteund. Er is onvoldoende samenhang tussen zorg voor kinderen en volwassenen. Veel professionals ervaren de complexiteit als belemmerend. Naar aanleiding van deze signalen is het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming opgesteld. Dit Toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er over 5 tot 10 jaar (2026-2031) uit zou kunnen zien.

Het Toekomstscenario is een gezamenlijk programma van de ministeries van Justitie en Veiligheid, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. In het programma werken partijen nauw samen om jeugdbescherming effectiever en slimmer te organiseren. Deze ontwikkeling heeft met de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd gevolgen voor de wijze waarop jeugdzorg in de toekomst in Capelle wordt georganiseerd. In 2024 wordt duidelijk welke financiële consequenties dit heeft.

Beleidsplan Jeugdhulp

Wij herijken in 2024 het Beleidsplan Jeugdhulp. In de herijking worden de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming betrokken.

Afbouw gesloten jeugdhulp (jeugdhulp plus)

In het eerste kwartaal van 2023 is een uitvoeringsplan gereedgekomen over de afbouw van gesloten jeugdhulp. Doelstelling is nul gesloten plaatsingen in 2030. Het realiseren van alternatieve woonvormen gaat minder snel dan de af- en ombouw van gesloten plaatsingen. In individuele gevallen kan dit leiden tot maatwerk met hoge kosten. De verwachting is dat ook voor Capelle dit kan leiden tot sterke stijging van de uitgaven.

Verlagen werkdruk jeugdbescherming

In maart 2023 is met jeugdbeschermingsorganisaties (Gecertificeerde Instellingen) een akkoord bereikt over het verlagen van de werkdruk. Het aantal jeugdigen per jeugdbeschermer wordt in de periode 2023 en 2024 stapsgewijs verlaagd. In 2024 wordt duidelijk welke financiële consequenties dit heeft in de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

Ondersteuning voor pleegouders

In 2024 onderzoeken we of pleegouders ondersteund kunnen worden met het Mockingbird Family Model. Dit model werkt vanuit de gedachte 'it takes a village to raise a child'. Het organiseert ondersteuning voor een groep van pleegouders waarmee duurzaamheid en stabiliteit wordt beoogd. In andere landen waar met dit model wordt gewerkt, zijn positieve ervaringen. Het zorgt voor meer stabiliteit van plaatsingen en er is minder uitval van pleegouders. Daarmee sluit het naadloos aan bij de regiovisie in Rotterdam Rijnmond om kinderen 'zo thuis mogelijk te laten opgroeien' en ook bij onze wens voor het aantrekken en behouden van pleegouders.

Kaderstellende beleidsnota's

- Capelle: Voor Elkaar! Transformatie Sociaal Domein 2.0: over innovatie en partnerschap (BBV 109715 december 2019);
- Beleidsplan Jeugdhulp 2019-2022 (BBV 1047204 februari 2019);
- Verordening Jeugdhulp Capelle aan den IJssel 2018 (BBV 1073723 april 2023).

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

Maatschappelijke effecten

Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van bovenlokale, specialistische jeugdhulp.

Doelstelling voor programma

Het vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van de jeugdige en diens ouders met als uitgangspunt dat de jeugdhulp die bovenlokaal wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is.

Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel

Maatschappelijke effecten

Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg.

Doelstelling voor programma

Het vroegtijdig inzetten van jeugdhulp in de eigen omgeving van de jeugdige en diens ouders met als uitgangspunt dat de jeugdhulp die lokaal wordt ingezet zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig is. Het bieden van maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18-, met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van deelprogramma 6D staan hieronder weergegeven.

6D.1 Hervormingsagenda, taakstelling

Hervormingsagenda - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 2.373 in 2024 en N 593 in 2025

Kasstroom: N 2.373 in 2024 en N 593 in 2025

We ramen de taakstelling voor 2024 af. Na meerdere keren uitstel is de Hervormingsagenda Jeugd op 19 juni 2023 vastgesteld. Behandeling in de Tweede en Eerste Kamer volgt. In de loop van 2024 wordt door het Rijk de Hervormingsagenda Jeugd uitgewerkt in implementatieplannen (onder voorbehoud van de lijst van controversiële onderwerpen). Ondanks het landelijke uitstel van de Hervormingsagenda Jeugd is een lokale projectgroep verder gegaan met de lokale uitwerking. Voor 2024 wordt het niet realistisch geacht dat een besparing wordt gerealiseerd, deels omdat implementatie nog niet is gestart en deels omdat de realisatie van een groot aantal maatregelen uit de hervormingsagenda afhankelijk is van nieuwe landelijke wet- en regelgeving die vertraagd is. De afboeking van de taakstelling 2024 betekent N 2.008. Voor 593 wordt deze gecompenseerd door een hogere bijdrage vanuit het Rijk in voorstel 0.1 Algemene uitkering.

In 2024 gaat de projectgroep door. Voor de bemensing van het project en regionale vertegenwoordiging van Capelle in onvoldoende formatie beschikbaar. Voor de projectorganisatie is een bedrag van N 365 nodig.

Voor 2025 wordt de taakstelling met N 593 verlaagd op basis van een hogere bijdrage in de algemene uitkering en doorrekening van de hoogte van ons aandeel in de taakstelling.

Wij stellen u voor de lasten te verhogen in 2024 met N 2.373 en voor 2025 met N 593K.

6D.2 Persoonsgebonden budgetten

Daling uitgaven Persoonsgebonden Budget- Onvermijdelijk

Lasten / Baten: V 300 vanaf 2024

Kasstroom: V 300 vanaf 2024

Het aantal verstrekte Persoonsgebonden Budgetten (PGB) daalt, doordat meer jeugdhulp lokaal is gecontracteerd en lokaal de wachtlijsten afnemen waardoor minder overbruggingszorg met verstrekking van een PGB nodig is.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting structureel te verlagen met V 300 vanaf 2024.

6D.3 Actualisatie begroting 2024 van de GRJR

Actualisatie begroting 2024 van de GRJR - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 185 vanaf 2024

Kasstroom: N 185 vanaf 2024

In het Algemeen Bestuur (AB) van 8 september 2023 is de definitieve begroting 2024 GRJR vastgesteld. Deze definitieve begroting is grotendeels gebaseerd op de ontwerpbegroting 2024, die vastgesteld is in het AB van 6 april 2023. In de zienswijze van de begroting hebben alle deelnemende raden aangegeven om realistisch te begroten. Indien er sprake is van een groot financiële afwijkingen moet de begroting worden aangepast, waar nu sprake van is. De ontwerpbegroting voor de jaarschijf 2024 komt uit op 276 miljoen en is nog aangepast met een extra aanraming van 9 miljoen. Hierdoor komt de definitieve (geactualiseerde) begroting uit op 285 miljoen. Onze bijdrage aan de GRJR komt uit op afgerond 16.372. In onze gemeentebegroting 2024 is rekening gehouden met de actualisatie (indexpercentage van 8,4%) volgens de uitgangspuntenbrief, maar blijkt niet toereikende waardoor een aanraming van N 185 noodzakelijk is.

De afwijking t.o.v. definitieve begroting van de GRJR is in totaal zo'n 9 miljoen hoger en wordt veroorzaakt door:

- * Actualisatie uitgavenramingen op basis van de 1e Burap 2023, en verschuiving van de opdrachten D en E van regionaal naar lokale zorg. Dit gaat minder snel dan oorspronkelijk verwacht.
- * De definitieve indexatie percentage voor de OVA is vastgesteld op 6,36% i.p.v. 4,74%.
- * Een structureel lager inzet van jeugdbescherming/jeugdreclassering.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting structureel te verhogen met N 185 vanaf 2024.

6D.4 BSO + op de Pilot

BSO+ - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 65 vanaf 2024

Kasstroomb: N 65 vanaf 2024

Van 2020 tot en met 2023 is bij een buitenschoolse opvang gelieerd aan een school voor speciaal onderwijs (de Pilot) een pilot uitgevoerd met extra begeleiding op de groep. Dit wordt BSO+ genoemd. Wegens succes van de pilot wordt de BSO+ structureel voortgezet. Per 1 januari 2024 worden 12 plekken BSO+ op de Pilot gefinancierd. Ook de gemeenten Zuidplas en Krimpen aan den IJssel maken gebruik van deze plekken. Op basis van afname wordt dit verrekend.

BSO+ sluit aan bij de Hervormingsagenda Jeugd: 'Onderwijs en kinderopvang zijn onderdeel van de sociale en pedagogische basis waarin kinderen opgroeien. Hoe sterker en inclusiever deze basis is, hoe beter en preventiever vragen en problemen die bij opgroeien horen, in het gewone leven kunnen worden opgepakt'.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting vanaf 2024 structureel te verhogen met N 65.

6D.5 Besparingsmaatregel toezichthouder Jeugd

Jeugd - Besparingsvoorstel toezichthouder Jeugd - Besparingsmaatregel

Lasten / Baten: N 43 in 2024, V 457 in 2025, V 457 in 2026, V 207 vanaf 2027

Kasstroomb: N 43 in 2024, V 457 in 2025, V 457 in 2026, V 207 vanaf 2027

Op basis van een advies van Berenschot is de inzet van toezichthouders rechtmatigheid Wmo en Jeugd, waardoor we kosten kunnen besparen op de uitgaven Wmo en Jeugd. Volgens VNG Naleving is 2%-5% van de bestedingen in het sociaal domein onrechtmatig. Toezicht is niet alleen een financiële kosten-batenafweging. Het is ook een belangrijke waarborg voor rechtmatige en kwalitatieve ondersteuning voor onze inwoners. Om zorgfraude aan te pakken en te handhaven op kwaliteit is een intensivering van inzet van mensen en middelen vereist. De VNG pleit voor extra budget van gemiddeld 2 fte per gemeente. In 2025 en 2026 is de besparing 2% van de totale Jeugd uitgaven (€ 25 miljoen). De besparing in 2025 en 2026 is V 500. Hierbij is, vanaf 2024, de structurele inzet van een 0,5 fte extra toezichthouder N 43 (schaal10) nodig. Wij hebben nu 0,5 fte toezichthouder Jeugd. De besparing is dan V 457. Vanaf 2027 is de besparing 1% V 207. Uit ervaring blijkt dat na een aantal jaren toezicht de besparing minder is.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N27.239	N25.440	N26.877	N23.134	N21.440	N21.717	N21.983	N22.256	N22.538	N22.538
Baten	V710	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Saldo van baten en lasten	N26.529	N25.440	N26.877	N23.134	N21.440	N21.717	N21.983	N22.256	N22.538	N22.538
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	V56	V149	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	V56	V149	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N26.473	N25.291	N26.877	N23.134	N21.440	N21.717	N21.983	N22.256	N22.538	N22.538

Analyse Programma 6D op hoofdlijnen

In de Begroting 2023 zijn kostenbesparende maatregelen Hervormingsagenda Jeugd verwerkt (6D.2). Met name vanaf 2025 nemen deze stapsgewijs toe en resulteert dit in lagere lasten ten opzichte van 2024. Hetzelfde geldt voor de besparingsmaatregel Toezichthouder Jeugd (6D.5). Daar tegenover staat dat meerjarig vanaf 2025 rekening wordt gehouden met een trend op basis van volumes van + 2,66% voor de percelen A t/m E. Dit resulteert weer in een toename in meerjarenperspectief. Dit verklaart de afnemende trend in 2025-2026-2027 en toename in 2028 e.v.

Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu

Missie

Wij staan voor het beschermen en bevorderen van de gezondheid van alle Capellenaren. Wij voeren onze wettelijke taken uit vanuit de Wet publieke gezondheid (Wpg).

Het ons aanpassen aan een snel veranderend klimaat én het tegelijkertijd tegengaan van die klimaatverandering om verstrekkende negatieve gevolgen te voorkomen, zijn grote uitdagingen waar de wereld voor staat. Ook in Capelle aan den IJssel moeten wij hiermee aan de slag. Niets doen is geen optie: ook in Capelle hebben wij de verantwoordelijkheid om onze stad goed door te geven aan volgende generaties. Daarbij kiezen wij voor haalbare, betaalbare en realistische plannen. Plannen die niet leiden tot tweedeling in de samenleving. Plannen die horen bij de veranderingen die nodig zijn om in 2050 een duurzame, groene en schone stad te zijn.

De lucht-, bodem en waterkwaliteit voldoen aan de wettelijke eisen.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen en beschermen van de gezondheid van Capellenaren

Het voeren van een integraal en preventief gezondheidsbeleid zodat wij in 2040 een gezonde generatie bereiken met weerbare en gezonde mensen die opgroeien, leven werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Integraal plan Gezond en Actief Leven

Wij zetten in 2024 in op het uitvoeren van het plan Gezond en Actief Leven. De uitvoering richt zich op gezondheidsbevordering, het verkleinen van gezondheidsverschillen tussen verschillende groepen en het terugdringen van gezondheidsachterstanden.

Wij werken in 2024 aan de uitrol van een aantal ketenaanpakken gericht op valpreventie bij ouderen en aanpak van overgewicht en obesitas.

Portefeuillehouder

1. Wilson

Wat willen we bereiken?

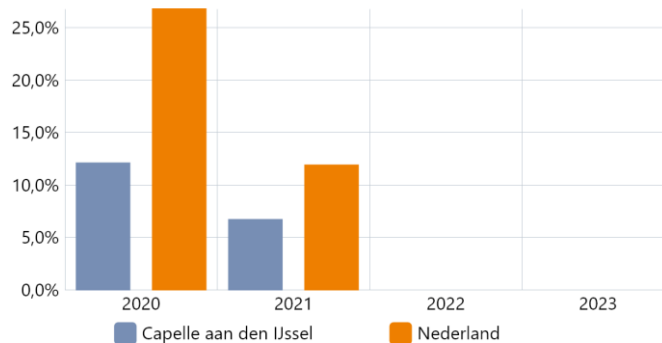
Energietransitie

Wij zetten de energietransitie stevig door. Dat doen wij door energie te besparen en duurzame energie op te wekken. Ook de overstap naar aardgasvrij draagt hieraan bij. Wij zetten ons in voor het verminderen van energiearmoede. Daarnaast denken wij na over het energiesysteem van de toekomst, staan wij open voor innovaties en hebben oog voor de impact van de energietransitie op de stad.

Indicatoren

BG24 - Hernieuwbare elektriciteit (landelijke indicator)

Wij hanteren geen lokale streefwaarde voor hernieuwbare elektriciteit. Conform het Programma Duurzaamheid 2023-2026 richten wij ons voor eind 2026 op 11% energiebesparing t.o.v. 2015 en 23,5% duurzame energie. Monitoring van deze doelen loopt via de jaarlijkse Monitor Duurzaamheid die wij elk eerste kwartaal opstellen.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor)

Regio	2020	2021	2022	2023
Capelle aan den IJssel	12,1 %	6,7 %	%	%
Nederland	26,8 %	11,9 %	%	%

Wat gaan wij daarvoor doen?

Capelse Duurzaamheidslening

In 2024 kunnen Capellenaren een aanvraag doen voor de Capelse duurzaamheidslening. Wij willen dat het Warmtefonds 25 tot 50 duurzaamheidsleningen aan Capellenaren verstrekt. Het gaat om duurzaamheidsleningen waarbij Capellenaren gebruik kunnen maken van de gemeentelijke rentekorting en gebruik kunnen maken van de landelijke regelingen hiervoor. Hieraan gekoppeld willen wij alle Capellenaren onafhankelijke ondersteuning bieden bij het vinden van de weg naar subsidies en leningen en het aanvragen hiervan.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Energieloket on tour

Wij willen de wijken in zodat wij Capellenaren ook dichtbij huis kunnen informeren over de verandering naar een duurzame stad en wat zij kunnen doen. Dit doen wij met het 'energieloket on tour', In 2024 is het energieloket on tour elke maand te vinden in één van de wijken.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Evaluatie inzet energiecoaches

Sinds 2019 zijn energiecoaches werkzaam in Capelle. Naast individuele adviezen verzorgen de energiecoaches ook informatiebijeenkomsten voor groepen Capellenaren. In 2024 bepalen wij of verdere inzet van de energiecoaches nodig/wenselijk is en op welke wijze. Op die manier kunnen wij inspelen op de vraag van de Capellenaar.

Portefeuillehouder

- 1. Geissler**

Eerste isolatiemaatregelen CIP

Met het Capels Isolatieplan (CIP) willen wij dat er één of meerdere stappen worden gezet naar de landelijke Standaard voor woningisolatie in woningen met een slecht energielabel (label D, E, F en G). In 2024 worden via het CIP bij de eerste woningen isolatiemaatregelen genomen.

Portefeuillehouder

- 1. Geissler**

Energiescans voor bedrijven

Wij willen dat 20 tot 40 Capelse bedrijven of organisaties gebruik maken van een energiescan.

Portefeuillehouder

- 1. Geissler**

Onderzoek zonnepanelen carports

Grote (gemeentelijke) parkeerplaatsen bieden de mogelijkheid om zonnepanelen carports te bouwen en dit slim te combineren met het plaatsen van laadpalen. In Capelle bevinden zich een aantal grote parkeerplaatsen, zoals bij metrostation Capelsebrug, metrostation Slotlaan en in het centrum. In 2024 ronden wij het onderzoek voor het plaatsen van zonnepanelen carports op grote parkeerplaatsen af en doen wij een voorstel welke parkeerplaatsen wij hiervoor inzetten.

Portefeuillehouder

- 1. Geissler**

Wat willen we bereiken?

In stand houden en verbeteren van woon- en leefmilieu

Wij zorgen dat de wettelijke normen voor de lucht-, bodem-, geluid- en waterkwaliteit zorgvuldig en doelmatig behaald worden.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Actieplan Omgevingslawaai opstellen

De Wet milieubeheer schrijft ons voor om een Actieplan Omgevingslawaai vast te stellen. Het doel hiervan is om maatregelen vast te stellen die zorgen dat de geluidbelasting omlaag wordt gebracht van de geluidbronnen Wegverkeer, Railverkeer (inclusief metro) en Industrie. Het vorige Actieplan Omgevingslawaai is van 2018. In 2022 hebben wij de Geluidbelastingkaarten (inventarisatie van geluidbelasting) vastgesteld. Deze vormen de basis voor het Actieplan Omgevingslawaai 2024, die wij in juli 2024 laten vaststellen door het college.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Geluidsanering

Op grond van de Wet Geluidhinder zijn wij verplicht tot het terugdringen van een te hoog geluidniveau in woningen (geluidsanering). In het kader van de Subsidieregeling Sanering Verkeerslawaai hebben we hiervoor een subsidie ontvangen van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het betreft een specifieke uitkering voor het aanbrengen van geluid isolerende gevelmaatregelen. In 2024 starten wij met de uitvoering van de gevelmaatregelen bij 33 woningen of hebben de bewoners van deze woningen alsnog afgezien van het aanbrengen van maatregelen.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Verduurzamen particuliere huurwoningen

In 2024 doen wij onderzoek naar de mogelijkheden om het verduurzamen van particuliere huurwoningen te stimuleren. Op basis van de resultaten van dit onderzoek doen wij een voorstel voor een aanpak.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Wat willen we bereiken?

Afvalinzameling

Wij hebben onze afvalinzameling op orde of verbeteren dit. Wij verhogen het scheidingspercentage en verminderen het restafval.

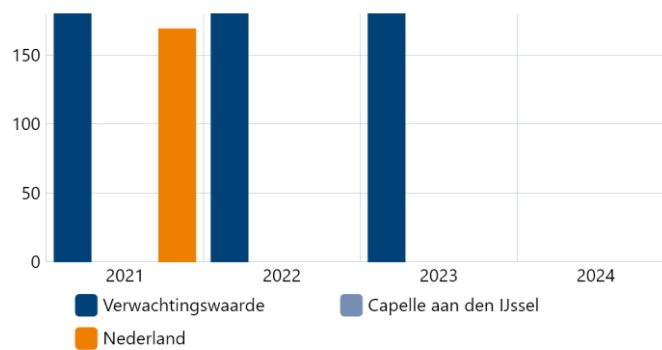
Indicatoren

BG24 - Fijn huishoudelijk restafval (landelijke indicator)

Landelijk is naar voren gekomen dat de cijfers niet overeenkomen met de cijfers van de gemeenten. Gelet hierop gaan wij uit van de cijfers van onze eigen gemeente. Deze lichten wij ook toe in de rapportages die wij ieder kwartaal met u delen.

Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval. Eenheid: kg per inwoner. De cijfers over 2015 t/m 2019 kunnen om technische redenen bij waarstaatjegemeente niet meer getoond worden op www.waarstaatjegemeente.nl. De waarde voor deze jaren zijn: 315 (2015) - 308 (2016) - 303 (2017) - 191 (2018) - 186 (2019). De waarde 2020 op waarstaatjegemeente is niet juist en geven wij daarom niet weer in onderstaande grafiek en tabel. Wij zijn bezig deze foutieve waarde (299) op waarstaatjegemeente te herstellen naar de juiste waarde (187).

Voor 2022 zijn nog geen gegevens bekend.

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Statistiek Huishoudelijk afval)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	180 kg per inwoner	180 kg per inwoner	180 kg per inwoner	kg per inwoner
Capelle aan den IJssel	kg per inwoner	-	-	-
Nederland	169 kg per inwoner	-	-	-

Wat willen we bereiken?

Circulariteit

Wij gaan aan de slag met circulariteit. Dit is belangrijk omdat de grondstoffen die in al onze producten zitten wereldwijd opraken. In een circulaire economie voorkomen wij dat wij (nieuwe) grondstoffen moeten gebruiken. Daardoor zijn wij minder afhankelijk van schaarse grondstoffen én besparen wij de CO₂-uitstoot van grondstofwinning en productie van nieuwe producten. De nieuwe circulaire aanpak biedt ook kansen voor de Capelse economie. Daarom willen wij circulair werken en Capellenaren én Capelse ondernemers in staat stellen te profiteren van de nieuwe 'groene' economie.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Integraal circulair beheer openbare ruimte

In de openbare ruimte gaan grote hoeveelheden grondstoffen om. Daardoor liggen er op dat vlak grote uitdagingen en kansen ten aanzien van circulariteit. In 2024 ligt er een integraal plan van aanpak om te komen tot kosten efficiëntie en prioritering en werken wij aan het behalen van de landelijk gestelde doelen t.a.v. circulariteit.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Grondstoffen hub

Wij starten met het verkennen van de (economische) kansen van een circulaire grondstoffen hub. De verkenning richt zich op het optimaliseren van de gescheiden inzameling op de milieustraat, waarmee de circulariteit van monostromen vergroot wordt. In de toekomst kan daardoor meer waardevolle grondstoffen gewonnen en afval voorkomen worden.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Wat willen we bereiken?

Klimaatadaptatie en biodiversiteit

Wij richten Capelle stap voor stap klimaatadaptief in. Zo bereiden wij de stad voor op extremer weer om overlast te voorkomen en Capelle fijn en leefbaar te houden. Hierbij hoort ook het versterken van de biodiversiteit. De nadruk ligt hierbij op een groene inrichting van de stad.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Bomenadoptieplan starten

Om te zorgen voor meer bomen, komt er een Capels bomenadoptieplan. Hierbij kijken wij vooral goed waar bomen het meest nodig zijn: wij richten ons op de buurten met veel hittestress of wateroverlast. Capellenaren in die buurten krijgen de kans om een boom van de gemeente te adopteren. Wij onderzoeken hoe we kunnen zorgen dat deze bomen zo veel mogelijk lokaal zijn (bijvoorbeeld zaailingen uit het Schollebos) of biologisch en in volle grond geteeld, zodat ze gezond zijn en bijdragen aan de Capelse biodiversiteit. In 2024 kunnen Capellenaren voor het eerst een boom adopteren.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Publiekscampagne Wat kun jij doen voor een groen Capelle starten

Wij starten in 2024 een publiekscampagne om Capellenaren te informeren over wat zij zelf kunnen doen in hun tuin of balkon voor een groen en vooral biodivers Capelle. In de campagne ligt de nadruk op concrete kleine- en grote stappen die de Capellenaar kan nemen en waarop men kan letten.

Portefeuillehouder

1. Geissler

Afname fijn restafval

In 2015 lag het aantal kg fijn huishoudelijk restafval op 315 kg per inwoner. Dit aantal is afgenomen naar 159 kg per inwoner in 2022. Dit is een zeer positieve afname van het aantal kg fijn huishoudelijk restafval per inwoner in Capelle. De maatregelen in het huidige afvalactieplan hebben een positief effect. Dit afvalactieplan is in 2020 opgenomen in de Begroting 2021 met als periode 2021-2023. In 2024 wordt er een nieuw beleidsplan ter vaststelling aangeboden aan uw raad.

Ontwikkelingen

Onduidelijkheid over nieuwe wetgeving vertraagt de overstap naar aardgasvrij

In vier gebieden van de stad verkennen wij de overstap naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. Om nieuwe warmtenetten te kunnen realiseren, is duidelijkheid nodig over het wettelijk kader. Door de val van het kabinet blijft duidelijkheid over de nieuwe warmtewet voorlopig uit. Dit vertraagt de overstap naar aardgasvrij.

Riolering overgedragen gebied Havensteder

Enkele gebieden van Havensteder zijn overgedragen aan de gemeente. De riolering binnen deze gebieden was al eigendom van de gemeente. Indien de buitenruimte een kwaliteitsimpuls krijgt bij de verdere ontwikkeling, zien wij kans om de vervanging van de riolering naar voren trekken. Op deze manier maken wij werk met werk en wordt de overlast zoveel mogelijk beperkt. Momenteel doen wij onderzoek naar de mogelijkheden van de kwaliteitsimpuls. Zodra de uitkomst bekend is, leggen wij de financiële consequenties aan u voor.

Afvaldumping in de openbare ruimte

Een ontwikkeling die we zien is de toename van (illegaal) afvaldumping de gemeente. Dit is afval dat illegaal naast de container wordt geplaatst of willekeurig in de openbare ruimte. Dit heeft een negatief effect op het straatbeeld. De ernst varieert van 'lichte vuilnis' tot grote vuilnishopen in de gemeente. Ook kan afvaldumping zorgen voor ongedierte. Bij ernstige vervuiling van het straatbeeld wordt afvaldumping door de gemeente verwijderd. Het gevolg is dat negatief gedrag van overtreders gefaciliteerd wordt. Dit probleem is landelijk.

Kaderstellende beleidsnota's

- Vaststelling geluidbelastingkaarten peiljaar 2021 (BBV 835431 juni 2022);
- Capelse Transitievisie Warmte (BBV 656022 maart 2022);
- Weerkrachtig Capelle (BBV 671940 maart 2022);
- Verordening Afvalstoffenheffing 2023 (BBV 978681 november 2022);
- Verordening Rioolheffing 2023 (BBV 978681 november 2022);
- Beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid 2021-2024 (BBV 570182 september 2021);
- Afvalactieplan 2020-2022 (BBV 228335 mei 2020);

- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019);
- Programma Duurzaamheid 2023-2026 'Capelle verandert duurzaam' (BBV 1141947 juli 2023);
- Actieplan Omgevingslawaaï (BBV 999039 april 2018);
- Koersdocument Duurzaam Capelle (BBV 933022, februari 2018);
- Gemeentelijk Water en Rioleringsplan (GWRP) (BBV 1160127 mei 2023)

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen.

Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)

Maatschappelijke effecten

Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer.

Doelstelling voor programma

Het waarborgen van een gezond leef-, woon- en werkklimaat door het verrichten van gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu.

Gemeentelijke gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)

Maatschappelijke effecten

Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de volksgezondheid.

Doelstelling voor programma

Het nemen van maatregelen ter bevordering van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen.

Irado N.V.

Maatschappelijke effecten

Uitvoeren van wettelijke taken voor het ophalen en verwerken van afval en verrichten van werkzaamheden in de groenvoorziening.

Doelstelling voor programma

Het bijdragen aan de volksgezondheid en een gezond leefklimaat.

Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel (CJG)

Maatschappelijke effecten

Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg.

Doelstelling voor programma

Het nemen van maatregelen ter bevordering van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen (jeugdgezondheidszorg).

Stichting Begraafplaats, Crematorium en Uitvaartcentrum Schollebaar

Maatschappelijke effecten

De Stichting is de erfpachter voor de begraafplaats, het crematorium en het uitvaartcentrum in Schollebaar, waar de lijkbezorging uitgevoerd wordt.

Doelstelling voor programma

Het uitvoeren van de lijkbezorging en het uitvoeren van de erfpachtovereenkomst.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 7 staan hieronder weergegeven.

7.1 Lasten en baten Afval

Lasten en baten Afval – Onvermijdelijk

Lasten / Baten: V 1.210 / N 1.809 in 2024 en V 1.360 / N 1.959 in 2025, V 1.650 / N 1.650 in 2026, V 1.440 / N 1.440 in 2027, V 1.040 / N 1.040 in 2028 en V 640 / N 640 vanaf 2029

Kasstroom: N 534 in 2024, N 859 in 2025, N 1.149 in 2026, N 939 in 2027, N 539 in 2028 en N 139 vanaf 2029

Lasten exploitatie en verwerking

Wij zijn genooddaakt hogere lasten, N 169 in 2024 en structureel N 344 vanaf 2025, op te nemen in de begroting vanwege gestegen exploitatie- en verwerkingslasten bij Irado. Dit wordt veroorzaakt door de nieuwe CAO en de gestegen inflatie. In 2024 is de lastenstijging nog beperkt doordat de

verwerkingstarieven in 2024, net als in 2023, per ton met € 10,- verlaagd zijn vanwege de hogere verkoopprijzen van energie bij de afvalverwerker. Vanaf 2025 is hier naar verwachting geen sprake meer van.

Vanaf 2025 dient rekening gehouden te worden met een CO2-heffing die ingevoerd gaat worden. Op dit moment is het nog te vroeg om te bepalen wat hiervan de financiële consequenties zijn. Als hier meer over bekend is informeren wij u hierover.

Baten afval

Zoals vermeld in de Voorjaarsnota 2023 is er een overeenkomst gesloten tussen het afvalfonds Nedvang en Omrin waar de nascheiding van afval plaatsvindt. Hierdoor worden ons geen lasten V 845 meer in rekening gebracht voor de nascheiding van kunststoffen en ontvangen wij ook geen baten N 845 meer van de nascheiding. Daar tegenover staat in het nascheidingsmodel voor de gemeente wel een inzamelvergoeding van € 12,- per ton gezien onze verantwoordelijkheid voor de inzameling V 210.

Tarief afvalstoffenheffing

Voor 2024 en 2025 wordt voorgesteld de kwijtscheldingen voor de afvalstoffenheffing en de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren niet ten laste van de voorziening afvalstoffenheffing te brengen, totaal N 599. Door bovenstaande, de doorgevoerde prijsindexatie van 3%, en de voorgestelde structurele verlaging van de kwijtscheldingen zoals opgenomen in programma 6B, is er ruimte om de in de begroting 2023 aangegeven indicatieve tariefsverhogingen van V 150 in 2024, V 300 in 2025 en V 590 in 2026 geen doorgang te laten vinden. Daarnaast wordt de afvalstoffenheffing in 2024 met N 420 verlaagd. Hiermee komen wij in 2024 aan de maximale kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing van 100%. De afvalstoffenheffing ligt daarmee lager dan opgenomen in de primitieve begroting 2023, maar hoger dan na het amendement van 19-12-2022. Met het amendement zijn de tarieven in 2023 verlaagd. Met dit voorstel zijn de aangegeven indicatieve tariefsverhogingen in de periode 2024-2026 niet meer nodig en wordt de door onze inwoners opgebouwde voorziening gebruikt om de lasten voor 2026 en (deels) 2027 op te vangen en niet in het afvaltarief door te rekenen. Op basis van de huidige begrote baten en lasten is er daarna in 2027, 2028 en 2029 (indicatief) jaarlijks een tariefsverhoging van 4,5%-6% nodig: de voorziening is dan niet meer toereikend. Dit betekent een V 500 in 2027, V 400 in 2028 en V 400 in 2029. Het laten vervallen van de tariefsverhogingen in de periode 2024-2026 en de tariefsverlaging in 2024 leidt tot lagere kwijtscheldingen waar in het voorstel Kwijtschelding riool- en waterzorgheffing afvalstoffenheffing in programma 6B rekening mee is gehouden.

Afvalactieplan

Het huidige afvalactieplan loopt tot en met 2023. In het vierde kwartaal 2023 wordt de start gemaakt met het nieuwe plan wat naar verwachting in het eerste kwartaal 2024 wordt afgerond. Indien er sprake is van financiële consequenties, komen wij daar bij u met de Voorjaarsnota 2024 op terug.

Wij stellen u voor om de lasten / baten in de begroting te verlagen met V 676 / N 1.809 in 2024 en V 501 / N 1.959 in 2025, V 501 / N 1.650 in 2026, V 501 / N 1.440 in 2027, V 501 / N 1.040 in 2028 en V 501 / N 640 vanaf 2029. De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Progr.7: Wegvallen baten nascheiding	N845	N845	N845	N845	N845	N845	N845	N845
Progr.7: Inzamelvergoeding €12,- per ton	V210	V210	V210	V210	V210	V210	V210	V210
Progr.7: Tarief afvalstoffenheffing	N575	N725	N1.015	N805	N405	N5	N5	N5
Saldo	N1.210	N1.360	N1.650	N1.440	N1.040	N640	N640	N640
Prrogr.6B: Lagere onttrekking uit voorziening ivm kwijtscheldingen	N549	N549						
Prrogr.6B: Lagere onttrekking uit voorziening ivm dub.debiteuren	N50	N50						
Totaal baten	N1.809	N1.959	N1.650	N1.440	N1.040	N640	N640	N640
Progr.7: Wegvallen lasten nascheiding	V845	V845	V845	V845	V845	V845	V845	V845
Progr.7: Exploitatie- en verwerking	N169	N344	N344	N344	N344	N344	N344	N344
Totaal lasten	V676	V501	V501	V501	V501	V501	V501	V501
Totaal lasten en baten	N1.133	N1.458	N1.149	N939	N539	N139	N139	N139
Progr.7:Lagere dotatie aan Voorziening afval middelen derden (last)	V534	V859	V1.149	V939	V539	V139	V139	V139
Saldo op programma 6B	N599	N599	N0	N0	N0	N0	N0	N0

7.2 Consequenties uit begroting GGD 2024-2027

Consequenties uit begroting GGD 2024-2027 - Onvermijdelijk Lasten / Baten: N 184 vanaf 2024 Kasstroom: N 184 vanaf 2024

De inwonersbijdrage stijgt van €6,23 in 2023 naar €8,45 in 2024. De aanleiding hiervoor is de onvermijdbare claim van de GGD-RR voor meerkosten van uitvoering van drie specifieke basistaken, namelijk infectieziektebestrijding, Rampen Opvang Plan (GROP) en crisisbeheersing.

Voor 2024 wordt een indexatiepercentage gehanteerd van 3,6%. De Kring van Gemeentesecretarissen heeft voor de regio Rotterdam-Rijnmond een indexatie van 8,4% goedgekeurd voor gemeenschappelijke regelingen. De GGD heeft in 2023 reeds een indexatie toegepast van 4,8% waardoor het restant van 3,6% wordt toegepast over 2024.

De bijdrage van onze gemeente aan de gemeenschappelijke regeling GGD Rotterdam-Rijnmond bedraagt in 2024 in totaal N 793 inclusief compensabele BTW. Dit bedrag is opgebouwd uit een bijdrage van N 571 voor producten waarvoor een voor alle gemeenten gelijke bijdrage per inwoner geldt (€ 8,45), compensabele/ terug te ontvangen BTW van V 17 een bijdrage van N 179 voor de inspecties van kinderopvanginstellingen in Capelle aan den IJssel, het Plusproduct Nu Niet Zwanger van N 35 en het Plusproduct Omgevingswet van N 25. Omdat wij in onze begroting al rekening hadden gehouden met structureel N 608 is het nadeel N 184.

Wij stellen u voor om de lasten in de begroting structureel te verhogen met N 184 vanaf 2024.

7.3 Baten riool- en waterzorgheffing

Baten riool- en waterzorgheffing - Beleidskeuze

Lasten / Baten: V 113 / N 258 in 2024, V 406 / N 550 in 2025, V / N 926 in 2026, V / N 908 in 2027, N / V 3 in 2028, V / N 53 in 2029 N / V 23 in 2030 en V / N 34 in 2031

Kasstroom: N 113 in 2024, N 406 in 2025, N 926 in 2026, N 908 in 2027, V 3 in 2028, N 53 in 2029, V 23 in 2030 en N 34 in 2031

Voor 2024 en 2025 wordt, net als in 2023, voorgesteld de kwijtscheldingen voor de riool- en waterzorgheffing en de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren, totaal N 145, niet ten laste van de voorziening riool- en waterzorgheffing te brengen. Met dit voorstel zijn de indicatieve jaarlijkse tariefsverhogingen van € 10,- in 2024, 2025 en 2026, en de indicatieve tariefsverhoging van € 5,- in 2026, zoals vastgesteld in de najaarsnota 2021 voorstel 7.8, niet meer nodig. En wordt de door onze inwoners opgebouwde voorziening gebruikt om een deel van de lasten 2025, 2026 en 2027 door de voorziening op te vangen en dus niet in het tarief door te rekenen. Vanaf 2028 moet het indicatieve tarief met € 25,- verhoogd worden, bovenop de jaarlijkse indicatieve tariefsverhoging vanaf 2027 van € 10,-. De voorziening is dan niet meer toereikend.

Een wijziging van de riool- en waterzorgheffing heeft gevolgen voor de hoogte van de kwijtscheldingen riool- en waterzorgheffing. Dit financieel effect is opgenomen in programma 6B in het voorstel Kwijtschelding riool- en waterzorgheffing en afvalstoffenheffing.

In bovenstaande alinea is rekening gehouden met een structurele verhoging van de bijdrage van HHSK en de gemeente Rotterdam van jaarlijks V 125 als bijdrage aan de kosten voor de rioolgemalen. In 2023 zien wij deze verhoging waarop wij in de najaarsnota 2023 terugkomen. De verwachting is dat de verhoging van deze bijdrage structureel is en daarom stellen wij u voor deze baten met structureel V 125 te verhogen vanaf 2024.

Wij stellen u voor de baten in de begroting te verlagen/verhogen met V 113 / N 258 in 2024, V 406 / N 550 in 2025, V / N 926 in 2026, V / N 908 in 2027, N / V 3 in 2028, V / N 53 in 2029 N / V 23 in 2030 en V / N 34 in 2031. De wijzigingen zijn cijfermatig verwerkt op de betreffende programma's, maar komen daar niet meer als separate voorstellen terug. Dit voorstel raakt de volgende programma's:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Progr.7: Baten riool- en waterzorgheffing	N238	N531	N1.051	N1.033	N122	N178	N102	N159
Progr.7: Bijdrage HHSK en gemeente Rotterdam	V125	V125	V125	V125	V125	V125	V125	V125
Saldo	N113	N406	N926	N908	V3	N53	V23	N34
Prrogr.6B: Lagere onttrekking uit voorziening ivm kwijtscheldingen	N116	N116	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Prrogr.6B: Lagere onttrekking uit voorziening ivm dub.debiteuren	N29	N29	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal baten	N258	N550	N926	N908	V3	N53	V23	N34
Progr.7: Dotatie aan voorziening riool-en waterzorgheffing	V113	V406	V926	V908	N3	V53	N23	V34
Totaal lasten	V113	V406	V926	V908	N3	V53	N23	V34
Saldo op programma 6B	N145	N145	N0	N0	N0	N0	N0	N0

7.4 Capelse Duurzaamheidslening

Capelse Duurzaamheidslening - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 125 in 2024 en 2025

Kasstroom: N 375 in 2024 en 2025

Wij willen dat woningeigenaren en maatschappelijke organisaties gebruik kunnen maken van een Capelse duurzaamheidslening. Voor woningeigenaren van een grondgebonden koopwoning bieden wij een rentekorting van 1,5 % aan bij het Warmtefonds. Woningeigenaren met een appartement kunnen eenzelfde rentekorting krijgen via de Rijksoverheid. Voor maatschappelijke organisaties willen wij een lening via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) mogelijk maken, omdat zij geen lening kunnen afsluiten bij het Warmtefonds. Voor de rentekorting van 1,5 % bij het Warmtefonds stellen wij voor in 2024 en 2025 jaarlijks N 125 beschikbaar te stellen.

Voor maatschappelijke organisaties wordt de lening verstrekt via het door de SVn ingestelde fonds en adviseren wij 250 beschikbaar te stellen. Deze vordering heeft geen directe financiële consequenties anders dan eventuele rentekosten die integraal wordt beoordeeld in de P&C cyclus.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 125 voor de jaren 2024 en 2025 en voor 2024 een lening beschikbaar te stellen van 250.

7.5 Uitvoeren Actieplan Circulaire Economie 2023-2026

Uitvoeren Actieplan Circulaire Economie 2023-2026 - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 175 in 2024 en N 140 in 2025

Kasstroom: N 175 in 2024 en N 140 in 2025

Om de acties uit het Actieplan Circulaire Economie 2023-2026 uit te voeren (conform collegebesluit 4 juli 2023) is budget nodig. Hierbij gaat het met name om budget voor nader onderzoek naar circulaire oplossingsrichtingen en uitvoeringsbudget om in de vorm van pilots te experimenteren en te testen met de oplossingen die uit het onderzoek volgen. Daarnaast is voorbereidingsbudget nodig voor het onderzoek naar de mogelijkheden om de huidige milieustraat door te ontwikkelen naar een grondstoffen hub. Om uitvoering te kunnen geven aan het actieplan is een aanvullend budget nodig van N 175 in 2024 en N 140 in 2025. Op basis van een evaluatie van de uitvoering van het actieplan in 2025 zullen wij de afweging maken over het doen van een voorstel om voor 2026 en verder budget beschikbaar te stellen.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 175 in 2024 en N 140 in 2025.

7.6 Ondersteuning bij subsidies en leningen verduurzaming

Ondersteuning bij subsidies en leningen verduurzaming - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 30 in 2024, N 40 in 2025

Kasstroom: N 30 in 2024, N 40 in 2025

Wij willen een extra stap maken bij de uitvoering van het Programma Duurzaamheid 2023-2026 (raadsbesluit 3 juli 2023). De weg naar subsidies en leningen voor isolatie- en andere duurzaamheidsmaatregelen blijkt voor veel inwoners van Capelle moeilijk. Daarom willen wij alle Capellenaren onafhankelijke ondersteuning geven bij het vinden én aanvragen van subsidies en leningen op het gebied van verduurzaming.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 30 in 2024 en N 40 in 2025.

7.7 Capels Isolatie Plan (CIP)

Capels Isolatie Plan (CIP) – Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 150 in 2024 en 2025

Kasstroom: N 150 in 2024 en 2025

Wij willen een extra stap maken bij de uitvoering van het Programma Duurzaamheid 2023-2026 (raadsbesluit 3 juli 2023). Vanuit de Rijksoverheid ontvangen wij in 2023, 2024 en 2025 in verschillende tranches in totaal 1.972 om bij 1.320 koopwoningen met een slecht energielabel (D, E, F of G) isolatiemaatregelen uit te (laten) voeren. De in 2023 te ontvangen tranches verwerken wij in een wijzigingsvoorstel in de Najaarsnota 2023. De voorwaarden die de Rijksoverheid stelt aan haar bijdrage sluiten niet volledig aan op wat bepaalde Capelse doelgroepen nodig hebben, zoals adviestrajecten voor VvE's. Ongeveer een derde van de woningen in Capelle maakt deel uit van een VvE. Deze trajecten zijn wel nodig als voorbereiding op het later daadwerkelijk nemen van isolatiemaatregelen, maar worden niet vergoed door de Rijksoverheid. Om dit wel mogelijk te maken is N 150 nodig in 2024 en N 150 in 2025.

Het aantal koopwoningen met een slecht energielabel in Capelle ligt hoger dan waarvoor geld kan worden aangevraagd bij de Rijksoverheid: ongeveer 5.000 woningen meer. In 2025 evalueren wij de uitvoering van het CIP. Mocht uit deze evaluatie blijken dat meer dan 1.320 woningeigenaren aan het CIP willen deelnemen, dan komen wij mogelijk met een nieuw voorstel om het isolatie plan te continueren. In de evaluatie wegen wij ook af of het wenselijk is aanvullende voorwaarden te stellen aan een bijdrage ten opzichte van de voorwaarden die het Rijk aan de bijdrage stelt.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 150 in 2024 en 2025.

7.8 Vraagbaak duurzame toekomst monumenten

Vraagbaak duurzame toekomst monumenten - Beleidskeuze

Lasten / Baten: N 30 in 2024 en 2025

Kasstroom: N 30 in 2024 en 2025

Wij willen een extra stap maken bij de uitvoering van het Programma Duurzaamheid 2023-2026 (raadsbesluit 3 juli 2023). Verduurzaming van monumenten en woningen in beschermde stads- en dorpsgezichten (zoals de Bergenbuurt en delen van de Bloemenbuurt en Zeehelden buurt-Oost) vraagt specifieke expertise. Hier willen wij een vraagbaak voor oprichten die jaarlijks tussen de 6 à 10 eigenaren en/of complexen kan voorzien van advies.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met N 30 in 2024 en 2025.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N20.703	N22.327	N22.138	N22.619	N22.376	N23.552	N25.607	N26.825	N27.753	N28.321
Baten	V15.768	V15.957	V16.290	V16.604	V16.784	V18.082	V20.187	V21.465	V22.390	V22.987
Saldo van baten en lasten	N4.935	N6.371	N5.848	N6.014	N5.591	N5.470	N5.421	N5.359	N5.363	N5.334
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	V31	V193	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	V31	V193	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N4.904	N6.178	N5.848	N6.014	N5.591	N5.470	N5.421	N5.359	N5.363	N5.334

Analyse Programma 7 op hoofdlijnen

De lasten en baten fluctueren in meerjarenperspectief. Dit komt hoofdzakelijk vanwege de lasten en baten met betrekking tot riolering en afval. Deze verlopen in de regel neutraal vanwege mutaties in de desbetreffende voorzieningen. Zie hiervoor ook de wijzigingsvoorstellen 7.1 en 7.3.

Subsidieplafond

Subsidieregeling	Plafond
Gezondheidsbeleid	31

Programma 8 Stadsontwikkeling

Missie

Wij regisseren en faciliteren de ontwikkeling van een blijvend vitale stad. Een stad waar het prettig wonen, werken en leven is. Wij zorgen ervoor dat wonen in Capelle aantrekkelijk blijft met passende woningen voor iedereen. Wij zetten hierbij in op het uitbreiden van de woningvoorraad. Samen met de Capellenaar en partners geven wij de omgeving vorm en bieden ruimte aan initiatieven. Wij spelen ondernemend en daadkrachtig in op ontwikkelingen, staan in constante dialoog met de omgeving en formuleren hierop een duidelijke strategie. Wij doen dit alles met oog voor de ruimtelijke kwaliteit.

Wat willen we bereiken?

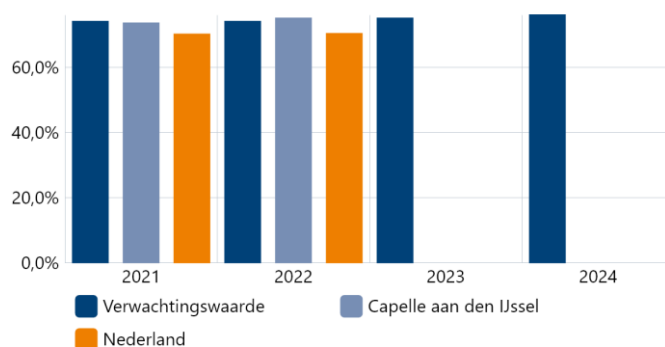
Prettig wonen

Conform het coalitieakkoord blijven wij ons inzetten om een aantrekkelijke woongemeente te blijven met een passend aanbod in alle categorieën van de woningvoorraad conform het coalitieakkoord.

Indicatoren

BG24 - Demografische druk (landelijke indicator)

Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar. Eenheid: %.

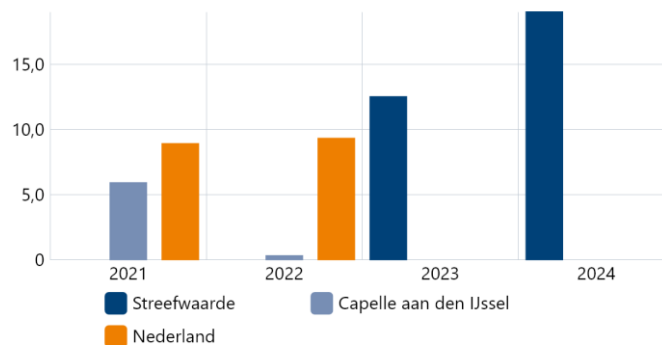
Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl) (CBS - Bevolkingsstatistiek)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	74,0 %	74,0 %	75,0 %	76,0 %
Capelle aan den IJssel	73,5 %	75,0 %	%	-
Nederland	70,1 %	70,3 %	-	-

BG24 - Nieuw gebouwde woningen (landelijke indicator)

Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties. Eenheid: per 1.000 woningen.

In de afgelopen jaar is de eenheid op waarstaatjegemeente meerdere keren aangepast. Het tonen van de streefwaarden van voorgaande jaren is hierdoor niet mogelijk.

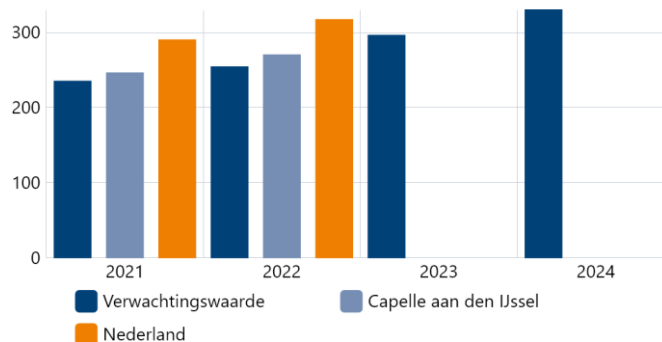

Bron: waarstaatjegemeente.nl (Basisregistratie adressen en gebouwen)

Regio	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	-	-	12,5 per 1.000 woningen	19,0 per 1.000 woningen
Capelle aan den IJssel	5,9 per 1.000 woningen	0,3 per 1.000 woningen	-	-
Nederland	8,9 per 1.000 woningen	9,3 per 1.000 woningen	-	-

BG24 - WOZ-waarde woningen (landelijke indicator)

De gemiddelde WOZ waarde van woningen. Eenheid: duizend euro.

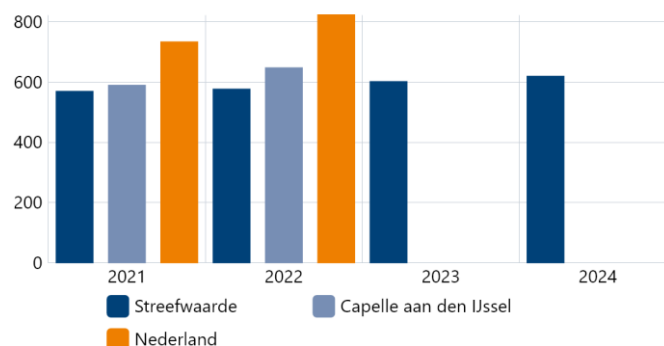
Bron: waarstaatjegemeente.nl (CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken)

Regio	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	235 duizend euro	254 duizend euro	296 duizend euro	330 duizend euro
Capelle aan den IJssel	246 duizend euro	270 duizend euro	-	-
Nederland	290 duizend euro	317 duizend euro	-	-

BG24 - Woonlasten éénpersoonshuishouden (landelijke indicator)

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Eenheid: euro.

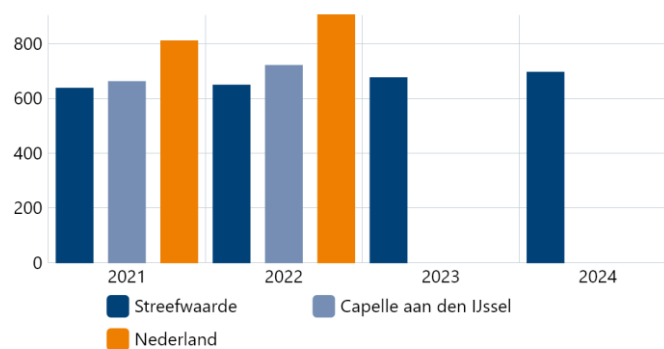

Bron: waarstaatjegemeente.nl (COELO, Groningen)

Regio	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	569 euro	576 euro	601 euro	619 euro
Capelle aan den IJssel	589 euro	647 euro	-	-
Nederland	733 euro	823 euro	-	-

BG24 - Woonlasten meerpersoonshuishouden (landelijke indicator)

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Eenheid: euro.

Bron: waarstaatjegemeente.nl (COELO, Groningen)

Regio	2021	2022	2023	2024
Streefwaarde	637 euro	648 euro	675 euro	695 euro
Capelle aan den IJssel	661 euro	720 euro	-	-
Nederland	810 euro	905 euro	-	-

Wat gaan wij daarvoor doen?

Opstellen Programma Wonen

Begin 2024 leggen wij het nieuwe Programma Wonen ter besluitvorming aan u voor. In dit programma beschrijven wij het woonbeleid voor de komende jaren. **Portefeuillehouder**

1. Geissler

Aantal nieuwbouwwoningen

Wij streven ernaar om in 2024 tussen de 600 en 1.000 nieuwe woningen toe te voegen aan de Capelse woningvoorraad. Zie hiervoor ook de Capelle Bouwt aan de Stad monitor.

Portefeuillehouder

1. Faassen

Wat willen we bereiken?

Verder met de Omgevingswet

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. Wij werken stapsgewijs verder aan de implementatie van de Omgevingswet.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Digitale omgevingsloket (DSO) inrichten

De basis voor het digitale omgevingsloket is voor 1 januari 2024 opgeleverd. In 2024 werken wij verder aan het verbeteren van het Omgevingsloket door: - het vertalen van regels uit het omgevingsplan naar het omgevingsloket, zodat ze bruikbaar zijn voor initiatiefnemers van Capelse initiatieven; - het toevoegen van aanvraagformulieren voor verschillende soorten werkzaamheden.

Portefeuillehouder

1. Faassen

Wat willen we bereiken?

Omgevingsagenda

De Stadsvisie is het instrument waarin ruimtelijke kaders voor de lange termijn zijn vastgelegd. Daarnaast beschrijft de visie diverse uitwerkingsopgaven. Bij de vaststelling van de visie is de motie 'Van Stadsvisie naar strategische ontwikkelagenda' aangenomen om deze visie nader uit te werken. Ook hebben wij behoefte aan handvatten voor de intake-/omgevingstafel en het definitieve omgevingsplan. Wij werken dit uit in de Omgevingsagenda en gaan met de verschillende opgaven hieruit aan de slag.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Omgevingsplan definiëren

Wij definiëren bestaande omgevingskwaliteiten, die als basis dienen voor bijvoorbeeld de Intake- en Omgevingstafel. Dit gaat over de Capelse kwaliteiten die wij het beschermen waard vinden. Dat gaat over ruimtelijke kwaliteiten, denk bijvoorbeeld aan groene plekken als het Schollebos, de beschermde dorpsgezichten en onze monumentale panden. Het gaat ook over milieukwaliteiten en andere maatschappelijke waarden, zoals geluidsbelasting langs bepaalde wegen of bepaalde sociaal-maatschappelijk waardevolle plekken, zoals buurthuizen en theaters.

Portefeuillehouder

1. Faassen

Omgevingsagenda vaststellen

In 2024 leggen wij de Omgevingsagenda ter vaststelling aan u voor. Hierin vertalen wij abstracte ambities van de stad naar concrete opgavegebieden, waarmee wij een integrale prioritering maken, in tijd en thema's.

Portefeuillehouder

1. Faassen

Ruimtelijke kaders opstellen

Wij stellen concrete criteria en kaders op voor de opgavegebieden, waarin bijvoorbeeld de kaders voor verdichting en hoogbouw een onderdeel zijn.

Portefeuillehouder

1. Faassen

Ontwikkelingen

Onduidelijkheid over nieuwe wetgeving Wonen

De val van het kabinet in juli 2023 maakt het onduidelijk of voorgenomen nieuwe wet-en-regelgeving ingevoerd gaat worden en hoe deze veranderingen er exact uit komen te zien. Voorbeelden hiervan zijn de voorgenomen aanpassingen aan de Huisvestingswet en de nieuwe Wet versterking regie volkshuisvesting. Deze wetten kunnen bijvoorbeeld invloed hebben op het percentage woningen dat wij kunnen toewijzen aan bepaalde doelgroepen, het verplicht aandeel sociale huurwoningen en het aandeel betaalbare woningen in het bouwprogramma van onze gemeente.

Capelle bouwt door

Wij blijven inzetten op het laten aansluiten van de woningvoorraad bij de woonbehoeften in Capelle en de regio. Dit doen wij door woningen te bouwen, zoals de circa 5.000 woningen in het Rivium en uitvoering te geven aan het geactualiseerde regioakkoord en ons coalitieakkoord. In het regioakkoord staat beschreven hoe wij de sociale en middeldure huurwoningenvoorraad en koopwoningen evenredig willen verdelen in de regio. Daarnaast zetten wij in op het revitaliseren van de woningvoorraad door Havensteder, zoals opgenomen in de Prestatieafsprakenafspraken met Havensteder en de HRC (Huurdersraad Capelle aan den IJssel).

Opkoopbescherming

De opkoopbescherming houdt in dat koopwoningen die na 1 januari 2023 zijn gekocht enkel onder een aantal voorwaarden mogen worden verhuurd. Zo willen wij voorkomen dat investeerders huizen opkopen. Wij willen dat mensen een woning kopen om zelf in te wonen. Zo krijgen starters en mensen met een niet al te groot budget een eerlijker kans om een huis te kopen. Wij evalueren de opkoopbescherming in 2024 en aan de hand van de evaluatie wordt bekeken of aanpassingen noodzakelijk zijn.

Kaderstellende beleidsnota's

- Legesverordening 2023 (RV 978681 december 2022);
- Grondprijzenbrief 2023 (BBV 1004140 december 2022);
- Samenwerkingsafspraken Gemeente-Havensteder-Huurdersraad Capelle (BBV 640023 december 2021);
- Stadsvisie (BBV 557471 september 2021);
- Zelfbewoningsplicht en anti-speculatiebeding (BBV 402725 april 2021);
- Verordening Woonruimtebemiddeling 2020 (BBV 201285 mei 2020)
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 (BBV 1091427 juni 2019);
- Programma Wonen 2019-2022 (BBV 1080555 april 2019);
- Nota Grondbeleid 2018 (BBV 956686 februari 2018);
- Nota Beeldkwaliteit 2017 (BBV 927108 november 2017);
- Vergunning-, toezicht en handhavingsbeleid 2023 (BBV 976413 december 2022);
- Plan van Aanpak huisvesting statushouders (BBV 751135 december 2013);

Verbonden partijen

Zie voor een totaaloverzicht van de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft de paragraaf Verbonden partijen .

Stichting Havensteder

Maatschappelijke effecten

De woningcorporatie dient maatschappelijke belangen. Wij staan garant voor een lening die de corporatie heeft afgesloten. Verder maken wij samenwerkingsafspraken over de ontwikkeling en kwaliteit van de sociale woningvoorraad.

Doelstelling voor programma

Het bewaken van de borgstelling en maken van afspraken.

Stichting Woonzorg Nederland

Maatschappelijke effecten

De woningcorporatie dient maatschappelijke belangen. Wij staan garant voor een lening die de corporatie heeft afgesloten. Verder maken wij samenwerkingsafspraken over de ontwikkeling en kwaliteit van de sociale woningvoorraad.

Doelstelling voor programma

Het bewaken van de borgstelling en maken van afspraken.

Wijzigingsvoorstellen

De wijzigingsvoorstellen van programma 8 staan hieronder weergegeven.

8.1 Wet goed verhuurderschap

Wet goed verhuurderschap - Onvermijdelijk

Lasten / Baten: N 42 vanaf 2024

Kasstroom: N 42 vanaf 2024

Op 1 juli 2023 is de Wet Goed Verhuurderschap in werking getreden waarin algemene normen zijn vastgelegd voor goed verhuurderschap. Doel is om huurders te beschermen tegen misstanden van verhuurders en verhuurbemiddelaars op basis van zeven algemene regels. Ook zijn gemeenten verplicht uiterlijk 1 januari 2024 een meldpunt in te richten waarin huurders een melding moeten kunnen maken over problemen met verhuurderschap. Dit meldpunt moet worden gecoördineerd en meldingen moeten juridisch worden beoordeeld en afgehandeld. Daarnaast dient bij overtredingen op grond van de nieuwe wetgeving te worden gehandhaafd. Om dit uit te kunnen voeren is een coördinator nodig voor het meldpunt. Op basis van de binnengekomen meldingen beoordelen wij in het eerste jaar of de invoering van een verhuurverordening nodig is. De gemeente kan hierop handhaven. Vanuit het rijk is in de algemene uitkering reeds structureel V 42 beschikbaar gesteld dat wij inzetten voor de bemensing van het meldpunt. Hiervoor trekken wij 0,5 fte aan (schaal 10). Op basis van ervaringen in het eerste jaar zal duidelijk worden of dit bedrag voldoende is.

Wij stellen u voor de lasten in de begroting te verhogen met structureel N 42 vanaf 2024.

8.2 Leges en voorziening omgevingsvergunningen

Leges en voorziening omgevingsvergunningen - Beleidskeuze

Lasten / Baten: V 1.364 / N 1.844 in 2024, V 864 / N 948 in 2025, N 1.909 / V 1.791 in 2026, N 575 / V 392 in 2027, N 335 / V 1.049 in 2028 en N 215 / V 1.049 in 2029

Kasstroom: N 1.434 in 2024, N 763 in 2025, V 2.258 in 2026, V 1.174 in 2027, N 335 in 2028 en N 215 in 2029

Komende jaren hebben de verwachte aanvragen omgevingsvergunningen voor het Rivium een grote invloed op de omvang van de leges. De eerste aanvragen worden nu in 2025 verwacht waarbij in eerdere instantie nog 2024 werd verwacht. Ook voor de verwachte nieuwbouw van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs zien we een verschuiving. Deze verschuivingen leiden tot een mutatie van de leges omgevingsvergunningen zoals in tabel 1 opgenomen.

De verschuiving in de leges maakt de huidige voorziening omgevingsvergunningen voor de periode 2024 - 2027 overbodig. Met de verschuiving van de leges stellen wij voor de voorziening omgevingsvergunningen te verschuiven naar de periode 2026 - 2029 zoals in tabel 2 staat opgenomen.

Met het concreter worden van de bouwplannen in het Rivium kan gesteld worden dat de ontwerpen complexer worden ten opzichte van eerdere uitgangspunten. Dit nieuwe inzicht heeft gevolgen voor de benodigde technische adviezen en het toezicht waarvoor extra inhuurcapaciteit wordt gevraagd. In tabel 3 staat de verwachte inhuur over de jaren heen opgenomen voor de technische adviezen, de

vergunningverlening en het toezicht. Grotendeels staan deze lasten al in de begroting opgenomen. Door de verschuiving van de aanvragen ontstaat er voor de jaren 2024 en 2025 een voordeel in de begroting gevolgd door een nadeel vanaf 2026. Dit wordt veroorzaakt door de verschuiving over de jaren heen en de benodigde extra inhuurcapaciteit van N 340. De extra benodigde inhuurcapaciteit wordt gedekt door de leges. Voor de volledigheid staat in tabel 5 het totale budget voor de benodigde inhuur weergegeven.

Het totale financiële effect van de mutaties in de leges omgevingsvergunningen, de voorziening omgevingsvergunningen en de inhuurcapaciteit staat opgenomen in tabel 4. Het is goed om hierbij op te merken dat de invoering van de nieuwe omgevingswet per 1 januari 2024 en de invoering van de Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB) nog van invloed kunnen zijn op de hoogte van de leges omgevingsvergunningen. De nieuwe leges voor 2024 dienen nog vastgesteld te worden. Indien dit aanleiding geeft om de leges omgevingsvergunningen en de Voorziening omgevingsvergunningen bij te stellen, komen wij hier bij u op terug in de voorjaarsnota 2024.

Wij stellen u voor de Voorziening omgevingsvergunningen te verschuiven van 2024 - 2027 naar 2026 - 2029 en de lasten / baten in de begroting te verlagen / verhogen met V 1.364 / N 1.844 in 2024, V 864 / N 948 in 2025, N 1.909 / V 1.791 in 2026, N 575 / V 392 in 2027, N 335 / V 1.049 in 2028 en N 215 / V 1.049 in 2029.

Tabel 1: Leges omgevingsvergunningen	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Nieuw te begroten	V717	V1.338	V3.398	V1.999	V600	V600	V600	V600	V9.853
Huidige begroting	V2.561	V2.286	V981	V600	V600	V600	V600	V600	V8.828
Saldo = mutatie leges	N1.844	N948	V2.418	V1.399	N0	N0	N0	N0	V1.025

Tabel 2: Voorziening omgevingsvergunningen van 2024 - 2027 naar 2026 - 2029	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Begrote dotatie terugdraaien	N954	N679	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N1.633
Begrote onttrekking terugdraaien	N0	N0	V626	V1.007	N0	N0	N0	N0	V1.633
Totaal huidige begroting voorziening 2024 - 2027	N954	N679	V626	V1.007	N0	N0	N0	N0	N0
Nieuwe begrote dotaties	N0	N0	N1.749	N350	N0	N0	N0	N0	N2.099
Nieuwe begrote onttrekkingen	N0	N0	N0	N0	V1.049	V1.049	N0	N0	V2.099
Totaal voorstel nieuwe begroting 2026 - 2029	N0	N0	N1.749	N350	V1.049	V1.049	N0	N0	N0
Saldo begrote dotaties	V954	V679	N1.749	N350	N0	N0	N0	N0	N465
Saldo begrote onttrekkingen	N0	N0	N626	N1.007	V1.049	V1.049	N0	N0	V465

Tabel 3: Lasten inhuur	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Inhuur vergunningverlening	V200	V25	N175	N50	N0	N0	N0	N0	N0
Inhuur toezicht	V150	V100	V25	N75	N275	N175	N0	N0	N250
Inhuur technische adviezen	V60	V60	N10	N100	N60	N40	N0	N0	N90
Totaal	V410	V185	N160	N225	N335	N215	N0	N0	N340

Tabel 4: Lasten / baten overzicht	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Te begroten leges (baat)	N1.844	N948	V2.418	V1.399	N0	N0	N0	N0	V1.025
Saldo dotaties voorziening (last)	V954	V679	N1.749	N350	N0	N0	N0	N0	N465
Saldo onttrekkingen voorziening (baat)	N0	N0	N626	N1.007	V1.049	V1.049	N0	N0	V465
Lasten inhuur	V410	V185	N160	N225	N335	N215	N0	N0	N340
Totaal lasten	V1.364	V864	N1.909	N575	N335	N215	N0	N0	N805
Totaal baten	N1.844	N948	V1.791	V392	V1.049	V1.049	N0	N0	V1.490
Saldo	N480	N84	N118	N183	V714	V834	N0	N0	V685

Tabel 5: Overzicht inhuur na mutatie tabel 3	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Totaal
Inhuur vergunningverlening	N0	N200	N400	N250	N0	N0	N0	N0	N850
Inhuur toezicht	N0	N50	N150	N250	N275	N175	N0	N0	N900
Inhuur technische adviezen	N60	N100	N120	N200	N120	N100	N60	N60	N820
Totaal	N60	N350	N670	N700	N395	N275	N60	N60	N2.570

8.3 Starterslening

Starterslening - Beleidskeuze Lasten / Baten: N / V 0 in 2024 Kasroom: N 750 in 2024

De Starterslening is een bijzondere hypothecaire lening, die starters op de koopwoningmarkt de mogelijkheid biedt om op een verantwoorde manier nét dat beetje extra te lenen voor het aankopen van de eerste woning. De maximale starterslening is 35 per aanvraag. De leningen worden verstrekt uit het op naam van de gemeente bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) ingesteld fonds. Conform de Tussenevaluatie Starterslening stellen wij u voor in 2024 eenmalig 750 aan SVn te verstrekken.

Wij stellen u voor om voor 2024 een lening beschikbaar te stellen van 750.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Lasten	N24.790	N29.741	N14.614	N9.534	N11.532	N7.960	N6.529	N5.193	N4.898	N4.898
Baten	V15.272	V25.299	V9.810	V5.367	V7.528	V3.019	V2.914	V1.655	V605	V605
Saldo van baten en lasten	N9.518	N4.442	N4.804	N4.167	N4.004	N4.941	N3.615	N3.538	N4.293	N4.293
Mutaties reserves:										
Reserve eenmalige uitgaven	N1.198	V1.231	V250	V250	V250	V1.200	N0	N0	N0	N0
Totaal mutaties reserves	N1.198	V1.231	V250	V250	V250	V1.200	N0	N0	N0	N0
Resultaat	N10.716	N3.210	N4.554	N3.917	N3.754	N3.741	N3.615	N3.538	N4.293	N4.293

Analyse Programma 8 op hoofdlijnen

Binnen dit programma zijn onder andere de lasten en baten van de grondexploitaties verwerkt (VJN 2023 8.8). Deze mutaties fluctueren in de diverse jaarschijven sterk. De grote afwijking in de jaren 2022 en 2023 komt respectievelijk vanwege een storting in de voorziening verliesgevend complexen en een winstneming. Meer informatie hierover is terug te vinden in de geheime bijlage grondexploitaties bij de jaarrekening 2022 en Voorjaarsnota 2023.

Binnen dit programma zijn in de jaarschijven 2023 t/m 2027 ook opgenomen de lasten van de herinrichting van het Centrumgebied. Deze worden gedekt vanuit de reserve eenmalig (VJN 2023 8.1).

Tot en met 2029 lopen de leges omgevingsvergunningen via de Voorziening omgevingsvergunningen. In de latere jaren wordt geen onttrekking gedaan aan deze voorziening, dit verklaart het hogere programmatotaal vanaf 2030.

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit

Definitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven, met de kans dat deze risico's zich voordoen. De verhouding wordt uitgedrukt in een ratio.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit (risico's)}}$$

Beleid voor weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het beleid ten aanzien van risico's en weerstandsvermogen hebben wij vastgelegd in de Nota Reserves, Voorzieningen, Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2017. Wij streven na om geen onnodige risico's te lopen, en zoveel mogelijk risico's af te dekken, mits financieel verantwoord. Risico's die niet worden afgedekt door bijvoorbeeld een verzekering of een voorziening, moeten kunnen worden opgevangen door de beschikbare weerstandscapaciteit.

De definitie van een risico luidt als volgt: *De kans op het optreden van een gebeurtenis, die zowel positieve als negatieve gevolgen voor de gemeente kan hebben, waarvan de omvang nog onbekend is, maar van materiële betekenis kan zijn (groter dan N 250).* Eenvoudiger gezegd bestaat een risico dus uit kans * impact. In lijn met de genoemde beleidsnota hanteren we voor wat betreft de kans van voordoen in de basis drie varianten: lage kans (25%), gemiddelde kans (50%) en hoge kans (75%). Waar deze varianten niet volstaan, hebben we dit aangepast in 0,1%, 5% en 100%. Voor wat betreft de impact, zijn er drie varianten mogelijk:

1. Als de impact redelijk goed in te schatten is: als vaste waarde;
2. Als de impact moeilijker in te schatten is: met een bandbreedte, waarin we een onder- en bovengrens geven en we rekenen met het gemiddelde;
3. Als de impact (nog) niet in te schatten is: als pm.

Bij risico's met een incidenteel karakter hanteren we een factor van 1, omdat het risico zich in één keer voor zal kunnen doen. Voor risico's met een structureel karakter hanteren we een factor van 5, gebaseerd op het lopende begrotingsjaar en de vier begrotingsjaren erna. Dat betekent dat de weerstandscapaciteit vijf maal zo groot moet zijn dan het totaalbedrag van het structurele risico.

De kwaliteit van het weerstandsvermogen wordt bij de begroting en jaarstukken gemeten. Dat wil zeggen dat we het weerstandsvermogen actualiseren en ook de risico's opnieuw beoordelen. Zo kan het zijn dat er telkens nieuwe risico's worden geïdentificeerd en dat eerder geconstateerde risico's verdwijnen.

Overzicht risico's

Hieronder een overzicht van de risico's die op dit moment nog bestaan of nieuw zijn.

Totaal lijst risico's		Nieuw / bestaand	Hoger / gelijk / lager risico t.o.v. JS22
Algemene risico's			
1	Algemene uitkering Gemeentefonds	Bestaand	P.M.
2	Fiscaliteiten	Bestaand	P.M.
3	Dividenden	Bestaand	Hoger
4	Verleende borgstellingen voor instellingen	Bestaand	Lager
5	Oplopende rentelasten	Bestaand	P.M.
6	Positie waarborgfonds sociale woningbouw (WSW)	Bestaand	Lager
Risico's sociaal domein			
7	Participatiewet	Bestaand	P.M.
8	Jeugdzorg	Bestaand	Hoger
9	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Bestaand	P.M.
10	Openeinderegelingen voor inkomensondersteunende regelingen	Bestaand	P.M.

Totaal lijst risico's		Nieuw / bestaand	Hoger / gelijk / lager risico t.o.v. JS22
Overige risico's			
11	Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs	Bestaand	P.M.
12	Daling en stijging leerlingen onderwijshuisvesting	Bestaand	P.M.
13	Nieuwbouw voortvloeiende uit Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs	Bestaand	P.M.
14	CAO stijging	Nieuw	-
15	Grondexploitaties	Bestaand	Lager
16	Impact nieuwe Omgevingswet en Wkb op leges omgevingsvergunningen	Bestaand	P.M.
17	Aanvullende investering Kindcentrum Florabuurt	Bestaand	P.M.
18	Stijging energie prijzen	Bestaand	Lager
19	Subsidie versnellingsafspraken Rivium	Bestaand	Lager
20	Realiseren besparingen	Nieuw	-
21	Onderwijshuisvesting Oostgaarde	Nieuw	-

Berekening benodigde weerstandscapaciteit (=risico's)

De risico's die gekwantificeerd zijn en daarbij de basis voor de 'benodigde weerstandscapaciteit' vormen, staan in onderstaande tabel weergegeven.

Nr.	Berekening benodigde weerstandscapaciteit / risico's	I/S*	Kans	Impact	Risicobedrag								
					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Nr. Risico = kans * impact													
1	Algemene uitkering - herverdeling gemeentefonds	S	50%	3.200	N 0	N 0	N1.600	N1.600	N1.600	N1.600	N1.600	N1.600	N1.600
3	Dividenden	S	50%	547	N274	N274	N424	N424	N424	N424	N424	N424	N424
4	Verleende borgstellingen voor instellingen	S	5%	7.290	N365	N365	N365	N365	N365	N365	N365	N365	N365
6	Positie waarborgfonds sociale woningbouw (WSW)	I	0,1%	289.511	N290	N290	N290	N290	N290	N290	N290	N290	N290
7	Participatiewet	S	50%	2.001	N1.001	N856	N900	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140	N1.140
8	Jeugdhulp	S	50%	2.725	N 0	N1.909	N2.606	N2.725	N2.725	N2.725	N2.725	N2.725	N2.725
14	CAO stijging	S	75%	500	N375	N375	N375	N375	N375	N375	N375	N375	N375
15	Grondexploitaties	I	100%	-633	V633	V633	V633	V633	V633	V633	V633	V633	V633
15	Grondexploitaties	I	100%	2.925	N2.925	N2.925	N2.925	N2.925	N2.925	N2.925	N2.925	N2.925	N2.925
17	Aanvullende investering Kindcentrum Florabuurt	I	50%	813	N407	N407	N407	N407	N407	N407	N407	N407	N407
18	Stijging energie prijzen	I	50%	200	N100	N100	N100	N100	N100	N100	N100	N100	N100
19	Subsidie versnellingsafspraken Rivium	S	25%	212	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N53	N53
20	Realiseren besparingen	S	50%	700	N700	N1.000	N1.300	N1.600	N1.900	N2.200	N2.600	N3.000	N3.000
Subtotaal structureel					N2.714	N4.778	N7.569	N8.228	N8.528	N8.828	N9.281	N9.681	
Totaal, structurele risico's vermenigvuldigt met 5 jaar					N16.656	N26.978	N40.933	N44.226	N45.726	N47.226	N49.491	N51.491	

* I = Incidenteel (1 jaar) S = Structureel (5 jaar)

Bepaling beschikbare weerstandscapaciteit en weerstandsratio

Hieronder staat de beschikbare weerstandscapaciteit en de berekening van de weerstandsratio. De bestemmingsreserves zijn cf. het Provinciaal Toezichtkader geen onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. De ratio loopt terug vanwege oplopende risico's van met name de herverdeling van het gemeentefonds, de hervormingsagenda Jeugd en de besparingsmaatregelen. Daarnaast daalt de beschikbare weerstandscapaciteit vanwege de vanaf 2026 negatieve begrotingsresultaten.

Beschikbare weerstandscapaciteit	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Post onvoorzien	V33	V33	V33	V33	V33	V33	V33	V33
Algemene Reserve minimumniveau *	V10.000	V10.000	V10.000	V10.000	V10.000	V10.000	V10.000	V10.000
Algemene reserve *	V153.262	V153.620	V157.920	V156.050	V150.720	V143.329	V133.588	V120.634
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	V163.295	V163.653	V167.953	V166.083	V160.753	V153.362	V143.621	V130.667

*) Reserves: stand per 1-1

Berekening weerstandsratio	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Benodigde weerstandscapaciteit	N16.656	N26.978	N40.933	N44.226	N45.726	N47.226	N49.491	N51.491
Beschikbare weerstandscapaciteit	V163.295	V163.653	V167.953	V166.083	V160.753	V153.362	V143.621	V130.667
Weerstandsratio	9,8	6,1	4,1	3,8	3,5	3,2	2,9	2,5

Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten schrijft voor dat we door middel van kengetallen inzicht geven in onze financiële positie. Gemeenten zijn vrij om hier zelf duiding aan te geven. Niettemin heeft de provincie Zuid-Holland in een themacirculaire een aantal signaleringswaarden aangegeven. De signaleringswaarden staan in onderstaande tabel.

Signaleringswaarden provincie Zuid Holland voor ratio's	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
1b netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
2 solvabiliteit	>50%	20-50%	<20%
3 grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
4 structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
5 belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

In de onderstaande tabel is een totaaloverzicht verstrekt van de verschillende ratio's. In de tabellen die volgen is inzichtelijk gemaakt hoe enkele ratio's zich ontwikkelen ten opzichte van de Najaarsnota 2022 en de Voorjaarsnota 2023. In deze begroting zien wij over het algemeen een verbetering van diverse indicatoren. Dit komt mede omdat in de besparingsvoorstellen rekening gehouden wordt met verwachte onderrealisaties van investeringskredieten en groot onderhoud.

Financiële ratio's	Rekening 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
1a netto schuldquote	17,0%	26,5%	39,3%	47,0%	57,0%	67,9%	77,6%	84,6%	95,5%	102,3%
1b netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	16,8%	26,4%	39,2%	46,9%	56,8%	67,8%	77,5%	84,5%	95,4%	102,2%
2 solvabiliteit	62,8%	58,7%	54,5%	53,3%	50,0%	46,0%	42,5%	40,2%	36,0%	32,1%
3 grondexploitatie	1,7%	1,9%	1,9%	1,8%	1,1%	1,5%	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%
4 structurele exploitatieruimte	7,4%	1,2%	1,0%	2,1%	-0,8%	-2,2%	-3,1%	-4,1%	-5,5%	-6,6%
5 belastingcapaciteit	79,9%	71,0%	68,3%	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
6 debt service coverage ratio	3,3	1,5	1,5	2,1	1,2	0,9	0,8	0,8	0,6	0,5
7 afschrijvingsratio	3,3%	3,3%	4,1%	5,1%	5,5%	6,2%	6,4%	6,9%	7,2%	7,5%

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen (1a en 1b)

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten op de eigen middelen drukken. De schuldquote is ten opzichte van de Voorjaarsnota afgenomen vanwege het uitgangspunt dat er minder leningen hoeven te worden aangetrokken omdat er minder dan begroot wordt uitgegeven. De schuldquote stijgt in de loop van de tijd. De voornaamste oorzaak hiervan is dat vanwege investeringen er leningen nodig zijn.

De netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen geeft dezelfde ratio weer, maar dan zonder verstrekte leningen aan andere organisaties. De omvang van deze verstrekte leningen is dermate laag dat deze ratio dezelfde uitkomst heeft als de netto schuldquote.

Netto schuldquote (gecorr.)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
NJN 2022	30,1%	43,0%	49,9%	61,0%	68,9%	79,7%	86,2%	99,0%	
VJN 2023	31,8%	46,5%	54,4%	63,6%	75,4%	86,7%	100,7%	114,2%	128,0%
Begroting 2024		39,2%	46,9%	56,8%	67,8%	77,5%	84,5%	95,4%	102,2%

Solvabiliteitsratio (2)

Dit cijfer geeft het percentage eigen vermogen ten opzichte van het totaal vermogen weer. De

solvabiliteit verslechtert licht omdat de begrotingsresultaten afnemen. In de toekomst daalt deze vanwege het voorziene aantal aan te trekken leningen.

Solvabiliteit	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
NJN 2022	59,0%	56,9%	56,2%	53,6%	51,2%	48,0%	45,8%	42,5%	
VJN 2023	56,4%	53,9%	52,9%	50,6%	46,8%	43,0%	39,1%	34,7%	30,1%
Begroting 2024		54,5%	53,3%	50,0%	46,0%	42,5%	40,2%	36,0%	32,1%

Grondexploitatie (3)

Dit cijfer geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van grond) is ten opzichte van de totale baten. Met 1,9% zit deze ratio ruimschoots in de categorie minst risicovol.

Structurele exploitatieruimte (4)

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Het kengetal wordt berekend door de incidentele baten en lasten en de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves te corrigeren op het jaarrekeningresultaat. Deze ratio is positief. Door het negatieve begrotingsresultaat is deze vanaf 2026 negatief.

Gemeentelijke belastingcapaciteit (5)

Dit cijfer geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent dit dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Onze lokale belastingen (OZB, afval- en rioolheffing) zijn laag. Om in aanmerking te komen voor financiële steun vanuit het Rijk (art. 12-status), moeten de lokale belastingen ten minste 120% van het landelijk gemiddelde zijn.

Debt Service Coverage Ratio (6)

Deze ratio geeft een goed beeld van de ruimte die rente en aflossingen innemen in de exploitatie en geeft aan welk deel van de vrij beschikbare geldstroom opgaat aan rente en aflossingen. In de ideale situatie is deze ratio minstens 1. Over 2024 is deze 1,5.

Debt Service Coverage Ratio	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Resultaat voor bestemming	-1.206	4.023	-2.448	-6.961	-7.822	-9.741	-12.955	-15.981
Afschrijving	10.791	12.500	13.326	15.116	15.777	16.989	17.990	18.821
Rente	862	1.991	2.870	3.899	4.836	5.421	5.888	6.244
EBITDA (A)	10.447	18.514	13.748	12.054	12.791	12.669	10.923	9.084
Rentelasten	862	1.991	2.870	3.899	4.836	5.421	5.888	6.244
Aflossingen bestaande leningen	4.692	4.692	4.692	4.192	4.192	4.192	4.192	4.192
Aflossingen nieuwe leningen	1.412	2.343	3.549	5.032	6.247	7.102	8.270	9.102
Rente + Aflossing (B)	6.966	9.027	11.110	13.123	15.275	16.714	18.350	19.538
DSCR (A/B)	1,5	2,1	1,2	0,9	0,8	0,8	0,6	0,5

Debt Service Coverage Ratio	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
NJN 2022	1,6	3,1	3,0	1,8	1,3	1,1	0,9	0,8	
VJN 2023	0,6	2,1	2,2	1,3	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4
Begroting 2024		1,5	2,1	1,2	0,9	0,8	0,8	0,6	0,5

Afschrijvingsnorm (7)

De afschrijvingsnorm is strikt genomen geen financieel kengetal, zoals dat in het bedrijfsleven ook gebruik wordt. Het geeft niettemin een indruk van de ruimte die afschrijvingslasten in de totale begroting opnemen. Uit onderstaande tabel blijkt dat het percentage de komende jaren toeneemt vanwege ten opzichte van de afschrijvingen verwachte relatief hoge investeringen.

Afschrijvingsratio	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Totaal afschrijvingslasten (A)	10.791	12.500	13.326	15.116	15.777	16.989	17.990	18.821
Totaal exploitatielasten (B)	260.538	243.705	243.529	244.246	245.431	246.263	248.698	252.321
Afschrijvingsratio (A/B*100)	4,1%	5,1%	5,5%	6,2%	6,4%	6,9%	7,2%	7,5%

Vergelijk afschrijvingen/investeringen	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Totaal afschrijvingslasten	10.791	12.500	13.326	15.116	15.777	16.989	17.990	18.821
Totaal netto investeringen	40.377	35.342	41.138	35.328	33.059	24.559	32.665	23.806
Saldo afschrijvingen -/ investeringen	-29.586	-22.842	-27.812	-20.212	-17.282	-7.570	-14.675	-4.985

Algemene risico's

1. Algemene uitkering Gemeentefonds

Omschrijving risico

De algemene uitkering van het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron voor onze gemeente. Het risico bestaat hieruit dat de feitelijke inkomsten afwijken ten opzichte van de bedragen waar wij in de begroting rekening mee houden. In de praktijk blijkt vaak dat het Rijk werkt met 'dagkoersen', waardoor de wijzigingen in het fonds niet te voorspellen zijn.

Het fonds volgt voor een belangrijk deel de uitgaven van de Rijksoverheid, volgens de systematiek van 'samen de trap op, samen de trap af': als het Rijk meer uitgeeft, ontvangen gemeenten ook meer en andersom geldt hetzelfde. Waarbij de Rijksoverheid ook kortingen kan doorvoeren. Deze systematiek uit zich nu in relatief veel middelen tot en met 2026. Samen met o.a. een flinke opschalingskorting is er vanaf 2026 sprake van een sterk teruglopende algemene uitkering: het zogenaamde ravijnjaar.

Specifieke risico's

Er zijn verschillende onzekerheden met betrekking tot de hoogte van de algemene uitkering:

A. De moeilijkheid met betrekking tot het juist kunnen inschatten van de algemene uitkering en met name het **accres** (= groei van het fonds) is één van de grootste risico's. Te vaak is sprake van dagkoersen. Het belemmert het zorgvuldig kunnen voeren van de financiële huishouding. Met ingang van 2027 wordt een nieuw financieringssysteem ingevoerd. Deze nieuwe systematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op het historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). De effecten hiervan zijn nog niet verwerkt in de meicirculaire 2023 en derhalve ook niet in de begroting 2024.

B. Het **BTW-compensatiefonds** (BCF) wordt verrekend met het gemeentefonds. De afgelopen jaren is er ruimte onder het BCF-plafond geweest, maar deze ruimte wordt wel beperkter. Dit komt omdat gemeenten meer gaan investeren en daarmee meer gaan declareren in het BCF. Onze provinciaal toezichthouder waarschuwt ons dat de situatie ook om kan slaan naar een overschrijding van het plafond. In dat geval zouden gemeenten gekort worden op de algemene uitkering. Vanuit het uitgangspunt dat wij de algemene uitkering reëel ramen, wordt vanaf de Najaarsnota 2022 het meerjarig geraamde voorschot in lijn gebracht met de verwachte meerjarige ruimte onder het plafond.

C. Het accres wordt altijd nagecalculeerd en verrekend in de Meicirculaire. Soms is er sprake van **onderuitputting** van de rijksbegroting in een bepaald jaar, waardoor de algemene uitkering naar beneden bijgesteld wordt.

D. In de Meicirculaire 2022 zijn de resultaten van de '**herziening gemeentefonds**' verwerkt. Capelle aan den IJssel komt hier negatief uit, waarbij al eerder rekening mee is gehouden in de begroting. Op basis van het ingroeipad is het maximale nadeel voor een gemeente € 37,50 per inwoner. Het feitelijke nadeel is € 84,75 per inwoner. Hiervoor ontvang Capelle een suppletie-uitkering van 4,2 mln in 2024 en 3,2 mln in 2025 en volgende jaren. De suppletie-uitkering is structureel in de meerjarenraming opgenomen. In 2024 en 2025 vindt een evaluatie van het nieuwe verdeelstelsel 2023 plaats. Hierin zal ook de suppletie-uitkering betrokken worden. We lopen het risico dat het vervallen van de suppletie-uitkering van 3,2 mln niet wordt gedekt door de mogelijke positieve effecten van de evaluatie.

E. In de Meicirculaire 2023 hebben gemeenten extra **middelen voor Jeugdhulp** ontvangen voor de jaren 2024 en 2025 op basis van het financieel principeakkoord voor de Hervormingsagenda Jeugd die het Rijk en de VNG hebben bereikt. In het principeakkoord is afgesproken dat de huidige besparingsreeks van € 374 miljoen voor 2023, € 463 voor 2024, € 570 voor 2025 voor 2023 tot en met 2025 bevroren is op het niveau van € 374 miljoen. Voor 2026 staat de besparing, zoals voorzien, op € 961 miljoen en loopt op tot iets meer dan € 1 miljard voor 2027. Ook zijn afspraken gemaakt over de aanvullende besparing van € 100 miljoen voor 2024 en vanaf 2025 van € 500 miljoen, waarbij de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Voor 2024 geldt dat de geraamde extra besparing van € 100 miljoen vanwege een vertraging in de totstandkoming van de Hervormingsagenda Jeugd is vervallen.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het gemeentefonds is erg onvoorspelbaar en het is niet mogelijk om de mogelijke effecten goed te kwantificeren. De ervaring van de afgelopen jaren is dat er zowel grote voor- als nadelen kunnen

ontstaan. Daarom staat dit bedrag op P.M.

Uitzondering hierop is de herijking van het gemeentefonds. Hierbij houden wij rekening met een bedrag van 3.200 en een kans van 50% vanaf 2026.

Beheersingsmaatregelen

De beheersingsmaatregelen zijn beperkt. Wij hebben geen invloed op de uitkomsten.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2012

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Financiën

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

n.v.t.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen van het Gemeentefonds.

Ondernomen en mogelijke acties

De laatst gepubliceerde circulaire is de Meicirculaire 2023. Deze hebben wij verwerkt in deze Begroting en waar nodig verwerken wij deze in de Najaarsnota 2023.

2. Fiscaliteiten

Omschrijving risico

Belastingen worden geheven aan de hand van wet- en regelgeving die continu in beweging is. De jaaromvang van de fiscale afdrachten ligt tussen de 25- 28 miljoen. Omdat de gemeente op vele onderdelen opereert dient zij rekening te houden met bijzonderheden in de uitvoering van deze wetten en de interpretatie hiervan. Als voorbeeld is bijvoorbeeld dat onze gemeente ondanks de wetswijziging in 2019 in de btw vrijstelling voor sport toch ondernemer gebleven voor haar sportvoorzieningen. Dit houdt in dat de gemeente haar sportaccommodaties onder bepaalde voorwaarden belast blijven verhuren aan een sportbedrijf die dit commercieel exploiteert. De gemeente dient bij het hanteren van haar prijzen minimaal haar integrale kostprijs door te berekenen aan het sportbedrijf. Voor de vennootschapsbelasting gelden bijvoorbeeld strikte regels over bedrijfskosten, afschrijvingen, voorzieningen en waardering conform goedkoopmans gebruik die afwijken van wat voor gemeente gebruikelijk is (BBV en eigen toepassingsmethode). Dit houdt in dat hetgeen wat er gepresenteerd als resultaat in de jaarrekening en begroting van de gemeente niet overeenkomt met de (fiscale) winst die wij moeten hanteren bij het berekenen van de vennootschapsbelasting.

Bij het voeren van onze administratie zijn risico's te onderkennen die niet (direct) kunnen worden ondervangen. Als gevolg van onjuiste communicatie kan bijvoorbeeld aan een activiteit een onjuist btw regime worden gekoppeld of het btw regime is wel juist maar er worden facturen op geboekt die niet bij deze activiteit horen. Het laatste voorbeeld kan ook effect hebben op de vennootschapsbelasting. Als gevolg van het grote verloop neemt de kans op bovengenoemde omissies toe. Daarnaast kunnen er risico's ontstaan doordat in de voorbereiding tot besluiten geen fiscaal advies is gevraagd en achteraf blijkt dat de fiscale invulling onjuist is. Er wordt gewerkt aan een systeem om de kans op dergelijke zaken te ondervangen.

Kleine fouten in aangiften of interpretatieverschillen kunnen grote financiële gevolgen hebben gezien de formele rol van de Belastingdienst. Er zijn in deze begroting geen bedragen opgenomen voor dergelijke fiscale risico's.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

Wij monitoren de landelijke ontwikkelingen en beoordelen de fiscale transacties van onze gemeente.

Verloop

1e moment van opname: Begroting 2014.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

Wij rapporteren over ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten of, als dat nodig is, afzonderlijk.

Bewaking

Er is specialistische kennis in huis en waar nodig wordt hier specialistische kennis voor ingehuurd om toe te zien op de juiste toepassing van de fiscale voorschriften.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij werken aan Tax Control Framework (TCF) om nog betere grip te krijgen op de juiste toepassing van de fiscale wetten, fiscale ontwikkelingen en de risico's proberen te beheersen.

3. Dividenden

Omschrijving risico

Wij zijn aandeelhouder van onder andere Stedin N.V., N.V. Irado en B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (Evides) en ontvangen hier jaarlijks dividend voor. Het risico bestaat hierin dat het dividend lager of hoger is dan waar wij in de begroting rekening mee houden.

Specifieke risico's

Stedin

Voor het dividend van Stedin bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Op dit moment is Stedin in een traject om de vermogenspositie te versterken. Het investeringsniveau is de komende jaren, gezien de energietransitie, onverminderd hoog en daarmee ook de financieringsbehoefte. Stedin onderzoekt de mogelijkheid om nieuwe aandeelhouders aan zich te verbinden. Als dat niet of onvoldoende lukt, dan zal opnieuw gekeken worden naar de zittende aandeelhouders voor het aanschaffen van aandelen. De aandelenemissie kan gevolgen hebben voor het door ons te ontvangen dividend. Wij ramen het dividend op basis van de laatst beschikbare (openbare) informatie. In de Begroting 2024 is het begrote dividend voor 2024 en 2025 afgeraamd naar V 547 naar aanleiding van nieuwe prognose van Stedin.

Evides

Voor het dividend van Evides bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot. In onderstaande tabel is het jaarlijks begroot dividend weergegeven.

Irado

Wij bezitten, net als de gemeenten Schiedam en Vlaardingen, 1/3 deel van de aandelen. Op basis van de historische resultaten hebben wij een dividend begroot van 330. Bij de Voorjaarsnota 2023 is het begrote dividend voor 2024 incidenteel bijgesteld naar V 110 door oplopende kosten voor Irado. Voor het dividend van Irado bestaat in algemene zin het risico dat wij minder aan dividend ontvangen dan begroot.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Wij ontvangen ook jaarlijks dividend van de BNG. Jaarlijkse begroting is V 19.

Bandbreedte financiële gevolgen

Op dit moment is vooral het dividend van Stedin risicovol gezien de investeringsbehoefte van Stedin. Het nu geraamde dividend voor Stedin is op basis van de meest recente inzichten. Toch bestaat het risico dat het dividend niet of niet geheel gerealiseerd zal worden. Dit risico schatten wij in op een kans van 50%. Verder bevat de begroting van Irado een aantal risico's die, als zij zich voordoen, een hogere jaarlijkse bijdrage van de deelnemende partijen vragen en/of een lager dividend uitkeren.

Beheersingsmaatregelen

Wij volgen de ontwikkelingen rondom de wetgeving en de bestuursbesluiten van Stedin, Irado en Evides nauwlettend.

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2016
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

Wij rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen.

Ondernomen en mogelijke acties

Voor Stedin is in de Begroting 2024 voor 2024 en 2025 het begrote dividend verlaagd met N 400.

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Stedin N.V.	V161	V847	V547	V547	V847	V847	V847	V847	V847	V847
Evides N.V.	V414	V426	V444	V582	V582	V582	V582	V582	V582	V582
Irado N.V.	V367	V330	V110	V330	V330	V330	V330	V330	V330	V330
BNG N.V.	V24	V9	V19	V19	V19	V19	V19	V19	V19	V19
Totaal	V966	V1.612	V1.120	V1.478	V1.778	V1.778	V1.778	V1.778	V1.778	V1.778

4. Verleende borgstellingen voor instellingen

Omschrijving risico

Voor de Dorpstraat 164 B.V. en Stichting IJsselland staan wij garant voor leningen die zij zijn aangegaan. Het risico bestaat hierin dat als deze organisaties niet meer aan hun verplichtingen tot terugbetaling kunnen voldoen, de leningverstrekker een beroep kan doen op ons.

Specifieke risico's

Vanwege aanvullende voorschriften van de provincie in het kader van het financieel toezicht, is dit een verplicht onderdeel geworden bij de bepaling van het weerstandsvermogen. Het betreft garanties voor leningen waarvoor de gemeente 100% borg staat, zonder betrokkenheid van een andere waarborginstelling. Het gaat om leningen aan St. IJsselland ziekenhuis en het Rijksmonument Dorpsstraat 164, in totaliteit een bedrag van 7.290 (bedrag per 31-12-2023).

Bandbreedte financiële gevolgen

De ervaring leert dat geen enkele borgstelling wordt aangesproken. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel is het raadzaam een percentage te hanteren om de risico's van deze borgstellingen te kwantificeren. Wij hebben dit percentage vastgesteld op 5%. Het risico komt dan uit op circa 365 (7.290 x 5%).

Beheersingsmaatregelen

De Verordening Borgstellingen Gemeente Capelle aan den IJssel 2020.

Verloop

Eerste moment van opname: begroting 2014.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Financiën

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

Wij rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

Bij de toetsing van de jaarstukken van de betrokken instellingen wordt gelet op het risico voor de gemeente.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

5. Oplopende rentelasten

Omschrijving risico

Het risico bestaat dat wij op termijn onvoldoende rentelasten in onze begroting verwerkt hebben en dat de rentepercentages stijgen.

Specifieke risico's

Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat er sprake is van een financieringsbehoefte gedurende, maar ook na, de looptijd van onze meerjarenbegroting. Door de toenemende financieringsbehoefte zal er sprake zijn van een oplopende rentelast. Gezien de hoge inflatiecijfers en de het beleid van de ECB met renteverhogingen de inflatie te beperken, is er een risico op stijgende rentelasten.

Bandbreedte financiële gevolgen

Alle op dit moment geprognosticeerde rentelasten zijn verwerkt in de begroting. Het gehanteerde rentepercentages vanaf 2023 is 3,5%.

Beheersingsmaatregelen

De beste beheersingsmaatregel is structureel en reëel evenwicht in de begroting te hebben. Hierbij dienen de inkomsten ten minste gelijk te zijn aan de uitgaven en de investeringen maximaal de afschrijvingslast te bedragen. Het resterend risico is dan een stijgend rentepercentage. Als het rentepercentage bij financieringsbehoefte hoger is dan het begrote rentepercentage (3,5%), dan kan als maatregel gekozen worden voor een kortere looptijd om de rentelast te drukken. Om hier een goede keuze in te maken zal dan ook het effect hiervan op de renterisiconorm worden meegenomen in de afweging.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Financiën

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

In deze risicoparagraaf zullen wij communiceren over de verwachte financiële ontwikkelingen.

Bewaking

Wij monitoren continu de ontwikkeling van de rente.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij verwerken in de voorjaarsnota, begroting en najaarsnota de meerjarige ontwikkeling van de rente en stellen de te hanteren rentepercentages vast bij de begroting.

6. Positie waarborgfonds sociale woningbouw (WSW)

Omschrijving risico

Wij zijn als tertiaire achtervang verantwoordelijk voor leningen van woningcorporaties, na het Waarborgfonds Sociale Waarborgfonds (WSW) en de woningcorporaties. Woningcorporaties trekken leningen aan om het bouwen en onderhouden van sociale huurwoningen te financieren. Het WSW staat hiervoor borg. Als een corporatie niet meer kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen, neemt het WSW de leningen over, nadat verschillende woningcorporaties de noodlijdende corporatie heeft geholpen. Als deze niet toereikend zijn vraagt WSW renteloze leningen op bij Rijk en gemeenten. Het Rijk staat voor 50% in de achtervang. 25% wordt verdeeld over alle gemeenten die borg staan en 25% wordt opgevraagd bij de gemeente die in de leningovereenkomst is genoemd. Tot op heden is op deze tertiaire achtervang nooit een beroep gedaan.

Vanaf augustus 2021 zijn de nieuwe generieke achtervangovereenkomsten van kracht. Hierdoor hoeft de gemeente niet meer per borgstelling mee te tekenen en kan de woningcorporatie tot aan het kredietplafond financiering aantrekken. Door de beoordeling van de financiële positie van de woningcorporaties door de Autoriteit woningcorporaties (Aw) is het risico beperkt.

Specifieke risico's

Niet van toepassing.

Bandbreedte financiële gevolgen

De woningcorporaties waarvoor de gemeente borg staat zijn Stichting Havensteder en Stichting Woonzorg. Het totale openstaande bedrag van deze corporaties is per 31 december 2023 289.511. De kans van voordoen schatten wij als zeer laag: 0,1%. Het totale risicobedrag komt daarmee op 290. In de paragraaf Financiering is nader uiteengezet hoe de borgstelling is opgebouwd.

Beheersingsmaatregelen

Wij volgen de ontwikkelingen nauwlettend.

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2020.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Financiën
Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

Wij rapporteren over de ontwikkelingen bij de diverse P&C-documenten.

Bewaking

De afdeling Financiën volgt de ontwikkelingen door de berichtgeving van de VNG. Beoordeling van de jaarstukken van het WSW en de oordeelsbrieven van de Autoriteit woningcorporaties (Aw).

Ondernomen en mogelijke acties

Als gemeente hebben wij hier geen invloed op.

Risico's sociaal domein

7. Participatiewet

Omschrijving risico

Risico's met betrekking tot de ontwikkeling van de Rijksbijdrage BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), Participatiebudget en Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw).

Specifieke risico's

BUIG

De uitkomsten van de definitieve BUIG van het lopende jaar worden jaarlijks pas op of rond 1 oktober bekend gemaakt. Deze kunnen in hoge mate afwijken van het (nader) voorlopig budget BUIG. Prognoses voor de langere termijn zijn lastig te voorspellen. Op dit moment zijn wij al enige jaren voordeelgemeente; de kosten van de uitkeringen zijn lager dan de rijksvergoeding. Wij hebben in de begroting daarom ook een meerjarig overschot op de BUIG opgenomen. Wij voorzien dat dit overschot in de komende jaren afneemt en daarom nemen wij hiervoor voorzichtigheidshalve een risico voor op.

Bijzondere bijstand

De financiële bestaanszekerheid staat onder druk door de hoge inflatie en energiekosten, ook in Capelle. Bovendien verkeert Nederland momenteel in een lichte recessie waarvan het verloop slecht te voorspellen is. Als de inflatie en de energiekosten blijven stijgen en het economisch minder goed gaat is het reëel dat ook het beroep op de bijzondere bijstand stijgt.

Bandbreedte financiële gevolgen:

De bandbreedte bedraagt N 2.001 in 2024, N 1.712 in 2025, N. 1.800 in 2026 en N 2.279 vanaf 2027. De kans dat dit risico zich voordoet schatten wij in op 50%.

De ontwikkeling van de bandbreedte geeft het verschil weer tussen het definitieve BUIG-budget voor Capelle en de voorlopige budgetten die het Ministerie van SZW elk jaar vaststelt. De daling van het definitieve budget heeft te maken met lagere vaststelling van het definitieve Rijksmacrobudget voor 2022.

Beheersingsmaatregelen

De realisatie op het Participatiebudget en de BUIG wordt continu gemonitord om optimaal gebruik te maken van het budget. De impact van de verandering van de financiering van de loonkostensubsidie wordt nauwlettend in de gaten gehouden.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2011
Geactualiseerd: elk P&C document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving
Bestuurlijk: Westerdijk

Communicatie

In de risicoparagraaf wordt aandacht gegeven aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande budgetten en bestedingen.

Bewaking

Wij rapporteren per P&C document en blijven de ontwikkelingen volgen.

Ondernomen en mogelijke acties

Bij de Najaarsnota worden de BUIG-budgetten meerjarig bijgesteld op basis van de prognoses van de GR IJsselgemeenten. Het bestedingsplan voor het participatiebudget van de GR IJsselgemeenten wordt telkens aan het begin van het jaar beoordeeld en de gemeentelijke budgetten worden, als daartoe aanleiding is, daarop aangepast bij de Voorjaarsnota. De Primitieve begroting Promen 2024 is verwerkt in de huidige begroting. Eventuele financiële consequenties uit het Ondernemingsplan Promen 2024, worden verwerkt in Najaarsnota 2023.

8. Jeugdzorg

Omschrijving risico

Risico's met betrekking tot de Jeugdwet.

Specifieke risico's

Het risico ontstaat door een aantal aspecten. Dit kan resulteren in zowel positief als negatief risico voor onze gemeentelijke begroting.

Deze aspecten zijn:

1. Wij gaan uit van een meerjarige inleg waarbij ons aandeel voor 2024 en verder 5,75% bedraagt van het totaal aan bijdragen van de deelnemende gemeenten. Dit gewogen gemiddeld percentage is gehanteerd voor de begroting 2024.
2. Er is een structurele toename zichtbaar van het zorggebruik en de toegewezen zorg. De financiële gevolgen hiervan zijn in de Begroting 2024 structureel meegenomen.
3. Naar aanleiding van de uitspraak van de Commissie van Wijzen is, in samenspraak met de gemeenten, besloten dat het kabinet extra middelen aan de gemeenten beschikbaar zal stellen voor de tekorten in de jeugdhulp. In de meicirculaire 2023 is voor het jaar 2024 incidenteel € 1.445 miljoen ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg opgenomen. De provincie, als wettelijk toezichthouder heeft aangegeven dat gemeenten de middelen tot en met 2028 mogen meenemen in hun begroting.
4. Bovenop de eerder afgesproken kostenbesparende maatregelen zijn conform het coalitieakkoord extra kostenbesparende maatregelen opgenomen voor 2024 en 2025 € 500 miljoen en voor 2027 en 2028 en daarna structureel € 511 miljoen. Het Rijk draagt het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden. Door de val van het kabinet wordt dit onderdeel met meer onzekerheid omgeven, maar blijft sowieso wel budget neutraal. De gemeente Capelle aan den IJssel volgt de afspraken die Rijk en VNG hebben gemaakt waarbij wij de rijksmiddelen en de kostenbesparende maatregelen ook voor de jaren na 2026 structureel voor 100% in onze meerjarenbegroting meenemen. Voor 2023 zijn de extra inkomsten ook opgenomen in de Algemene uitkering en voor 2024 en verder houden wij rekening met een aflopende stelpost voor de extra inkomsten.
5. Daarnaast zijn er risico's die niet, of minder goed te kwantificeren zijn zoals:
  - o maatregelen zijn generiek doorgerekend, waardoor de Capelse situatie in positieve of negatieve zin kan afwijken,
  - o geen of te late compensatie daarvoor door het Rijk,
  - o sterkere groei van de vraag naar jeugdhulp,
  - o de te nemen maatregelen zijn complex en de uitvoering ervan vraagt veel van alle betrokken organisaties; de mate waarin de taakstelling gerealiseerd kan worden en de snelheid van de realisatie is daarvan afhankelijk,
  - o schaarser worden van personeel dat werkzaam is in de jeugdhulp.
6. De GRJR heeft in 2022 en 2023 aan het Rijk te kennen gegeven dat, op basis van de hervormingsagenda en de daaraan gerelateerde kostenbesparende maatregelen, een volledige realisatie van de taakstelling niet haalbaar wordt geacht.
7. Gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering kunnen autonoom bepalen dat jeugdhulp nodig is. Daar kunnen wij niet rechtstreeks op sturen. Dit zijn veelal duurdere vormen van jeugdhulp.
8. We zien een sterke toename van de vraag naar lokale jeugdhulp. Daartegenover zien we een afname van de regionale jeugdhulp. Per saldo stijgt het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van Jeugdhulp. Oorzaken voor de lokale stijging zijn de verschuiving van regionaal ingekochte jeugdhulp naar lokale jeugdhulp via CJG, meer jeugdigen en gezinnen met een hulpvraag. Daarnaast leidt de inzet van het CJG op samenwerking met basisvoorzieningen tot meer ondersteuningsvragen.

Met ingang van de Begroting 2024 neemt de GRJR geen bedrag voor risico's voor jeugdhulp op in haar begroting.

Bandbreedte financiële gevolgen

1 t/m 3 en 5 t/m 8: PM

4: 50% lagere inkomsten c.q. 50% lagere besparingen op de uitgaven: 1.909 in 2025, 2.606 in 2026 en 2.725 vanaf 2027.

De totale omvang van de hogere inkomsten en kostenbesparende maatregelen is 3.817 in 2025, 5.211 in 2026 en vanaf 2027 jaarlijks 5.450.

De kans dat deze risico's zich voor zullen doen is op basis van onze verordening 50%.

Beheersingsmaatregelen

1. Aanstelling Toezichthouder Jeugdzorg.
2. Intensiveren van het contractmanagement met de aanbieders van jeugdhulp.

3. Komen tot afspraken met de huisartsen in Capelle over het verwijzen van jeugdigen naar de Stichting CJG Capelle aan den IJssel in plaats van rechtstreeks naar specialistische jeugdhulpaanbieders. In 2022 is een pilot gestart bij meerdere huisartsen. Tevens komen tot afspraken met gecertificeerde instellingen en jeugdreclassering over samenwerking bij de hulp rondom jeugdigen.
4. Structureel overleg met de Stichting CJG Capelle aan den IJssel over het feitelijke (lokale) jeugdhulpgebruik en de benodigde middelen.
5. In het kader van de bezuinigingsopdracht, onderdeel 'kostenbeheersing Jeugd', voert onze gemeente een onderzoeksopdracht uit.
6. In de hervormingsagenda jeugd wordt gestreefd naar verbetering van de toegang tot en kwaliteit van jeugdhulp en beheersing en verlaging van de kosten.

Verloop

1e moment van opname: Najaarsnota 2015.
Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving
Bestuurlijk: Faassen

Communicatie

P&C-documenten van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

Bewaking

Kwartaalrapportages van de GR Jeugdhulp Rijnmond en de Stichting CJG Capelle aan den IJssel.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij zijn een onderzoek gestart in hoeverre de organisatie jeugdhulp geoptimaliseerd kan worden.

9. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Specifieke risico's

De uitvoering van de Wmo 2015 is onderhevig aan wet- en regelgeving. De Wmo 2015 is een openeinderegeling. Mede door de demografische ontwikkelingen (vergrijzing in Capelle) en invoering abonnementstarief is een toenemende vraag naar Wmo-voorzieningen ontstaan. Daarnaast is er een verschuiving zichtbaar van de zorgzwaarte van de Wmo- ondersteuning naar minder zware vormen van Wmo- ondersteuning. Tevens richt Rijksbeleid zich op langer thuis blijven wonen en extramuralisatie waardoor inzet van Wmo-maatwerkvoorzieningen langer nodig is. Mede hierdoor kunnen de gehanteerde uitgangspunten in werkelijkheid de komende jaren afwijken van de begrote uitgaven.

Daarnaast spelen binnen de Wmo de volgende ontwikkelingen/risico's:

- De commissie 'Toekomst Beschermd Wonen' adviseert de functies Beschermd wonen en maatschappelijke opvang verder te normaliseren. Concreet betekent dit minder opnames in een intramurale setting en meer opvang en begeleiding in de wijk. Deze extramuralisering is nu al merkbaar en zal de komende jaren verder toenemen. De doordecentralisatie zou ingaan in 2024 maar is (opnieuw) uitgesteld. De invoering vindt waarschijnlijk plaats met ingang van 2025. De verantwoordelijkheid verschuift van centrumgemeente Rotterdam naar alle zeven gemeenten in de Beschermd Wonen-regio, waaronder onze gemeente. Maatschappelijke Opvang wordt op een later tijdstip doorgedecentraliseerd. Het Regionaal Beleidsplan Maatschappelijke Ontwikkeling en Beschermd Wonen 2022-2026 is op 7 februari 2022 door uw raad vastgesteld. Bij de overgang van taken hoort ook de overgang van middelen. Voor Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang komt er een nieuw objectief verdeelmodel waarbij ook de huidige middelen voor begeleiding worden meegenomen. Vanwege de onzekerheid over de financiële consequenties, is landelijk gekozen voor een ingroeipad van meerdere jaren. Wij ontvangen waarschijnlijk middelen met ingang van 2025. Gedurende het ingroeipad gaan de middelen geleidelijk over van centrumgemeente Rotterdam naar de regiogemeenten, waaronder Capelle. De Gemeente Rotterdam een meerjarenraming voor de regio gemaakt. Tot 2032 wordt geen tekort voorzien. Daarna kan een tekort ontstaan. De omvang daarvan is nog niet goed in te schatten.
- In de meerjarenbegroting zijn toekomstige prijsstijgingen en –indexaties niet meegenomen. Deze vloeien voort uit contractuele afspraken en toepassing van de AMvB (vaststellen reële

kostprijs) en dienen periodiek herzien te worden. De richtlijn van de AMvB reële kostprijs schrijft voor dat voor Wmo-diensten (huishoudelijke ondersteuning, begeleiding, persoonlijke verzorging en dagbesteding) een reële kostprijs vastgesteld moet worden. Dit ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs van de levering van een Wmo-dienst en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van dezelfde dienst. Om tot een reële kostprijs te komen maken wij gebruik van de landelijk beschikbaar gestelde rekentool opgesteld binnen een samenwerking van de brancheorganisaties als ook de VNG. Toekomstige prijsindexaties zijn onvermijdelijk en financiële dekking dient uit de algemene accressen die aan het gemeentefonds toegevoegd worden gezocht te worden;

- In 2022 is de aanbesteding met betrekking tot de Wmo-hulpmiddelen afgerond. Indertijd was de verwachting dat de prijs voor de Wmo-hulpmiddelen gingen stijgen. Hiervoor is er in de Najaarsnota 2021 besloten tot het beschikbaar stellen van een aanvullend krediet. In het Najaar 2023 is bekend of dit krediet toereikend is;
- Eén van de hoofdpunten van de Wmo en dus ook van ons beleidskader is extramuralisering, dat wil zeggen dat mensen zo lang mogelijk en zo zelfstandig mogelijk blijven wonen. Om dit mogelijk te maken, zijn investeringen in de sociale basisinfrastructuur en preventie nodig plus inzet van maatwerkvoorzieningen voor een lange duur;
- De demografische groei binnen Capelle aan den IJssel laat een afvlakking zien in het aantal 65-plussers, alsook in de totale omvang van Capellenaren. Tevens is een trend zichtbaar dat de zorgzwaarte van de Wmo- diensten afvlakt naar minder zware vormen van ondersteuning. Rijksbeleid blijft de komende jaren gericht op extramuralisatie en langdurig thuis wonen, waardoor het in lijn der verwachting ligt dat de huidige indicaties Wmo een langere geldigheidsduur hebben dan voorheen om het langer zelfstandig thuis blijven wonen mogelijk te maken. Het is dan ook reëel te veronderstellen dat de kosten hierdoor voor Wmo- diensten op termijn zullen stijgen;
- In voorgaande jaarrekeningen is een risico opgenomen voor wat betreft resultaatgericht indiceren en financieren. In uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) is geoordeeld dat een Capellenaar die ondersteuning ontvangt vanuit de Wmo recht heeft op de hoogte te worden gebracht op hoeveel uren en minuten ondersteuning hij of zij kan rekenen. In een resultaatgerichte beschikking wordt geen tijd opgenomen. In plaats daarvan wordt het beoogde doel, het te behalen resultaat, omschreven. Capelle aan den IJssel werkt sinds 2015 resultaatgericht. Naar aanleiding van de uitspraken hebben wij ons beleid verder geoptimaliseerd en meer rechtszekerheid aangebracht in het resultaatgericht indiceren, door de Capellenaar op de hoogte te brengen welke huishoudelijke taken zij recht heeft en met welke frequentie en niet langer alleen een resultaat.

Bandbreedte financiële gevolgen:

P.M.

Beheersingsmaatregelen

Bewaken en monitoren van de meerjarige prognose, monitoren en volgen van landelijke ontwikkelingen, Implementeren van de ombuigingsmaatregelen Wmo.

Verloop

1e moment van opname: Voorjaarsnota 2014.

Geactualiseerd: elk P&C-document sindsdien.

Verantwoordelijkheden

Ambtelijk: afdeling Samenleving

Bestuurlijk: Wilson

Communicatie

De meest recente ontwikkelingen zijn opgenomen in deze omschrijving.

Bewaking

Wij rapporteren per P&C-document en blijven de ontwikkelingen volgen.

Ondernomen en mogelijke acties

In 2023 zijn wij gestart met een nadere data-analyse op lastenontwikkeling.

10. Openeinderegelingen voor inkomensondersteunende regelingen

Omschrijving risico

Inkomensondersteunende regelingen zijn succesvol bij hoog bereik en gebruik maar kunnen bij sterk toenemend gebruik zorgen voor oplopende kosten.

Specifieke risico's

Veel inkomensondersteunende maatregelen zoals de bijzondere bijstand en de individuele inkomensvoetstuk zijn feitelijk succesvol wanneer het bereik en gebruik hoog is. Gezien de aard van de regelingen is uitsluiting van gebruik door Capellenaren niet mogelijk en niet gewenst.

Dit risico geldt elk jaar. Mogelijk stijgt het gebruik van de regelingen in 2024, omdat als gevolg van de hoge inflatie van de financiële bestaanszekerheid van meer Capellenaren onder druk zal komen te staan. Hoe dit daadwerkelijk uitpakt is in grote mate afhankelijk van de reparatie van de koopkracht door het kabinet in 2024.

Bandbreedte financiële gevolgen

P.M.

Beheersingsmaatregelen

De te nemen maatregelen zijn afhankelijk monitoring van de budgetten. Dit leidt tot eventueel bijstelling van beleid of aanpassing van het beschikbare budget.

Verloop

Eerste moment van opname: Najaarsnota 2018.

Geactualiseerd: elk P&C document sindsdien.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving

Bestuurlijk: Westerdijk

Communicatie

Communicatie via reguliere P&C-cyclus.

Bewaking

Budgetten worden gemonitord waarna bijstelling van beleid zou kunnen volgen of aanraming van het beschikbare budget.

Ondernomen en mogelijke acties

Met de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn inwoners van onze gemeente, die de steun nodig hadden, geholpen.

Overige risico's

11. Onderwijshuisvesting voortgezet bijzonder onderwijs

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke financiële consequenties van de nieuwbouw voor het Comenius College

Specifieke risico's

In 2010 heeft uw raad een beschikking afgegeven voor de gefaseerde nieuwbouw van het Comenius College. De eerste fase is gerealiseerd en in gebruik genomen. De tweede fase wordt naar verwachting in 2028 opgeleverd. De beschikking van 2010 ging uit van een ruimtebehoefte, gebaseerd op 1.341 leerlingen. Op de teldatum 1 oktober 2022 had deze locatie echter 1.939 leerlingen. Een dergelijke stijging van het aantal leerlingen ten opzichte van de oorspronkelijke beschikking leidt waarschijnlijk tot de noodzaak van het realiseren van meer onderwijskundige vierkante meters.

Naar aanleiding van de gegevens van 2010 verwachtten wij destijds dat voor de tweede fase circa N 3.000 aan financiering nodig zou zijn voor de realisatie van de benodigde onderwijskundige vierkante meters (inclusief gymvoorziening, maar exclusief sloop, verhuizing en tijdelijke huisvesting). In beginsel gaan wij uit van de VNG normbedragen, maar wij monitoren ook de mate waarin realistische marktconforme investeringen zich verhouden tot deze normbedragen. Het laat zich moeilijk voorspellen hoe de normbedragen en het marktconforme prijspeil zich in de loop van de jaren ontwikkelen. Er is een bedrag van € 16,5 miljoen inclusief BTW opgenomen in onze meerjarenbegroting als investering gelijkmatig verdeeld over de jaren 2026 tm 2028. Aanbesteding zal nog plaats moeten vinden. Wij hebben de intentie om in het voorjaar 2024 een voorstel aan u voor te leggen over het investeringsbedrag. Dit bedrag zal in het jaar van of voorafgaand aan aanbesteding geïndexeerd moeten worden.

Daarnaast zijn er met betrekking tot de huisvesting van het Comenius College een aantal ontwikkelingen, zoals het leerlingenaantallen. Deze ontwikkelingen brengen mogelijk ook risico's met zich mee. In voorjaar van 2024 zullen wij nader ingaan op deze ontwikkelingen en de mogelijke risico's.

Bandbreedte financiële gevolgen

Vanwege de grote omvang van het krediet hebben wij, vooruitlopend op besluitvorming, in de meerjarenbegroting een bouwsom opgenomen ter hoogte van het gemiddelde van de weergegeven financiële bandbreedte.

Beheersingsmaatregelen

De komende jaren laten wij jaarlijks prognoses opstellen voor alle scholen in Capelle, naar aanleiding waarvan ook de financiële prognose voor de tweede fase van het Comenius College bijgesteld wordt.

Verloop

Eerste moment van opname: Begroting 2017. Geactualiseerd elk P&C-document sindsdien (soms ongewijzigd).

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving (en andere afdelingen)

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

In de risicoparagraaf schenken wij aandacht aan de te verwachten financiële financieringsbehoefte voor de tweede fase van het Comenius College.

Bewaking

Naar aanleiding van prognoses brengen wij jaarlijks het aantal te verwachten vierkante meters en de financieringsbehoefte in kaart.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij verwachten in het voorjaar van 2024 een voorstel voor de nieuwbouw voor te leggen aan uw raad.

12. Daling en stijging leerlingen onderwijshuisvesting

Omschrijving risico

Wij zijn over het algemeen geen eigenaar van schoolgebouwen, maar bezitten wel het zogenoemde 'economisch claimrecht'. Dit betekent dat het eigendom van een schoolgebouw naar de gemeente

terugvloeit, zodra het onderwijs in dit gebouw stopt. Wanneer scholen voornemens zijn om op termijn te sluiten, brengt dit zowel financiële als niet- financiële risico's met zich mee. Wanneer scholen daarentegen groeien, moet de gemeente zorg dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Dit brengt financiële risico's met zich mee.

Specifieke risico's

In zijn algemeenheid geldt dat indien een schoolbestuur besluit om een onderwijslocatie te sluiten en het bijbehorende gebouw over te dragen aan de gemeente, dat er dan sprake is van een (onvermijdelijke) permanente, dan wel tijdelijke groei van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Dit brengt mogelijk risico's met zich mee, zoals het verdwijnen van de maatschappelijke rol van een school in een buurt, extra kosten voor bijvoorbeeld sloop of onderhouds- en exploitatielasten.

Wanneer scholen groeien, moet de gemeente zorg dragen voor voldoende adequate onderwijshuisvesting, de kosten voor OZB en verzekeringen betalen en hebben scholen recht op een bedrag voor eerste inrichting en onderwijsleerpakket.

Bandbreedte financiële gevolgen

Niet te kwantificeren. De kans van voordoelen beschouwen wij als gemiddeld (50%).

Beheersingsmaatregelen

Wij laten prognoses maken om de leerlingenontwikkeling te monitoren. Naar aanleiding daarvan maken wij een analyse over welke scholen wel en niet, binnen de huidige wet- en regelgeving, formeel als zelfstandige school (of nevenvestiging) kunnen blijven bestaan. Ook maken wij een analyse over welke scholen in de toekomst recht zouden kunnen krijgen op extra onderwijskundige ruimte en een financiële bijdrage aangaande eerste inrichting en onderwijsleerpakket. Hierover treden wij in overleg met de schoolbesturen.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2017. Geactualiseerd elk P&C-document sindsdien (soms ongewijzigd).

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving en afdeling Dienstverlening
Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

In de risicoparagraaf schenken wij blijvend aandacht aan de te verwachten financiële ontwikkelingen aangaande de mogelijke opheffing van scholen, evenals aan de mogelijke financiële gevolgen van de stijging van het leerlingenaantal bij specifieke scholen.

Bewaking

Via het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' bespreken wij met de schoolbesturen de ontwikkelingen aangaande de leerlingenaantallen en de toekomst van onderwijshuisvesting.

Ondernomen en mogelijke acties

Jaarlijks laten wij leerlingenprognoses maken om de leerlingenontwikkeling te monitoren.

13. Prijsontwikkeling nieuwbouw scholen

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke prijsstijging van de ontwikkelingen voortvloeiende uit het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO).

Specifieke risico's

Bij vaststelling van de Voorjaarsnota 2022 heeft u besloten om een bedrag beschikbaar te stellen van in totaal 27.506 voor:

- nieuwbouw aan de Meeuwensingel voor De Horizon, De Klim-Op en voor enkele lokalen van de Montessorischool, inclusief gymzaal en Kinderlab; en
- nieuwbouw onderwijshuisvesting in de Florabuurt omgeving, inclusief gymzaal en Kinderlab.

In januari 2019 hebben wij een beschikking afgegeven voor de nieuwbouw Meeuwensingel waarin staat opgenomen dat vervangende nieuwbouw van de desbetreffende scholen wordt toegekend. Schoolbesturen kunnen hieraan dan ook rechten ontleen. Voor de nieuwbouw Florabuurt hebben wij (vooralsnog) geen beschikking afgegeven waarmee vervangende nieuwbouw wordt toegekend. De reden hiervoor is dat onderwijshuisvestingsontwikkelingen in Schenkel onlosmakelijk verbonden zijn

met de gebiedsontwikkeling Florabuurt. Uw raad heeft hierover in december 2021 besloten, met daarbij ook de intentie uitgesproken om nieuwbouw te realiseren voor De Triangel en De Klim-Op, locatie Bongerd.

Voor beide ontwikkelingen wordt voorgesteld om in de voorliggende Begroting 2024 - 2027 de kredieten aan te passen aan de prijsontwikkeling. In de huidige markt blijft het nodig om meerjarige voorspellingen te monitoren en waar nodig bij te sturen. In het eerste kwartaal van 2024 laten wij hierom de te verwachten benodigde budgetten voor onderwijshuisvesting onafhankelijk doorrekenen. Bij de ontwikkeling in de Florabuurt gaan wij er vanuit dat tijdelijke huisvesting niet nodig is. Indien dit wel nodig blijkt te zijn, is dit afhankelijk van de uiteindelijke planvorming. Dit brengt ook aanvullende kosten met zich mee.

Bandbreedte financiële gevolgen

Aanvullende investeringsbehoefte is op dit moment niet te kwantificeren. De kans van voordoen beschouwen wij gezien de huidige marktomstandigheden in de bouw als gemiddeld (50%). In de voorliggende Begroting 2024 - 2027 zijn investeringsbedragen aangepast aan de te verwachten marktomstandigheden d.d.1 juli 2023. Daarnaast zijn toekomstige marktomstandigheden niet exact te voorspellen.

Beheersingsmaatregelen

De projecten zijn ingebed in een projectstructuur waarbinnen wij diverse kaders zoals inhoud, planning en financiën zorgvuldig en realistisch op elkaar afstemmen. De fasering kan per ontwikkeling verschillen.

Verloop

Eerste moment van opname: Voorjaarsnota 2018. Geactualiseerd elk P&C-document sindsdien (soms ongewijzigd)

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving (en andere afdelingen)

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

In de risicoparagraaf schenken wij aandacht aan de mogelijke financiële risico's voor de twee genoemde ontwikkelingen.

Bewaking

Wij blijven de ontwikkeling van de aanneemsommen en de eventuele overschrijdingen volgen om de financiële risico's te beoordelen.

Ondernomen en mogelijke acties

Het SHO is geactualiseerd en vastgesteld in de gemeenteraad van 7 maart 2022. Met de Voorjaarsnota 2022 is het budget aangepast aan de prijsontwikkelingen voor beide ontwikkelingen. Met de voorliggende Begroting 2024 - 2027 wordt voorgesteld om de kredieten aan te passen aan de prijsontwikkeling d.d. 1 juli 2023.

14. CAO stijging

Omschrijving risico's

Een CAO met hogere stijging van de salariskosten dan begroot.

Specifieke risico's

De huidige CAO loopt af op 31 december 2023. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een stijging van de salariskosten van 2,8%. De inzet van de vakbonden is een substantieel hogere. Een procent extra loonstijging komt voor Capelle uit op N 500 (inclusief ons aandeel in de GR IJsselgemeenten). Dit wordt in de algemene uitkering voor ongeveer 60% gecompenseerd. Voor N 200 per 1% CAO-stijging is het een risico voor de gemeenten.

Bandbreedte financiële gevolgen

De indicatieve bandbreedte is 0 - 1.000. De kans van voordoen schatten wij in op 75%.

Beheersingsmaatregelen

Niet van toepassing

Verloop

Eerste moment van opname in P&C-document: Begroting 2024

Verantwoordelijken

Ambtelijk: gehele organisatie

Bestuurlijk: Faassen

Communicatie

n.v.t.

Bewaking

Wij blijven de ontwikkeling van de CAO volgen.

Ondernomen en mogelijke acties

Voor indexeringen plaatsen wij jaarlijks bij de Begroting een Stelpost Prijzen / Indexeringen op programma 0.

15. Grondexploitaties

Omschrijving risico

Voor de toekomstige verwachte kosten en opbrengsten worden aannames gebruikt ten aanzien van planning, verwachte verkoopprijzen, geraamde kosten, verwachte rentelasten, plankosten, etc. Er zijn verschillende onzekerheden en risico's die het begrote financiële eindresultaat van de grondexploitatie kunnen beïnvloeden. Er is een onderscheid te maken tussen enerzijds risico's met betrekking tot de kosten en opbrengsten die specifiek binnen een grondexploitatiecomplex kunnen worden erkend en anderzijds risico's die voor de grondexploitatieportefeuille als geheel gelden.

Specifieke risico's

In de geheime bijlage van Voorjaarsnota 2023: Actualisatie Grondexploitaties beschrijven wij de voornaamste risico's, kansen en beheersmaatregelen per project.

Bandbreedte financiële gevolgen

Kansen: 633

Risico: 2.925

Het betreft verschillende soorten risico's. In de bepaling van de bandbreedte is reeds rekening gehouden met de kans van voordoen. Daarom zijn de risico's en de kansen voor de bepaling van de weerstandsratio voor 100% meegenomen.

Beheersmaatregelen

In de geheime bijlage van Voorjaarsnota 2023: Actualisatie Grondexploitaties beschrijven wij de voornaamste risico's, kansen en beheersmaatregelen per project.

Verloop

Eerste moment van opname in P&C-document: Najaarsnota 2019

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Stadsontwikkeling

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht geschonken worden aan dit risico.

Bewaking

In de geheime bijlage van Voorjaarsnota 2023: Actualisatie Grondexploitaties beschrijven wij de voornaamste risico's, kansen en beheersmaatregelen per project.

Ondernomen en mogelijke acties

In de geheime bijlage van Voorjaarsnota 2023: Actualisatie Grondexploitaties beschrijven wij de voornaamste risico's, kansen en beheersmaatregelen per project.

16. Impact nieuwe Omgevingswet en Wkb op leges omgevingsvergunningen

Omschrijving risico

Met de invoering van de Omgevingswet, en die hieraan gekoppelde Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), wijzigt de wet- en regelgeving voor bouwinitiatieven en omgevingsvergunningen. Er zullen ook veranderingen optreden in de vergunningplicht, en daarmee in de legesheffing. Wij verwachten geen financiële gevolgen bij de invoering van de Omgevingswet, maar wel bij invoering van de Wkb (naar verwachting 1 januari 2024) en mogelijk ook op termijn bij de vaststelling van de Omgevingsplannen. Uw raad bepaalt in het Omgevingsplan op welke wijze u invulling geeft aan deregulering en vergunningplichten voor bepaalde activiteiten. Tijdens de voorbereiding van het Omgevingsplan informeren wij u ook over de financiële gevolgen van de opties. De Omgevingswet

maakt het heffen van leges voor milieubelastende activiteiten weer mogelijk; sinds 1998 was dit niet toegestaan. Bij de herziening van de Legesverordening 2024 kunnen wij u naar verwachting een voorstel voorleggen.

Specifieke risico's

Lagere opbrengsten uit leges omgevingsvergunningen.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het risico is op dit moment niet te kwantificeren.

Beheersingsmaatregelen

Niet van toepassing

Verloop

Eerste moment van opname in P&C-document: Voorjaarsnota 2021

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Stadsbeheer

Bestuurlijk: Faassen

Communicatie

Momenteel is in onderzoek wat de financiële impact is van de nieuwe omgevingswet. Zodra hier meer bekend over is zullen wij u hierover informeren.

Bewaking

Niet van toepassing

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing

17. Aanvullende investering Kindcentrum Florabuurt (ovb porto)

Omschrijving risico

Dit risico gaat over de mogelijke financiële consequenties van de besluitvorming over de definitieve gebiedsvisie Florabuurt en daarbij specifiek de te maken keuzes over de investering in het te realiseren kindcentrum.

Specifieke risico's

Het kindcentrum Florabuurt biedt plaats voor twee scholen (OBS De Klim-Op en basisschool De Triangel), een gymzaal, het KinderLab, twee kinderdagverblijven (gro-up en To Be Kind) en het ontwikkelcentrum Cocon van Pameijer.

Eerder is onderzoek gedaan naar welke partij in welke delen van het kindcentrum investeert. Ondanks dat het geen gemeentelijk beleid is om te investeren en in eigendom nemen van 'vreemd vastgoed' adviseert extern adviesbureau Hevo om als gemeente het gehele kindcentrum te financieren i.p.v. uitsluitend de schooldelen, het Kinderlab en de gymzaal. Dit vanwege de complexe ruimteverdeling, de gewenste snelheid tot uitvoering en het beperkte risico (langdurige huurcontracten). Op 3 juli 2023 heeft uw raad ingestemd om onderzoek te doen naar de voorgestelde investeringsconstructie.

In de gekozen investeringsconstructie verhuurt de gemeente aan de twee kinderopvangorganisaties en Pameijer om de aanvullende investering terug te verdienen. Alle (kapitaal)lasten die voortvloeien uit deze aanvullende investering, alsmede alle beheer- en exploitatielasten moeten worden gedekt via de huurprijs, welke marktconform maar wel minimaal kostendekkend moeten zijn. Het risico daarbij is dat partijen door te hoge huurprijzen voortijdig of na een eerste huurtermijn uitstappen. Om het risico van de gemeente te verlagen, zullen alleen huurperiodes voor een lange periode worden aangegaan (minimaal 15 jaar) en wordt in de huur een toeslag opgenomen om een deel van het toekomstige leegstandsrisico af te dekken. Om te voorkomen dat partijen door te hoge huren voortijdig uitstappen, moeten huren wel marktconform zijn.

De gekozen investeringsconstructie leidt naar verwachting tot een extra benodigd krediet van 8.080 om de totale investering van 19.332 te kunnen doen. In dit investeringsbedrag is tevens rekening gehouden met de prijsstijging in de bouwkosten in de afgelopen periode. Hierbij hoort een aanvullende structurele afschrijvingslast van N 268 (exclusief rente). De te verwachten jaarlijkse rentelasten zouden starten op N 283 op basis van de huidige rentestand, en zullen gedurende de afschrijvingsperiode jaarlijks afnemen. Daartegenover verwachten wij jaarlijkse huurinkomsten tussen de V 303 en V 389 (exclusief indexatie). Daarnaast is het in de huidige markt nodig om meerjarige voorspellingen te monitoren en waar nodig bij te sturen.

Bij de Voorjaarsnota 2024 leggen wij u het krediet voor op basis van het definitieve aantal vierkante meters van het gebouw en de bijbehorende te verwachten stichtingskosten.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het leegstandsrisico wordt ingeschat op N 615 tot N 1.010 aan benodigd weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

Wij blijven de prijsontwikkeling volgen om de financiële risico's te beoordelen. Daarnaast beschrijven wij de voornaamste risico's, kansen en beheersmaatregelen per project in de Capelle bouwt aan de stad-monitor.

Verloop

Eerste moment van opname in P&C-document: Najaarsnota 2021

Verantwoordelijken

Ambtelijk: Samenleving (Stadsontwikkeling en Vastgoed)

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht geschonken worden aan dit risico.

Bewaking

In de geheime bijlage van de Capelle Bouwt Aan de Stad Monitor schenken wij blijvende aandacht aan deze risico's, kansen en beheersmaatregelen.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

18. Stijging energie prijzen

Omschrijving risico

Onder invloed van mondiale omstandigheden zijn de energieprijzen op dit moment hoog en is het verloop zeer onvoorspelbaar. Het nieuwe energiecontract voor de periode 2023-2024 betreft in beginsel een variabel contract .

Specifieke risico's

Onzekerheid met betrekking tot uitgaven energiekosten.

Bandbreedte financiële gevolgen

0 - 200

Beheersingsmaatregelen

Voor enige zekerheid over de energiekosten voor het aankomende jaar is het wel wenselijk om de tarieven voorafgaand aan de start van 2024 vast te leggen. De huidige leverancier biedt hiertoe mogelijkheden, als aanvulling op het uitgevraagde variabele contract.

De uitvraag van de aanbesteding was een variabel contract, op basis van dagprijzen. Ten tijde van de aanbesteding werd niets anders aangeboden, vanwege de risico's van vaste prijzen. Na mislukken aanbesteding (geen geldige inschrijvingen) en heraanbesteding bood de winnende leverancier uiteindelijk toch meer dan het gevraagde, namelijk de mogelijkheid om vooraf vast te leggen.

Momenteel hebben we dus dagprijzen.

- Voor 2023 is gekozen om voorafgaand aan ieder kwartaal de prijzen vast te leggen, waardoor we nu al bijna 100% zekere tarieven hebben.

- Voor 2024 is gekozen z.s.m. te starten met het vastleggen prijzen, zodat we in 2024 niet voor verrassingen komen te staan.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Dienstverlening

Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

Niet van toepassing.

Bewaking

De tariefontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd en op basis hiervan zullen regelmatig updates gegeven worden van de te verwachten uitgaven. Daarnaast wordt de strategie om het verbruik te verminderen verder doorontwikkeld.

Ondernomen en mogelijke acties

Niet van toepassing.

19. Subsidie versnellingsafspraken Rivium

Omschrijving risico

De ministeries van VRO en I en W willen de realisatie van woningbouw versnellen. Hiervoor komen wij in aanmerking voor een subsidie van het Rijk. Daarnaast verwachten wij aanvullende subsidies van regionale partijen. In het wijzigingsvoorstel houden wij rekening met een Rijkssubsidie van 65% en een bijdrage van regionale partijen een bedrag van 6.842 opgenomen als inkomst op het krediet.

Specifieke risico's

Voor het project van de Waterbus- en watertaxihalte hebben we de cofinanciering al rond. Zodoende vervalt op dit onderdeel het risico. Het resterende risico: de kans op een lagere cofinanciering (MRDH/provincie), bedraagt 6.347 met bijbehorende kapitaallasten van 212 vanaf 2030.

Bandbreedte financiële gevolgen

Risico: 212 vanaf 2030. De kans van voordoen schatten wij in op 25%

Beheersingsmaatregelen

Continue in overleg met regionale partijen om subsidies binnen te halen. Wij werken de deelprojecten die samenhangen met deze subsidieaanvraag verder uit tot concrete voorstellen die per deelproject ter definitieve besluitvorming en kredietvoting aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Verloop

Eerste moment van opname in P&C-document: Begroting 2023

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Stadsontwikkeling

Bestuurlijk: Westerdijk

Communicatie

In de risicoparagraaf zal blijvend aandacht worden geschonken aan dit risico.

Bewaking

Toetsing subsidie bij besluitvorming op deelprojecten.

Ondernomen en mogelijke acties

Continue in overleg met regionale partijen om subsidies binnen te halen.

20. Realiseren besparingen

Omschrijving risico

In de Begroting 2024 zijn besparingsmaatregelen opgenomen. Het risico is dat het beoogde financiële voordeel niet gehaald gaat worden.

Specifieke risico

Er is gerekend op een positiever EMU saldo van 7 miljoen door minder uitgaven aan o.a. investeringen, uitgaven t.l.v. voorzieningen en een hoger resultaat dan begroot. Hierdoor hoeven minder leningen aangetrokken te worden en is er een rentevoordeel. Er is met een onderrealisatie van 3 miljoen aan investeringen gerekend met hierdoor lagere rentelasten en afschrijvingen. Bij het berekenen van de onderhoudsvoorziening vastgoed wordt uitgegaan dat 10% van de begrote groot onderhoudsuitgaven niet uitgegeven worden. Vanaf 2025 zijn er opbrengsten geraamd door de inzet van toezichthouders Jeugd en WMO en vanaf 2026 zijn er lagere uitgaven begroot voor de WMO. Voortaan wordt uitgegaan dat een begroot negatief jaarresultaat wordt teruggebracht tot minimaal nul, waardoor er geen rekening meer gehouden wordt met het financieren van negatieve jaarresultaten.

Bandbreedte financiële gevolgen

De indicatieve bandbreedte is 700 - 1.400. In het meerjarenperspectief loopt dit op tot 3 tot 6 miljoen. De kans van voordoen schatten wij in op 50%.

Beheersingsmaatregelen

Niet van toepassing

Verloop

Eerste moment van opname in P&C-document: Begroting 2024

Verantwoordelijken

Ambtelijk: gehele organisatie
Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

N.v.t.

Bewaking

Wij blijven de realisatie volgen en rapporteren daarover in de P&C documenten volgen.

Ondernomen en mogelijke acties

Wij hebben voor de toezichthouders Jeugd en WMO een aanlooptijd van 1 jaar gerekend. Voor de door te voeren wijzigingen in de WMO is een aanlooptijd van 2 jaar gerekend.

21. Onderwijshuisvesting Oostgaarde

Omschrijving risico

De schoolgebouwen in de wijk Oostgaarde zijn sterk verouderd en er is sprake van zowel ruimtetekort als ruimteoverschot in de verschillende schoolgebouwen. Naar verwachting zijn er in de toekomst investeringen nodig om de onderwijshuisvesting in Oostgaarde te herontwikkelen.

Specifieke risico

Met vaststelling van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO) 2022 is besloten onderzoek te doen naar de toekomst van onderwijshuisvesting in de wijk Oostgaarde. Het onderzoek hiernaar is in 2023 afgerond en hieruit volgen een aantal ontwikkelscenario's voor de onderwijshuisvesting. In het najaar van 2023/voorjaar 2024 worden deze varianten nader verkend. Nadere afstemming tussen gemeente en betrokken schoolbesturen is nodig voor het kiezen van een voorkeursvariant, waarna nadere uitwerking volgt. De verwachting is dat deze ontwikkeling op zijn vroegst van start gaat in 2028. Het voorstel en mogelijke financiële consequenties worden onderdeel van het SHO, welke in 2024 wordt geactualiseerd en voorgelegd aan uw raad.

Bandbreedte financiële gevolgen

Het risico is op dit moment nog niet te kwantificeren. De kans van voordoen schatten wij in op 75%.

Beheersingsmaatregelen

Niet van toepassing.

Verloop

Eerste moment van opname in P&C-document: Begroting 2024.

Verantwoordelijken

Ambtelijk: afdeling Samenleving
Bestuurlijk: Van Woudenberg

Communicatie

In de risicoparagraaf schenken wij aandacht aan de mogelijke financiële risico's van de genoemde ontwikkeling.

Bewaking

Wij blijven de voortgang van de ontwikkeling volgen en informeren tijdig uw raad over de te verwachten financiële consequenties.

Ondernomen en mogelijke acties

Het onderzoek is opgeleverd in 2023. In het 'Op Overeenstemming Gericht Overleg' bespreken we met de betrokken schoolbesturen de ontwikkeling.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf gaan we in op het eigendom, beheer en onderhoud van onze kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn zaken die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij levert aan bewoners te realiseren. Het zijn grote zaken die meerdere jaren meegaan en meestal deel uit maken van de balans van de gemeente. Voorbeelden zijn wegen, rioleringen of gebouwen.

De Commissie BBV heeft in 2017 een Notitie Materiële Vaste Activa opgesteld met richtlijnen over investeringen, activeren, waarderen, afschrijven en onderhoud. Op basis hiervan hebben wij de Nota Vaste activa 2019 gemeente Capelle aan den IJssel opgesteld, die in het voorjaar van 2019 is vastgesteld.

In het eerste deel van deze paragraaf gaan wij in op kapitaalgoederen in de openbare ruimte. In het tweede deel gaan wij in op onze gebouwen, het vastgoed. Aan het eind volgt een overzichtstabel met onze kapitaalgoederen.

Openbare ruimte

Openbare ruimte

Beheerplannen openbare ruimte

In 2023 hebben wij de nieuwe Beheerplannen vastgesteld. In deze beheerplannen staat hoe de diverse vakdisciplines de komende jaren het beheer en onderhoud gaan aanpakken. De beheerplannen vormen de essentiële technische basis voor het beheer en onderhoud van publieke objecten in de buitenruimte van Capelle. De plannen beschrijven hoe de buitenruimte op een doelmatige wijze wordt beheerd en dienen als instrument om aan te tonen dat de gemeente 'in control' is bij het beheer van de openbare ruimte. Thema's zijn o.a. het vergroten van biodiversiteit, klimaatadaptiviteit en duurzaamheid. Dit doen we participatief, waarbij we hinder voor de bewoners zoveel mogelijk willen voorkomen. Ook is aandacht voor invulling van het Programma Buitenruimte.

Kwaliteitsambitie openbare ruimte

Op landelijk niveau wordt voor beeldkwaliteit gewerkt met de CROW-publicatie 380. Het CROW is het Nationale kennisplatform voor de infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. In de nieuwe Beheerplannen wordt de beeldkwaliteit van het CROW gehanteerd, te weten; zeer hoog (A+) , hoog (A), basis (B), sober (C) en zeer sober (D).

Wegen

Actuele (beleids)kaders

Herijkte Stedelijke Beheervisie;
Programma Buitenruimte (2023);
Kadernotitie Wegen (2010);
Beheerplan Verharding 2023.

Het beleid is er op gericht om de wegen te laten voldoen aan de gestelde eisen van verkeersveiligheid, leefbaarheid en comfort.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Hoog voor Centrum en beschermde dorpsgezichten en sober voor overig.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het beheer en onderhoud voor de komende periode kan op een goede wijze gecontinueerd worden binnen de financiële kaders. Eventuele ontwikkelingen op het gebied van beleid die aanpassing vragen en financiële gevolgen hebben, worden via o.a. reguliere P&C cyclus aan u voorgelegd.

Riolering en grondwater

Actuele (beleids)kaders

Beheerplan Riolering 2023;
Herijkte Stedelijke Beheervisie;
Programma Buitenruimte (2023);
Gemeentelijk Water en Rioleringsplan 2023.

Riolering

Het beheer van de riolering is gebaseerd op het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan 2023. Hierin staat beschreven hoe wij invulling geven aan de wettelijke plicht voor het doelmatig en milieutechnisch verantwoord inzamelen en transporteren van het afvalwater binnen ons grondgebied. De zorgplicht voor afvalwater is een uitvloeisel van de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken (2008) en als zodanig opgenomen in het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan 2023. De zorgplicht is gesplitst in:

- Zorgplicht voor stedelijk afvalwater – het inzamelen en transport van afvalwater naar een zuiveringstechnisch werk;
- Zorgplicht voor afvloeiend hemelwater – de inspanningen kunnen bestaan uit het inzamelen, bergen en transporteren van relatief schoon water;
- Zorgplicht voor grondwater – inzameling of aanvoer van (overtollig) grondwater om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te voorkomen of beperken (mits doelmatig en niet onder de verantwoordelijkheid van het waterschap of de provincie te vallen).

Grondwater

Net als bij riolering is de zorgplicht voor grondwater een uitvloeisel van de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken (2008) en als zodanig opgenomen in het Gemeentelijk Water en

Rioleringsplan 2023. De zorgplicht bepaalt dat wij structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk moeten voorkomen of beperken. Wel dient het treffen van die maatregelen doelmatig te zijn en niet onder de verantwoordelijkheid van het waterschap of de provincie te vallen.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Basis.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het beheer en onderhoud voor de komende periode kan op een goede wijze gecontinueerd worden binnen de financiële kaders. Eventuele ontwikkelingen op het gebied van beleid die aanpassing vragen en financiële gevolgen hebben, worden via o.a. reguliere P&C cyclus aan u voorgelegd.

Water

Actuele (beleids)kaders

Gemeentelijk Water en Rioleringsplan 2023;
Beheerplan water 2023.
Programma Buitenruimte (2023);

Voor water heeft de gemeente een onderhoudsplicht voor (eigen) oppervlaktewater en de ontvangstplicht voor vrijkomende baggerspecie uit het oppervlaktewater.

Oppervlaktewater

Het inrichten en beheren van oppervlaktewater is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van waterschappen, gemeenten en andere betrokken partijen. Het oppervlaktewater is grotendeels in beheer en onderhoud bij het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK). Een klein gedeelte is in beheer en onderhoud bij de gemeente. Hiervoor is de gemeente onderhoudsplichtig.

Vrijkomende baggerspecie

Wij hebben ontvangstplicht voor – een groot gedeelte van – al de, uit het oppervlaktewater vrijkomende baggerspecie. Dat kan zijn vrijkomend slib, mits verspreidbaar, bij baggeren, bladeren en (drijf)vuil bij blad- en vuilvissen en waterplanten, riet en kroos bij maaien en krozen. Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) geeft uitvoering aan een nieuwe baggercyclus, waarbij de gemeente aanhaakt.

Duikers

Voor de transportfunctie van water is het belangrijk dat watergangen met elkaar verbonden zijn. Daar waar water en wegen elkaar kruisen, kan dit door toepassing van bruggen. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van dammen, dan moet de verbinding tussen watergangen worden gerealiseerd door duikers. Voor zover het voorzieningen in de openbare ruimte betreft, zijn wij verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en onderhoud van duikers. De vervanging van duikers gaat gestaag door de komende jaren.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Basis.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het beheer en onderhoud voor de komende periode kan op een goede wijze gecontinueerd worden binnen de financiële kaders. Eventuele ontwikkelingen op het gebied van beleid die aanpassing vragen en financiële gevolgen hebben, worden via o.a. reguliere P&C cyclus aan u voorgelegd.

Openbaar groen en speelplaatsen

Actuele (beleids)kaders

Groenvisie 2011;
Bomenbeleidsplan 2013;
Beheerplan groen 2023;
Visie Schollebos 2020;
Programma Buitenruimte (2023);
Speelruimte beleidsplan;
Beheerplan Speelplaatsen 2023.

Beheerplannen, groenvisie, speelruimtebeleidsplan en bomenbeleidsplan verwoorden de doelstelling en de uitgangspunten van instandhouding van technische, recreatieve, architectonische en ecologische functies die aan het groen en speelruimtes in stedelijke- en landelijke gebieden zijn

verbonden. Voor het Schollebos is een plan opgesteld voor een gezonde ontwikkeling van dit gebied, waarbij de natuurwaarde maar wij ook de recreatieve functie in acht hebben genomen.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Hoog voor centrum/beschermde dorpsgezichten, basis voor wonen en sober voor overig.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het beheer en onderhoud voor de komende periode kan op een goede wijze gecontinueerd worden binnen de financiële kaders. Eventuele ontwikkelingen op het gebied van beleid die aanpassing vragen en financiële gevolgen hebben, worden via o.a. reguliere P&C cyclus aan u voorgelegd.

Openbare verlichting

Actuele (beleids)kaders

Herijkte Stedelijke Beheervisie;
Beheerplan openbare verlichting 2023;
Kadernotitie Openbare Verlichting 2010;
Programma Buitenruimte (2023).

Het voldoen van de openbare verlichting aan de normering van de Nederlandse stichting voor verlichtingskunde (NSVV 2001) hebben wij als doel gesteld en opgenomen in de vastgestelde kadernotitie openbare verlichting 2010. Optredende knelpunten lossen we per geval op. Zoals in het nieuwe beheerplan is aangegeven, is het beleid erop gericht de constructies te beheren en te onderhouden op een zodanige wijze dat de sociale en verkeersveiligheid van de bewoners zijn gewaarborgd. Vanuit technische inspecties wordt het planmatig onderhoud, zoals het vervangen van lichtmasten en het toepassen van innovatie armaturen (o.a. LED) uitgevoerd.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Sober.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het beheer en onderhoud voor de komende periode kan op een goede wijze gecontinueerd worden binnen de financiële kaders. Eventuele ontwikkelingen op het gebied van beleid die aanpassing vragen en financiële gevolgen hebben, worden via o.a. reguliere P&C cyclus aan u voorgelegd.

Kunstwerken

Actuele (beleids)kaders

Kadernotitie Civiel Technische kunstwerken 2010;
Beheerplan Civiel Technische kunstwerken 2023;
Programma Buitenruimte (2023).

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Sober.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het beheer en onderhoud voor de komende periode kan op een goede wijze gecontinueerd worden binnen de financiële kaders. Eventuele ontwikkelingen op het gebied van beleid die aanpassing vragen en financiële gevolgen hebben, worden via o.a. reguliere P&C cyclus aan u voorgelegd.

Verkeersvoorzieningen

Actuele (beleids)kaders

Beheerplan Verkeersvoorzieningen 2023;
Visie Voetgangersoversteekplaatsen 2013;
Programma Buitenruimte (2023).

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Basis

Financiële consequenties uit beleidskaders

Het beheer en onderhoud voor de komende periode kan op een goede wijze gecontinueerd worden binnen de financiële kaders. Eventuele ontwikkelingen op het gebied van beleid die aanpassing vragen en financiële gevolgen hebben, worden via o.a. reguliere P&C cyclus aan u voorgelegd.

Beeldbepalende kunstwerken

Actuele (beleids)kaders

Niet van toepassing.

Doelstelling

Het onderhouden van gemeentelijke kunstwerken in openbare ruimten.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Sober.

Beeldbepalende kunstwerken moeten schoon, heel en vrij van graffiti zijn en in hun oorspronkelijke toestand behouden blijven.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Alle uitgaven voor onderhoud komen ten laste van de voorziening Beeldbepalende kunstwerken; er is een vaste jaarlijkse dotatie aan de voorziening begroot.

De onderhoudsuitgaven betreffen:

- Periodieke controle door schoonmaakbedrijf, doordat er een driejarig onderhoudscontract is afgesloten.
- Jaarlijkse controle langs alle gemeentelijke kunstwerken door eigen dienst.

Reiniging

Actuele (beleids)kaders

Afvalactieplan 2020-2022;

Integraal projectenboek 2016-2020;

Het beleid is er op gericht om het huisvuil zo effectief mogelijk in te zamelen. Zodat er geen klachten voor de bewoners ontstaan tegen zo laag mogelijke kosten. Uiteraard is afvalscheiding leidend voor wat de inzameling betreft. Het afvalactieplan is er op gericht dichter naar de doelstellingen te streven die in het Vang programma staan.

In 2024 wordt een nieuw afvalplan voorgelegd.

Gehanteerde kwaliteitsambitie

Niet van toepassing.

Financiële consequenties uit beleidskaders

Bij de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt dat deze heffing de kosten van afvalinzameling voor maximaal 100% moet dekken. Hierbij houden we ons aan de voorschriften van de kostentoerekening met betrekking tot kwijtscheldingen, inningkosten en indirecte lasten.

Gemeentelijk vastgoed

Gemeentelijk vastgoed

Gemeentelijk vastgoed

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt het gemeentelijk vastgoed ondergebracht in meerdere programma's en taakvelden. Er is geen specifiek programma voor gemeentelijk vastgoed. In deze paragraaf bundelen wij de inhoudelijke informatie. Dit omdat het gemeentelijk vastgoed zijn eigen beleidskaders kent, de financiële middelen in verhouding hoog zijn en beleidsmatig/financiële beïnvloeding mogelijk is.

Algemene beleidskaders

De gemeentelijke zorg voor het realiseren en in standhouden van gemeentelijk vastgoed komt primair voort uit de wet en uit gemeentelijk beleid. In het vigerend vastgoedbeleid zijn algemene vastgoedkaders benoemd en verbijzonderd naar gebruik, beheer en financieel. Het beleid met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in:

- Nota Beleidskaders 'Optimalisatie gemeentelijk vastgoed' (BBV 464890 oktober 2012);
- Beleidsnota "Vastgoed in beweging 2013" (BBV 518742 juni 2013);
- Meerjaren Perspectief Vastgoed 2019 'Verder bouwen aan onze maatschappelijke voorzieningen' (BBV 1091427 juni 2019).

In 2024 worden het vastgoedbeleid herijkt. Daarbij wordt aangesloten op actueel gemeentelijk beleid.

Onderhoudsniveau gemeentelijke vastgoed

Verantwoord accommodatiebeheer vraagt goed onderhoud van de gebouwen. Om het niveau van onderhoud te objectiveren, wordt elke drie jaar geïnventariseerd welk meerjarenonderhoud noodzakelijk is. Daarbij wordt rekening gehouden met de levensduur en het type pand. Het onderhoudsniveau wordt gemeten op basis van de Nederlandse Norm 2767 (NEN 2767). Gemeente Capelle hanteert:

- Bedrijfspanden, conditieniveau 2 (goed);
- Monumenten, welzijns-, sportaccommodaties, onderwijshuisvesting, niveau 3 (redelijk);
- Strategische objecten, niveau 4 (matig).

Voor het uitvoeren van het onderhoud aan het gemeentelijke vastgoed is een voorziening gevormd. Op grond van de in 2021 geactualiseerde Meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) wordt de hoogte van de jaarlijks aan die voorzieningen te doteren bedragen vastgesteld. De financiële effecten zijn verwerkt bij de Voorjaars- en Najaarsnota 2022 voor de begroting 2023 en verdere jaren.

Indeling vastgoed

Wij hebben het gemeentelijk vastgoed ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording.

0. Bestuur en ondersteuning

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden: betreft enkel panden die (nog) niet aan een specifiek beleidsveld zijn toe te delen. Bijvoorbeeld twee commercieel verhuurde panden Rabobank (Stadsplein 41) en Anytime Fitness (Fluiterlaan 396) en een voormalig onderwijspand tijdelijk in leegstandsbeheer (Zevensprong 5)

0.4 Bedrijfsvoering: Hieronder valt het vastgoed ten dienste van de gemeentelijke organisatie. Specifiek het Gemeentehuis, Gemeentewerf en het Werkplein.

1. Integrale veiligheid en openbare orde

1.1 Crisisbeheersing en brandweer: betreft de brandweerkazerne (Slotlaan 121), verhuurd aan de Veiligheidsregio Rotterdam (VRR).

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2.2 Parkeren: betreft de fietsenstallingen bij metrostations Capelle Centrum en De Terp.

2.5 Openbaar vervoer: betreft de personenlift Riviumduct.

4. Onderwijs

4.2 Onderwijshuisvesting: Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting. Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het totale onderhoud aan hun gebouwen (binnen- en buitenkant). Hiervoor ontvangen zij direct van het Rijk een vergoeding.

5. Sport, cultuur en recreatie

5.2 Sportaccommodaties: Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke sportaccommodaties voor sportbeoefening. De sportaccommodaties zijn in exploitatie ondergebracht bij Sportief Capelle. Wij hebben hier wel een taak als eigenaar bij deze ruim 30 sportpanden en/of -velden.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie: Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel. Het gaat hierbij om het Isala theater, Muziekschool (Fluiterlaan 400), Capsloc en Schenkelstee (Capelseweg 120).

5.4 Musea: betreft het rijksmonument Dief- en Duifhuisje (Nieuwe Laan 11) dat door de Historische Vereniging Capelle aan den IJssel (HVC) wordt beheerd.

5.5 Cultureel erfgoed: Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed. Het gaat hierbij om de Kerktoren (Kerklaan 2).

5.6 Media: Tot dit taakveld behoort de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers. Het gaat hierbij om de Bibliotheek in het stadshart.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie: Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie. Het gaat hierbij om de kinderboerderij Klaverweide.

6. Sociaal domein

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie: Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen gericht op participatie. Het gaat hier o.a. om de volgende soorten vastgoed: wijkcentra, buurthuizen, verenigingsruimten, jeugdcentra en kinderopvang. Dit betreft bijna 30 zeer diverse vastgoedpanden. Afgelopen jaren is daar (tijdelijk) de opvang ontheemden hier bijgekomen aan de Barbizonlaan en Rivium Boulevard.

7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu

7.2 Riolering: het gaat hier om negen rioolgemaal.

8. Stadsontwikkeling

8.3 Wonen en bouwen: Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening. Het gaat hier met name om vastgoed dat is aangekocht voor gebiedsontwikkeling en in afwachting daarvan (tijdelijk) wordt beheerd. Afgelopen jaar zijn panden aan de Mient en Bermweg afgestoten. Dit betreft nu nog panden aan Kanaalweg, Hoofdweg en de voorheen gemeentelijke panden rondom Meeuwensingel/Roerdomplaan.

Vastgoed in cijfers

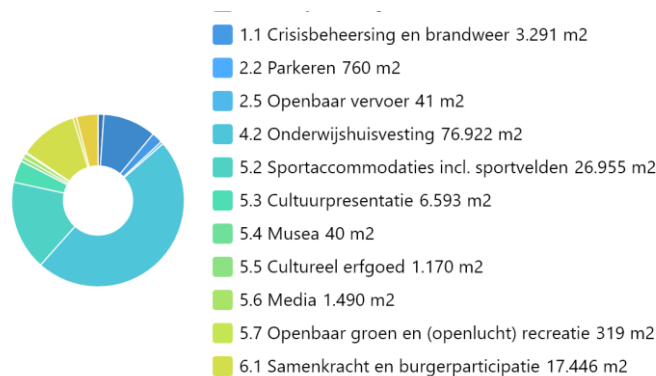
Vastgoed in cijfers

Het gemeentelijk vastgoed is in enkele grafieken in beeld gebracht. In de grafieken wordt de verdeling in programma's en taakvelden aangehouden zoals eerder omschreven in de begroting.

Totale oppervlakte gemeentelijk vastgoed

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat uit een groot en gevarieerd aantal objecten met een totaal bruto vloeroppervlakte van ca. 160.200 m² exclusief sportvelden. In onderstaande grafiek is het aantal vierkante meters per taakveld weergegeven. Ongeveer de helft is onderwijshuisvesting (48%), gevolgd door Sportaccommodaties (17%), Samenkracht en burgerparticipatie (11%) en Bedrijfsvoering (10%).

BG24 - Totale oppervlakte gemeentelijk vastgoed exclusief sportvelden

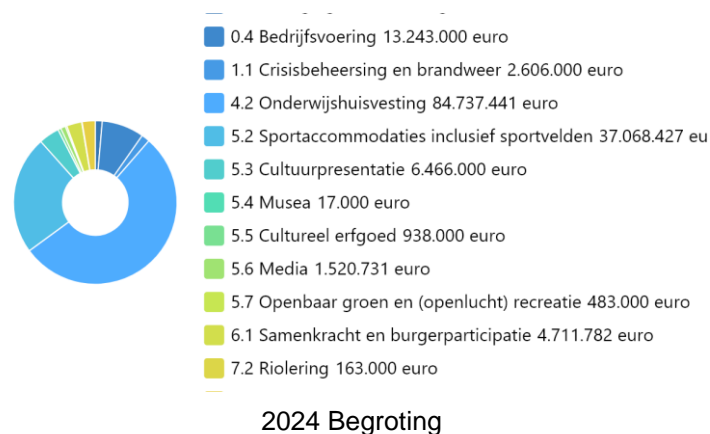
2024 Begroting

Waarde vastgoed

De totale WOZ-waarde van de gemeentelijke vastgoedportefeuille ca € 158 mln, exclusief eigendom van derden waar de gemeente huurder is. Ruim de helft (54%) van de waarde zit in Onderwijshuisvesting (economisch eigendom). Binnen het taakveld 5.2 Sportaccommodaties zijn de sportvelden meegenomen in de totale WOZ-waarde (23%).

BG24 - WOZ waarde gemeentelijk vastgoed

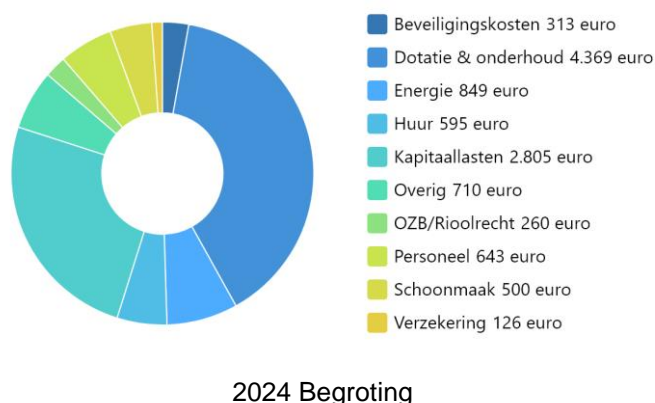
Eenheid: €.

Lasten vastgoed

De laatste grafiek gaat dieper in op de totale lasten (N 11.170), onderverdeeld in de negen grootste kostenposten en een categorie Overig. Logischerwijs is de hoogste lastenpost Dotatie & Onderhoud. Hiermee houden we ons het gemeentelijk vastgoed kwalitatief, zowel voor gemeente (waarde) en gebruikers, op niveau. Een andere grote kostenpost zijn de afschrijvingslasten en rente.

BG24 - Lasten vastgoed

Leegstand in gemeentelijk vastgoed

De leegstand binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille is zeer laag. De strategische voorraad staat leeg voor gebiedsontwikkelingen. Momenteel wordt Zevensprong 5 via leegstandbeheer verhuurd in afwachting van nadere invulling in 2024.

Ontwikkelingen

Meerjarenperspectief vastgoed (MPV 2019)

Met het Meerjaren Perspectief Vastgoed (BBV1091427) 'Verder bouwen aan onze maatschappelijke voorzieningen' is een stap gezet naar het integraal en meerjarig sturen op de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Op hoofdlijn zijn kaders nog actueel, maar deze worden in 2024 herijkt en waar nodig aangepast aan actueel beleid.

Uitgangspunten

In het MPV staat beschreven welk vastgoed we bezitten of aanhuren. Er wordt aansluiting gezocht met de (toekomstig) beleidsopgaven en ingegaan op ambities, relevante ontwikkelingen en optimalisatiekansen. Benoemde uitgangspunten zijn:

- Vastgoed ten dienste van Capelle;
- Financieel gezond vastgoed;
- Toekomstbestendig vastgoed;
- Goed georganiseerd vastgoed.

Optimalisatie gemeentelijke vastgoedportefeuille

Vanuit deze uitgangspunten wordt ingegaan op optimalisatie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Ingrepen in de portefeuille kunnen diverse aanleidingen hebben. De optimalisatie kan worden ingegeven vanuit gebiedsontwikkeling juist vanuit het vastgoed, bijvoorbeeld bij onderwijs- of sportvoorzieningen. Tot slot wordt nog ingegaan op Verduurzaming en Synergievoordeel via Samenwerking binnen de vastgoedportefeuille.

Stand van zaken optimalisatiekansen

1) Optimalisatie via gebiedsontwikkelingen

Samen met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partijen wordt er gewerkt aan en in onze stad. De vastgoedportefeuille haakt waar mogelijk aan op de opgaven voor de stad. Onze maatschappelijke voorzieningen maken onderdeel uit van deze gebiedsontwikkelingen.

Meeuwensingel

De definitiefase krijgt voor Meeuwensingel verder vorm. Beoogde nieuwbouw omvat een kindcentrum met drie scholen, een gymzaal en maatschappelijke voorzieningen gericht op kinderen. De architectenselectie heeft plaatsgevonden en is gegund. Eind 2023 wordt gestart met het definitief ontwerp en wordt Reigerlaan 66 gesloopt.

Florabuurt

De opzet en samenwerking van het kindcentrum Noordblok Florabuurt krijgt ook verder vorm. De beoogde nieuwbouw omvat twee scholen, een gymzaal in combinatie met buitenruimte en voorzieningen gericht op kinderen. De bestemmingsplanprocedure is inmiddels opgestart voor het gehele middengebied Florabuurt Zuid blok, midden blok en noord blok. Daarnaast is de architectenselectie en adviseurs in voorbereiding voor uitwerking tot omgeving vergunning en waarmee wij vervolgens in 2024 de aannemer selectie kunnen opstarten voor de realisatie.

Leegstandsbeheer strategische panden

Wij beheren tijdelijk diverse panden die onderdeel uitmaken van een gebiedsontwikkeling. Dit betreft momenteel nog 12 strategische percelen/panden aan de Hoofdweg, Kanaalweg en rondom Meeuwensingel.

Huidig leegstandsbeheer met verwacht stopjaar (sloop) uiterlijk in 2024:

- Bedrijfsloodsen en woning: Hoofdweg 7, 7a, 7b
- Voormalige Sport- en gymzaal: Meeuwensingel 107, 109
- Voormalige Onderwijshuisvesting: Roerdomplaan 86, 88
- Voormalig Huis van de Wijk: Reigerlaan 66 (planning eind 2023).

Leegstandsbeheer met stopjaar (sloop) na 2024:

- Winkelpand en woningen: Kanaalweg 55, 57, 59, 59a.

2) Optimalisatie onderwijs- en sportvoorzieningen

Via het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (hierna: SHO) worden trends en ontwikkelingen in het onderwijs in beeld gebracht en vertaalt naar benodigde investeringen in onderwijshuisvesting. De basis wordt gevormd door de verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen. Afhankelijk hiervan kunnen overschotten of tekorten ontstaan in de capaciteit van onderwijs en binnensport accommodaties. Deze laatste worden in de nota 'Benutting en behoeftebepaling binnensportaccommodaties' benoemd. Ontwikkelingen kunnen tot verschuivingen in vastgoedportefeuille leiden. De afgelopen jaren is al uitvoering gegeven aan diverse projecten en

verschuivingen. Voor onderwijs en sport blijven de komende jaren de ontwikkelingen in Meeuwensingel en Florabuurt relevant.

Tijdelijke onderwijshuisvesting Lijstersingel

De vrijkomende tijdelijke voorziening gelegen aan de Lijstersingel 22 en 22a zijn in gebruik genomen door de basisscholen 'De Klim-op' en 'De Horizon' en blijven als onderwijshuisvesting in gebruik in 2024. Ook het Huis van de Wijk, vanuit de Reigerlaan, is tijdelijk aan de Lijstersingel gehuisvest.

MFC Fascinatio, Educatusstraat 10

Er is besloten tot overdracht van het eigendom van het onderwijsgedeelte van het MFC Fascinatio en aanpassen van de klimaatinstallatie van dit gebouw.

De schoolbesturen (BLICK en RvKO) zijn hiervan op de hoogte. Uitwerking van dit besluit moet nog plaatsvinden. Hierbij worden aandachts- en knelpunten van de schoolbesturen meegenomen en afgestemd met alle betrokken partijen.

Nieuwbouw sporthal Schenkel

In maart 2023 (BBV 1085783 maart 2023) is besloten het scenario 'Sport en ontmoeting, met commercieel' voor realisatie van een nieuwe sporthal op huidige locatie, dan wel op het naastgelegen perceel, verder uit te werken. In het eerste kwartaal van 2024 presenteert het college de uitkomsten van dit onderzoek aan de Raad. De uitwerking omvat een technisch, bouwkundig en ruimtelijk Programma van Eisen, de contouren voor een nieuwe sporthal, een aanzet voor de toekomstige programmering en een investerings- & exploitatieoverzicht.

Nota Buitensportaccommodaties

Met de nota Buitensportaccommodaties worden nieuwe kaders aangedragen voor de huidige en toekomstige sportaccommodaties (opstallen en velden). Deze kaders moeten ervoor zorgen dat de kwaliteit en capaciteit van de buitensportaccommodaties voor de toekomst op niveau blijven met heldere financiële afspraken. Mogelijk hieruit voortvloeiende financiële consequenties zullen worden meegenomen bij de Voorjaarsnota 2024.

3) Optimalisatie en ontwikkelingen bestaande vastgoedportefeuille

Naast het sturen in gebiedsontwikkelingen en de invulling van onze (wettelijke) taak op gebied van onderwijs en sport is onderzoek verricht naar ons overige vastgoed. Jaarlijks worden optimalisatiekansen verkend.

Mutaties in portefeuille

In onderstaande tabel staan verwachte mutaties in de portefeuille in het vastgoed voor het jaar 2024 en 2025. Het betreft bijvoorbeeld toevoegingen aan de portefeuille, onttrekkingen door sloop, verkoop of beëindiging huur.

Programma	Organisatie/functie	Adres	Mutatie	Planning
0	Leegstandsbeheer	Zevensprong 5	Nieuwe maatschappelijke functie	2024/2025
0	Werkplein	Fluiterlaan 429	Mogelijke beëindiging huur	2024/2025
5A	Buitensport	Capelseweg 31	Vervanging natuurgas en kleedkamers	2024
5A	Buitensport	Couwenhoekseweg 1	Vervanging natuurgas	2024
5A	Buitensport	P C Boutensingel 1	Vervanging kleedkamers	2024
8	Leegstandsbeheer	Hoofdweg 7, 7a, 7b	Sloop ten behoeve van herontwikkeling	2024
8	Leegstandsbeheer	Meeuwensingel 107, 109	Sloop ten behoeve van herontwikkeling	2024
8	Leegstandsbeheer	Reigerlaan 66	Sloop ten behoeve van herontwikkeling	2024
8	Leegstandsbeheer	Roerdomplaan 86, 88	Sloop ten behoeve van herontwikkeling	2024

Hoofdweg 7/7a/7b

De verkoop van de grond onder deze panden is in onderzoek. Vooruitlopend daarop worden panden gesloopt en het terrein bouwrijp gemaakt. Dit traject start met de benodigde onderzoeken Flora & Fauna, bodemgesteldheid en vervolgens het verdere sloop en sanering proces.

Urnenmuur

Het onderzoek voor het plaatsen van columbarium van twaalf nissen op een monumentale begraafplaats is in volle gang. De inwoners van Capelle vinden dit, gepeild via WOP, een goed idee. Samen met een architect wordt een ontwerp gemaakt voor een columbarium passend in de stijl van de begraafplaats. Subsidiemogelijkheden, van buiten gemeente, worden nog onderzocht. Het realiseren/plaatsen van het columbarium zal in 2024 plaatsvinden.

Toegankelijkheid gemeentelijk vastgoed

Vanuit de Lokale Inclusie Agenda, een verplichting vanuit de ratificatie van het VN-verdrag handicap, wordt gevraagd om de fysieke toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed te verbeteren. Dit VN-Verdrag heeft als doel dat de wereld beter toegankelijk is en inclusief voor iedereen. In 2023 wordt het onderzoek naar verbetermogelijkheden, onder andere via enkele pilots, afgerond. Afhankelijk van het budget kan er in 2024, na een voorstel in de VJN, verder worden gegaan met het verbeteren van de toegankelijk van ons maatschappelijk vastgoed volgens het VN-verdrag handicap.

Opvang Oekraïense ontheemden

Wij leveren sinds de inval van Rusland in Oekraïne een grote inspanning om Oekraïense ontheemden op een waardige manier op te vangen. Nadat zij in eerste instantie werden opgevangen in hotels, is sinds april 2022 een langdurige opvanglocatie in gebruik in Rivium. Aanvankelijk huisvestten we daar zo'n 100 Oekraïners ontheemden. Op dit moment verblijven er na de verbouwing ongeveer 250 Oekraïners. De kosten voor huisvesting en beheer op de locatie worden in beginsel volledig vergoed door het Rijk.

4) Verduurzamingskansen

In 2023 is het programma Duurzaamheid geactualiseerd. De benoemde actiepunten worden aankomende periode binnen het vastgoed(beleid) geïmplementeerd. Een belangrijk actiepunt is het opstellen van de Routekaart Verduurzaming Gemeentelijk vastgoed. Deze geeft inzicht of doelstellingen op gebied van CO2-reductie haalbaar zijn of bijstelling behoeven en wordt eind 2023 opgeleverd. In 2024 volgt hieruit een uitvoeringsplan voor de vastgoedportefeuille voor de aankomende jaren.

Er zijn meer actiepunten met duidelijk raakvlak met het gemeentelijk vastgoed. We inventariseren in 2024 hoe deze geïmplementeerd kunnen worden binnen het gemeentelijk vastgoed(beleid):

- Duurzaamheidsleidraad voor nieuwbouw, grote renovaties en transformaties
- Meer zonnepanelen op de daken krijgen
- Verduurzaming vastgoed sociale organisaties ondersteunen
- Groenblauwe klimaat adaptieve schoolpleinen de norm maken
- Actieplan Circulaire Economie uitvoeren
- Gemeente geeft het goede voorbeeld.

Afgelopen jaren zijn, waar mogelijk, al diverse verduurzamingsingrepen uitgevoerd of gepland. In 2024 gaan wij verder met het plaatsen van zonnepanelen en de uitvoering van verduurzamingsmaatregel waar al krediet voor beschikbaar is. Dit betref ongeveer 15 panden waar wij de verdere aanbesteding van oppakken.

5) Synergievoordeel via samenwerking

Verbonden partijen en professionele ketenpartners dragen steeds vaker hun steentje bij aan maatschappelijke doelstellingen. Zo werken scholen, maatschappelijke organisaties en kinderopvang samen in Integrale Kindcentra (IKC's) en kinderlabs en wordt openbare ruimte steeds vaker benut voor sport.

Het sturen op multifunctioneel gebruik en het creëren van voorwaarden daarvoor, het beter benutten van vastgoed in de markt en het optimaliseren van het gebruik van onze eigen accommodaties is een belangrijke opgave voor de komende periode. In dit kader onderzoeken wij hoe meer synergievoordeel kan worden behaald via samenwerking.

Bezuinigingen Vastgoed Taakstelling

Er wordt onderzocht of wij efficiënter kunnen omgaan met het vastgoed binnen de gemeente, bijvoorbeeld door ophogen tarieven verhuur, minder panden te huren of gezamenlijk gebruik te stimuleren. Panden die momenteel in onderzoek zijn of binnenkort worden onderzocht zijn:

Programma	Organisatie/functie	Adres	Optimalisatiekans	Planning
0	Woning	's-Gravenweg 279	Onderzoek verkoop	2024
0	Tijdelijke leegstand	Zevensprong 5	Inhuizen maatschappelijk vastgoed	2024/2025
0	Werkplein	Fluiterlaan 429	Onderzoek opzeggen huurcontract	2024/2025
6A	Verenigingsruimte	Capelseweg 120	Verhuurafspraken evalueren	2024
6A	Wijkcentrum Scholleveaar	Maria Danneels erf 20	Onderzoek optimalisatie exploitatie	2024/2025
6A	Wijkgebouw	Stationsplein 20	Onderzoek opzeggen huurcontracten	2024/2025

Specifiek zijn eerder het Wijkcentrum Schollebaar (Maria Danneels erf 20) en het Werkplein (Fluiterlaan 429) benoemd. Beide onderzoeken zullen in 2024 afgerond worden. De verwachting is dat eventuele financiële voordelen pas in 2025 zichtbaar worden en niet in 2024. Als blijkt dat de beoogde bezuinigingen niet te realiseren zijn binnen benoemde panden kan breder naar de vastgoedportefeuille gekeken worden.

Schuif Maatschappelijk Vastgoed Schollebaar

In de wijk Schollebaar spelen diverse zaken die ons gemeentelijk vastgoed raken. Er wordt breder binnen wijk Schollebaar gekeken naar het gemeentelijk vastgoed en maatschappelijke voorzieningen. Hierover hebben met een aantal betrokken gebruikers de eerste gesprekken plaatsgevonden. Op basis hiervan onderzoeken wij welke mogelijkheden er binnen de wijk zijn. Toekomstperspectief is dat wij, in overeenstemming met planning, het huurcontract op Stationsplein 20 kunnen beëindigen en ons huidige vastgoed, ook benoemd bij bezuinigingen, efficiënter gaan benutten. Dit onderzoek krijgt in 2024 verder vorm.

Integratie Werkplein in gemeentehuis

Het traject tijdens de 1e helft van 2023 heeft nog niet geleid tot een overeenstemming over de nieuw beoogde indeling van het gemeentehuis. Er is meer tijd nodig om met Burgerzaken en Sociale Zaken tot overeenstemming te komen. Het traject wordt met minimaal een jaar verlengd, en loopt daarmee door in 2024. Er wordt met architect opnieuw gekeken naar de wensen en eisen en ook naar nieuwe ontwikkelingen binnen deze afdelingen.

Overzicht kapitaalgoederen

Overzicht kapitaalgoederen

Om inzicht te geven of de gehanteerde kwaliteitsambities daadwerkelijk zijn gerealiseerd presenteren wij, naast de gehanteerde kwaliteitsambitie, ook de gerealiseerde kwaliteitsambitie. Daarnaast geven wij, in lijn met de aanbevelingen vanuit het team Onderhoud Kapitaalgoederen van de werkgroep Duisenberg, aan wanneer het niveau is gemeten, om de hoeveel jaar de meting plaats vindt en bij afwijkingen van de norm wat de achtergrond hiervan is.

Kapitaalgoed	Onderdeel	Eenheid	Jaarverslag 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Gehanteerde kwaliteitsambitie
Wegen	Verharding	m2	3.052.000	3.014.000	3.052.000	Hoog Centrum, Sober overig
Openbare verlichting	Masten	stuks	15.210	15.336	16.765	Sober
	Armaturen	stuks	17.652	17.641	17.025	-
Civieltechnische Kunstwerken	Bruggen	stuks	244	244	244	Sober
	Visplaatsen	stuks	39	39	39	Sober
	Geluidkerende constructies	m	4.244	4.244	4.244	Sober
	Grondkerende constructies	m	8.118	8.168	8.118	Sober
	Tunnels & viaducten	stuks	23	23	23	Sober
	Portalen	stuks	8		8	Sober
	Trappen	stuks	4		4	Sober
Verkeersvoorzieningen	Borden	stuks	9.500	9.500	9.500	Basis
	Verkeersregelinstallaties	stuks	30	31	31	Basis
	Belijning	km	546	546	546	Basis
	Slagbomen + beheercentrale ParkShuttle	stuks	6+1	6+1	6+1	Basis
	Straatnaamborden en -verwijzingsborden	stuks	3.300		3.300	Basis
	Gemeentelijke buurt- en objectbewegwijzingsborden	stuks	330		330	Basis
	ANWB-masten met wegwijzers	stuks	185		185	Basis
Groen	Oppervlakte	m2	2.900.000	2.900.000	2.975.000	Hoog voor centrum/beschermde dorpsgezichten, wonen: basis overig: sober
	aantal bomen	stuks		26.000	26.000	
Speelplaatsen	Plekken inclusief trapvelden	stuks	258	254	258	Basis
	Toestellen	stuks	965	928	939	
	Trapvelden	stuks	35	53	35	
Beeldende kunstwerken	Gemeentelijk eigendom	objecten	60	60	60	nvt
	Particulier eigendom	objecten	8	8	8	
Water	Oppervlak oppervlaktewater	ha	151	151	151	nvt
	Hiervan in beheer en onderhoud bij HHSK	ha	145,5	145,5	146	
	Hiervan in beheer en onderhoud bij gemeente	ha	5,5	5,5	6	
	Beschoeiingen (totaal)	km		200	200	
	Duikers	km	571	571	571	Basis
Gemeentelijke gronden	Verhuurde gronden, inclusief uitgifte in (erf)pacht	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Riolering	Lengte rioelstelsel	km	297	290	297	nvt
	Lengte drainageafvoerleidingen	km	166,6		167	nvt
	Lengte persleidingen hoofd- en subgemalen	km	41,5		42	nvt
	Lengte persleidingen drukriolering	km	9		10	nvt
	Inspectieputten	stuks	9.154		9.119	nvt

Kapitaalgoed	Onderdeel	Eenheid	Jaarverslag 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Gehanteerde kwaliteitsambitie
	Kolken	stuks	27.688		34.441	Basis
	Lijngoten	km	3,8		4	Basis
	Gemalen (hoofd, sub en regen)	stuks	79	79	79	nvt
	Drukrioolunits	stuks	180		187	nvt
	Meetnet van peilbuizen	stuks	398		398	nvt
	Regenmeters	stuks	6		6	nvt
	Overstortmeter	stuks	27		27	nvt
	Drainagepompen (bemalen drainage)	stuks	11		11	nvt
	Aansluitingen woningen en niet-woningen	stuks	33.027	33.057	33.027	nvt
Reiniging	Ondergrondse containers	stuks	1.675	1.775	1.695	Basis
	Bovengrondse containers	stuks	800	625	841	
Overige gebouwen en Gronden	Horeca	m2	110	110	110	Niveau 3 (redelijk)
	Bank	m2	260	260	270	Niveau 3 (redelijk)
	Fitness	m2	275	275	383	Niveau 3 (redelijk)
	Kerk	m2	181	181	192	Niveau 3 (redelijk)
	Voormalig schoolgebouw	m2		599	599	Niveau 3 (redelijk)
	Aula begraafplaats	m2			37	Niveau 3 (redelijk)
	Woning (dispositie)	m2			134	Niveau 4 (matig)
Bedrijfsvoering	Gemeentehuis	m2	9.585	9.585	10.861	Niveau 2 (goed)
	Gemeentewerf	m2	4.887	4.887	4.094	Niveau 2 (goed)
	Kantoor	m2	1.009	1.009	990	Niveau 2 (goed)
Crisisbeheersing en brandweer	Brandweerkazerne	m2	3.291	3.291	3.291	Niveau 3 (redelijk)
Parkeren	Fietsenstalling	m2	757	757	760	Niveau 3 (redelijk)
Openbaar vervoer	Lift	m2	41	41	-	Niveau 3 (redelijk)
Onderwijshuisvesting	Onderwijs	m2	64.915	61.314	76.922	Niveau 3 (redelijk)
Sportaccommodaties	Zwembad/sporthalcombinatie	m2	6.622	6.622	6.622	Niveau 3 (redelijk)
	Sporthal of -zaal	m2	9.079	9.079	9.079	Niveau 3 (redelijk)
	Gymnastieklokalen	m2	4.752	4.752	5.331	Niveau 3 (redelijk)
	Verenigingsruimte/kleedkamer	m2	5.060	5.060	5.923	Niveau 3 (redelijk)
	Sportvelden	m2	288.791	288.791	288.791	Niveau 3 (redelijk)
Cultuurpresentatie	Theater	m2	4.464	4.464	6.593	Niveau 3 (redelijk)
Musea	Museum	m2	40	40	40	Niveau 3 (redelijk)
Cultureel erfgoed	Kerk	m2	25	25	152	Niveau 2 (goed)
Media	Bibliotheek	m2	1.490	1.490	1.490	Niveau 3 (redelijk)
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Kinderboerderij	m2	1.177	1.177	319	Niveau 3 (redelijk)
Samenkracht en burgerparticipatie	Jeugd/kindercentra	m2	865	865	593	Niveau 3 (redelijk)
	Wijkcentrums en buurthuizen	m2	3164	3164	5.630	Niveau 3 (redelijk)
	Kinderopvang	m2	185	185	1.939	Niveau 3 (redelijk)
	Opvang Oekrainers	m2			8.084	Niveau 3 (redelijk)
	Opvang statushouders	m2			-	Niveau 3 (redelijk)
Riolering	Rioolgemaal + kantoor	m2	470	470	470	Niveau 3 (redelijk)
	Rioolgemalen	m2	628	628	580	Niveau 3 (redelijk)
Wonen en bouwen	Woningen	m2	287	287	233	Niveau 4 (matig)
	Strategische panden/leegstandsbeheer **)	m2	1.098	2.497	6.238	Niveau 4 (matig)

Paragraaf Financiering

Bestuurlijke duiding

In 2024 verwachten wij voor 22.628 aan nieuwe leningen aan te trekken. Gedurende het jaar wordt bekeken wat de werkelijke financieringsbehoefte is en wordt er zo nodig externe financiering aangetrokken. Wekelijks worden de rentetarieven gemonitord. De renteontwikkeling wordt nauwlettend in de gaten gehouden voor het zo nodig aan trekken van financiering.

Betreffende de leningen van diverse stichtingen en/of verenigingen, waar onze gemeente borg voor staat, is de verwachting dat ze aan hun betalingsverplichtingen voldoen.

De Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) schrijft de regels voor het overschrijden van de kasgeldlimiet en renterisiconorm voor. Wij zullen aan deze wet- en regelgeving voldoen.

Beleid van financiering en bepaling financieringsbehoefte

Het beleid van financieren van ons is gericht op:

- Het voorzien in de financieringsbehoefte van ons op korte en lange termijn;
- Het uitvoeren van de treasury functie. Taken hiervan zijn het besturen en bewaken van de inkomende en uitgaande geldstromen, het beheersen van de daaraan verbonden kosten (tarifiering), het minimaliseren van de daaraan verbonden risico's (renterisico) en het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten (in beperkte vorm in verband met het Schatkistbankieren);
- Het verstrekken van leningen of borgstellingen uit hoofde van de 'publieke taak' uitsluitend aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen en in lijn met onze Verordening Borgstellingen gemeente Capelle aan den IJssel 2020 en Verordening Lening verstrekkingen gemeente Capelle aan den IJssel 2020.

De financieringsbehoefte wordt voor een belangrijk deel bepaald door:

- De leningenportefeuille;
- De reserves en voorzieningen;
- De renteontwikkeling;
- Investerings (kredieten);
- Grondexploitaties.

Leningenportefeuille

Leningen O/G (Opgenomen geldleningen)

De gemeentelijke leningenportefeuille per 1-1-2024 bestaat naar verwachting uit 9 leningen met een totaalbedrag van ruim 62 miljoen. Op basis van de liquiditeitsprognose is de verwachting dat er in 2024 een financiering van 22.628 aangetrokken moet worden.

Leningen O/G		2024	Restant looptijd
	Stand per 1-1-2024	N62.385	
Ned. Waterschapsbank N.V.	1.703		11 jaar
OHV	3.500		20 jaar
Ned. Waterschapsbank N.V.	3.200		15 jaar
Ned. Waterschapsbank N.V.	2.750		10 jaar
Ned. Waterschapsbank N.V.	2.666		7 jaar
Ned. Waterschapsbank N.V.	1.500		2 jaar
N.V. Bank Ned. Gemeenten	20.000		7 jaar
N.V. Bank Ned. Gemeenten	14.400		23 jaar
Mogelijk nog af te sluiten in 2023 leningen obv de begroting	12.666		
Reguliere aflossingen		V4.692	
Nieuwe leningen*		N22.628	
Stand per 31-12-2024		N80.321	

* Nieuwe leningen zijn op basis van de liquiditeitsprognose. Het betreft de financieringsbehoefte inclusief de kasgeldlimiet (kort geld).

Verwachte renteontwikkeling in 2024

Het afgelopen jaar heeft de ECB de rente een aantal keren verhoogd tot het huidige percentage van 4%. Belangrijkste reden voor de verhoging is het terugdringen van de hoge inflatie. De verwachtingen voor 2024 zijn onzeker. De hoge energieprijzen hebben grote invloed op de inflatie gehad. De prijzen voor energie zijn op dit moment stabiel. Hierdoor stabiliseert mogelijk de inflatie. De rente zal dan niet verder worden verhoogd. Is dat niet het geval, dan zal de ECB zich genoodzaakt zien de rente mogelijk nogmaals te verhogen. Een rente verlaging behoort ook tot de mogelijkheden. Bij lage inflatie en onvoldoende groei van de economie, zal de ECB de rente mogelijk verlagen om de economie te stimuleren. Op dit moment zien we dat de rente op kortlopende geldleningen (<1 jaar) rond de 4,25% staat. De rente voor de lineaire leningen van 25 jaar ligt rond de 3,8%. De rente voor kortlopende leningen wordt bepaald door de rente van de ECB. De rente op langlopende leningen wordt bepaald door het sentiment in de markt. Als er veel vertrouwen is dat de inflatie wordt teruggedrongen zullen geldverstrekkers dit al verdisconteren in hun rentetarieven voor langlopende geldleningen. De rente voor een langlopende lening zal dan niet veel hoger worden dan nu. Wij blijven werken met een rente van 3,5%. Daarmee zeilen wij wat scherper aan de wind dan andere jaren.

Risicobeheer

Prognose liquiditeit

Wij actualiseren de liquiditeitsprognose twee keer per jaar voor het lopende jaar en voeren één keer per jaar een analyse uit. De actualisatie vindt plaats voor het gereedkomen van de voorjaarsnota en de najaarsnota. De analyse vindt plaats na afloop van het jaar. Uit de prognose van 2024 blijkt dat er vooral grote uitgaven plaats vinden op de investeringen. De voorlopige verwachting van de bruto financieringsbehoefte is 22.628 in 2024, 23.288 in 2025, 30.133 in 2026, 37.091 in 2027, 30.374 in 2028, 21.360 in 2029, 29.220 in 2030 en 20.794 in 2031. Wij kunnen tot het maximum van de kasgeldlimiet, circa 22.146 aan kort geld lenen.

Treasurystrategie

Conform het Financieringsstatuut 2020 en de Financiële Verordening 2022 houden wij ons aan de kasgeldlimiet. De uitkomst van de liquiditeitsprognose bepaalt in belangrijke mate de financieringsbehoefte. De gemeente financiert in eerste instantie met korte-termijn leningen. Dit is afhankelijk van de rentepercentages en ontwikkelingen. Het verschil tussen het aantrekken van kort- of langgeld aantrekken wordt bij een financieringsbehoefte bekeken. Uiteraard kiest het Treasury Comité voor de voordeligste optie. Doordat de huidige rentestanden van kort- en lang geld niet veel verschil met elkaar hebben, is bij gelijkblijvende uitgangspunten nu het standpunt dat wij bij een liquiditeitsbehoefte direct lang geldleningen zullen sluiten. Wij sluiten hierbij leningen in tranches van € 5 miljoen per keer. Indien de rente voor 40-jaars leningen lineair lager is dan voor 25 jaars-leningen, sluiten wij leningen voor 40 jaar af.

Vanuit de Wet Fido is het toegestaan twee kwartalen achtereenvolgens de kasgeldlimiet te overschrijden. Bij een overschrijding van een derde kwartaal moeten wij een herstelplan bij de toezichthouder indienen. Waar aanvullende financiering nodig is, stemmen wij de looptijd af op de liquiditeitsprognose. Dagelijks vindt er een monitoring van de rente plaats waarover er maandelijks gecommuniceerd wordt met het Treasury Comité. Als de rente boven het omslagpunt komt waartegen wij de rente begroot hebben staan, spelen wij hierop in. Dagelijks houden wij de saldi van de banken bij. Door het in beeld hebben van deze kasstromen, spelen wij beter in op de financieringsbehoefte.

Berekening renterisiconorm

Lange termijn financiering

Om de risico's van de lange-termijn financiering in te perken, is in de wet Fido gesteld dat de renterisiconorm niet overschreden mag worden. De renterisiconorm is een bij aanvang van het jaar gefixeerd (wettelijk) percentage van het begrotingstotaal. Het totale bedrag dat herfinanciering en renteherziening (de risico's) met zich meebrengt mag deze norm niet overschrijden.

Wij blijven onder de renterisiconorm, zoals blijkt uit onderstaand overzicht. Voor het renterisico is rekening gehouden met de per augustus 2023 bekende renteherzieningen en aflossingen.

Berekening renterisiconorm		2024
Begrotingstotaal (lasten primitieve begroting)		N260.538
Percentage regeling (*)		20%
Renterisiconorm, in bedrag		N52.108
Berekening renterisico		
Renteherzieningen (**)		N0
Aflossingen (***)		N4.692
Renterisico		N4.692
Toets aan renterisiconorm		
Renterisiconorm, in bedrag		N52.108
Renterisico		N4.692
Ruimte (V) / overschrijding (N)		V47.416

* Percentage conform Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)

** Alleen voor OG-leningen; slechts bij doorverstrekking te salderen met UG-leningen

***Alleen m.b.t. OG-leningen

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan wat het maximum bedrag is dat met kort geld geleend mag worden, dat wil zeggen geld dat binnen een jaar weer terugbetaald moet worden. De limiet mag niet overschreden worden. Hieronder wordt weergegeven hoe deze limiet berekend is. Jaarlijks wordt de kasgeldlimiet opnieuw berekend op basis van het begrotingstotaal van dat jaar. Over de voortgang wordt door middel van de paragraaf Financiering bij de begroting en de jaarrekening aan de provincie gerapporteerd.

Kasgeldlimiet	2024
Toegestane limiet in %	8,50%
Begrotingstotaal (lasten primitieve begroting)	N260.538
Toegestane limiet	N22.146

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren is een dienst bedoeld voor instellingen die een wettelijke of publieke taak uitvoeren en hiervoor middelen van het Rijk ontvangen. Dit houdt in dat zij de publieke middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën. Schatkistbankieren kent een limiet van 2% van het begrotingstotaal dat niet in de schatkist aangehouden hoeft te worden. Dit komt neer op 5.211 in 2024.

Schema rentetoerekening

Hieronder is het renteschema weergegeven conform de Notitie Rente van de commissie BBV. Het bij de begroting voorgerekenede omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% afwijken. Daarom is de renteomslag gelijk gehouden aan het laatst gehanteerde omslagpercentage (NJN2022), dit verklaart het renteresultaat.

Schema rentetoerekening	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	N834	N1.986	N2.871	N3.901	N4.838	N5.422	N5.890	N6.245
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	V5	V5	V5	V5	V5	V5	V5	V5
Saldo rentelasten en rentebaten	N829	N1.981	N2.866	N3.896	N4.833	N5.417	N5.885	N6.240
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	V37	V46	V53	V34	V55	V79	N0	N0
De rente van de projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	N792	N1.934	N2.813	N3.861	N4.778	N5.338	N5.885	N6.240
Rente over eigen vermogen	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Rente over voorzieningen	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
Subtotaal	N792	N1.934	N2.813	N3.861	N4.778	N5.338	N5.885	N6.240
De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	V1.382	V2.124	V2.613	V3.475	V3.899	V4.709	V5.450	V5.450
Totaal (renteresultaat)	V590	V190	N200	N386	N879	N628	N435	N790
Renteomslag	0,5%	0,7%	0,8%	1,0%	1,1%	1,3%	1,5%	1,5%

Gewaarborgde geldleningen (borgstellingen)

Onderstaande staat geeft een overzicht weer van de gewaarborgde geldleningen gecumuleerd op geldnemer.

Geldnemer	Stand per 1-1-2024	Stand per 31-12-2024
St. IJsselland Ziekenhuis	N5.332	N4.537
St. Woonzorg Nederland*	N8.768	N8.768
Stichting Havensteder*	N280.743	N275.209
Woonbron*	N1.157	N1.157
Rijksmonument Dorpsstraat 164	N1.958	N1.925
Totaal	N297.958	N291.596

* Bij de jaarrekening 2024 zal het bedrag pas bekend zijn. Dit in verband met de generieke achtervangovereenkomst waarbij woningcorporaties tot aan haar kredietplafond leningen kan aantrekken.

Voor 4 leningen van het IJsselland Ziekenhuis staan wij rechtstreeks borg, zonder tussenkomst van een waarborgfonds. De leningen van het Rijksmonument Dorpsstraat 164 vallen onder de gemeente.

Indien één van deze woningcorporaties niet aan hun betalingsverplichtingen kan voldoen, lopen wij een renterisico in de vorm van het verstrekken van een renteloze lening aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Echter, voor het beroep doen op het verstrekken van de renteloze lening, zal eerst aanspraak worden gemaakt op de borgstelling van het WSW en de obligoverplichting bij de overige corporaties in Nederland (tertiaire achtervang). Het eventueel resterend gedeelte wordt verdeeld onder de schadegemeenten en alle gemeenten. Het WSW zal in zo'n geval het onderliggend bezit ten gelde maken wat veelal veel hoger is dan de hoogte van de geborgde leningen. Tot op heden is het nooit voorgekomen dat gemeenten renteloze leningen hebben moeten verstrekken aan het WSW.

Vanaf 1 augustus 2021 is de nieuwe generieke achtervangovereenkomst ingegaan betreffende leningen van woningcorporaties. Dit betekent dat wij niet meer per lening tekenen. Jaarlijks stelt het WSW een borgingsplafond voor de woningcorporatie vast, tot dat bedrag mag de corporatie leningen aantrekken. Nieuwe leningen en/of renteherzieningen van woningcorporaties worden evenredig verdeeld over de deelnemende gemeenten. Woningcorporatie Woonbron is in dit kader toegevoegd.

De jaarrekeningen van de stichtingen/instellingen worden beoordeeld door het Treasury Comité.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

In Capelle besteedt de gemeente de haar toevertrouwde middelen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend en zorgen wij dat de gemeente transparant is. Een betrouwbare partner voor de burgers en ondernemers. Voorwaarde hiervoor is een goede bedrijfsvoering (afgemeten aan prestaties en resultaten), een belangrijke factor voor het imago van de gemeente. Een onderwerp dat daarom hoog op de gemeentelijke agenda staat.

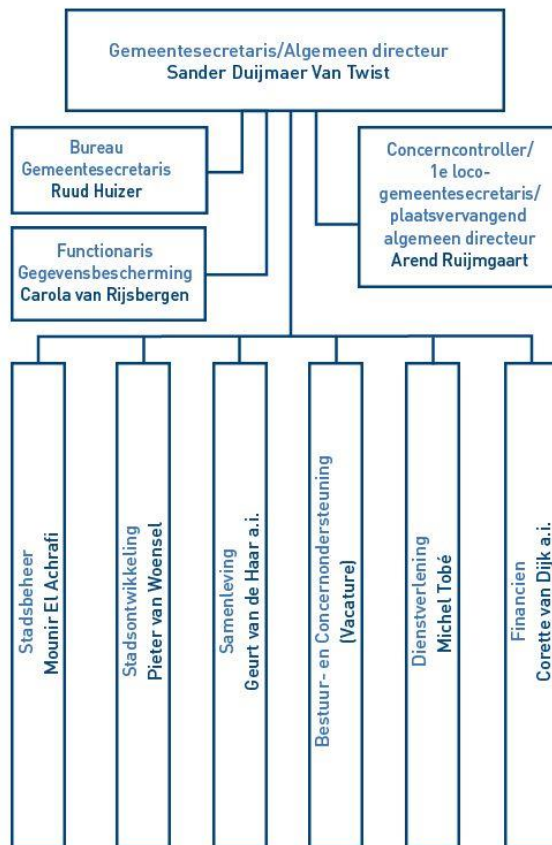
De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Hiermee worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit onze programma's te realiseren. Veel bedrijfsvoeringsprocessen worden door de afdelingen Financien, Bestuur- en Concernondersteuning en Dienstverlening verricht. Deze afdelingen zijn echter meer dan ondersteunend. Ze geven invulling aan onze taken door de doelen die de gemeente voorstaat dichterbij te brengen. Ze zijn een kritische sparringpartner voor de beleidsafdelingen. Ze creëren de omstandigheden of leven hier een bijdrage aan om Capelle beter, mooier te maken vanuit de (wettelijke) taken waar we voor staan en de doelen die de organisatie nastreeft.

Organisatiestructuur

Sinds 2004 is de organisatie opgebouwd volgens het afdelingenmodel. Sinds 2021 is er sprake van een 'eenhoofdige directie'. De gemeentesecretaris is in de rol van algemeen directeur eindverantwoordelijk voor de organisatie. Het Capels Management Team (CMT), gevormd door de gemeentesecretaris, de concerncontroller en de afdelingshoofden, zorgen voor de integrale aansturing van de organisatie. De organisatie telt zes afdelingen.

De afdelingshoofden beheren de middelen die nodig zijn om hun afdelingsplanningen te realiseren, zijn leidend in de beleidsvorming voor wat betreft de producten van hun afdelingen en zijn de eerste adviseur van de portefeuillehouder. Afdelingshoofden zijn integraal verantwoordelijk voor de behaalde resultaten en leggen op een transparante wijze verantwoording af. Het CMT als gemeentebreed platform ondersteunt de afdelingen, stimuleert samenwerking tussen afdelingen, bewaakt de verdeling van schaarse middelen over de afdelingen en stuurt op kwaliteit, tijdigheid en consistentie van besluitvorming.

Organigram 2024

Doorontwikkeling van onze organisatie

In Capelle is de ambitie om de gemeentelijke organisatie wendbaar in te richten en te organiseren. Er wordt continu gewerkt aan de doorontwikkeling van de organisatie. Dit heeft de afgelopen jaren tot concrete acties en resultaten geleid zoals leiderschaps- en sturingsprincipes, rollen en verantwoordelijkheden. In Capelle gaan we samen in vertrouwen op weg! Dat is de ambitie van onze organisatie die in 2018 is vastgesteld (zie ook: www.ambitiecapelle.nl).

Als vervolg hierop is in 2023 een organisatievisie opgesteld waarin is vastgelegd wat de opgaven zijn waar de organisatie voor staat, wat voor organisatie daarvoor nodig is, wat de gewenste manier van werken is, welke rollen daarbij horen en wat dat van de organisatie vraagt. Deze visie is in Q3 2023 door het CMT vastgesteld. Hierop volgt een actieagenda waarin concrete stappen staan die gezet worden om te werken aan de onderwerpen samenwerking, werkdruk, basis op orde en werkgeluk.

In 2024 zijn ook de resultaten van een MTO meting (eind 2023) bekend. De resultaten van de meting in 2021 vormen de basis van deze nieuwe meting. Leiderschap, werkplezier en werkdruk zijn belangrijke thema's in de enquête. Op basis van de uitkomsten maken we een plan van aanpak op organisatie-, afdeling- en unit niveau met het doel te zorgen voor een (verdere) groei van medewerkerstevredenheid.

Tenslotte zal de pilot talentprogramma van 2023 in 2024 overgaan in een definitief programma. Al deze ontwikkelingen brengen het werken volgens de ambitie van Capelle weer een stapje dichterbij.

Rechtmatigheidsverantwoording 2024 door het college

Met ingang van 2023 zijn gemeenten verplicht om een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. In deze rechtmatigheidsverantwoording legt het College van Burgemeester en Wethouders verantwoording af over de rechtmatigheid van de bestede middelen in het boekjaar. Het College was altijd al verantwoordelijk voor de rechtmatige besteding van middelen, maar legde hier niet zelf verantwoording over af in de jaarrekening. Tot en met boekjaar 2022 deed de controlerend accountant een uitspraak over de rechtmatigheid. Vanaf 2023 spreekt de accountant zich uit over de getrouwheid van de jaarrekening. Omdat de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uitmaakt van

de jaarrekening, wordt door de accountant wel een uitspraak gedaan over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

In de rechtmatigheidsverantwoording wordt een uitspraak gedaan over of de gemeente voldoet aan zowel interne regelgeving (verordeningen) als externe regelgeving (wetten maar ook EU-regelgeving zoals regelgeving ten aanzien van aanbestedingen). Ten aanzien van de rechtmatigheid zijn er 9 criteria te onderscheiden. De commissie BBV heeft in de kadernota rechtmatigheid 2023 benoemd dat 6 van deze criteria worden afgedekt door het getrouwheidsonderzoek van de accountant op de balans en het overzicht van baten en lasten, de resterende 3 criteria dienen onderdeel uit te maken van de rechtmatigheidsverantwoording van het College. Dit zijn het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

De wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording tot stand komt is vastgelegd in het Verbijzonderde Interne Controleplan 2023. Het plan is door het College vastgesteld op 16 mei 2023. De periodieke rapportages worden in de auditcommissie geagendeerd.

De rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen in de jaarrekening onder de paragraaf bedrijfsvoering. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt opgenomen:

- De geconstateerde onrechtmatigheden als de rapportagegrens wordt overschreden;
- Welke acties worden ondernomen om geconstateerde onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen

Ontwikkelingen

Datagedreven werken

Data gedreven werken is op verschillende plekken in de organisatie een vlucht aan het nemen. Vanuit het onderzoek naar de ambitie en mogelijkheden van onze organisatie, wordt eind 2023 een strategisch advies uitgebracht over de wijze waarop we de kansen die een ontwikkeling in datagedreven werken ons gaat bieden kunnen verzilveren en verkrijgen we inzicht welke inzet/investeringen dit van de organisatie vraagt vanaf 2024. Dit geheel moet resulteren in het fundamenteel werken met data op alle niveaus en alle (beleids)terreinen in de organisatie.

Integriteit

De gemeente Capelle aan den IJssel is een betrouwbare partner voor haar inwoners, ondernemers, andere organisaties en andere overheden. We zijn een integere gemeentelijke organisatie, waar sprake is van een veilige werkomgeving met voldoende aandacht voor de bevordering van het integriteitsbewustzijn en voor voldoende ruimte om in een open cultuur dilemma's en risico's te bespreken. Integriteit is een onlosmakelijk onderdeel van de professionaliteit van alle ambtenaren, bestuurders en politieke ambtsdragers. Wij houden nadrukkelijk oog voor de rol van de overheid die toeziet op het naleven van wet- en regelgeving. De gemeente beschikt over een beleidsplan bestuurlijke en ambtelijke integriteit en ter uitvoering daarvan een jaarplan bestuurlijke integriteit en een jaarplan ambtelijke integriteit. De voor afgelopen jaar geplande actualisering van deze plannen hebben we niet kunnen realiseren en hebben we doorgeschoven naar het komende jaar.

Weerbaarheid bestuur en organisatie

De afgelopen jaren hebben medewerkers en bestuur in toenemende mate te maken gekregen met agressie, intimidatie, vernielingen, bedreigingen of andere ondermijnende invloeden. Wij hebben hier nadrukkelijk oog voor en investeren in trainingen, protocollen en middelen om te zorgen voor een weerbaar bestuur en organisatie. In 2023 zijn wij onder meer gestart met GIR (Gemeentelijk Incidenten Registratie systeem). Een systeem waar medewerkers op heel eenvoudige wijze incidenten kunnen melden. De preventiemedewerker beheert het systeem en is betrokken bij meldingen. Waar nodig doen wij aangifte van een incident bij de de Politie. Wij geven agressie trainingen aan medewerkers en er is een agressie protocol. Als er behoefte is kunnen medewerkers gebruik maken van een team (interne en externe) vertrouwenspersonen of een beroep doen op de bedrijfsmaatschappelijk werker.

Privacy en Informatiebeveiliging

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de organisatorische inbedding van beleid en uitvoering van privacy en informatiebeveiliging; privacy en informatiebeveiliging is de verantwoordelijkheid van de hele organisatie, verdient een ieders volle aandacht. De komende jaren komen er grote uitdagingen op de overheid / gemeenten af. Datatechnologie en algoritmes helpen om data te kunnen analyseren en de dienstverlening aan burgers te verbeteren. Aan deze technologie en algoritmes zijn risico's verbonden voor de privacy van burgers. De focus van de Autoriteit Persoonsgegevens ligt op 'dataprotectie in een digitale samenleving'. De uitdaging ligt in het vinden van een goede balans

tussen (privacy en digitaliserings-) wetgeving enerzijds en de toenemende inzet van datatechnologie anderzijds. Vwb die wetgeving moeten er de komende drie jaar dertien Europese digitale wetten (mbt onder andere kunstmatige intelligentie; databeheer; cybersecurity; digitale identiteit) worden geïmplementeerd. Deze wetten hebben een rechtstreekse impact op beveiliging en privacy, op de interne en externe communicatie, op organisatie en bestuur, op toezicht en handhaving, op het personeelsbestand, op de processen, juridische zaken en, uiteraard, op de informatievoorziening. Een heuse digitale transformatie die aandacht en capaciteit vergt.

Een uitdaging is er ook bij het delen van persoonsgegevens in samenwerkingsverbanden, vooral in het sociaal domein en het veiligheidsdomein. Overheden en betrokken organisaties moeten effectief kunnen samenwerken, zonder daarbij de risico's voor de privacy uit het oog te verliezen. Privacybeleid en de naleving van dat beleid moeten daarop aansluiten.

Beleidsvoornemens 2024

1. Basis op orde / bewustwording en samenwerking informatiebeveiliging en privacy

Om structureel te voldoen aan de privacyregelgeving en -normen willen we de organisatie naar een hoger privacy volwassenheidsniveau brengen. Dit begint bij het op orde brengen van de basis, het actualiseren en het bijhouden van het register van verwerkingen en meer grip en inzicht krijgen op de verwerkersovereenkomsten. Ook het komende jaar wordt voor alle medewerkers een bewustwordingsprogramma tav de onderwerpen informatiebeveiliging en privacy georganiseerd. Daarnaast zal er meer aandacht worden besteed aan informatiebeveiliging en privacy bij indiensttreding van nieuwe medewerkers.

2. Privacy coördinatoren

Om de taken die wij in het Organisatiebesluit Privacy aan hen hebben toegewezen (nog) beter te kunnen uitvoeren, investeren we het komende jaar extra in kennis, kwaliteit en middelen van de privacy coördinatoren. Hierdoor kunnen de (centraal georganiseerde) juridisch adviseur privacy en de Functionaris Gegevensbescherming (FG) zich meer richten op hun (wettelijke) kernverantwoordelijkheden.

3. Pre-DPIA en DPIA's

In 2024 gaan we verder met het in kaart brengen en beschrijven van de werkprocessen met de grootste risico's ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens (pre-dpia). Ook vervolgen we de uitvoering van Data Protection Impact Assessments (dpi) op de meest risicovolle werkprocessen.

4. Tijdige implementatie nieuwe (digitaliserings)wetgeving en wetgeving die ziet op gegevensdeling in samenwerkingsverbanden

De implementatie op zich vergt al veel van de organisatie. Al deze nieuwe wetgeving betekent een behoorlijke toename van taken op het gebied van gegevensverwerking en -beheer.

5. Actualisering privacy governance / beleidsdocumenten

Na vijf jaar AVG moet de AVG governance en bijbehorende beleidsdocumenten worden geactualiseerd: privacybeleid; privacyreglement; organisatiebesluit privacy. Daarnaast moet een governance voor Algoritmes en AI opgezet gaan worden. Dit volgt uit de AI-act die in 2024 in werking zal treden. De AI-act is één van de dertien nieuwe wetten. Ook moeten Impact Assessments op mensenrechten en algoritmes (IAMA's) uitgevoerd gaan worden op bestaande en nieuwe systemen. Deze operatie is qua omvang en impact te vergelijken met de inwerkingtreding van de AVG.

6. Uitvoering geven aan de verplichte en/of relevante onderwerpen afkomstig van de Agenda Digitale Veiligheid van de VNG

Doorontwikkeling HR

De ontwikkelingen op het gebied van HR in 2023:

- In 2023 was de krapte op de arbeidsmarkt nog steeds sterk voelbaar in de hele organisatie. HR heeft stevig ingezet op de professionalisering van de arbeidsmarktcommunicatie. De nieuwe vacaturesite: "werkenbijcapelleaandenijssel.nl" werpt zijn vruchten af en wordt goed gevonden. Vacatureteksten zijn volledig herzien en aangepast aan de tijd. De corporate recruiter heeft zich volledig gericht op het invullen van vacatures via diverse kanalen. Ook nieuwe kanalen zijn aangeboord. Het aantal vacatures en nieuwe medewerkers blijft (fors) stijgen.
- In 2023 is HR21, een nieuw personeelssysteem geïmplementeerd. Wij sluiten hierbij aan bij 85% van de gemeenten waardoor wij onder andere functies (en inschalingen) beter kunnen vergelijken.

- In 2023 liep de “inhuur” volledig via een externe partij (Yacht Inhouse Services) waardoor de inhuur efficiënt en rechtmatig plaatsvindt; dit geeft vertrouwen voor de komende jaren.
- De pilot van het talentprogramma is positief afgesloten en krijgt een definitief vervolg in 2024 wat bijdraagt aan aantrekkelijk werkgeverschap en werkplezier.
- De hoogte van het ziekteverzuim is zorgwekkend. Deze ligt boven het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Het contract met de ARBO dienstverlener is niet verlengd en er heeft vervolgens een ARBO aanbesteding plaatsgevonden, waarmee in 2023 de samenwerking is gestart. Het is de verwachting dat de opgaande trend in 2024 wordt omgebogen.
- De voortgang van de optimalisatie en digitalisering van HR processen blijft achter. De verwachting is dat dit in 2024 niet gaat veranderen. Het risico is dat verdere doorontwikkeling stagneert.

Inkoop en aanbestedingen

De inkoopuitgaven van de gemeente beslaan een substantieel deel van de gemeentelijke begroting. Daarmee is inkoop een belangrijk sturingsinstrument om maatschappelijke doelen te realiseren, evenals het neveninstrument van het opleggen van een social return verplichting aan opdrachtnemers. We kopen zo doelmatig mogelijk in en doen dat conform de (Europese) aanbestedingswetgeving. Ter bevordering van deze doelmatigheid en rechtmatigheid laten wij om het jaar een inkoopdiagnose uitvoeren; dit jaar wordt de diagnose uitgevoerd voor de jaren 2021 en 2022.

Door de Rekenkamer zijn in 2021 aanbevelingen gedaan om de gemeentelijke inkoopfunctie te verbeteren (Grip op Inkoop). In Q3 2023 hebben wij uw raad geïnformeerd over de (definitieve) uitvoering van de aanbevelingen. Belangrijk punt was de actualisering van het Inkoopbeleid, Inkoopvoorwaarden en Aanbestedingsprotocol. Wij hebben uw raad toegezegd u één keer per jaar actief te informeren over de Europese aanbestedingen, voor het eerste in Q4 2023.

Beleidsprioriteiten 2024

- Verdere inrichting contractbeheer en -management
- Actualisering beleid / spelregels / communicatieplan social return (regionaal / lokaal)
- Evaluatie inzet Capelse Duiten tbv invulling social return ‘verplichting’ door opdrachtnemers
- Opstellen verplichte klachtenregeling voor aanbestedende diensten

213a onderzoeken

De Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Capelle aan den IJssel 2003 (artikel 213a Gemeentewet) bepaalt dat wij periodiek onderzoek verrichten naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door ons gevoerde bestuur. Doelmatigheid wordt gedefinieerd als de mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of met de beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereikt. Doeltreffendheid wordt gedefinieerd als de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk wordt bereikt. Wij onderzoeken minimaal eenmaal per twee raadsperiodes de doelmatigheid van alle (onderdelen van) de organisatie-eenheden van de gemeente en de uitvoering van taken door de gemeente en alle (deel)programma's en paragrafen van de gemeentebegroting op doeltreffendheid. Hiertoe wordt door ons jaarlijks een in beginsel evenredig deel van de programma's en paragrafen getoetst. De concerncontroller voert de onderzoeken intern uit.

In 2024 richt het onderzoek van de concerncontroller zich eerst en vooral op de doelmatigheid en doeltreffendheid van onze organisatie en ons beleid, gekoppeld aan de financiële uitdagingen in de (meer)jarenbegroting. Ingezet wordt op het leren van andere gemeenten, die naar verwachting in een eerder jaar dan 2026 en wellicht ook met een grotere financiële uitdaging dan dat wij hebben, en aan de hand daarvan te kijken naar onze eigen (meerjaren)begroting. Tevens wordt, in afstemming met de betreffende afdelingen, verder gewerkt aan de lopende- en nog op te starten onderzoeken.

Over de resultaten van de lopende onderzoeken, zal in de jaarstukken 2023 verslag worden gedaan.

Actuele plannen van aanpak in het kader van de opvolging van aanbevelingen in Rekenkamerrapporten

In het kader van artikel 185a Gemeentewet wordt voortaan jaarlijks in de Begroting en Jaarstukken een totaaloverzicht verstrekt van actuele plannen van aanpak, die door uw raad zijn vastgesteld naar aanleiding van uitgebrachte Rekenkamerrapporten.

In uw Verordening Rekenkamer is vastgelegd dat het college bij ieder Rekenkamerrapport een plan van aanpak ter vaststelling voorlegt aan uw raad.

In onderstaand overzicht zijn de actuele plannen van aanpak opgenomen, inclusief de afspraken over de periodieke voortgangsverantwoording:

1. Plan van Aanpak ter uitvoering aanbevelingen Rekenkamerrapport "Grip op inkoop", vastgesteld in de raad van 12 juli 2021
Voortgangsrapportage in de collegebrief van 21 december 2021 (2021/168).
2. Plan van aanpak ter uitvoering van het Rekenkamerrapport "Gebiedsontwikkeling het Nieuwe Rivium", vastgesteld in de raad van 8 november 2021
3. Plan van aanpak uitvoering aanbevelingen Rekenkamerrapport "Openbaar Goed", vastgesteld in de raad van 13 december 2021
Afsluitende voortgangsrapportage in de collegebrief van 9 mei 2023 (2023/057).
4. Plan van aanpak uitvoering aanbevelingen Rekenkamerrapport "Tijden van transformatie" - onderzoek naar Woonbeleid Capelle aan den IJssel vanaf 2013", vast te stellen door de raad in 2023
5. Plan van aanpak uitvoering aanbevelingen Rekenkamerrapport "Huizen in de regio" - synthese van onderzoeken woonbeleid in vijf gemeenten (Barendrecht, Lansingerland, Albrandswaard, Capelle aan den IJssel en Rotterdam) in regio Rotterdam", uiterlijk vast te stellen in de raad van januari 2024.

Specificatie kosten bedrijfsvoeringbudget 2024

Omschrijving	Bedrag
Salarissen en sociale lasten	N46.211
Belastingen	N97
Duurzame goederen	N94
Inhuur derden	N2.687
Overige goederen en diensten	N6.545
Mutatie voorzieningen	N478
Kapitaallasten	N557
Doorbelastingen	V750
Totaal lasten	N55.918
Huren	V10
Overige goederen en diensten	V280
Doorbelastingen GR IJsselgemeenten	V2.419
Totaal baten	V2.708
Saldo bedrijfsvoering	N53.210

Salarissen en sociale lasten

Hieronder vallen de directe en indirecte loonkosten. De directe loonkosten zijn genormeerd op het aantal fte's vermenigvuldigd met het maximum van de functionele rang inclusief sociale lasten. De indirecte loonkosten bestaan onder andere uit forensenvergoeding, aanvulling FPU-regeling, wachtgelders, ambtsjubilea, kosten ondernemingsraad en overwerk.

Belastingen

Dit betreft de lokale heffingen van de gebouwen gemeentehuis, gemeentewerf en werkplein.

Duurzame goederen

Dit budget is bedoeld voor incidentele vervanging van apparatuur en meubilair. Bij grote investeringen in apparatuur en meubilair wordt een investeringskrediet aangevraagd.

Inhuur derden

Betreft inhuur- en uitzendkrachten.

Overige goederen en diensten (lasten)

Hieronder vallen alle facilitaire kosten (repro, schoonmaak, frankering), materieel, voertuigen, gereedschappen, energiekosten, advies en onderzoekskosten, verzekeringen maar ook organisatiekosten zoals netto perceptie- en bankkosten, de kosten voor de arbodienst, werving en selectie, OR, vergoeding commissie bezwaar.

Mutatie voorzieningen

Betreft een jaarlijkse dotatie ten behoeve van het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en de gemeentewerf.

Kapitaallasten

Dit betreft de afschrijvingslasten van de investeringen van het gemeentehuis, de gemeentewerf, telecommunicatie, het bedrijfsrestaurant, voertuigen (tractie), etc.

Doorbelastingen

Betreft doorbelastingen aan investeringen.

Huren

Betreft met name een huurcomponent voor het Werkplein GR-IJsselgemeenten.

Overige goederen en diensten (baten)

Betreft diverse vergoedingen van derden.

Doorbelastingen GR IJsselgemeenten

In de begroting van de GR IJsselgemeenten zit een kostencomponent voor de ondersteuning van HR. FD, Financiën, etc. Gemeente Capelle aan den IJssel voert dit uit voor de GR en ontvangt daar een vergoeding voor.

Paragraaf Wet open overheid

Wet open overheid (Woo)

Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden, als opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Doel van de Woo is een transparante overheid. Actieve openbaarmaking van overheidsinformatie is uitgangspunt van de Woo. De gemeente heeft hier een algemene inspanningsverplichting (artikel 3.1) en een bijzondere verplichting tot openbaarmaking van zeventien categorieën van informatie (artikel 3.3). Deze actieve openbaarmaking dient plaats te vinden door middel van een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden. Doel daarvan is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken.

Aanvankelijk werd hierbij uitgegaan van een oplossing waarbij alle informatie centraal zou worden opgeslagen. Inmiddels heeft de minister van BZK gekozen voor een eenvoudiger en sneller te realiseren oplossing: een verwijzindex ('Woo-index') met zoekfunctie. Wij gaan onze gemeente aansluiten op deze Woo-index. Informatie die valt onder de hierboven genoemde zeventien categorieën en die wij reeds publiceren – verordeningen, overige besluiten van algemene strekking (vb beleidsregels) en vergaderstukken en verslagen van de gemeenteraad en raadscommissies – zullen dan direct worden gekoppeld aan de Woo-index. De overige informatiecategorieën zullen we gefaseerd gaan publiceren, te beginnen met convenanten en Woo-verzoeken en de daarop genomen besluiten en verstrekte documenten, en deze na publicatie aansluiten op de Woo-index.

Naast de Woo is er de Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv), die eisen stelt aan de digitalisering van de dienstverlening. Beide wetten hebben grote impact op de organisatie, de processen, dienstverlening en ICT-oplossingen. Het vereist kwaliteit van de digitalisering in het ontvangen, vastleggen, uitwisselen, publiceren en archiveren van toegankelijke informatie die ook voldoet aan de privacy eisen voor de hele organisatie.

De implementatie van beide wetten zijn onderdeel van het programma 'Open en digitaal Capelle', aangestuurd door een programmamanager en een integraal programma team (Juridische Zaken, Informatie, ICT en Dienstverlening).

Beleidsprioriteiten 2024

- Opstellen van schema's en beschrijvingen van alle gemeentelijke werkprocessen om daarmee inzichtelijk te krijgen welke documenten worden geproduceerd en welke openbaar moeten worden gemaakt;
- Implementeren van een procesorganisatie om de werkprocessen actueel te houden;
- Borgen van de Woo in de organisatie met bijbehorende ICT-middelen / werken aan 'openbaarheids-awareness';
- De gemeente aansluiten op de Woo-index;
- Publiceren van de informatiecategorieën Woo-verzoeken (incl. de Woo-besluiten en de verstrekte documenten) en convenanten en vervolgens koppelen aan de Woo-index;
- Het verder digitaliseren en verbeteren van de digitale dienstverlening met bijbehorende ICT-middelen;
- Verder op orde brengen van de digitale informatiehuishouding.

Paragraaf Verbonden partijen

Samenvatting Verbonden partijen

Algemene beleidskaders

Wat zijn verbonden partijen?

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met bestuurlijk belang wordt zeggenschap bedoeld, bijvoorbeeld bij vertegenwoordiging in een bestuur of het hebben van stemrecht. Van financieel belang is sprake als aan de verbonden partij een financiële bijdrage ter beschikking is gesteld of als er voor een verbonden partij aansprakelijkheid bestaat.

Behalve met verbonden partijen heeft de gemeente ook relaties met andere partijen die niet volledig aan deze definitie voldoen. Het gaat bijvoorbeeld om partijen waar wij enige vorm van zeggenschap hebben, partijen aan wie wij een financiële borgstelling hebben verstrekt of partijen die jaarlijks een aanzienlijk bedrag subsidie ontvangen en voor een groot deel afhankelijk daarvan zijn. Wij noemen deze partijen 'overige gerelateerde partijen'. In deze paragraaf nemen wij zowel informatie op over verbonden partijen als over overige gerelateerde partijen.

Beleid voor verbonden partijen

In de Nota Verbonden Partijen 2019 staan beleidskaders over de omgang met verbonden partijen. Onderwerpen in deze nota zijn onder andere:

- Beleidskaders voor in- en uittreding bij verbonden partijen;
- Rolverdeling tussen het college en de raad;
- Risico-checklist;
- Informatie over de planning & control cyclus van verbonden partijen;
- Aandachtspunten voor governance;
- Aandachtspunten bij de door de gemeente zelf opgerichte verbonden partijen;
- Aandachtspunten voor dilemma's bij verbonden partijen;
- Afwegingskaders voor gewenste bestuurlijke betrokkenheid.

Visie op verbonden partijen

In de Nota Verbonden Partijen 2019 hebben wij de volgende visie opgenomen:

- Verbonden partijen dragen in meer of mindere mate bij aan het publiek belang van onze gemeente. Wij vinden het belangrijk dat deze partijen zich hiervan bewust zijn en zich hiervoor inzetten. Tegelijkertijd dragen wij, in verschillende rollen, actief bij aan het slagen hiervan. Hierbij is niet alleen effectiviteit van belang, maar ook democratische legitimiteit.
- Wij vinden het belangrijk om goede afwegingen te maken over het aangaan van deelname in nieuwe verbonden partijen. Wij doen dit alleen als de voordelen van deelname duidelijk zichtbaar zijn, als de risico's beheersbaar zijn en als er geen ongunstige neveneffecten ontstaan. Dezelfde afwegingen gebruiken wij om verbonden partijen periodiek te beoordelen. Hiervoor brengen wij periodiek de risico's in kaart. Om flexibel in te kunnen springen op ontwikkelingen is een goede uittredingsregeling ook belangrijk. Het uitgangspunt is 'nee, tenzij'.
- Wij vinden het ook belangrijk om zeggenschap te hebben over de strategische koers van een verbonden partij. Tegelijkertijd beschouwen we de operationele zaken als de verantwoordelijkheid van de partij zelf. Wij houden een vinger aan de pols, maar geven vertrouwen als blijkt dat dat gegeven kan worden. Wij maken goede afspraken over de governance van verbonden partijen.

Wijzigingen in de lijst met verbonden partijen

In de Begroting 2024 hebben wij een nieuwe verbonden partij opgenomen; Gemeenschappelijke regeling beschermd wonen regio Rotterdam.

Vermogen en resultaat

De in de overzichten gepresenteerde cijfers bij 'Vermogen en resultaat verbonden partij' zijn in de basis de cijfers zoals opgenomen in de jaarstukken 2022 van de betreffende verbonden partij.

Financiën

In het onderstaande overzicht geven wij weer wat de financiële bijdragen aan verbonden partijen of wat de ontvangen dividenden in 2024 zijn.

	Bijdrage gemeente 2024	Dividend 2024
Gemeenschappelijke regelingen		
Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)	N707	
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)	N5.459	
Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	N201	
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)	N792	
Werkvoorzieningschap Promen	N5.596	
Recreatieschap Hitland	N387	
Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten	N15.077	
Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond	N16.371	
Gemeenschappelijke Reg. Beschermd Wonen Regio Rotterdam	N0	
Vennootschappen		
Stedin N.V.		V547
Evides N.V.		V444
Bank Nederlandse Gemeenten N.V.		V19
Irado N.V.	N8.038	V110
Isala Theater B.V.	N1.347	
Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.	N96	
Sportief Capelle B.V.	N7.792	
Stichtingen		
Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel	N16.610	
Stichting Welzijn Capelle	N6.534	
	N85.007	V1.120

Gewenste bestuurlijke betrokkenheid

In de Nota Verbonden Partijen 2019 is opgenomen dat het verstandig is om keuzes te maken naar welke verbonden partijen met name aandacht uitgaat. Betrokkenheid is met name gewenst als:

- De bestuurlijke invloed groot is;
- Het financieel belang groot is;
- De maatschappelijke risico's groot zijn.

Om de afwegingen goed te kunnen maken, is er in de nota een afwegingskader met criteria opgenomen. Op basis hiervan kunnen de partijen ingedeeld worden in drie categorieën, namelijk basis (+), standaard (++) en extra (+++). Op basis hiervan kan het college besluiten om de bestuurlijke betrokkenheid te vergroten, bijvoorbeeld door vaker ambtelijk of bestuurlijk overleg te voeren met de partij of meer verantwoordingsinformatie te vragen. Deze analyse is voor alle partijen uitgevoerd (BBV nr.708353). De uitkomst hiervan is samengevat in de onderstaande tabel.

Gemeenschappelijke regelingen	Basis (+)	Standaard (++)	Extra (+++)
Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)			
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)			
Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)			
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)			
Werkvoorzieningschap Promen			
Recreatieschap Hitland			
Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten			
Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond			

Vennootschappen en coöperaties	Basis (+)	Standaard (++)	Extra (+++)
Stedin N.V.			
Evides N.V.			
Bank Nederlandse Gemeenten N.V.			
Irado N.V.			
Isala Theater B.V.			
Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.			
Sportief Capelle B.V.			
Stichtingen en verenigingen	Basis (+)	Standaard (++)	Extra (+++)
Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel			
Stichting Welzijn Capelle			
Overige gerelateerde partijen	Basis (+)	Standaard (++)	Extra (+++)
Stichting BLICK op Onderwijs (Boeiend Leren In Capelle en Krimpen)			
Stichting Begraafplaats en Crematorium Schollebaar			
Stichting tot Exploitatie van de Capelse Golfbaan			
Stichting IJsselland Ziekenhuis			
Stichting Zorgbeheer de Zellingen - Verpleeghuis Rijckehove			
Stichting Havensteder			
Stichting Woonzorg Nederland			
Stichting Bibliotheek aan den IJssel			
Stichting Beheer en Exploitatie Kinderboerderij Klaverweide			
Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)			

Gemeenschappelijke regelingen

Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR)

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Schiedam
Openbaar belang	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van vergunningverlening en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur
Omvang belang gemeente	Bron: begroting DCMR 2023 Op basis van de bijdragen van gemeenten bedraagt de bijdrage van Capelle aan den IJssel 0,8%.
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Duurzaamheid en Milieu (de heer Geissler) Ambtelijk: Stadsbeheer (Vergunningen, Toezicht en Handhaving)
Taak / doelstelling	Uitvoeringsinstantie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en Milieu
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne en de provincies Zuid-Holland en Zeeland
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2024: N 707
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 4.866 31-12-2022: 4.403 Vreemd vermogen 1-1-2022: 14.137 31-12-2022: 12.414 Resultaat na bestemming 2022: 584
Risico's	Invoeringsdatum Omgevingswet Na enkele keren uitgesteld te zijn, is het invoeren van de nieuwe omgevingswet nu vastgesteld op 1 januari 2024. Werkplan 2024 Als gevolg van de indexatie van 8,4% en de extra taken vanuit de nieuwe Omgevingswet (o.a. verplichte overdracht bodemtaken provincie naar gemeente) en uitbreiding van overige taken (toezicht op aanleg gesloten bodem energiesystemen en toezicht op eisen energieprestatie gebouwen) zal het bedrag voor het werkplan 2024 130 hoger liggen dan het werkplan 2023. In het kader van de Omgevingswet wordt nog onderzocht wat de impact van de betrokkenheid van de DCMR bij de omgevingstafel is op het beschikbare aantal uren en hieraan gekoppelde budget. Indien aan de orde wordt hier later in de P&C-cyclus op terug gekomen.
Periodieke beoordeling	Periodiek vindt ambtelijk overleg plaats waarin sturing plaatsvindt op de uitvoering van het werkplan en ontwikkelingen worden gemonitord.
Ontwikkelingen	In de beleidsbegroting 2023 worden de belangrijkste ontwikkelingen op het werkerrein van de DCMR geschetst: Meerjarenprogramma 2021-2024 In het Algemeen Bestuur van de DCMR is in december 2020 het Meerjarenprogramma (MJP) 2021-2024 vastgesteld. Hierin is aangegeven op welke wijze de DCMR invulling geeft aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen van de participanten door het inzetten van de VTH- en ruimtelijke en advies- instrumenten. Daarnaast wordt extra focus gelegd op aandachtsgebieden waar dit nodig wordt geacht om doelen te behalen of risico's te beheersen. Daartoe worden in het MJP 13 focuspunten benoemd waaraan de komende vier jaren extra aandacht wordt besteed, naast de reguliere taakuitvoering. Nieuw is de nadruk op duurzaamheid. Binnen dit thema zijn vier focuspunten benoemd die vanuit een maatschappelijke en bestuurlijke context belangrijker zijn geworden. De focuspunten betreffen: energiebesparing, energietransitie, schadelijke stoffen in de bodem voorkomen en bijdragen aan een circulaire economie.

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Belangen behartigen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de veiligheid in de regio
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur en auditcommissie

Omvang belang gemeente	Capelle aan den IJssel heeft 7 % belang in het Algemeen Bestuur
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Brandweer en Rampenbestrijding (de heer Oskam) Ambtelijk: BCO
Taak / doelstelling	<p>De VRR is belast met:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de zorg die op grond van de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9) is opgedragen aan de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten - Het onder alle omstandigheden bewerkstellingen van een doelmatig georganiseerd en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen; - Het doelmatig organiseren, coördineren en uitvoeren van het vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, de registratie daarvan en het bevorderen van adequate opname van zieken en ongevals slachtoffers in ziekenhuizen of andere instelling voor intramurale zorg; - Het voorbereiden en bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde geneeskundige hulpverlening bij rampen. <p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; - Het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. Het uitvoeren van het beperken en bestrijden van rampen en crisis als bedoeld in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 1); - Taken die vanuit het oogpunt van goede bedrijfsvoering zijn vereist. - Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9 en 10) bedoelde gemeenschappelijke regeling; - Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Ambulancevervoer (artikel 5) bedoelde gemeenschappelijke regeling; - Het uitvoeren van de wettelijke taken conform de in de Wet Veiligheidsregio's (artikel 9 en 10) bedoelde gemeenschappelijke regeling; - Het uitvoeren van de ambulancezorg
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Nissewaard, Vlaardingen en Voorne aan Zee
Financiële consequenties begrotingsjaar	Kosten van de regionale taken worden gedragen door de deelnemende gemeenten, verdeling geschiedt op basis van het aantal inwoners per 1 januari (CBS) van het kalenderjaar alsmede naar evenredigheid van de inkomsten uit het gemeentefonds van het subcluster crisisbeheersing en brandweer. Bijdrage 2024: 5.459
Vermogen en resultaat verbonden partij	<p>Bron: Jaarrekening 2022</p> <p>Eigen vermogen 1-1-2022: 5.085 31-12-2022: 6.157</p> <p>Vreemd vermogen 1-1-2022: 96.225 31-12-2022: 107.479</p> <p>Resultaat na bestemming 2022: 976</p>
Risico's	Zie ontwikkelingen
Periodieke beoordeling	De deelname aan de VRR volgt uit de Wet op de Veiligheidsregio's, uittreding is niet mogelijk, door aanpassing van de wet is formeel gezien wel deelname aan de Veiligheidsregio Hollands-Midden in plaats van de VRR mogelijk
Ontwikkelingen	<p>1. Actuele financiële situatie VRR In de 1e begrotingswijziging 2023 van de VRR is vanwege de gevolgen van de huidige inflatie voorgesteld het verwachte tekort eind van het financieel jaar te verrekenen met gemeenten. Zo leidde de vaststelling van de CAO 2023 tot een loonstijging van 9,68% voor de VRR, tegenover een accres van 1,9% in de eerder vastgestelde begroting 2023 VRR. In de 1e begrotingswijziging is een verwacht tekort ad € 6,9 miljoen gepresenteerd, het Capelse aandeel daarin bedraagt ongeveer € 311 k. In de halfjaarsrapportage 2023 van de VRR is het verwachte tekort bijgesteld naar €3,3 miljoen. De verwachte extra bijdrage 2023 voor Capelle aan den IJssel ad 311k daalt hiermee naar 151k (V 160). Voor 2024 is ook sprake van een verwacht tekort. In de halfjaarsrapportage 2023 VRR is dit bijgesteld van 4,2 M (Capels aandeel 190k) naar 2,4 M (Capels aandeel 110 k; V 80).</p> <p>2. Niet meenemen inhaal-accres 2025 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond In de begroting 2024 van de VRR is vanaf 2025 een verhoging van onze bewonersbijdrage basistaken opgenomen ad 5,5%, betreffende een "inhaal-accres 2025". In uw zienswijze hierop bent u hiermee akkoord gegaan. Het inhaal-accres 2025 is gebaseerd op de totale indexatie voor 2023, deze valt 5,5% hoger uit. Deze extra 5,5% is, in afwijking op uw eerdere zienswijze, niet nu verwerkt in uw concept-begroting 2024. Dit sluit aan bij de recente keuze van het college om sporen 1, 2 en 3 toe te passen in uw begroting 2024 en verder. In het raadsvoorstel voor de zienswijzeprocedure zijn extra lasten voor 2025 en 2026 en verder voor onze gemeente vermeld van respectievelijk 581K en</p>

	858K. Door het niet meenemen van het inhaal-acces 2025 zijn de extra lasten nu 280K (2025) en 543K (2026 .ev.). Afgerond zijn dit minder lasten voor 2025 en 2026 e.v. van respectievelijk 301K en 315K.
--	--

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Economisch Vestigingsklimaat en Verkeer & Vervoer
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen bestuur, lid Vervoersautoriteit, leden bestuurs- en adviescommissies
Omvang belang gemeente	Capelle aan den IJssel heeft 5% belang
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder metropoolregio (de heer Oskam) Ambtelijk: Stadsontwikkeling
Taak / doelstelling	Concurrerende en bereikbare metropoolregio
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat en Programma 3 Economie
Deelnemende partijen	De 23 gemeenten van de voormalige stadsregio's Rotterdam en Haaglanden
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2024: 201
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 32.508 31-12-2022: 33.844 Vreemd vermogen 1-1-2022: 1.435.141 31-12-2022: 1.550.055 Resultaat na bestemming 2022: 455
Risico's	Niet van toepassing
Periodieke beoordeling	Uittreding kan na besluiten van burgemeester en wethouders en de raad en goedkeuring van GS. De uittreding kan slechts plaatsvinden op 1 januari na de datum waarop opname in het register van de Wet gemeenschappelijke regelingen (art.27) heet plaatsgevonden. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van uittreding. Op dit moment is geen sprake van uittreding en wordt deelname wenselijk geacht.
Ontwikkelingen	Geen

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD)

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de volksgezondheid
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur
Omvang belang gemeente	Het totaal aantal stemmen van de deelnemende gemeenten betreft 31. Capelle aan den IJssel heeft 2 stemmen in het algemeen bestuur
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Volksgezondheid (de heer Wilson) Ambtelijk: Samenleving
Taak / doelstelling	Het nemen van maatregelen ter bevorderen van de gezondheid van de bevolking als geheel en waar nodig van specifieke risicogroepen
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en Milieu
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Voorne aan Zee en Goeree-Overflakkee
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2024 bedraagt 792 570 voor basispakket (€ 8,45 per inwoner) 179 voor inspecties kinderopvang -17 Compensabele/terug te ontvangen BTW 35 Plusproduct Nu Niet Zwanger 25 Plusproduct Omgevingsweg
Vermogen en resultaat verbonden partij	De begroting en rekening van de GGD regelt alleen de bijdragen van de deelnemende gemeenten en kent geen eigen balans

Risico's	De Gemeenschappelijke Regeling GGD Rotterdam-Rijnmond is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Rotterdam. Rotterdam is daarom risicodragend voor de GGD. De GGD legt verantwoording af aan het college van B&W van Rotterdam. In de begroting is rekening gehouden met hogere bijdrage van 205 (actualisatie 21 en begrotingswijziging 184) wat voornamelijk wordt veroorzaakt door hogere inwonersbijdrage.
Periodieke beoordeling	De gemeente heeft de wettelijke verplichting een GGD in stand te houden.
Ontwikkelingen	Vanwege uitblijvende rijksmiddelen wordt vooralsnog geen strategietraject gestart aangaande de heroriëntatie en positionering van de organisatie.

Werkvoorzieningschap Promen

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Capelle aan den IJssel / Gouda
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van sociale werkvoorziening en re-integratie
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur
Omvang belang gemeente	Er zijn zeven gemeenten die deelnemen in Promen. Afgemeten aan de gemeentelijke bijdragen 2023 zoals opgenomen in het Ondernemingsplan Promen 2023, hebben wij een belang van 22,7%.
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Werk en Inkomen (mevrouw Westerdijk) Ambtelijk: Samenleving
Taak / doelstelling	Het bieden van voorzieningen in een aangepaste werkomgeving aan mensen met een arbeidsbeperking of dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt dat werk bij een reguliere werkgever – vooralsnog- niet tot de mogelijkheden behoort
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein: deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel, Waddinxveen, Zuidplas, Alphen aan den Rijn
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2024 Wsw: 5.596 (Primitieve begroting 2024)
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 3.766 31-12-2022: 3.269 Vreemd vermogen 1-1-2022: 7.778 31-12-2022: 8.049 Resultaat na bestemming 2022: -461
Risico's	Geen
Periodieke beoordeling	Uittreding uit de GR Promen kan na een besluit van de gemeenteraad en na goedkeuring van Gedeputeerde Staten. De uittreding gaat in vijf jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit is genomen en niet eerder dan nadat het betreffende besluit is opgenomen in de registers van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het algemeen bestuur stelt, op basis van redelijkheid en billijkheid, voor elke afzonderlijke uittreding een uittredingssom vast die aan het werkvoorzieningsschap wordt betaald. De Gemeenschappelijke Regeling Promen is aangegaan voor onbepaalde tijd.
Ontwikkelingen	Geen

Recreatieschap Hitland

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Nieuwerkerk aan den IJssel
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van openluchtrecreatie
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen en Dagelijks Bestuur
Omvang belang gemeente	Capelle participeert voor 62% in de gemeenschappelijke regeling. Voor wat betreft zeggenschap wordt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gevolgd
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Recreatie (meneer Van Woudenberg) Ambtelijk: Samenleving
Taak / doelstelling	Ontwikkeling en beheer van het recreatiegebied Hitland, samen met de gemeente Zuidplas
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen

Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie: deelprogramma 5B Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel en Zuidplas
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2024: 387
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 1.040 31-12-2022: 1.035 Vreemd vermogen 1-1-2022: 6.147 31-12-2022: 6.188 Resultaat na bestemming 2022: 57
Risico's	De exploitatielasten worden over de deelnemende gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De definitieve gemeentelijke bijdrage kan worden verhoogd om de rekening te verevenen.
Periodieke beoordeling	Uittreding is mogelijk, maar heeft wel financiële gevolgen.
Ontwikkelingen	Het bestuur van het recreatieschap Hitland heeft een Toekomstvisie Hitland opgesteld. Deze wordt in 2023 in de commissie toegelicht. Uw raad kan indien gewenst een zienswijze indienen. Er is tevens een wetswijziging gemeenschappelijke regeling. Het initiatief voor aanpassing van de gemeenschappelijke regeling ligt bij het bestuur van Hitland. Naar verwachting wordt die in 2023 voorgelegd. Ook hierop kan uw raad indien gewenst een zienswijze inbrengen.

Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	De regeling wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers
Bestuurlijk belang	Lid Bestuur
Omvang belang gemeente	Samenstelling bestuur: iedere deelnemer wijst uit zijn midden 2 leden en 2 plaatsvervangende leden aan als lid van bestuur. Capelle heeft 1/3 belang
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Sociale Zaken/ Voorzitter Bestuur (mevrouw Westerdijk) en portefeuillehouder Financiën (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: BCO
Taak / doelstelling	Doelstelling: Het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering van de door de deelnemers aan IJsselgemeenten opgedragen taken. Taken: Aan IJsselgemeenten zijn in ieder geval taken toegekend, die betrekking hebben op de vakgebieden Sociale Zaken en ICT & Automatisering. Taken kunnen worden uitgebreid met andere taken bij afzonderlijk eensluidend besluit van alle deelnemers en aanvaarding van de nieuwe taken door het bestuur. Alle deelnemers nemen het pakket aan taken met betrekking tot Sociale Zaken af. De taken met betrekking tot ICT & Automatisering en de later aan IJsselgemeenten toebedeelde taken kunnen door de deelnemers worden afgenomen.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning en Programma 6 Sociaal Domein: deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel en Krimpen aan den IJssel (voor Sociale Zaken en ICT & Automatisering) en vanaf 1-1-2016 Zuidplas (voor Sociale Zaken)
Financiële consequenties begrotingsjaar	De kosten van de GR blijven binnen de in de huidige meerjarenbegroting geraamde bedragen voor de betreffende onderdelen. De kosten en toekomstige voordelen worden verdeeld op basis van de verdeelsleutel voor de kosten. Dit houdt in: voor de Sociale Zaken in de verhouding van 70:15:15 tussen Capelle, Krimpen en Zuidplas, voor bedrijfsvoering ICT in de verhouding 60:40 tussen Capelle en Krimpen en voor uitvoeringskosten ICT in de verhouding 69:31 tussen Capelle en Krimpen. Bijdrage voor 2024: 15.077
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 1.124 31-12-2022: 1.648 Vreemd vermogen 1-1-2022: 13.638 31-12-2022: 7.697

	Resultaat na bestemming 2022: 0
Risico's	De deelnemende gemeenten blijven zelf financieel verantwoordelijk voor de budgetten van de Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten (BUIG, met als onderdeel Wet werk en bijstand, IOAW, IOAZ en Bbz), Bijzondere Bijstand, Kinderopvang en Schuldhulpverlening.
Periodieke beoordeling	De organisatorische en juridische vorm van de samenwerking voorziet in alle opzichten in een verbreding met andere gemeenten binnen onze regio. Daarnaast is het mogelijk organisatieonderdelen van de huidige deelnemers toe te voegen aan de regeling. Toetreding tot deze regeling kan plaatsvinden bij daartoe strekkende besluiten van alle deelnemers alsmede de potentiële deelnemer, indien van toepassing na verkregen toestemming. In 1e kwartaal 2016 is een evaluatie uitgevoerd. De kern van de conclusies uit het evaluatierapport is dat de samenwerking zonder meer als geslaagd wordt getypeerd. Toezicht arrangement Algemeen: eenmaal per 4 jaar wordt getoetst of voortzetting van deelname aan de verbonden partijen gewenst is. Deze toetsing houdt in dat wordt beoordeeld of de voorwaarden waaronder destijds is toegetreden tot de verbonden partij nog van kracht zijn, of dat de omstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat andere keuzes moeten worden gemaakt.
Ontwikkelingen	Geen

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van bovenlokale, specialistische jeugdhulp
Bestuurlijk belang	Lid Algemeen Bestuur
Omvang belang gemeente	De aan de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond deelnemende gemeenten hebben in totaal 35 stemmen. Capelle aan den IJssel heeft 2 stemmen in het algemeen bestuur. Afgaande op het totaal aan bijdragen van gemeenten, dragen wij voor plusminus 5,0% bij.
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Jeugdhulp (de heer Faassen) en portefeuillehouder Financiën (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Samenleving en Financiën
Taak / doelstelling	Het lichaam heeft tot doel te zorgen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van bovenlokale taken met inachtneming van de bepalingen in de Jeugdwet. In het kader van de doelstelling heeft het lichaam de volgende taken: 1. het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van: - het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet; de jeugdhulp omvat de uitvoering van gesloten jeugdhulp, crisiszorg, pleegzorg, residentiële, intramurale zorg en/of specialistische zorg voor jeugdigen; de taken worden uitgevoerd met inachtneming van de afspraken die hierover op bovenregionaal of landelijk niveau zijn of worden gemaakt; - het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. 2. het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein: deelprogramma 6D Jeugdzorg
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Nissewaard en Westvoorne
Financiële consequenties begrotingsjaar	De totale begroting voor 2024 van de GRJR bedraagt 276.000 en door de extra aanraming van 9.000 komt deze uit op totaal 285.000. In deze bijdrage van de GRJR is ook rekening gehouden met de definitieve OVA indexpercentage van 6,36%. In de voorlopige was nog rekening gehouden met 4,74%. Hierdoor komt onze bijdrage voor de gemeente hoger uit namelijk op 16.371. In onze begroting hebben wij rekening gehouden met een indexactie van 8,4% en komt onze begroting uit op 16.186. Voor het tekort van 185 is in onze begroting een structurele aanraming van 185 opgenomen.
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 0 31-12-2022: 0 Vreemd vermogen 1-1-2021: 68.373 31-12-2021: 61.098 Resultaat na bestemming 2022: 0
Risico's	Het risico bestaat dat, indien de totale kosten van specialistische jeugdhulp voor de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten hoger zijn dan de gezamenlijke inleg, de deelnemende gemeenten een extra inleg moeten doen in het lopende begrotingsjaar (zie ook tekst

	onder financiële consequenties begrotingsjaar). Door realistisch begroten verwachten we dat dit risico beheersbaar wordt.
Periodieke beoordeling	Er zijn geen bepalingen voor periodieke beoordeling of deelname gewenst is. Gemeenten zijn wettelijk verplicht om op onderdelen van jeugdhulp bovenlokaal samen te werken. Artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling handelt over uittreding. Een deelnemende gemeente kan te allen tijde besluiten uit te treden, waarbij deze uittreding in werking treedt aan het eind van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het uittredingsbesluit ter kennis is gebracht van het algemeen bestuur. Aan uittreden zijn regels verbonden, onder meer betreffende de aan een uittredende gemeente toe te rekenen kosten
Ontwikkelingen	Geen

Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen Regio Rotterdam

Soort verbintenis	Gemeenschappelijke regeling
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Behartigen belangen deelnemende gemeenten op het gebied van de beschermd wonen
Bestuurlijk belang	Deze centrumregeling heeft geen bestuur. De continuïteit van de GR zal moeten worden gewaarborgd middels bestuurlijk en ambtelijk overleg. Daarmee is de centrumregeling de 'lichtste' vorm van een GR.
Omvang belang gemeente	Aan het bestuurlijk overleg nemen de wethouders met maatschappelijke ondersteuning in hun portefeuille deel. De GR regelt geen stemverhoudingen
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Volksgezondheid (de heer Wilson) Ambtelijk: Samenleving
Taak / doelstelling	Bestendigen en formaliseren van de samenwerking om daarmee te zorgen voor een kwalitatief goede en efficiënte uitvoering van beschermd wonen en om invulling te geven aan de wettelijke verplichting tot regionale samenwerking.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein, deelprogramma 6C
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Ridderkerk (BAR gemeente), Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Rotterdam
Financiële consequenties begrotingsjaar	De bijdrage is gerelateerd aan de bijdrage die wij uit de Algemene uitkering hiervoor ontvangen. Voor 2024 zal deze regeling nog niet worden ingevoerd, maar er wordt al wel rekening gehouden dat de gemeente Rotterdam als uitvoerende gemeente hiervoor kosten in rekening zal brengen. Daarom is er in de begroting 246 opgenomen. Afgesproken is dat 90% van de middelen worden overgemaakt naar de GR. De overige 10% van de middelen worden lokaal ingezet ten behoeve van de doelgroep BW.
Vermogen en resultaat verbonden partij	De begroting en rekening van deze regelt alleen de bijdragen van de deelnemende gemeenten en kent geen eigen balans
Risico's	De Gemeenschappelijke Regeling beschermd wonen is onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Rotterdam. Met ingang van 2025 start de decentralisatie van de financiële middelen naar alle gemeenten. Deze herverdeling volgt een ingroei-pad van 10 jaar. Voor 2024 zijn er dus geen financiële gevolgen voor onze gemeente. Met ingang van 2030 zou er een tekort kunnen gaan ontstaan waar de deelnemende gemeenten naar rato van de financiële inbreng aan bijdragen. De komende jaren zal worden gewerkt aan het voorkomen van een tekort. Dit kan door het bevorderen van goede preventie, 'beschermd thuis' wonen, optimale doorstroom in de keten en efficiënte en effectieve samenwerking.
Periodieke beoordeling	Het verstrekken van beschermd wonen is een wettelijke taak van het college (artikel 1.2.1 aanhef en onderdeel b Wmo 2015). Hierdoor is het college het aangewezen orgaan van de gemeente om een GR op het gebied van beschermd wonen in te stellen. De raden van de deelnemende gemeenten stellen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 het beleidskader voor beschermd wonen vast. Het regionaal beleidsplan vormt het meerjarige inhoudelijke kader voor de uitvoering van de taken in deze regeling.
Ontwikkelingen	Binnen deze beschermd wonen groep valt ook de groep met een (licht) verstandelijke beperking.

Vennootschappen en coöperaties

Stedin N.V.

Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Zie taak / doelstelling
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over 94.698 aandelen (1,91%). Na splitsing vertegenwoordigt dit belang een boekwaarde van 2.760. In de raadsvergadering van 31 mei 2021 is besloten om maximaal in te tekenen op de uitgifte van de cumulatief preferente aandelen in Stedin N.V. Uiteindelijk hebben wij 3,63% van de preferente aandelen verworven met een boekwaarde van 7.260.
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Financiën (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Financiën
Taak / doelstelling	In hoofdzaak het transporteren van elektriciteit en gas naar consumenten en bedrijven
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
Deelnemende partijen	Aalsmeer, Achtkarspelen, Alblasterdam, Albrandswaard, Ameland, Amstelveen, Barendrecht, Bloemendaal, Capelle aan den IJssel, Castricum, Delft, Den Haag, Dordrecht, Goeree-Overflakkee, Gorinchem, Haarlemmermeer, Hardinxveld-Giessendam, Heemstede, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoekse waard, Krimpen a/d IJssel, Krimpenerwaard, Lansingerland, Leidschendam, Molenlanden, Nissewaard, Noardeast-Fryslân, Papendrecht, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rijswijk, Rotterdam, Schiedam, Schiermonnikoog, Sliedrecht, Uithoorn, Vijfheerenlanden, Westbetuwe, Voorne aan Zee, Zandvoort, Zoetermeer, en Zwijndrecht
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend 2024: 547
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 3.270 31-12-2022: 3.342 Vreemd vermogen 1-1-2022: 4.912 31-12-2022: 5.178 Resultaat na bestemming 2022: 44 Cijfers uitgedrukt in € miljoen
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal
Periodieke beoordeling	Er wordt actief deelgenomen aan de AvA en in de aandeelhouderscommissie zijn wij vertegenwoordigd door de gemeente Nissewaard.
Ontwikkelingen	De gemeente is samen met 41 andere gemeenten eigenaar van Stedin N.V. Per 31 januari 2017 is de splitsing van het netwerkbedrijf (Stedin N.V.) en het energiebedrijf (Eneco N.V.) gerealiseerd. Het dividend van Stedin laat in de afgelopen jaren een grillig verloop zien. Dit onderwerp is verder uiteengezet in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De komende jaren heeft Stedin een vermogensversterking nodig. De rijksoverheid heeft aangegeven om voor de versterking van de vermogenspositie te willen toe treden als aandeelhouder. Hiervoor is op 11 september 2023 een voorstel gedaan aan de aandeelhouders.

Evides N.V.

Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Rotterdam
Openbaar belang	Zie taak / doelstelling
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over totaal 72.608 aandelen met een nominale waarde van € 45,38. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 3.295
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Financiën (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Financiën
Taak / doelstelling	Voorzien in de behoefte aan schoon drinkwater aan huishoudens en bedrijven in de regio
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
Deelnemende partijen	Gemeenschappelijk Bezit Evides (15 gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Delft, Dordrecht, Hoeksche Waard, Nissewaard, Maassluis, Midden Delfland, Rotterdam,

	Schiedam, Vlaardingen, Westland, Voorne aan Zee en Zwijndrecht) en GBE Aqua. Beiden bezitten 50% van de aandelen.
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend 2024: 444
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 558,2 31-12-2022: 583,1 Vreemd vermogen 1-1-2022: 798 31-12-2022: 748 Resultaat na bestemming 2022: 46,1 Cijfers uitgedrukt in € miljoen
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal
Periodieke beoordeling	Deelname is gewenst
Ontwikkelingen	Jaarlijks stellen de aandeelhouders de drinkwatertarieven vast als onderdeel van het Ondernemingsplan (inclusief begroting). De tarieven van Evides zijn constant. Het tarievenbeleid is gericht op zo laag mogelijke drinkwatertarieven, gecombineerd met een financieel 'gezonde' bedrijfsvoering, waardoor benodigde investeringen in o.a. waterkwaliteit en leveringszekerheid kunnen plaatsvinden en daarbij een maatschappelijk verantwoord rendement wordt behaald.

Bank Nederlandse Gemeenten N.V.

Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Den Haag
Openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt over totaal 7.722 aandelen met een nominale waarde van € 2,50. Het totale aandelenkapitaal van de gemeente bedraagt dus 19
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Financiën (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Financiën
Taak / doelstelling	Uitoefenen van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
Deelnemende partijen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector)
Financiële consequenties begrotingsjaar	Dividend 2024: 19
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 5.062 31-12-2022: 4.615 Vreemd vermogen 1-1-2022: 143.995 31-12-2022: 107.459 Resultaat na bestemming 2022: 279 Cijfers uitgedrukt in € miljoen.
Risico's	Het risico betreft de deelname in het aandelenkapitaal. BNG is een zeer solide bank, waardoor de risico's gering zijn.
Periodieke beoordeling	Deelname is gewenst.
Ontwikkelingen	Geen

Irado N.V.

Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Schiedam
Openbaar belang	Ophalen en verwerken van afval

Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Omvang belang gemeente	De gemeente beschikt sinds 1-1-2018 over 3.000 aandelen met een nominale waarde van € 100 per stuk. Totale waarde nu V 5.987. Er zijn totaal 9.450 aandelen: de gemeente Capelle aan den IJssel, Schiedam en Vlaardingen bezitten elk 3.000 aandelen A en de N.V. BAR-Afvalbeheer bezit 450 aandelen B.
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder milieu opdrachtgeversrol (de heer Geissler) en portefeuillehouder Financiën/ Aandeelhouder (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Stadsbeheer en Financiën
Taak / doelstelling	Het uitvoeren van wettelijke taken voor het ophalen en verwerken van afval. Daarnaast verzorgt Irado het uitvoeren van onderhoud van de openbare ruimte.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning, Programma 5 Sport, cultuur en recreatie: deelprogramma 5B Openbaar groen en (openlucht) recreatie en Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en Milieu
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel, Schiedam, Vlaardingen, N.V. BAR Afvalbeheer
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2024: N 8.038 Dividend 2024: V 110
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 18.289 31-12-2022: 19.079 Vreemd vermogen 1-1-2022: 22.393 31-12-2022: 21.387 Resultaat na bestemming 2022: 1.239 (Resultaat na belastingen)
Risico's	Het theoretisch risico betreft enerzijds onze deelname in het aandelenkapitaal: bij een eventueel faillissement moet dit naar 0 gewaardeerd worden. Verder bevat de begroting van Irado een aantal risico's die, als zij zich voordoen, een hogere jaarlijkse bijdrage van de deelnemende partijen vragen en/of een lager dividend uitkeren.
Periodieke beoordeling	Er zijn vaste procedures afgesproken bij een eventuele uittreding van één van de gemeenten.
Ontwikkelingen	Irado staat voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) door verstandig om te gaan met schaarse bronnen op het gebied van mens, milieu en maatschappij (People, Planet, Profit). Daarnaast ligt de focus de komende jaren op afvalreductie, arbeidsparticipatie, bewonersparticipatie en een efficiënte bedrijfsvoering. De bestuurder/directeur van Irado heeft aangegeven om in 2024 zijn functie neer te leggen vanwege pensioen. De werving voor een nieuwe bestuurder/directeur is succesvol afgerond.

Isala Theater B.V.

Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	Mede in stand houden van een culturele voorziening en het verlevendigen van het stadshart.
Bestuurlijk belang	Certificaathouder
Omvang belang gemeente	Capelle heeft een belang van 100%
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Cultuur (de heer Van Woudenberg) en Aandeelhouder (mevrouw Westerdijk) Ambtelijk: Samenleving en Financiën
Taak / doelstelling	Exploitatie van het Isala theater
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie: deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en cultuur)
Deelnemende partijen	Capelle aan den IJssel
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2024: 1.347, inclusief voorgelegde subsidieplafond verhoging a 137.
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 290 31-12-2022: 228 Vreemd vermogen 1-1-2022: 925 31-12-2022: 1.293 Resultaat na bestemming 2022: -62

Risico's	Ook in 2024 is het Isala Theater primair zelf verantwoordelijk voor de financiële bedrijfsvoering. Eventuele financiële problemen, in het ergste geval faillissement, kunnen de gemeente op verschillende manieren raken. De risico's zijn dan met name: verzoek om verhoging subsidie, niet realiseren huurbaten en afwaarderen aandelen. Wij ontvangen halfjaarcijfers, een begroting en een jaarrekening en er is een jaarlijkse aandeelhoudersvergadering. Dit risico heeft zich niet voorgedaan in 2023.
Periodieke beoordeling	Jaarlijks wordt de subsidieverlening en de hoogte daarvan bepaald conform de Algemene Subsidie verordening.
Ontwikkelingen	Geen.

Rijksmonument Dorpsstraat 164 te Capelle aan den IJssel B.V.

Soort verbintenis	Deelneming
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	In stand houden cultuur voor de gemeenschap
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder
Omvang belang gemeente	Wij bezitten 100% van de gewone aandelen en hebben samen met de vereniging Oude Kern een prioriteitsaandeel. Voor ons betekent dit onder andere dat wij zeggenschap hebben over de aanstelling van de directie van de BV en over de statuten. Nominale waarde aandelenbezit 18.
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Financiën (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: concerncontroller
Taak / doelstelling	Het verkrijgen, behouden en duurzaam exploiteren van het rijksmonument Dorpsstraat 164, het creëren en behouden van de toegankelijkheid van het pand voor de gemeenschap ten behoeve van de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur en al wat voor het vorenstaande in de meest ruime zin bevorderlijk kan zijn.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen.
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning en Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie: deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en cultuur)
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel (100% gewone aandelen en 1 prioriteitsaandeel X) en de Vereniging Oude Kern (1 prioriteitsaandeel Y).
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage voor 2024: 96 waarvan 83 subsidies en 13 voor huur trouwzaal.
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: vastgestelde jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 196 31-12-2022: 179 Vreemd vermogen 1-1-2022: 2.688 31-12-2022: 2.712 Resultaat na bestemming 2022: -17
Risico's	Zowel de kostenstijgingen bij de BV en de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat als de ervaren noodzaak van de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat om een externe programmeur te moeten inhuren, verhogen het risico op een sluitende begroting van beide organisaties.
Periodieke beoordeling	Nominale waarde aandelenbezit 18
Ontwikkelingen	De BV beheert het "Van Cappellenhuis": een historisch rijksmonument in Capelle. In een deel van het Van Cappellenhuis houdt de private partij Radancy kantoor. Gedeelten van het pand zijn te huur voor bijvoorbeeld vergaderingen of trouwerijen en worden door de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat gebruikt voor culturele activiteiten. De balans bestaat voornamelijk aan de actiefzijde uit het (in 2007 gerenoveerde) pand en daartegenover langlopende leningen die destijds zijn aangegaan. Het pand is eind 2022 getaxeerd en heeft een taxatiewaarde van € 1,7 à € 1,8 miljoen. De boekwaarde bedraagt € 2,7 miljoen. De solvabiliteit is aan de lage kant en verslechtert jaarlijks. De liquiditeit was redelijk, maar is door het uitvoeren van groot onderhoud in 2023 fors teruggelopen. De rentelasten drukken al sinds de renovatie zwaar op de jaarlijkse exploitatie. Over 2023 zijn daar, net als bij alle andere verbonden partijen, forse kostenstijgingen bijgekomen. Ook is in 2023 veel onderhoud gepleegd, waarbij er sprake was van meerwerk in verband met onder andere houtrot. De onderhoudswerkzaamheden zijn- en worden in goed overleg met de huurder en de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat naar volle tevredenheid uitgevoerd. Een aantal jaren geleden is een afspraak gemaakt om de exploitatie van het pand te verbeteren. De termijn van die afspraken is formeel afgelopen, hetgeen betekent dat de BV vanaf 1 januari 2023 ook 10 minder externe opbrengsten heeft. De directeur van de BV heeft bij de gemeente een verzoek ingediend om de exploitatiesubsidie te verhogen. Daarnaast heeft de directeur aangegeven zijn functie voor het einde van 2023 te willen neerleggen. Vele jaren geleden is de directeur door de beide andere aandeelhouders gevraagd of hij tijdelijk de functie van directeur wilde vervullen. Dat heeft hij nu zeer veel jaren op een zeer goede en gedegen wijze gedaan. De gemeente is hem daar zeer dankbaar en erkentelijk voor.

	<p>In 2022 is hernieuwd onderzocht of aanvullende mogelijkheden gevonden kunnen worden voor het realiseren van extra opbrengsten vanuit de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat. De uitkomsten van deze marktverkenning zijn gezamenlijk verder uitgewerkt, maar bieden geen zicht op extra opbrengsten. Er is intengendeel juist sprake van een verzoek van de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat aan de BV om vanaf 1 januari 2024 de jaarlijkse afdracht aan de BV niet langer te hoeven (lees: willen) voldoen. De Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat ziet zich, mede vanwege het vertrek van de eerder genoemde twee "supervrijwilligers", genoodzaakt een externe programmeur in te huren en heeft daar naar verwachting onvoldoende eigen middelen voor. De gemeente ondersteunt de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat over 2023 en 2024 vanuit bestaande gemeentelijke subsidieregelingen.</p> <p>Onderzocht is of de huidige leningenportefeuille in de BV geherstructureerd kan worden, bijvoorbeeld door met een eenmalig bedrag de leningen vervroegd af te lossen, zodat de exploitatie van de BV de komende jaren versterkt kan worden. Het onderzoek is, mede aan de hand van extern belastingadvies (BTW en VpB), afgerond. Voorgesteld wordt de BV in stand te houden, zoals het nu is. De inmiddels opgelopen rente – waarbij de lening aan de BNG (verreweg de grootste lening met het hoogste rentepercentage van 4,7%) geen mogelijkheden kent om vroegtijdig en voordelig af te lossen - maakt het scenario "gewoon doorexploiteren" ook bedrijfseconomisch verstandiger.</p> <p>Wij overleggen met alle betrokken partijen, inclusief de Van Cappellen Stichting, over de beste wijze om met elkaar en vanuit de doelstelling van het pand en de activiteiten op het gebied van kunst en cultuur het rijksmonument duurzaam te exploiteren.</p>
--	--

Sportief Capelle B.V.

Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	Beheer en onderhoud sportaccommodaties en stimulering en ondersteuning van sportverenigingen
Bestuurlijk belang	Enig aandeelhouder in BV
Omvang belang gemeente	Capelle heeft een belang van 100%
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Sport Recreatie en Cultuur (mevrouw Westerdijk) en portefeuillehouder Financiën/ Aandeelhouder (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Samenleving en Financiën
Taak / doelstelling	Zie artikel 2 van de akte van oprichting BV Sport: - het in opdracht van de gemeente Capelle aan den IJssel onderhouden, beheren en exploiteren van gemeentelijke sportaccommodaties - het gelegenheid bieden tot sportbeoefening - het uitvoeren van het gemeentelijk sport(stimulerings)beleid - het in opdracht van de gemeente Capelle aan den IJssel geven van advies en ondersteuning aan sportverenigingen in Capelle aan den IJssel
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 0 Bestuur en Ondersteuning en Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie: deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en cultuur)
Deelnemende partijen	Gemeente is enig aandeelhouder
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2024: 7.792
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 532 31-12-2022: 661 Vreemd vermogen 1-1-2022: 1.829 31-12-2022: 1.387 Resultaat na bestemming 2022: 129
Risico's	Conform de DVO (art. 18, lid 10 en 11) heeft Sportief Capelle een algemene reserve. Indien de omvang van de reserve 140 is, worden de middelen uit de voorziening planmatig onderhoud naar ons teruggestort. Binnen de kaders van het vennootschapsrecht zijn overige financiële consequenties voor rekening van de aandeelhouder.
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu vier jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling. In Q4 van 2021 is een nieuwe DVO vastgesteld voor de periode 2022-2025.
Ontwikkelingen	

Stichtingen en verenigingen

Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel (CJG)

Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	Uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van jeugdhulp en jeugdgezondheidszorg
Bestuurlijk belang	Opdrachtgever
Omvang belang gemeente	Artikel 2, lid 3, van de statuten van de stichting bepaalt dat de stichting minimaal 90% van haar werkzaamheden moeten verrichten ten behoeve van de gemeente Capelle aan den IJssel
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: portefeuillehouder Jeugdgezondheidszorg en Jeugdhulp (de heer Faassen) en portefeuillehouder bestuurlijk toezichthouder (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Samenleving en Financiën
Taak / doelstelling	Het in opdracht van en namens de gemeente Capelle aan den IJssel, al dan niet met inzet van derden, bieden van jeugdgezondheidszorg, op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en jeugdhulp, alsmede het toekennen van niet vrij-toegankelijke voorzieningen op het gebied van jeugdhulp. Een en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke regelingen en het gemeentelijk beleid en rekening houdend met alle betrokken maatschappelijke belangen. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden, of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein: deelprogramma 6D Jeugdzorg en Programma 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel
Financiële consequenties begrotingsjaar	Totale definitieve bijdrage 2024: 16.610, bestaat uit: 14.624 (DVO), Drang 315, Percelen D & E 1.065, wachtlijsten 236 en meerwerk opdrachten voor 370. In onze begroting hebben wij rekening gehouden met de actualisatie (toepassing van de definitieve OVA indexatie 6,36% , periodieken en materieel indexatie van 3%) en past binnen onze begroting 2024.
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: -3 31-12-2022: 165 Vreemd vermogen 1-1-2022: 2.232 31-12-2022: 3.015 Resultaat na bestemming 2022: 165
Risico's	Het risico bestaat dat de door de stichting voor lokale jeugdhulp gemaakte kosten hoger zijn dan de gemeentelijke jaarbijdrage. Artikel 17 van de Dienstverleningsovereenkomst bepaalt dat, indien dit met het oog op de liquiditeitspositie noodzakelijk is, de gemeente en de stichting in het geval van meer- en minderwerk daartoe met elkaar in overleg treden. Het is de intentie van de gemeente om de stichting duurzaam te ondersteunen.
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling of deelname aan de stichting gewenst is. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu vier jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling. In artikel 23 van de statuten van de stichting is bepaald dat het college bevoegd is de stichting eenzijdig te ontbinden
Ontwikkelingen	Zie hiervoor bij Financiële consequenties.

Stichting Welzijn Capelle

Soort verbintenis	Dienstverleningsovereenkomst met jaarlijkse prestatieafspraken
Gevestigd	Capelle aan den IJssel
Openbaar belang	Het uitvoeren van diverse taken op het gebied van welzijnswerk en maatschappelijke ondersteuning en het bevorderen van participatie
Bestuurlijk belang	Opdrachtgever
Omvang belang gemeente	De gemeente is de enige deelnemende partij in de stichting Welzijn. Het college van B&W benoemt, schorst en ontslaat de leden van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder
Verantwoordelijk	Bestuurlijk: coördinerend portefeuillehouder stichting Welzijn Capelle (de heer Wilson) en portefeuillehouder bestuurlijk toezichthouder (de heer Van Woudenberg) Ambtelijk: Samenleving en Financiën
Taak / doelstelling	Het in opdracht van de Gemeente, al dan niet met de inzet van derden, verrichten van diverse uitvoerende taken op het gebied van welzijnswerk, maatschappelijke ondersteuning en het

	bevorderen van participatie. Een en ander met inachtneming van de toepasselijke wettelijke regelingen en het gemeentelijk beleid en rekening houdend met alle betrokken maatschappelijke belangen; Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn
Veranderingen in belang gedurende het begrotingsjaar	Geen
Relatie met programma	Programma 6 Sociaal Domein, deelprogramma 6A Sociale infrastructuur
Deelnemende partijen	Gemeente Capelle aan den IJssel en Stichting Welzijn
Financiële consequenties begrotingsjaar	Bijdrage 2024: 6.534
Vermogen en resultaat verbonden partij	Bron: Jaarrekening 2022 Eigen vermogen 1-1-2022: 150 31-12-2022: 166 Vreemd vermogen 1-1-2022: 1.757 31-12-2022: 1.960 Resultaat na bestemming 2022: 16
Risico's	Niet van toepassing
Periodieke beoordeling	Er bestaat geen specifieke bepaling aangaande periodieke beoordeling of deelname aan de stichting gewenst is. Wel geldt dat een Dienstverleningsovereenkomst voor bepaalde tijd is overeengekomen en dat het eindigen van deze bepaalde tijd (in casu vier jaar) een natuurlijk moment vormt voor een dergelijke beoordeling.
Ontwikkelingen	Geen

Overige gerelateerde partijen

Stichting BLICK op onderwijs (Boeiend Leren in Capelle en Krimpen)

Bestuurlijk belang

De gemeenteraden van Capelle en Krimpen aan den IJssel zijn extern toezichthouder op deze stichting. Dit betekent onder andere dat BLICK de jaarrekeningen naar de gemeenteraden stuurt.

Financieel belang

Er is geen direct financieel belang, zoals een jaarlijkse exploitatiebijdrage die verstrekt wordt. Wel heeft de gemeente de wettelijke zorgplicht voor voldoende openbaar openbaaronderwijs. Dit zou kunnen betekenen dat de gemeente financieel bij zou moeten springen als het niet goed gaat met de stichting, zoals bij sommige andere gemeenten met onderwijskoepels is gebeurd.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

De stichting ontvangt geen jaarlijkse bijdrage, maar wel diverse subsidies.

Ontwikkelingen

In 2021 hebben er meerdere bestuurlijke gesprekken plaats gevonden met de stichting, onder andere over de financiële situatie van de stichting. In de begroting 2021 bevonden zich taakstellingen die geëffectueerd moesten worden, met name op personeel. In de (bestuurlijke) gesprekken met de stichting is hier aandacht voor. Uit de cijfers 2021 en begroting 2022 blijkt dat de invulling van de taakstelling op schema ligt.

Stichting Begraafplaats, Crematorium en Uitvaartcentrum Schollevaar

Bestuurlijk belang

Wij hebben de bevoegdheid om een vertegenwoordiger in het stichtingsbestuur te benoemen. De overige bestuursleden worden gevormd door vertegenwoordigers van DELA Coöperatie. De begraafplaats is geprivatiseerd en in erfpacht uitgegeven. De stichting is de formele erfpachtende partij, maar DELA voert het beheer uit.

Financieel belang

Wij ontvangen jaarlijks erfpachtbaten.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Begroting 2024: 22 erfpachtbaten

Ontwikkelingen

Verzoek ontvangen voor het toe mogen passen van de binnen DELA gebruikelijke wijze van tariefberekening in Capelle aan den IJssel.

Stichting tot Exploitatie van de Capelse Golfbaan

Bestuurlijk belang

Vanwege de in het verleden gekochte participatie neemt de gemeente, in de persoon van de burgemeester, zitting in het bestuur.

Financieel belang

Wij ontvangen jaarlijks erfpachtbaten.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Wij ontvangen € 45,- erfpachtbaten.

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Stichting IJsselland Ziekenhuis

Bestuurlijk belang

Niet van toepassing.

Financieel belang

Wij staan garant voor een lening die het IJsselland ziekenhuis heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 5.332 ultimo 2023. Volgens het BDO "benchmark ziekenhuizen 2022" scoort het IJsselland ziekenhuis op plek 52 van de 63 ziekenhuizen, als het gaat om financiële gezondheid. De eindscore is een 6. Wij voorzien op dit moment geen risico voor onze borgstelling.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Niet van toepassing.

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Stichting Havensteder

Bestuurlijk belang

Er is geen sprake van een direct bestuurlijk belang, omdat wij geen zeggenschap over Havensteder hebben. Wel maken wij elke 2 jaar prestatieafspraken over de ontwikkeling en kwaliteit van de sociale woningvoorraad. In deze afspraken staan o.a. thema's als investeringen en de financiering daarvan, duurzaamheid, leefbaarheid en betaalbaarheid.

Financieel belang

Wij staan garant voor enkele leningen die Havensteder heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 280.743 ultimo 2023. Dit betreft een tertiaire borgstelling. Bij eventuele financiële problemen, zullen eerst de woningcoöperaties onderling die op moeten lossen. Daarna is het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) garantsteller en in de derde plaats de gemeente samen met de rijksoverheid (beiden 50%). Vanwege de achtervang, schatten wij het borgstellingsrisico laag in.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Niet van toepassing.

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Stichting Woonzorg Nederland

Bestuurlijk belang

Er is geen sprake van een direct bestuurlijk belang, omdat wij geen zeggenschap over Woonzorg hebben. Wel hebben wij samenwerkingsafspraken gemaakt voor de periode 2022 t/m 2025.

Financieel belang

Wij staan garant voor enkele leningen die Woonzorg Nederland heeft afgesloten. De waarde hiervan is N 8.768 ultimo 2023. Dit betreft een tertiaire borgstelling. Bij eventuele financiële problemen, zullen eerst de woningcoöperaties onderling die op moeten lossen. Daarna is het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) garantsteller en in de derde plaats de gemeente samen met de rijksoverheid (beiden 50%).

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Niet van toepassing.

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Stichting Bibliotheek aan den IJssel

Bestuurlijk belang

Er is geen sprake van een direct bestuurlijk belang, omdat de bibliotheek een op zichzelf staande stichting is. Wel hebben we als gemeente een subsidierelatie met de bibliotheek en is er jaarlijks bestuurlijk overleg tussen de gemeente en de bibliotheek.

Financieel belang

De bibliotheek ontvangt een subsidie die groter is dan N 250.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Bijdrage 2024: 1.051

Ontwikkelingen

Vanaf 2025 krijgen gemeenten de zorgplicht om het bibliotheekwerk in hun gemeente in stand te houden. Deze zorgplicht wordt opgelegd vanuit de Rijksoverheid. Als gemeente gaan we het komende jaar gebruiken om ons voor te bereiden op deze zorgplicht.

Stichting Beheer en Exploitatie Kinderboerderij Klaverweide

Bestuurlijk belang

Niet van toepassing.

Financieel belang

De stichting ontvangt een subsidie die groter is dan N 250.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Bijdrage 2024: 501 (excl. incidentele subsidies), inclusief voorgestelde verhoging van het subsidieplafond a 58.

Ontwikkelingen

De eerste fase van het onderzoek naar het verplaatsen van de kinderboerderij is afgerond, hier is een negatief advies uitgekomen voor een 1 op 1 verplaatsing naar het Schollebos. Er is momenteel een vervolgonderzoek gaande voor een verhuizing in een aangepaste versie van de kinderboerderij.

In december 2021 is er een motie binnengekomen 'Geef Capelse kinderen zorg in Capelle' (Zaaknummer 658912). Hieruit kwam het verzoek om de mogelijkheden te onderzoeken om naast de verhuizing, een combinatie te realiseren van een zorgboerderij en de kinderboerderij. Om deze mogelijke combinatie te realiseren is een businesscase aangeleverd door CJG. Uit deze businesscase is er onvoldoende draagkracht gebleken voor een combinatie. De motie zal in Q4 van 2023 afgedaan worden met een negatief besluit voor de combinatie.

Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam (SKVR)**Bestuurlijk belang**

Niet van toepassing.

Financieel belang

De stichting ontvangt een subsidie die groter is dan N 250.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Bijdrage 2024: 461 (excl. incidentele subsidies en incl. combinatiefuncties).

Ontwikkelingen

Niet van toepassing.

Leger des Heils**Bestuurlijk belang**

Niet van toepassing.

Financieel belang

De stichting ontvangt een subsidie die groter is dan N 250.

Financiële consequenties in begrotingsjaar

Bijdrage 2024: Voor 2024 wordt een verhoging voorgesteld van het subsidieplafond van 300 naar 325.

Paragraaf Grondbeleid

Visie op grondbeleid in relatie tot de doelstellingen in de programmabegroting

Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen in de programmabegroting

De visie van het grondbeleid (nota Grondbeleid 2018) sluit aan op de opgave waar de gemeente voor staat. Deze opgave omvat hoofdzakelijk de herstructurering van bestaande (woon)omgevingen, binnen het gewenste ruimtelijke en/of ander sectoraal beleid, zoals wonen, economische zaken en sport en recreatie.

Het doel van het gemeentelijk grondbeleid is als volgt gedefinieerd:

- sturen van grondgebruik waar dit niet mogelijk is met uitsluitend het bestemmingsplan;
- vervullen van de gemeentelijke regierol bij nieuwe ontwikkelingen;
- toevoegen van ruimtelijke kwaliteit aan de stad;
- indien financiële middelen worden gerealiseerd kunnen deze worden ingezet voor herstructurering.

De genoemde doelen sluiten aan op onze vier stadsopgaven waar elk project één of meerdere bijdragen aan doet:

Het hart laten kloppen

Er is behoefte aan een aantrekkelijk en levendig stadshart dat het vanzelfsprekende centrum vormt van Capelle aan den IJssel. Met het Stadsplein als 'huiskamer van de stad' waar Capellenaren elkaar ontmoeten en waar voor iedereen altijd iets te beleven is.

De parkstad vernieuwen

Het vele groen en water in de parken en de wijken maakt van Capelle aan den IJssel een echte parkstad. We streven er naar dat er in Capelle (woon)ruimte is voor jong en oud en dat zij volop kunnen genieten van het groen en water dat altijd in de buurt is. Deze kwaliteiten zorgen er mede voor dat mensen met plezier in Capelle aan den IJssel wonen, werken en recreëren.

Logische verbindingen maken

In Capelle komt een hoofdstructuur die het stadshart met de auto, fiets, openbaar vervoer en te voet optimaal bereikbaar maakt voor iedereen in de stad. Voetgangers en fietsers krijgen in Capelle veiligere en duidelijkere routes en ontbrekende schakels worden gerealiseerd. We zetten in op een verbetering van het lokaal openbaar vervoer en op de totstandkoming van nieuwe duurzame vormen van vervoer.

De economische motor reviseren

Capelle is een ondernemende stad en ontleent daar een groot deel van zijn economische slagkracht aan. Deze wordt verder uitgebreid door regionale samenwerking te intensiveren en gelijktijdig lokaal de rode loper uit te rollen voor (nieuwe) ondernemers. Een sterke voorzieningstructuur voor heel Capelle en de juiste aandacht voor de bedrijventerreinen in de stad versterken de lokale economie.

Beleid

Hieronder is het grondbeleid beschreven.

Grondbeleid

1. De gemeente blijft sturend grondbeleid als uitgangspunt hanteren. Belangrijkste doelstelling daarbij is dat met het grondbeleid gemeentelijke doeleinden die zijn vastgelegd in beleidsnota's zoals de structuurvisie, het Programma Wonen en overige beleidsvisies worden behaald. Bij alle planontwikkelingen zal in een vroeg stadium bewust worden gekozen voor de wijze waarop het grondbeleidsinstrumentarium wordt ingezet.
2. Als de gemeente geen grondpositie in het te (her-)ontwikkelen gebied heeft, zal de gemeente alleen zelf grond op de locatie verwerven of een samenwerkingsovereenkomst met marktpartijen in het gebied aangaan als de gemeentelijke doelstellingen op de locatie kunnen worden gerealiseerd.
3. Het beleid ten aanzien van de verkoop en verhuur van openbaar groen en restgronden is vastgelegd in de Nota Uitgifte van Openbaar Groen en Restgronden 2015.
4. Uitgangspunt is dat er geen nieuwe erfpachtcontracten worden afgesloten. Het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) kan hiervan gemotiveerd afwijken op grond van ruimtelijke en/of financiële belangen.

Strategische verwervingen

1. De raad heeft het college gemachtigd om gronden en/of panden strategisch te verwerven met een maximum bedrag van 3 miljoen euro per jaar. Voordat tot verwerving wordt overgegaan wordt bekeken of de aankoop bijdraagt aan vastgelegde gemeentelijke doelstellingen en een toegevoegde waarde heeft voor de ontwikkeling van de omgeving. Toegevoegde waarde ontstaat indien de aankoop mogelijkheden geeft tot optimalisatie van de aanpak van de ontwikkeling, versnelling van de ontwikkeling en betere controle op het risicomanagement.

Plankostenverhaal

1. Voor bouwplannen, waarvoor kostenverhaal verplicht is, sluit de gemeente een anterieure overeenkomst af waardoor de door de gemeente te maken/gemaakte kosten in rekening worden gebracht. Bij omvangrijkere planontwikkelingen zal die overeenkomst worden voorafgegaan door een intentieovereenkomst.
2. Is er een anterieure overeenkomst afgesloten dan kan de raad besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen, tenzij de gemeente daarvoor zwaarwegende argumenten heeft.
3. Voor bouwplannen waarvoor kostenverhaal niet verplicht is, verhaalt de gemeente de door haar te maken/gemaakte kosten door het heffen van leges volgens de Legesverordening.
4. Met de procedure voor bouwplannen die in strijd zijn met het geldende bestemmingsplan wordt pas gestart als het verhaal van de door de gemeente te maken/gemaakte kosten is geregeld.
5. Is de te ontwikkelen locatie eigendom van de gemeente dan vindt het verhaal van de door de gemeente te maken/gemaakte kosten plaats door het afsluiten van een koopovereenkomst waarbij de grond van de gemeente aan de ontwikkelaar wordt verkocht.

6. Is de te ontwikkelen locatie geen eigendom van de gemeente dan vindt het verhaal van de door de gemeente te maken/gemaakte kosten plaats door het afsluiten van een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar.

Samenwerking marktpartijen

1. De keuze van de samenwerkingsvorm met marktpartijen wordt gemaakt op basis van de eigen gemeentelijke grondpositie en het belang dat de gemeente zelf op de desbetreffende locatie heeft.
2. Bij de selectie van marktpartijen worden de regels van het gemeentelijk aanbestedingsprotocol gevolgd. Het bevorderen van marktwerking is hierbij leidend.

Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG)

Voor deze paragraaf is ook de geheime bijlage van de Voorjaarnota 2023: Actualisatie Grondexploitaties gebruikt. Deze is vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2023. Een aantal financiële consequenties die hier uit voortvloeien, zoals het aanpassen van de voorziening verliesgevende complexen en het nemen van tussentijdse winst, zijn in de jaarrekening 2022 verwerkt.

De Actualisatie Grondexploitaties Voorjaarsnota 2023 bevat 9 grondexploitaties. Het totaal resultaat van de 9 grondexploitaties in de Voorjaarsnota 2023 is 10.952 negatief. Dit is inclusief de (tussentijdse) winstneming van 928 in 2022.

Vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 is vennootschapsbelasting van toepassing, mits we door de ondernemingspoort gaan. Om dit uit te rekenen is er een quickscan opgesteld. De quickscan is een hulpmiddel - ontwikkeld door het overlegorgaan tussen onder meer de VNG en de Belastingdienst - om de winstgevendheid van de grondexploitaties te beoordelen, op basis van de cijfers opgesteld conform het BBV. Dit houdt kort in dat alle historische kosten worden opgeteld bij de nominale resultaten van de lopende grondexploitatie, niet de Netto Contante Waarde (NCW).

Op basis van de berekende quickscan is voor de grondexploitaties geen sprake van een onderneming. Onze quickscan met bijbehorende onderbouwing zijn in een eerste overleg met de Belastingdienst over de vennootschapsbelastingplicht van de gemeente besproken en heeft de Belastingdienst de gevolgde berekeningsmethodiek plausibel genoemd. Onze methodiek is ook in 2016 door PWC onderzocht en onderschreven middels een beslisdocument.

Jaarlijks vindt op basis van de nieuwe Actualisatie Grondexploitaties een nieuwe beoordeling plaats met behulp van de quickscan om de positie voor de vennootschapsbelasting te beoordelen. Op dit moment onderzoekt PWC of wij op basis van eventuele nieuwe wetgeving nog steeds de juiste methodiek toepassen. Aangezien onze gemeente geen uitleglocaties meer heeft, maar wel grote herstructureringsprojecten kent en hierdoor de historische kosten hoog zijn, zien wij dit onderzoek met vertrouwen tegemoet.

Quickscan VPB	
Resultaat grondexploitatie Nominaal (negatief)	-7.490
Historische kosten	15.177
Eliminatie storting reserve	231
Correctie tussentijdse winstneming	6.107
Resultaat Vennootschapsbelasting	-16.791

Prognose resultaten grondexploitaties

In de Voorjaarsnota 2023 hebben wij de geactualiseerde grondexploitaties gepresenteerd. De eindwaarde bij de Voorjaarsnota 2023 is lager dan de eindwaarde bij de Najaarsnota 2022, volgens onderstaande tabel.

In de jaarrekening 2022 hebben wij voor 928 aan winst genomen, zoals de regels van het BBV voorschrijven. De winstneming wordt in de grondexploitatie als een last verwerkt, wat resulteert in een lagere eindwaarde. De eindwaarde van de grondexploitatie laat vanaf dat moment de toekomstige eindwaarde zien, waarin dus de tussentijdse winstneming als last opgenomen is. De totale eindwaarde inclusief winstneming is 10.952 negatief.

Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar de geheime bijlage van de Voorjaarsnota 2023: Actualisatie Grondexploitaties.

Winstprognose

Vanaf 2023 wordt een winstneming binnen de grondexploitaties voorzien van 4.241. Als volgt opgebouwd:

Winstprognose	Bedrag
2023	ca. € 3,8 miljoen
2024	ca. € 0,3 miljoen
2025	ca. € 0,1 miljoen
Totaal	ca. € 4,2 miljoen.

Verliesprognose

Vanaf 2023 wordt een verliesneming binnen de grondexploitaties voorzien van 13.276. Als volgt opgebouwd:

Verliesprognose	Bedrag
2024	ca. € 5,1 miljoen
2025	ca. € 2,1 miljoen
2026	ca. € 0,3 miljoen
2029	ca. € 5,8 miljoen
Totaal	ca. €13,3 miljoen

Beleid tussentijds winstneming

Wij passen de 'Percentage Of Completion' (POC) methode toe om tussentijds winst te bepalen op grondexploitaties. Dit ligt in lijn met de BBV regelgeving voor grondexploitaties. Volgens deze methode wordt de winst naar rato van gerealiseerde kosten (en opbrengsten) tussentijds genomen. Als bijvoorbeeld 90% is gerealiseerd en er bestaan geen onzekerheden, dan moet volgens het realisatieprincipe 90% van de winst worden genomen. In 2022 is 928 winst genomen.

Beleid verliesgevende projecten

Voor de grondexploitaties Stadshart, Amandelhof, Meeuwensingel en Florabuurt geldt dat er in de toekomst een verlies wordt verwacht. Voor deze verliezen zijn conform de BBV-regelgeving een voorziening gevormd om dit verlies te kunnen opvangen. Op dit moment is de totale voorziening 13.276.

De notitie grondexploitatie van de commissie BBV stelt (stellige uitspraak) dat wanneer bij de berekening van de voorziening voor de verliesgevende grondexploitaties een andere waarderingsgrondslag wordt gehanteerd dan de eindwaarde, dat dan het effect hiervan op de te verwachten resultaten voor zowel de negatieve als de positieve grondexploitaties worden toegelicht. De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde is voor alle gemeenten bepaald op 2%.

Wij baseren de voorziening op basis van de eindwaarde.

Beleidsuitgangspunten reserve in relatie tot risico's van grondzaken

Het BBV stelt het volgende; Wanneer een gemeente niet kiest voor een afzonderlijke reserve inzake grondbeleid kan in de paragraaf grondbeleid worden aangegeven op welke wijze bij het bepalen van de weerstandscapaciteit (o.a. algemene Reserve) voor de gehele gemeente rekening wordt gehouden met de project specifieke en conjunctuur- en marktrisico's inzake het grondbeleid. Hierbij is van belang inzicht te hebben hoeveel weerstandscapaciteit wordt aangehouden om de risico's van het grondbeleid te kunnen opvangen.

In de geheime van de Voorjaarsnota 2023: Actualisatie Grondexploitaties beschrijven wij de voornaamste risico's, kansen en beheersmaatregelen per project.

Kansen: 633

Risico's: 2.925

Het betreft verschillende soorten risico's. In de bepaling van de bandbreedte is reeds rekening gehouden met de kans van voordoen. Daarom zijn de risico's en de kansen voor de bepaling van de weerstandsratio voor 100% meegenomen.

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft informatie over de algemene heffingen, bestemmingsheffingen en retributies die de gemeente heft ter dekking van de lasten. De algemene belastingen komen ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Dit betekent dat de opbrengsten niet gelabeld zijn, maar voor alle gemeentelijke taken en voorzieningen ingezet kunnen worden. Voorbeelden algemene belastingen: de OZB en logiesbelasting.

Bestemmingsheffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. Voorbeelden: de riool- en waterzorgheffing en de afvalstoffenheffing.

Retributies worden geheven voor een specifieke dienst of het gebruik van een gemeentebezitting of openbare dienst. Voorbeelden: leges en marktgeden.

Overzicht van de lokale heffingen

Capelle aan den IJssel heft op grond van de volgende wetten belastingen:

Gemeentewet:

- Onroerendezaakbelastingen
- Leges
- Marktgeden
- Riool- en waterzorgheffing

Wet milieubeheer

- Afvalstoffenheffing

Wet op de bedrijfsinvesteringszone

- De BIZ-bijdrage

Uitgangspunten tarievenbeleid

Het uitgangspunt van het coalitieakkoord 2022-2026 is dat geen lastenverzwaring wordt doorgevoerd. De belastingtarieven voor 2024 zijn met het inflatiecijfer van 3% geïndexeerd. Voor de heffingen zoals Afvalstoffenheffing, Riool- en Waterzorgheffing en Marktgeden blijft hetzelfde niveau van kostendekkendheid gehandhaafd als in 2023. Voor de Leges geldt ook dat zoveel mogelijk de kostendekkendheid wordt toegepast. Het verschil met kostendekkendheid van de leges en de overige heffingen is dat bij de leges kruissubsidiering wordt toegepast. De tarieventabel bestaat uit verschillende titels. De kostendekkendheid geldt voor alle tarieven bij elkaar.

Berekening overhead

De definitie behorend bij de in deze paragraaf genoemde post overhead is als volgt: Het aandeel van het bedrag van overhead wordt berekend door de verhouding tussen de totale som van de overhead en de totale som van de personeelslasten en deze vervolgens te vermenigvuldigen met de totale begrote personeelslasten voor deze taak.

Voor 2023 bedroeg dit 60,17%, in 2024 is dit 58,02%. In de berekening van het overheadpercentage is het onderdeel ICT van IJsselgemeenten meegenomen, omdat dit ook als een overhead taak wordt gezien.

Baten en lasten belastingen en heffingen

De begrote baten en lasten belastingen / heffingen 2024 zijn:

Begrote baten belastingen / heffingen	2024
Onroerende zaakbelastingen	V13.532
Afvalstoffenheffing	V8.121
Riool- en waterzorgheffing	V4.148
Logiesbelasting	V77
Totaal	V25.878

Begrote lasten belastingen / heffingen	2024
Voorziening dubieuze debiteuren	N131
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	N549
Kwijtschelding riool- en waterzorgheffing	N116
Totaal	N796

Belastingdruk over de jaren

De gemiddelde woonlast voor een huishouden van twee personen (OZB, afvalstoffenheffing en riool- en waterzorgheffing gebruik en eigendom) bedroeg in 2017 € 581,43. In 2024 is de gemiddelde woonlast € 644,66. In de periode 2017–2024 betekent dit een lastenverzwaring van 10,87%.

Lokale lastendruk in relatie tot andere gemeenten

In dit onderdeel wordt een inzicht gegeven in de positie van de gemeente Capelle aan den IJssel ten opzichte van andere gemeenten in Zuid-Holland als het gaat over belastingdruk. Ook wordt inzicht gegeven over de positie van Capelle ten opzicht van de landelijke belastingdruk. De gegevens die zijn gebruikt komen uit de 'Atlas van de lokale lasten 2023' van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO), Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen. Hoe lager het in de tabel gebruikte rangnummer, des te lager de woonlasten in die gemeenten zijn.

Meerpersoons huishouden	Eigenaar – bewoner			Huurder		
	Woonlasten	Rangnummer landelijk	Rangnummer provincie ZH	Woonlasten	Rangnummer landelijk	Rangnummer provincie ZH
Capelle aan den IJssel	734	7	1	369	102	7
Krimpen aan den IJssel	1116	305	41	575	295	35
Nissewaard	881	95	5	386	121	10
Ridderkerk	929	156	14	490	218	24
Rotterdam	918	143	10	384	119	9
Schiedam	917	142	9	387	122	11
Vlaardingen	956	179	20	378	111	8
Zuidplas	1006	245	29	322	58	3
Gemiddelde Zuid-Holland	932			411		

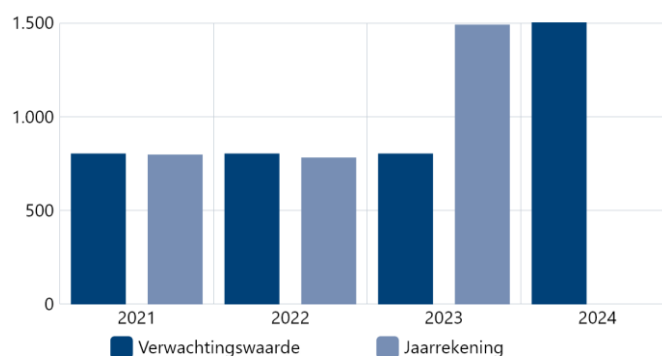
Wet waardering onroerende zaken (WOZ)

De Wet WOZ schrijft voor dat alle objecten jaarlijks geherwaardeerd moeten worden. Ook voor 2024 worden alle objecten geherwaardeerd naar een waardepeildatum van 2023. Belanghebbende van de objecten ontvangen een WOZ-beschikking tegelijk met de jaarlijkse belastingaanslagen. Wanneer een belanghebbende het niet eens is met de vastgestelde WOZ-waarde is het mogelijke bezwaar in te dienen. De bezwaarprocedure kan worden voortgezet met het indienen van een beroep.

De waardepeildatum ligt 1 jaar voor het WOZ-tijdvak. De WOZ-beschikkingen over 2024 hebben een waardepeildatum van 1 januari 2023.

BG24 - Bezwaarschriften belastingen

Eenheid: het object waar tegen bezwaar is ingediend.

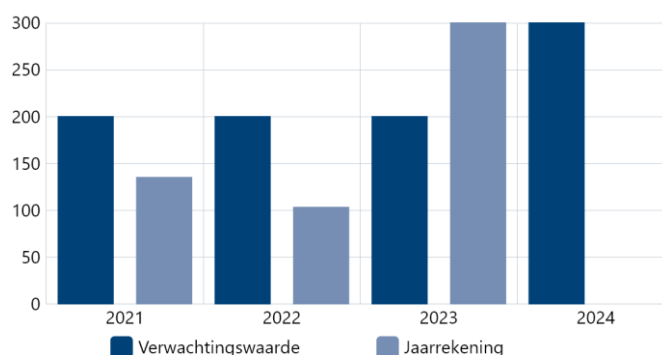

Bron: interne registratie

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	800 bezwaarschriften belastingen	800 bezwaarschriften belastingen	800 bezwaarschriften belastingen	1.500 bezwaarschriften belastingen
Jaarrekening	794 bezwaarschriften belastingen	778 bezwaarschriften belastingen	1.488 bezwaarschriften belastingen	bezwaarschriften belastingen

BG24 - Toegewezen bezwaarschriften belastingen

Eenheid: aantal toegewezen bezwaarschriften belastingen.

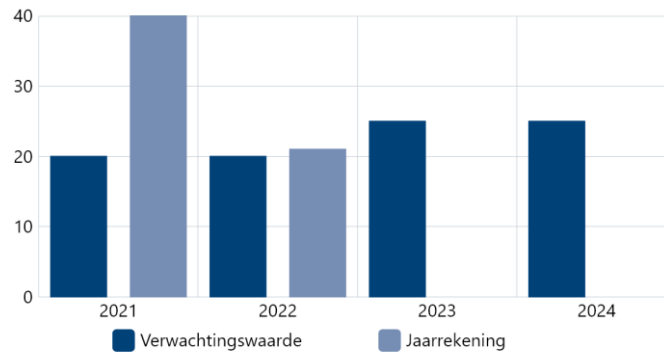

Bron: interne registratie

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	200 toegewezen bezwaarschriften belastingen	200 toegewezen bezwaarschriften belastingen	200 toegewezen bezwaarschriften belastingen	300 toegewezen bezwaarschriften belastingen
Jaarrekening	135 toegewezen bezwaarschriften belastingen	103 toegewezen bezwaarschriften belastingen	300 toegewezen bezwaarschriften belastingen	toegewezen bezwaarschriften belastingen

BG24 - Beroepschriften belastingen

Eenheid: aantal beroepschriften belastingen.

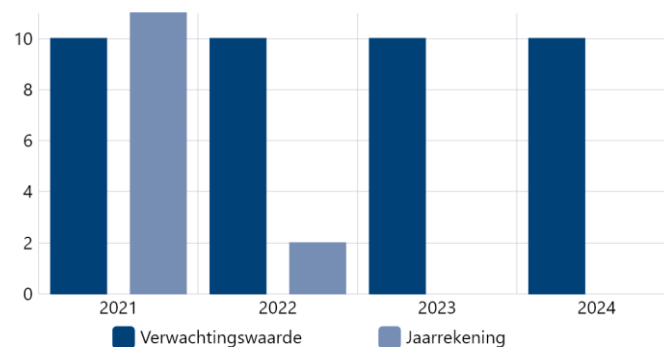

Bron: interne registratie

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	20 beroepschriften belastingen	20 beroepschriften belastingen	25 beroepschriften belastingen	25 beroepschriften belastingen
Jaarrekening	40 beroepschriften belastingen	21 beroepschriften belastingen	beroepschriften belastingen	beroepschriften belastingen

BG24 - Toegewezen beroepschriften belastingen

De uitkomsten van beroepszaken komen veelal in de jaren na het lopende belastingjaar tot uiting. Eenheid: aantal toegewezen beroepschriften belastingen.

Bron: interne registratie

Boekwerk	2021	2022	2023	2024
Verwachtingswaarde	10 toegewezen beroepschriften belastingen	10 toegewezen beroepschriften belastingen	10 toegewezen beroepschriften belastingen	10 toegewezen beroepschriften belastingen
Jaarrekening	11 toegewezen beroepschriften belastingen	2 toegewezen beroepschriften belastingen	toegewezen beroepschriften belastingen	toegewezen beroepschriften belastingen

Onroerendezaakbelastingen woningen & niet-woningen (Taakveld 0.61 en 0.62)

De belangrijkste gemeentelijke belastingen zijn de onroerendezaakbelastingen (OZB). De OZB wordt geheven van de eigenaren van woningen en niet-woningen en van gebruikers van niet-woningen. De opbrengst van de OZB wordt gebruikt als algemene dekkingsmiddel en mag vrij worden besteed.

De hoogte van de OZB mag de gemeente zelf bepalen. Met ingang van 2020 wordt de macronorm (een jaarlijkse monitoring voor de ontwikkeling van de lokale lasten) niet langer gebruikt. Hiervoor in de plaats is een benchmark ingevoerd die niet alleen de OZB maar ook de riool- en de

afvalstoffenheffing vergelijkt. De benchmark geeft een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten en de gemeentelijke tariefontwikkeling per provincie, net als de landelijke en provinciale gemiddelden. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde OZB, afval en riool- en waterzorgheffing min eventuele heffingskorting.

Tarieven OZB

De tarieven voor de OZB voor het belastingjaar 2024 zijn gebaseerd op een prognose van de het stijgingspercentage van de jaarlijkse herwaardering van de WOZ-waarden en de aanpassingen van het areaal in 2023. De aanpassingen bestaan uit nieuwbouw en sloop van woningen en niet-woningen

Mutatie WOZ-waarden huidige areaal	Woningen	Niet-woningen
Totale WOZ-waarde 2023	9.725.856	1.168.258
Totale WOZ-waarde 2024	10.698.442	1.203.306
Procentuele toename	10,00%	3,00%

Mutatie WOZ-waarden nieuwe areaal	Woningen	Niet-woningen
Totale WOZ-waarde 2024 bestaand areaal	10.698.442	1.203.306
Nieuwbouw 2023	107.910	0
Amotatie 2023	0	0
Totale WOZ-waarde 2023 (a)	10.806.352	1.203.306

De verwachte waarde van het areaal en de geraamde opbrengst van de OZB geven de tarieven. De definitieve WOZ-waarden 2024 zijn eind 2023 beschikbaar. Daarnaast worden de tarieven gecorrigeerd met de toegepaste inflatiecorrectie. Voor 2024 voorzien wij voorlopig de volgende tarieven, waarbij bij de woningen uitgegaan is van 10% waardestijging en bij de niet-woningen is uitgegaan van een waarde stijging van 3%.

Woningen proportioneel 2024

Eigenaren: 0,0741%

Niet-woningen proportioneel [begrotingsjaar]

Eigenaren: 0,2744%

Gebruikers: 0,2285%

Nieuwe proportionele tarieven 2024	Woningen	Niet-woningen	
	eigenaar	eigenaar	gebruiker
Voor waardeherziening (x)	0,0762%	0,2644%	0,2201%
Na waardeherziening (y)	0,0693%	0,2567%	0,2137%
Na indexering = tarief 2024 (z)	0,0741%	0,2744%	0,2285%

Begrote opbrengst 2024	Woningen	Niet-woningen	
	eigenaar	eigenaar	gebruiker
Totale WOZ-waarde 2024 (a)	10.806.352	1.203.306	1.203.306
Tarief 2024(z)	0,0741%	0,2744%	0,2285%
Totale heffingsgrondslag	8.009	3.302	2.749
Leegstand			-527
Begrote opbrengst 2024	8.009	3.302	2.222
Totale begrote opbrengst 2024			V13.532

Bedrijveninvesteringszones (BIZ) (Taakveld 3.1)

De ondernemers op CapelleXL hebben sinds 2012 een BIZ: BedrijvenInvesteringsZone. Dit is een wettelijk instrument waarmee de ondernemers gezamenlijk investeren in de kwaliteit en uitstraling van hun bedrijfsomgeving. Van deze eerste BIZ zijn vooral de fysieke resultaten zichtbaar, zoals de verbetering van het groen en de parkeervoorzieningen. In 2021 hebben de ondernemers op CapelleXL voor een nieuw vervolg van de BedrijfsInvesteringszone gestemd. De BIZ kan hierdoor voor de jaren 2021 t/m 2026 worden voortgezet. Dit gebeurt op basis van de per 1 januari 2015 in werking getreden (nieuwe) Wet op de Bedrijveninvesteringszones. Deze wet biedt de mogelijkheid

nieuwe BIZ-initiatieven te realiseren. De netto-opbrengst wordt in de vorm van een subsidie uitgekeerd aan de Stichting BIZ CapelleXL.

Vanaf 2017 is voor het bedrijventerrein Capelle-West ook een BIZ opgestart. Deze wordt voor de jaren 2017 t/m 2021 ingezet. In 2022 bleek na een meting voldoende draagvlak te zijn om de BIZ voor het bedrijventerrein Capelle-West te hervatten.

Belastingplichtig zijn alle gebruikers van een pand gekarakteriseerd als niet-woning, vallend binnen het BIZ gebied. Voor de bepaling van de bijdrage van de ondernemers heeft het bestuur gekozen voor een bijdrage gerelateerd aan de WOZ waarde. De netto-opbrengst wordt in de vorm van een subsidie uitgekeerd.

Perceptiekosten

Dit budget is nodig voor het aanpassen van grondslagen, afhandelen van bezwaarschriften, doorvoeren van wijzigingen in de objectafbakening, het verzenden van de aanslagbiljetten en aanmaningen, inning van de openstaande posten en het uitvoeren van dwanginvordering maatregelen.

Risicobijdrage

De bijdrage voor het innen van aanslagen is 1% van de omzet.

Geraamde opbrengst

Voor de BIZ Capelle XL worden 370 aanslagen opgelegd. Voor BIZ Capelle West worden 130 aanslagen opgelegd.

Marktgeld (Taakveld 3.3)

In onderstaande tabel worden de lasten en baten voor de weekmarkt in Capelle-Centrum weergegeven. De kostendekking bedraagt 75%.

Marktgeld begroting Capelle Centrum	
1. Personeelslasten	N11
2. Overhead	N6
3. Materiële lasten	N50
4. Afschrijvingslasten	N19
Totaal lasten	N87
Totaal baten	V65
Kostendekkendheid	75%

Toelichting Baten heffing

De marktondernemers staan op de tijdelijke locatie onder de metrobaan ruimer opgesteld dan voorheen op het Stadsplein. De beschikbare ruimte is daarvoor toereikend en kunnen we op deze manier als compensatie aanbieden voor de corona-periode en voor de ongunstige locatie waar de marktondernemers nu tijdelijk staan ten opzichte van het Stadsplein. Op het nieuwe Stadsplein wordt weer uitgegaan van het aantal meters zoals staat opgenomen in de vergunning.

Berekening tarieven

Voor 2024 worden de tarieven trendmatig aangepast met de inflatiecorrectie van 3,0%. In de onderstaande tabel staan de nieuwe tarieven.

	2024	2023
Dagtarief per m2	€ 0,64	€ 0,62
Kwartaaltarief per m2	€ 7,43	€ 7,21

Logiesbelasting (Taakveld 3.4)

De eigenaren van hotels, pensions (B&B) en recreatiewoningen die in Capelle zijn gevestigd betalen per persoon per overnachting logiesbelasting. De opbrengst van de logiesbelasting is niet bedoeld om de kosten van toeristische voorzieningen te dekken, maar komt ten gunste van de algemene middelen. Deze belasting is in ruime mate gebaseerd op de profijitgedachte.

Vanaf 2022 stijgt de opbrengst van logiesbelasting. Deze toename is te verklaren door de corona maatregelen die in de loop van 2022 werden versoepeld.

Het tarief van de Logies belasting kan niet jaarlijks worden geïndexeerd, gelet op de hoogte van het tarief. Daarom wordt het tarief één maal in de drie jaar verhoogd met € 0,05. In 2021 is het tarief voor het laatst aangepast. Voor 2024 zal het tarief weer worden aangepast. Voorgesteld wordt om het tarief per overnachting voor 2024 op € 1,30 per persoon per overnachting vast te stellen.

Toelichting opbrengsten taakveld

Na de aanpassing van het tarief gaan we uit van een opbrengst van 55.000. Andere inkomsten zijn bij logiesbelasting niet van toepassing. De opbrengst logiesbelasting behoort tot de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente.

Toelichting Lasten taakveld

Binnen de unit Belastingen voert de taakgroep Heffen van de unit Belastingen de logiesbelasting uit. Ieder kwartaal worden de aangiften verzonden naar de belastingplichtigen. De aangiftes worden verwerkt en de aanslagen geautomatiseerd opgelegd. De geringe hoeveelheid belastingplichtigen en daarmee samenhangende acties voor de heffing en invordering van de aangiften en aanslagen zorgen voor beperkte inzet van de unit.

Kwijtscheldingen (Taakveld 6.3)

Als een inwoner om financiële redenen niet in staat is de aanslagen gemeentelijke belastingen te betalen kan kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding wordt alleen verleend voor de gebruikers belastingen afvalstoffenheffing en riool- en waterzorgheffing. Ondernemers kunnen kwijtschelding vragen voor dezelfde belastingen.

Kwijtscheldingsverzoeken worden met behulp van het Inlichtingenbureau (opgericht door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG) beoordeeld. Bij het Inlichtingenbureau wordt de aanvraag geautomatiseerd getoetst. Op basis van bestandsvergelijking van het UWV, Gemeentelijke Basis Administratie, Rijksdienst voor het wegverkeer en de Rijksbelastingdienst.

Aan het einde van het jaar worden alle kwijtscheldingsverzoeken die zijn toegekend in het belastingjaar beoordeeld door het Inlichtingenbureau voor de aanslagen van het komende belastingjaar. De uitkomsten van het Inlichtingenbureau worden gecontroleerd. Inwoners die dan voldoen aan de kwijtscheldingsregels krijgen dan een nul-aanslag. Bij het opleggen van de aanslagen wordt deze gelijk kwijtgescholden.

In 2023 is de regelgeving voor het toekennen van een kwijtscheldingsverzoek verruimd. De gemeente heeft de mogelijkheid gekregen om de vermogensgrens (het saldo dat op de gezamenlijke rekening staat) voor huishoudens tot een maximum te verhogen. Capelle heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De vermogensnorm is in 2023 verhoogd met een maximum van:

€ 2.000 een echtpaar

€ 1.500 voor een alleenstaande

€ 1.800 voor een alleenstaande ouder:

Ook de dagwaarde voor het hebben van een auto is verhoogd van € 2.269 naar € 3.350.

Toelichting

De verwachting dat 1.600 incidentele verzoeken worden ingediend. Het aantal te verwachte incidentele kwijtschelding die worden toegekend is 700. Daarnaast wordt verwacht 1.400 aanslagbiljetten (afvalstoffenheffing en riool-en waterzorgheffing) kwijt te schelden met een 0-aanslag.

Kwijtschelding		
Lasten taakveld	N35	
Overhead	N20	
Totale lasten taakveld	N55	
Lasten heffing		N665
Totale lasten heffing		N665

Specificatie lasten heffing	Meerjarig	Incidenteel	Totaal
Afvalstoffenheffing	N362	N187	N549
Riool- en waterzorgheffing	N77	N39	N116
Totaal	N439	N226	N665

Riool- en waterzorgheffing (Taakveld 7.2)

Riool- en waterzorgheffing wordt zowel van de eigenaar (aansluitrecht) als van de gebruiker (afvoerrecht) van woningen en bedrijfspanden geheven. Ingeval er sprake is van grootverbruikers (meer dan 250 m³) wordt het tarief gekoppeld aan het waterverbruik. Voor wat betreft de riool- en waterzorgheffing eigenaar wordt er slechts één tarief voor het vastrecht toegepast. Woningen en bedrijven betalen tot 250 m³ waterverbruik een vast forfaitair tarief, daarboven is voor bedrijven het aanslagbedrag afhankelijk van het waterverbruik. Ook bij het bepalen van de tarieven van deze heffing is uitgegaan van het solidariteitsprincipe, waarbij rekening gehouden wordt met een bedrag aan te verlenen kwijtschelding bij het gebruikersdeel. Daarnaast wordt binnen de opbrengst eveneens rekening gehouden met oninbare bedragen.

Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (GWRP)

Het beleid voor water en riolering zijn ondergebracht binnen het algemene ruimtelijke beleid, voor Capelle aan den IJssel zijn dat de Stadsvisie en het Programma Buitenruimte. Het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan (GWRP) zelf biedt geen nieuw beleid, maar is een beleidsuitwerking. Het GWRP omvat een integrale uitwerking van de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en de gemeenschappelijk taak voor het oppervlaktewaterbeheer. Het plan is opgesteld in afstemming met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK). In het GWRP is een maatregelenplan voor de uitvoering opgenomen. Daarmee biedt het GWRP het kader voor de beheerplannen Water en Riolering en zodoende de (financiële) onderlegger voor de riool- en waterzorgheffing.

Kostendekkendheid riool- en waterzorgheffing	
Lasten taakveld	N4.149
Baten taakveld exclusief heffingen:	
- Onderhoud gemalen	V375
- Spoorlaan 18	V35
Netto lasten taakveld	N3.739
Toe te rekenen indirecte lasten (overhead)	N457
Totale lasten	N4.196
Baten riool- en waterzorgheffing	V4.148
Kwijtscheldingen	N0
Totale baten	V4.148
Kostendekkendheid	98,8%

Lasten taakveld 7.2 Riolering	
<i>Kapitaallasten:</i>	
Afschrijving	N1.296
Rente	N224
<i>Divers:</i>	
Riool uitbesteed werk	N1.147
Energie	N420
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	N29
Overig	N49
<i>Lasten bedrijfsvoering:</i>	
- afdeling Stadsbeheer	N787
- afdeling Dienstverlening	N114
- afdeling Financiën	N84
Totaal lasten taakveld	N4.149
Percentage toerekening lasten aan eigenaren	42%
Percentage toerekening lasten aan gebruikers	58%

Toelichting lasten taakveld

Ten opzichte van 2023 is er een kleine stijging van de lasten. De stijging aan lasten is voornamelijk te verklaren door de oplopende afschrijvingen. Daar tegenover staan lagere energielasten waardoor de totale lasten slechts beperkt stijgen.

Toelichting baten riool- en waterzorgheffing

Ten opzichte van 2023 is er sprake van een stijging van de baten door de jaarlijkse prijsindexatie. Voor 2024 bedraagt de indexatie 3,0%.

Aantal aansluitingen

Het aantal aansluitingen is verkregen door het geschatte aantal aansluitingen per 1 januari 2023 te vermeerderen met het aantal tot medio 2024 op te leveren woningen.

Aantal aansluitingen riool	
Het geschat aantal heffingsobjecten per 1 januari 2024	33.180
Tot medio 2025 op te leveren heffingsobjecten (woningen)	327
Tot medio 2025 te amoveren heffingsobjecten (woningen)	-
Nieuwbouw heffingsobjecten (niet-woningen)	6
Totaal aantal eenheden (eigendom)	33.513
Leegstand	-1.300
Automatische kwijtschelding	-1.400
Overige kwijtschelding	-700
Totaal aantal eenheden (gebruikers)	30.113
Gemiddelde tussen aantal eigendom en gebruikers	31.813

Tarieven 2024

Voor de tariefberekening behoeven niet alle kosten, zoals BTW, te worden toegerekend aan het taakveld. Hierdoor is het mogelijk om tegemoet te komen aan het streven van gelijkmatige tariefontwikkeling dan wel de tariefstijging te beperken. De tarieven 2024 zijn gebaseerd op de tarieven 2023 zoals opgenomen in de begroting 2023 in de paragraaf lokale heffingen. Naar aanleiding van het amendement, zoals vastgesteld op 19-12-2022, zijn de kwijtscheldingen in 2023 éénmalig aan het armoedebeleid toegerekend waardoor de tarieven 2023 naar beneden zijn bijgesteld. Naast de prijsindexatie van 3,0% is het uitgangspunt een jaarlijkse tariefsverhoging van € 10,-. Met het voorstel in deze begroting om de kwijtscheldingen en de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren niet ten laste van de riool- en waterzorgheffing te brengen, is er de ruimte om de jaarlijkse verhoging van € 10,- geen doorgang te laten vinden. De tarieven worden afgerond in hele euro's.

Tarieven riool- en waterzorgheffing (na afronding)	2024	2023 na amendement	2023 voor amendement
Eigenaren	€ 69	€ 67	€ 67
Gebruikers	€ 55	€ 50	€ 54
Totaal	€ 124	€ 117	€ 121

Toelichting mutatie voorziening riool- en waterzorgheffing middelen derden

Aangezien de kostendekkendheid onder de 100% ligt, is er sprake van een dalend saldo in de voorziening. Ondanks de dalende trend is het saldo in de voorziening toereikend tot en met 2030, in 2031 ontstaat een tekort in de voorziening. Een negatief saldo in de voorziening is niet toegestaan, maar aangezien dit 2031 betreft, hoeft nu niet direct een tariefsverhoging doorgevoerd te worden. De ontwikkeling van het saldo in de voorziening volgen wij en indien nodig zullen wij met een voorstel komen om het tekort op te lossen.

De lasten taakveld zoals opgenomen in de voorziening liggen N 29 lager dan de lasten in de berekening van de kostendekkendheid riool- en waterzorgheffing. De dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren betreffen namelijk wel lasten op taakveld 7.2. Echter met het voorstel Baten riool- en waterzorgheffing zoals opgenomen in programma 7 in deze begroting, wordt er voor gekozen om deze dotatie niet ten laste van de voorziening te brengen.

Voorziening rioolheffing	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Baten rioolheffing	V4.148	V4.148	V4.148	V4.750	V5.954	V6.256	V6.624	V6.925
Kwijtscheldingen	N0	N0	N116	N132	N166	N174	N185	N193
Totale netto baten	V4.148	V4.148	V4.033	V4.618	V5.789	V6.081	V6.439	V6.731
Lasten riolering	N4.120	N4.503	N4.894	N5.236	N5.615	N6.058	N6.521	N6.761
Baten taakveld exclusief heffingen	V410	V410	V410	V410	V410	V410	V410	V410
Indirecte lasten (overhead)	N457	N457	N457	N457	N457	N457	N457	N457
Totale lasten	N4.168	N4.551	N4.941	N5.283	N5.662	N6.106	N6.569	N6.808
Mutatie voorziening middelen derden	N20	N403	N909	N665	V126	N24	N130	N77
Stand voorziening middelen derden per 31 december	V2.623	V2.220	V1.312	V646	V772	V748	V618	V541

Afvalstoffenheffing (taakveld 7.3)

De kosten van afvalinzameling en -verwerking worden aan de huishoudens in rekening gebracht via de afvalstoffenheffing. In het verleden is besloten om bij de heffing uit te gaan van een tariefdifferentiatie, waarbij het tarief afhankelijk is gesteld van het aantal personen in een huishouden. De opbrengst van de afvalstoffenheffing behoort niet tot de algemene middelen, maar dient gebruikt te worden om de kosten te dekken van de afvalinzameling en -verwerking. Uitgangspunt voor de vaststelling van de tarieven is maximaal 100 % kostendekkendheid. Bij het bepalen van de tarieven is rekening gehouden met het verlenen van kwijtschelding. Daarnaast is binnen de opbrengst een bedrag gereserveerd voor oninbare aanslagen.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	
Lasten taakveld	N8.409
Baten taakveld exclusief heffingen:	
- baten afval	V315
- dividend Irado	V110
Netto lasten taakveld	N7.984
Toe te rekenen indirecte lasten (overhead+rentelasten aandelen Irado)	N213
Totale lasten	N8.197
Baten afvalstoffenheffing	V8.121
Kwijtscheldingen	N0
Totale baten (opbrengst heffingen)	V8.121
Kostendekkendheid	99,1%

Specificatie lasten taakveld 7.3 Afval	
<i>Kapitaallasten:</i>	
Afschrijvingen	N724
Rente	N44
<i>Divers:</i>	
Onderhoud containers	N497
Alg beleid, communicatie en Klantcontactcentrum	N128
Perscontainer	N100
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren	N50
Overig	N163
<i>Afvalstromen:</i>	
Restafval	N3.245
Milieustraat	N1.148
Grofvuil	N1.041
GFT afval	N603
Oud papier en karton	N345
Glas	N39
<i>Lasten bedrijfsvoering:</i>	
Afdeling Stadsbeheer	N121
Afdeling Financiën	N135
Afdeling Dienstverlening	N27
Totaal lasten taakveld	N8.409

Toelichting lasten taakveld

Ten opzichte van 2023 is de daling aan lasten voornamelijk te verklaren doordat de lasten voor de nascheiding van afval niet meer in rekening worden gebracht. Deze verrekening verloopt nu rechtstreeks tussen Nedvang en de afvalverwerker Omrin.

Toelichting baten afvalstoffenheffing

Ten opzichte van 2023 is er sprake van een stijging van de baten afvalstoffenheffing door de jaarlijkse prijsindexatie en door de tariefsverlaging vanwege het amendement van 19-12-2022 waardoor de baten in 2023 lager zijn uitgevallen. De tariefsverhoging zoals opgenomen in de begroting 2023,

voorstel 7.4 Tarief afvalstoffenheffing., vindt voor 2024 geen doorgang. Zie hiervoor het voorstel Lasten en baten afval zoals opgenomen in programma 7 in de begroting 2024.

Voor de tariefberekening behoeven niet alle kosten, zoals BTW, te worden toegerekend aan het taakveld. Hierdoor is het mogelijk om tegemoet te komen aan het streven van gelijkmatige tariefontwikkeling dan wel de tariefstijging te beperken. We passen een prijsindexatie toe op basis van de uitgangspuntenbrief. Voor 2024 bedraagt de prijsindexatie 3,0%. De tarieven 2024 zijn gebaseerd op de tarieven 2023 zoals opgenomen in de begroting 2023 in de paragraaf lokale heffingen. Naar aanleiding van het amendement, zoals vastgesteld op 19-12-2022, zijn de kwijtscheldingen in 2023 éénmalig aan het armoedebeleid toegerekend waardoor de tarieven 2023 naar beneden zijn bijgesteld.

Tarieven afvalstoffenheffing	2024	2023 na amendement	2023 voor amendement
Jaartarief éénpersoonshuishoudens	€ 235,79	€ 219,78	€ 240,72
Jaartarief tweepersoonshuishoudens	€ 275,80	€ 257,07	€ 281,57
Jaartarief meer dan tweepersoonshuishoudens	€ 308,85	€ 287,88	€ 315,31

Aantal huishoudens

Het aantal aansluitingen is verkregen door het geschatte aantal aansluitingen per 1 januari 2023 te vermeerderen met het aantal tot medio 2024 op te leveren woningen.

Aantal aansluitingen afval	
Het geschatte aantal aansluitingen per 1 januari 2023	31.175
Tot medio 2024 op te leveren	327
Tot medio 2024 te amoveren	-
Totaal aantal aansluitingen	31.502
Leegstand	-1.100
Automatische kwijtschelding	-1.400
Overige kwijtschelding	-700
Feitelijk aantal huishoudens	28.302

Toelichting mutatie voorziening afvalstoffenheffing middelen derden

Aangezien de kostendekkendheid onder de 100% ligt, is er sprake van een dalend saldo in de voorziening. Ondanks de dalende trend is het saldo in de voorziening toereikend tot en met 2031. Een negatief saldo in de voorziening is niet toegestaan.

De lasten taakveld zoals opgenomen in de voorziening liggen N 50 lager dan de lasten in de berekening van de kostendekkendheid afvalstoffenheffing. De dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren betreffen namelijk wel lasten op taakveld 7.3. Echter met het voorstel Lasten en baten afval zoals opgenomen in programma 7 in deze begroting, wordt er voor gekozen om deze dotatie niet ten laste van de voorziening te brengen.

Voorziening afvalstoffenheffing middelen derden	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Baten afvalstoffenheffing	V8.121	V8.121	V8.121	V8.621	V9.021	V9.421	V9.421	V9.421
Kwijtscheldingen			N549	N583	N610	N637	N637	N637
Totale netto baten	V8.121	V8.121	V7.572	V8.038	V8.411	V8.784	V8.784	V8.784
Lasten taakveld	N8.359	N8.724	N8.845	N8.925	N8.996	N9.052	N9.130	N9.190
Baten afval	V315	V315	V315	V315	V315	V315	V315	V315
Indirecte baten (dividend Irado)	V110	V330	V330	V330	V330	V330	V330	V330
Indirecte lasten (overhead + rentelasten aandelen Irado)	N213	N219	N225	N231	N237	N243	N249	N249
Totale lasten	N8.147	N8.298	N8.425	N8.511	N8.587	N8.649	N8.734	N8.794
Mutatie voorziening middelen derden	N26	N178	N853	N473	N176	V135	V50	N10
Stand voorziening middelen derden per 31 december	V1.900	V1.722	V869	V396	V220	V355	V405	V395

Leges

Leges kunnen worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening. Legesheffing mag alleen dienen om kosten te verhalen. Het is niet toegestaan dat er winst wordt gemaakt. Dit betekent dat de totale opbrengst uit de legesverordening in zijn geheel niet meer dan kostendekkend mag zijn. Een

belangrijk deel van de legestarieven is gebaseerd op de inzet van personeel en wordt het meest beïnvloed door de loonontwikkeling.

Binnen de legesverordening worden 3 hoofdstukken toegepast. Hoofdstuk 1 heeft betrekking op 'Algemene dienstverlening' zoals huwelijken, paspoorten en rijbewijzen, bij Hoofdstuk 2 gaat het om 'Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet' en bij Hoofdstuk 3 gaat het om 'Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2'. Voor een aantal tarieven stelt het Rijk een maximumtarief vast, bijvoorbeeld voor de leges reisdocumenten. Voor de overige legestarieven is de inflatiecorrectie van 3,0 % toegepast. De mate van kostendekkendheid van de legestarieven is onderzocht. Hierbij is uitgegaan van de begrotingscijfers van 2024. De conclusie uit het onderzoek is dat onze legesopbrengsten binnen de geldende kaders niet hoger zijn dan de kosten die wij maken. Bij Hoofdstuk 2 dient opgemerkt te worden dat op het moment van opstellen van de begroting 2024, nog in onderzoek is hoe de legestarieven onder de nieuwe omgevingswet uitpakken. De nieuwe legestarieven worden in december 2023 vastgesteld. Als dit aanleiding geeft om de legesopbrengsten en daarmee samenhangende kostendekkendheid bij te stellen, dan informeren wij u daarover in de voorjaarsnota 2024.

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

De in Hoofdstuk 1 opgenomen legesbedragen zijn gebaseerd op de producten zoals deze door de diverse afdeling aan burgers of bedrijven op aanvraag worden geleverd. Uitgaande van de geraamde lasten en baten is per hoofdstuk de kostendekking bepaald. De lasten die toegerekend zijn, betreffen vooral medewerkers van de afdeling dienstverlening. Ook afdrachten aan het Rijk voor bepaalde leges zijn meegenomen. De kostendekkendheid voor Hoofdstuk 1 is 94,2%.

Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet

Bij de in Hoofdstuk 2 opgenomen legesbedragen gaat het om dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving. Voorbeelden zijn aanvragen van vergunningen voor bouw- of verbouwactiviteiten. De lasten die toegerekend zijn, betreffen vooral medewerkers van de afdeling stadsbeheer die zich bezig houden met leges en vergunningen. De kostendekkendheid voor Hoofdstuk 2 is 53,9%. De nieuwe nog vast te stellen legestarieven onder de nieuwe omgevingswet kunnen leiden tot een wijziging van de kostendekkendheid.

Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2

De in Hoofdstuk 3 opgenomen legesbedragen hebben betrekking op de overige vergunningen zoals horecaverunningen en vergunningen voor markten en evenementen. Bij het bepalen van de kostendekking is op dezelfde wijze te werk gegaan als in de overige Hoofdstukken. De kostendekkendheid voor Hoofdstuk 3 is 100,1%.

Kruissubsidiëring

De opbrengstlimiet ingevolge artikel 229b van de Gemeentewet brengt met zich mee dat de tarieven van de leges zodanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake. Verder is van belang dat voor de kostendekkendheid moet worden gekeken naar de totale lasten en totale opbrengsten. Hierbij geldt het beginsel van zogenaamde kruissubsidiëring. Dit houdt in dat de dekking per product verschillend mag zijn als de dekkingsgraad van alle producten binnen de verordening tezamen maar niet boven 100% uitkomt. Kruissubsidiëring tussen de hoofdstukken onderling is dus ook mogelijk. Dit is af te leiden uit een arrest van de Hoge Raad van 13 februari 2015 (ECLI:NL:HR:2015:282, nr. 14/00655). Hierin werd door de Hoge Raad uitgemaakt dat de toetsing van de geraamde baten en lasten aan de opbrengstlimiet van artikel 229b Gemeentewet nog steeds verordeningbreed moet plaatsvinden, dat wil zeggen op het totaal van de geraamde baten van de rechten die in een verordening zijn geregeld en het totaal van de geraamde lasten die de werkzaamheden meebrengen waarvoor deze rechten worden geheven. Naast de kruissubsidiëring tussen hoofdstukken, kan deze zich ook voor doen tussen paragrafen onderling.

Beoordeling kostendekkendheid legesverordening

Voor het beoordelen van de kostendekking geldt dat op basis van de eventuele kruissubsidiëring het totaal van de opbrengsten en kosten van alle titels tezamen beoordeeld moet worden. Op basis hiervan toont onderstaand overzicht aan dat, uitgaande van de opbrengstramingen uit de begroting 2024, de kostendekkendheid van de totale verordening 76,1% bedraagt. Dit is af te leiden uit de totale geraamde opbrengsten van V 2.249 en de totale geraamde kosten van N 2.955. Hiermee voldoet de legesheffing aan de wettelijke voorschriften van een maximale kostendekkendheid van 100%.

Kostendekkendheid begroting 2024	Kosten	Opbrengsten	Kostendekkendheid
Hoofdstuk 1 - Algemene dienstverlening			
Paragraaf 1 - Burgerlijke stand	N132	V98	74,0%
Paragraaf 2 - Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	N1.018	V1.007	99,0%
Paragraaf 3 - Rijbewijzen	N242	V223	92,2%
Paragraaf 4 - Verstrekkingen in het kader van basisregistratie persoonsgegevens	N42	V31	74,6%
Paragraaf 7 - Overige publiekszaken	N19	V17	91,1%
Paragraaf 8 - Gemeentearchief	N9	V8	92,8%
Paragraaf 9 - Bijzondere wetten	N116	V102	87,9%
Paragraaf 10 - Diversen	N18	V17	92,3%
Totaal hoofdstuk 1	N1.596	V1.504	94,2%
Hoofdstuk 2 - Omgevingswet			
Paragraaf 3 - Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	1332	-717,417	53,9%
Totaal hoofdstuk 2	N1.332	V717	53,9%
Hoofdstuk 3 - Europese dienstenrichtlijn			
Paragraaf 1 - Horeca	N17	V16	95,0%
Paragraaf 3 - Winkeltijdenwet	N1	V0	58,5%
Paragraaf 4 - Organiseren evenement of markt	N7	V7	88,1%
Paragraaf 5 - Standplaatsen	N2	V4	184,6%
Totaal hoofdstuk 3	N27	V27	100,1%
Totaal	N2.955	V2.249	76,1%

Recapitulatie Hoofdstuk 1, 2 en 3	Kosten	Opbrengsten	Kostendekkendheid
Kostendekking Hoofdstuk 1	N1.596	V1.504	94,2%
Kostendekking Hoofdstuk 2	N1.332	V717	53,9%
Kostendekking Hoofdstuk 3	N27	V27	100,1%
Kostendekking totale tarieventabel	N2.955	V2.249	76,1%

Financiële begroting

Inleiding

De raad stelt de beleidsbegroting vast op het niveau van de programma's. De raad stelt de budgetten voor 2024 voor de programma's vast op de bedragen, zoals genoemd in de tabellen in de programma's. De raad autoriseert daarmee het college om uitvoering te geven aan de beleidsbegroting en de aangegeven budgetten te besteden.

Overzicht van baten en lasten

Onderstaand overzicht geeft een samenvatting van de meerjarenramingen in de programma's. Ook zijn hierin de rekeningcijfers over 2022 en de begrote bedragen voor 2023 opgenomen. De raad autoriseert het jaar 2024. In de overzichten maken we onderscheid in:

1. De Begroting 2024 vóór de wijziging van nieuw beleid;
2. De wijziging van nieuw beleid in deze programmabegroting, zoals we hebben opgenomen in het hoofdstuk Begroting in hoofdlijnen;
3. De Begroting 2024 ná de wijziging van nieuw beleid.

De cijfers van Programma 0 zijn exclusief taakveld 0.10 'Mutaties in reserves', omdat de toevoegingen onttrekkingen formeel niet als lasten en baten worden gezien. De cijfers van Programma 0 zijn ook exclusief taakveld 0.11 'Resultaat van de rekening baten en lasten', omdat dit geen vastgesteld budget betreft. Het saldo van de begroting is het resultaat van alle programma's en staat onderaan de streep.

Lasten	Vóór wijziging										
	Programma	Rekening		Begroting		Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0. Bestuur en ondersteuning	N31.390	N37.410	N36.760	N36.343	N36.784	N36.849	N37.126	N37.156	N37.716	N39.723	
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N8.522	N10.501	N9.702	N9.789	N9.775	N9.784	N9.780	N9.787	N9.791	N9.791	
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N8.271	N11.532	N10.512	N11.156	N11.846	N12.742	N13.135	N13.821	N14.531	N14.933	
3. Economie	N1.059	N1.894	N1.136	N1.135	N1.134	N1.137	N1.138	N1.140	N1.141	N1.141	
4. Onderwijs	N11.413	N14.047	N9.089	N9.268	N9.690	N10.291	N10.331	N10.466	N10.590	N10.590	
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N13.370	N14.869	N14.436	N14.515	N14.555	N14.618	N14.625	N14.611	N14.686	N14.686	
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N6.837	N7.688	N7.695	N7.505	N7.634	N8.321	N8.448	N8.220	N8.383	N8.933	
6A. Sociale infrastructuur	N21.375	N26.823	N16.950	N16.786	N16.787	N16.776	N16.426	N16.433	N16.440	N16.440	
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N56.423	N58.931	N51.362	N51.109	N51.498	N51.835	N51.776	N51.779	N51.770	N51.770	
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N17.727	N19.772	N19.922	N20.141	N20.538	N20.979	N21.294	N21.580	N21.869	N21.869	
6D. Jeugdzorg	N27.239	N25.440	N23.325	N21.811	N20.710	N20.738	N21.004	N21.277	N21.559	N21.559	
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N20.703	N22.327	N21.254	N22.261	N23.453	N24.879	N25.612	N26.507	N27.374	N27.645	
8. Stadsontwikkeling	N24.790	N29.741	N17.228	N11.671	N10.971	N8.734	N7.541	N6.327	N6.247	N6.247	
Totaal Lasten	N249.118	N280.974	N239.371	N233.490	N235.377	N237.683	N238.236	N239.104	N242.098	N245.328	

Baten	Vóór wijziging									
Programma	Rekening	Begroting			Raming					
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0. Bestuur en ondersteuning	V170.935	V174.870	V172.746	V173.116	V164.280	V159.648	V159.240	V158.778	V158.649	V158.649
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V628	V1.273	V694	V694	V694	V694	V694	V694	V694	V694
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V1.106	V834	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799
3. Economie	V792	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762	V762
4. Onderwijs	V5.876	V8.641	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292	V4.292
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V4.326	V5.028	V4.417	V4.417	V4.417	V4.417	V4.417	V4.417	V4.417	V4.417
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V828	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894
6A. Sociale infrastructuur	V9.216	V11.214	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685	V1.685
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	V32.600	V30.565	V30.637	V30.648	V30.764	V30.897	V30.293	V29.878	V29.368	V29.368
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	V418	V697	V510	V818	V856	V891	V924	V954	V982	V982
6D. Jeugdzorg	V710	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	V15.768	V15.957	V16.581	V17.380	V18.617	V20.091	V20.843	V21.756	V22.639	V22.911
8. Stadsontwikkeling	V15.272	V25.299	V13.175	V7.810	V7.302	V5.437	V3.430	V2.171	V2.171	V2.171
Totaal Baten	V258.474	V276.033	V247.192	V243.316	V235.364	V230.507	V228.274	V227.081	V227.353	V227.624

Saldi	Vóór wijziging									
Programma	Rekening	Begroting			Raming					
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0. Bestuur en ondersteuning	V139.545	V137.460	V135.986	V136.773	V127.496	V122.799	V122.114	V121.622	V120.933	V118.926
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N7.894	N9.227	N9.007	N9.095	N9.080	N9.090	N9.086	N9.092	N9.096	N9.096
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N7.164	N10.698	N9.712	N10.357	N11.047	N11.943	N12.336	N13.022	N13.732	N14.133
3. Economie	N266	N1.132	N375	N373	N372	N375	N376	N378	N380	N380
4. Onderwijs	N5.537	N5.406	N4.797	N4.976	N5.399	N5.999	N6.039	N6.174	N6.298	N6.298
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N9.044	N9.841	N10.019	N10.098	N10.138	N10.201	N10.208	N10.195	N10.269	N10.269
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N6.010	N6.794	N6.801	N6.611	N6.740	N7.427	N7.555	N7.326	N7.490	N8.040
6A. Sociale infrastructuur	N12.159	N15.609	N15.265	N15.101	N15.102	N15.091	N14.741	N14.748	N14.755	N14.755
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N23.823	N28.366	N20.725	N20.460	N20.733	N20.938	N21.482	N21.900	N22.402	N22.402
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N17.309	N19.074	N19.412	N19.323	N19.682	N20.089	N20.370	N20.626	N20.887	N20.887
6D. Jeugdzorg	N26.529	N25.440	N23.325	N21.811	N20.710	N20.738	N21.004	N21.277	N21.559	N21.559
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N4.935	N6.371	N4.672	N4.881	N4.836	N4.787	N4.769	N4.752	N4.735	N4.735
8. Stadsontwikkeling	N9.518	N4.442	N4.053	N3.861	N3.669	N3.297	N4.111	N4.156	N4.076	N4.076
Totaal saldo van baten en lasten	V9.356	N4.941	V7.821	V9.826	N13	N7.175	N9.962	N12.023	N14.745	N17.704
Mutaties reserves	N864	V8.295	V1.064	V277	V578	V1.631	V431	V33	V33	V463
Totaal Resultaat	V8.492	V3.354	V8.885	V10.103	V565	N5.545	N9.531	N11.990	N14.712	N17.241

Lasten	wijziging									
	Programma	Rekening	Begroting			Raming				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0. Bestuur en ondersteuning			N166	N140	V643	V608	V744	V1.507	V2.255	V2.185
1. Integrale veiligheid en openbare orde			N1.064	N784	N1.047	N1.046	N647	N643	N643	N580
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			N842	N502	N294	N41	V16	V12	N260	N376
3. Economie			N32	N32	N32	N32	N32	N32	N32	N32
4. Onderwijs			N905	N226	N256	N269	N314	N682	N682	N677
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)			N1.783	N1.756	N1.654	N1.620	N1.621	N1.646	N1.650	N1.652
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie			N159	N194	N85	N95	N98	N167	N197	N168
6A. Sociale infrastructuur			N9.414	N2.071	N2.041	N1.762	N1.761	N1.761	N1.760	N1.756
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)			N2.314	N2.162	N1.812	N1.885	N1.933	N1.959	N1.957	N1.965
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)			N2.669	N2.805	N1.363	N1.542	N1.586	N1.627	N1.666	N1.666
6D. Jeugdzorg			N3.551	N1.322	N729	N979	N979	N979	N979	N979
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu			N884	N358	V1.078	V1.327	V4	N317	N379	N676
8. Stadsontwikkeling			V2.614	V2.137	N561	V774	V1.012	V1.134	V1.349	V1.349
Totaal Lasten	N0	N0	N21.167	N10.216	N8.152	N6.563	N7.195	N7.160	N6.600	N6.993

Baten	wijziging									
	Programma	Rekening	Begroting			Raming				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0. Bestuur en ondersteuning			V5.286	V6.633	V5.130	V9.426	V8.728	V8.468	V8.426	V8.426
1. Integrale veiligheid en openbare orde			V383	V88	V88	V88	V88	V88	V88	V88
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			V1.445	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
3. Economie			V2	V2	V2	V2	V2	V2	V2	V2
4. Onderwijs			V64	V64	V64	V64	V64	V64	V64	V64
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)			V1.247	V1.233	V1.221	V1.181	V1.181	V1.181	V1.181	V1.181
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie			N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6A. Sociale infrastructuur			V7.334	V35	N13	N291	N291	N291	N291	N291
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)			V34	N115	V434	V342	V342	V342	V342	V342
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)			N0	N310	V398	V392	V392	V392	V392	V392
6D. Jeugdzorg			N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu			N292	N776	N1.833	N2.010	N656	N290	N249	V76
8. Stadsontwikkeling			N3.365	N2.443	V226	N2.418	N516	N516	N1.566	N1.566
Totaal Baten	N0	N0	V12.140	V4.412	V5.718	V6.778	V9.335	V9.441	V8.391	V8.716

Saldi	wijziging									
	Programma	Rekening	Begroting			Raming				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0. Bestuur en ondersteuning			V5.121	V6.492	V5.773	V10.034	V9.472	V9.976	V10.682	V10.611
1. Integrale veiligheid en openbare orde			N681	N696	N959	N958	N559	N556	N556	N492
2. Verkeer, vervoer en waterstaat			V603	N502	N294	N41	V16	V12	N260	N376
3. Economie			N29	N29	N29	N29	N29	N29	N29	N29

4. Onderwijs			N840	N162	N191	N205	N250	N617	N617	N612
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)			N535	N523	N432	N439	N439	N465	N469	N471
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie			N159	N194	N85	N95	N98	N167	N197	N168
6A. Sociale infrastructuur			N2.079	N2.036	N2.054	N2.053	N2.053	N2.052	N2.051	N2.048
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)			N2.279	N2.277	N1.378	N1.543	N1.591	N1.616	N1.614	N1.623
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (W)			N2.669	N3.115	N965	N1.150	N1.194	N1.235	N1.274	N1.274
6D. Jeugdzorg			N3.551	N1.322	N729	N979	N979	N979	N979	N979
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu			N1.176	N1.134	N755	N683	N652	N607	N628	N600
8. Stadsontwikkeling			N751	N306	N335	N1.644	V496	V618	N216	N216
Totaal saldo van baten en lasten	N0	N0	N9.027	N5.804	N2.434	V215	V2.140	V2.282	V1.791	V1.723
Mutaties reserves			V500	N0	N0	N0	N0	N33	N33	N33
otaal Resultaat	N0	N0	N8.527	N5.804	N2.434	V215	V2.140	V2.249	V1.758	V1.690

Lasten	Na wijziging									
	Programma	Rekening	Begroting			Raming				
			2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
0. Bestuur en ondersteuning	N31.390	N37.410	N36.926	N36.483	N36.141	N36.241	N36.382	N35.649	N35.460	N37.538
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N8.522	N10.501	N10.766	N10.573	N10.822	N10.830	N10.427	N10.430	N10.434	N10.371
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N8.271	N11.532	N11.354	N11.658	N12.140	N12.783	N13.119	N13.809	N14.791	N15.308
3. Economie	N1.059	N1.894	N1.168	N1.166	N1.166	N1.168	N1.169	N1.171	N1.173	N1.173
4. Onderwijs	N11.413	N14.047	N9.993	N9.494	N9.946	N10.560	N10.646	N11.148	N11.272	N11.267
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N13.370	N14.869	N16.218	N16.271	N16.209	N16.238	N16.246	N16.258	N16.335	N16.338
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N6.837	N7.688	N7.854	N7.699	N7.718	N8.416	N8.546	N8.387	N8.581	N9.101
6A. Sociale infrastructuur	N21.375	N26.823	N26.364	N18.858	N18.828	N18.537	N18.187	N18.194	N18.200	N18.197
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N56.423	N58.931	N53.676	N53.270	N53.310	N53.721	N53.709	N53.738	N53.727	N53.736
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N17.727	N19.772	N22.591	N22.946	N21.901	N22.522	N22.879	N23.207	N23.535	N23.535
6D. Jeugdzorg	N27.239	N25.440	N26.877	N23.134	N21.440	N21.717	N21.983	N22.256	N22.538	N22.538
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N20.703	N22.327	N22.138	N22.619	N22.376	N23.552	N25.607	N26.825	N27.753	N28.321
8. Stadsontwikkeling	N24.790	N29.741	N14.614	N9.534	N11.532	N7.960	N6.529	N5.193	N4.898	N4.898
Totaal Lasten	N249.118	N280.974	N260.538	N243.705	N243.529	N244.246	N245.431	N246.263	N248.698	N252.321

Baten	Na wijziging									
Programma	Rekening	Begroting			Raming					
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0. Bestuur en ondersteuning	V170.935	V174.870	V178.032	V179.749	V169.410	V169.074	V167.968	V167.247	V167.075	V167.075
1. Integrale veiligheid en openbare orde	V628	V1.273	V1.077	V782	V782	V782	V782	V782	V782	V782
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	V1.106	V834	V2.244	V799	V799	V799	V799	V799	V799	V799
3. Economie	V792	V762	V764	V764	V764	V764	V764	V764	V764	V764
4. Onderwijs	V5.876	V8.641	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356	V4.356
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	V4.326	V5.028	V5.664	V5.650	V5.638	V5.598	V5.598	V5.598	V5.598	V5.598
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	V828	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894
6A. Sociale infrastructuur	V9.216	V11.214	V9.020	V1.720	V1.672	V1.394	V1.394	V1.394	V1.394	V1.394
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	V32.600	V30.565	V30.671	V30.533	V31.199	V31.240	V30.636	V30.221	V29.711	V29.711
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	V418	V697	V510	V508	V1.254	V1.283	V1.316	V1.346	V1.374	V1.374
6D. Jeugdzorg	V710	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	V15.768	V15.957	V16.290	V16.604	V16.784	V18.082	V20.187	V21.465	V22.390	V22.987
8. Stadsontwikkeling	V15.272	V25.299	V9.810	V5.367	V7.528	V3.019	V2.914	V1.655	V605	V605
Totaal Baten	V258.474	V276.033	V259.332	V247.728	V241.081	V237.285	V237.609	V236.522	V235.743	V236.340

Saldi	Na wijziging									
	Programma	Rekening	Begroting			Raming				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0. Bestuur en ondersteuning	V139.545	V137.460	V141.106	V143.265	V133.269	V132.833	V131.586	V131.598	V131.615	V129.537
1. Integrale veiligheid en openbare orde	N7.894	N9.227	N9.688	N9.791	N10.040	N10.048	N9.645	N9.648	N9.652	N9.588
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	N7.164	N10.698	N9.109	N10.859	N11.341	N11.984	N12.320	N13.009	N13.992	N14.509
3. Economie	N266	N1.132	N404	N402	N402	N404	N405	N407	N409	N409
4. Onderwijs	N5.537	N5.406	N5.637	N5.138	N5.590	N6.204	N6.289	N6.791	N6.915	N6.911
5A. Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	N9.044	N9.841	N10.554	N10.621	N10.570	N10.640	N10.648	N10.660	N10.737	N10.739
5B. Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	N6.010	N6.794	N6.960	N6.805	N6.825	N7.522	N7.653	N7.493	N7.687	N8.208
6A. Sociale infrastructuur	N12.159	N15.609	N17.344	N17.137	N17.156	N17.143	N16.793	N16.800	N16.806	N16.803
6B. Werk en Inkomen (Participatiewet)	N23.823	N28.366	N23.004	N22.737	N22.111	N22.481	N23.073	N23.517	N24.016	N24.025
6C. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	N17.309	N19.074	N22.081	N22.438	N20.647	N21.239	N21.564	N21.861	N22.161	N22.161
6D. Jeugdzorg	N26.529	N25.440	N26.877	N23.134	N21.440	N21.717	N21.983	N22.256	N22.538	N22.538
7. Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	N4.935	N6.371	N5.848	N6.014	N5.591	N5.470	N5.421	N5.359	N5.363	N5.334
8. Stadsontwikkeling	N9.518	N4.442	N4.804	N4.167	N4.004	N4.941	N3.615	N3.538	N4.293	N4.293
Totaal saldo van baten en lasten	V9.356	N4.941	N1.206	V4.023	N2.448	N6.961	N7.822	N9.741	N12.954	N15.981
Mutaties reserves	N864	V8.295	V1.564	V277	V578	V1.631	V431	N0	N0	V431
Totaal Resultaat	V8.492	V3.354	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Reserve mutaties per programma

Onderstaande tabel geeft het totaal saldo van baten en lasten vóór de reservemutaties en de reservemutaties per programma en reserve. De reservemutaties vallen eveneens onder het budgetrecht van de raad.

Pr.	Resultaatverdeling	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
Totaal saldo van baten en lasten		V9.356	N4.941	N1.206	V4.023	N2.448	N6.961	N7.822	N9.741	N12.954	N15.981
	Mutaties in reserves										
0	Algemene reserve	V170	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0	Reserve bedrijfsvoering	V248	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0	Reserve eenmalige uitgaven	N95	V415	V160	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0	Reserve Doe Mee Fonds	V497	V750	V500	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
1	Reserve eenmalige uitgaven	V61	V91	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
2	Reserve eenmalige uitgaven	N154	V769	V214	V27	N0	N0	N0	N0	N0	N0
3	Reserve eenmalige uitgaven	N32	V430	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
4	Reserve eenmalige uitgaven	N364	V586	N0	N0	V328	N0	N0	N0	N0	N0
5A	Reserve eenmalige uitgaven	V26	V153	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
5B	Reserve eenmalige uitgaven	V47	V84	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
5B	Reserve water	N91	V353	V400	N0	N0	V431	V431	N0	N0	V431
6A	Reserve eenmalige uitgaven	V440	V542	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6B	Algemene reserve	N0	V1.809	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0

Pr.	Resultaatverdeling	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030	Raming 2031
6B	Reserve Sociaal Noodfonds	V16	V83	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6B	Reserve eenmalige uitgaven	N437	V572	V40	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6C	Reserve bedrijfsvoering	N85	V85	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6D	Reserve eenmalige uitgaven	V56	V149	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
7	Reserve eenmalige uitgaven	V31	V193	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
8	Reserve eenmalige uitgaven	N1.198	V1.231	V250	V250	V250	V1.200	N0	N0	N0	N0
	Totaal mutaties reserves	N864	V8.295	V1.564	V277	V578	V1.631	V431	N0	N0	V431
Totaal resultaat		V8.492	V3.354	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Overzicht taakvelden per programma

Onderstaande tabel geeft de budgetten van de taakvelden per programma weer.

Taakveld		Rek.	Begroting			Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0.1 Bestuur	Laste n	N3.195	N3.417	N3.543	N3.543	N3.787	N3.759	N3.752	N3.630	N3.794	N3.833
0.1 Bestuur	Baten	V1.326	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.1 Bestuur	Saldo	N1.870	N3.417	N3.543	N3.543	N3.787	N3.759	N3.752	N3.630	N3.794	N3.833
0.10 Mutaties reserves	Laste n	N9.727	N2.841	V26	N14	N14	N14	N14	N14	N14	N14
0.10 Mutaties reserves	Baten	V8.863	V11.136	V1.538	V291	V592	V1.645	V445	V14	V14	V445
0.10 Mutaties reserves	Saldo	N864	V8.295	V1.564	V277	V578	V1.631	V431	N0	N0	V431
0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	Laste n	N8.492	N3.355	N358	N4.300	V1.870	V5.330	V7.391	V9.741	V12.954	V15.551
0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	Baten	N0	V1	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	Saldo	N8.492	N3.354	N358	N4.300	V1.870	V5.330	V7.391	V9.741	V12.954	V15.551
0.2 Burgerzaken	Laste n	N2.321	N2.366	N2.938	N2.756	N3.005	N3.202	N2.947	N2.453	N2.357	N2.407
0.2 Burgerzaken	Baten	V986	V778	V1.547	V1.610	V1.749	V1.945	V1.678	V957	V785	V785
0.2 Burgerzaken	Saldo	N1.336	N1.587	N1.391	N1.146	N1.255	N1.257	N1.269	N1.496	N1.572	N1.622
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	Laste n	N50	N163	N199	N199	N199	N199	N199	N199	N199	N199
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	Baten	V135	V144	V163	V163	V163	V163	V163	V163	V163	V163
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	Saldo	V84	N19	N36	N36	N36	N36	N36	N36	N36	N36
0.4 Overhead	Laste n	N24.660	N29.686	N28.912	N28.187	N27.798	N27.608	N27.562	N27.724	N27.788	N27.970
0.4 Overhead	Baten	V2.671	V2.409	V2.613	V2.613	V2.613	V2.613	V2.613	V2.613	V2.613	V2.613
0.4 Overhead	Saldo	N21.989	N27.277	N26.300	N25.574	N25.185	N24.995	N24.950	N25.111	N25.175	N25.357
0.5 Treasury	Laste n	V8	N120	V549	V139	N258	N425	N939	N713	N440	N795
0.5 Treasury	Baten	V1.136	V1.617	V1.125	V1.483	V1.783	V1.783	V1.783	V1.783	V1.783	V1.783
0.5 Treasury	Saldo	V1.144	V1.497	V1.674	V1.622	V1.525	V1.358	V844	V1.070	V1.343	V988
0.61 OZB woningen	Laste n	N399	N507	N532	N528	N528	N528	N528	N528	N528	N528
0.61 OZB woningen	Baten	V7.724	V7.687	V8.093	V8.093	V8.093	V8.093	V8.093	V8.093	V8.093	V8.093
0.61 OZB woningen	Saldo	V7.325	V7.180	V7.560	V7.565	V7.565	V7.565	V7.565	V7.565	V7.565	V7.565

Taakveld		Rek.	Begroting			Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0.62 OZB niet-woningen	Lasten	N227	N311	N331	N331	N331	N331	N331	N331	N331	N331
0.62 OZB niet-woningen	Baten	V5.456	V5.325	V5.439	V5.439	V5.439	V5.439	V5.439	V5.439	V5.439	V5.439
0.62 OZB niet-woningen	Saldo	V5.229	V5.014	V5.108	V5.108	V5.108	V5.108	V5.108	V5.108	V5.108	V5.108
0.64 Belastingen overig	Lasten	V4	N2	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.64 Belastingen overig	Baten	N1	V6	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.64 Belastingen overig	Saldo	V3	V4	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	Lasten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	Baten	V151.286	V156.905	V159.052	V160.348	V149.570	V149.038	V148.199	V148.199	V148.199	V148.199
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	Saldo	V151.286	V156.905	V159.052	V160.348	V149.570	V149.038	V148.199	V148.199	V148.199	V148.199
0.8 Overige baten en lasten	Lasten	N497	N783	N963	N1.023	N181	N134	N69	N16	V32	N1.420
0.8 Overige baten en lasten	Baten	V218	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.8 Overige baten en lasten	Saldo	N279	N783	N963	N1.023	N181	N134	N69	N16	V32	N1.420
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Lasten	N52	N55	N55	N55	N55	N55	N55	N55	N55	N55
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Saldo	N52	N55	N55	N55	N55	N55	N55	N55	N55	N55
Progr. 0 Bestuur en ondersteuning	Saldo	V130.189	V142.401	V142.312	V139.243	V135.717	V139.794	V139.408	V141.339	V144.569	V145.518
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	N4.816	N5.592	N5.918	N6.009	N6.257	N6.261	N6.259	N6.260	N6.261	N6.197
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	V341	V398	V414	V414	V414	V414	V414	V414	V414	V414
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Saldo	N4.476	N5.194	N5.504	N5.595	N5.842	N5.847	N5.844	N5.845	N5.846	N5.783
1.2 Openbare orde en veiligheid	Lasten	N3.706	N4.909	N4.847	N4.564	N4.565	N4.569	N4.169	N4.170	N4.173	N4.173
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	V287	V876	V663	V368	V368	V368	V368	V368	V368	V368
1.2 Openbare orde en veiligheid	Saldo	N3.419	N4.033	N4.185	N4.196	N4.197	N4.201	N3.801	N3.802	N3.806	N3.806
Progr. 1 Integrale veiligheid en openbare orde	Saldo	N7.894	N9.227	N9.688	N9.791	N10.040	N10.048	N9.645	N9.648	N9.652	N9.588
2.1 Verkeer en vervoer	Lasten	N8.000	N11.334	N11.123	N11.427	N11.909	N12.551	N12.887	N13.577	N14.559	N15.077
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	V1.038	V749	V2.194	V749	V749	V749	V749	V749	V749	V749
2.1 Verkeer en vervoer	Saldo	N6.962	N10.585	N8.929	N10.678	N11.159	N11.802	N12.138	N12.827	N13.810	N14.327
2.2 Parkeren	Lasten	N47	N9	N35	N36	N36	N36	N36	N36	N36	N36
2.2 Parkeren	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
2.2 Parkeren	Saldo	N47	N9	N35	N36	N36	N36	N36	N36	N36	N36
2.5 Openbaar vervoer	Lasten	N224	N189	N196	N196	N196	N196	N196	N196	N196	N196
2.5 Openbaar vervoer	Baten	V69	V85	V50	V50	V50	V50	V50	V50	V50	V50
2.5 Openbaar vervoer	Saldo	N155	N104	N146	N146	N146	N146	N146	N146	N146	N146
Progr. 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Saldo	N7.164	N10.698	N9.109	N10.859	N11.341	N11.984	N12.320	N13.009	N13.992	N14.509
3.1 Economische ontwikkeling	Lasten	N679	N1.042	N781	N782	N782	N783	N783	N784	N784	N784

Taakveld		Rek.		Begroting			Raming				
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	V405	V334	V334	V334	V334	V334	V334	V334	V334	V334
3.1 Economische ontwikkeling	Saldo	N275	N708	N447	N448	N448	N449	N449	N450	N450	N450
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	N29	N204	N23	N21	N20	N22	N22	N24	N25	N25
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Saldo	N29	N204	N23	N21	N20	N22	N22	N24	N25	N25
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	Lasten	N336	N623	N338	N338	N338	N338	N338	N338	N338	N338
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	Baten	V322	V353	V353	V353	V353	V353	V353	V353	V353	V353
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	Saldo	N14	N270	V15	V15	V15	V15	V15	V15	V15	V15
3.4 Economische promotie	Lasten	N14	N25	N26	N26	N26	N26	N26	N26	N26	N26
3.4 Economische promotie	Baten	V66	V75	V77	V77	V77	V77	V77	V77	V77	V77
3.4 Economische promotie	Saldo	V52	V50	V52	V52	V52	V52	V52	V52	V52	V52
Progr. 3 Economie	Saldo	N266	N1.132	N404	N402	N402	N404	N405	N407	N409	N409
4.2 Onderwijshuisvesting	Lasten	N4.360	N6.382	N3.971	N4.080	N4.533	N5.147	N5.232	N5.734	N5.858	N5.854
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	V508	V2.487	V478	V478	V478	V478	V478	V478	V478	V478
4.2 Onderwijshuisvesting	Saldo	N3.852	N3.895	N3.493	N3.602	N4.055	N4.669	N4.754	N5.256	N5.380	N5.376
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	N7.052	N7.665	N6.023	N5.414	N5.414	N5.414	N5.414	N5.414	N5.414	N5.414
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	V5.368	V6.153	V3.878	V3.878	V3.878	V3.878	V3.878	V3.878	V3.878	V3.878
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Saldo	N1.685	N1.511	N2.144	N1.535	N1.535	N1.535	N1.535	N1.535	N1.535	N1.535
Progr. 4 Onderwijs	Saldo	N5.537	N5.406	N5.637	N5.138	N5.590	N6.204	N6.289	N6.791	N6.915	N6.911
5.1 Sportbeleid en activering	Lasten	N5.647	N5.701	N6.411	N6.403	N6.391	N6.351	N6.351	N6.351	N6.351	N6.351
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	V80	V52	V52	V52	V40	N0	N0	N0	N0	N0
5.1 Sportbeleid en activering	Saldo	N5.567	N5.649	N6.359	N6.351	N6.351	N6.351	N6.351	N6.351	N6.351	N6.351
5.2 Sportaccommodaties	Lasten	N3.924	N4.792	N4.910	N5.081	N5.057	N5.115	N5.127	N5.134	N5.207	N5.209
5.2 Sportaccommodaties	Baten	V3.616	V4.151	V4.340	V4.392	V4.392	V4.392	V4.392	V4.392	V4.392	V4.392
5.2 Sportaccommodaties	Saldo	N308	N642	N570	N689	N665	N724	N735	N742	N815	N817
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	Lasten	N2.446	N2.847	N3.266	N3.263	N3.234	N3.235	N3.235	N3.236	N3.237	N3.237
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	Baten	V416	V536	V985	V985	V985	V985	V985	V985	V985	V985
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	Saldo	N2.030	N2.311	N2.281	N2.278	N2.249	N2.251	N2.251	N2.252	N2.252	N2.252
5.4 Musea	Lasten	N11	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2
5.4 Musea	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
5.4 Musea	Saldo	N11	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2	N2
5.5 Cultureel erfgoed	Lasten	N213	N199	N203	N203	N203	N203	N203	N203	N203	N203
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	V0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
5.5 Cultureel erfgoed	Saldo	N213	N199	N203	N203	N203	N203	N203	N203	N203	N203
5.6 Media	Lasten	N1.130	N1.328	N1.427	N1.320	N1.322	N1.332	N1.328	N1.332	N1.336	N1.336

Taakveld		Rek.	Begroting			Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
5.6 Media	Baten	V215	V288	V288	V222	V222	V222	V222	V222	V222	V222
5.6 Media	Saldo	N916	N1.039	N1.139	N1.098	N1.100	N1.110	N1.106	N1.110	N1.114	N1.114
Progr. 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)	Saldo	N9.044	N9.841	N10.554	N10.621	N10.570	N10.640	N10.648	N10.660	N10.737	N10.739
5.7 Openbaar groen en recreatie	Lasten	N6.837	N7.688	N7.854	N7.699	N7.718	N8.416	N8.546	N8.387	N8.581	N9.101
5.7 Openbaar groen en recreatie	Baten	V828	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894	V894
5.7 Openbaar groen en recreatie	Saldo	N6.010	N6.794	N6.960	N6.805	N6.825	N7.522	N7.653	N7.493	N7.687	N8.208
Progr. 5B Openbaar Groen en (openlucht) recr.	Saldo	N6.010	N6.794	N6.960	N6.805	N6.825	N7.522	N7.653	N7.493	N7.687	N8.208
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	Lasten	N21.375	N24.026	N22.703	N15.199	N15.170	N14.879	N14.529	N14.535	N14.541	N14.538
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	Baten	V9.216	V10.992	V8.791	V1.492	V1.444	V1.165	V1.165	V1.165	V1.165	V1.165
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	Saldo	N12.159	N13.035	N13.912	N13.707	N13.726	N13.714	N13.363	N13.370	N13.376	N13.373
6.2 Wijkteams	Lasten	N0	N2.797	N3.661	N3.659	N3.659	N3.659	N3.659	N3.659	N3.659	N3.659
6.2 Wijkteams	Baten	N0	V222	V229	V229	V229	V229	V229	V229	V229	V229
6.2 Wijkteams	Saldo	N0	N2.575	N3.432	N3.430	N3.430	N3.430	N3.430	N3.430	N3.430	N3.430
Progr. 6A Sociale Infrastructuur	Saldo	N12.159	N15.609	N17.344	N17.137	N17.156	N17.143	N16.793	N16.800	N16.806	N16.803
6.3 Inkomensregelingen	Lasten	N46.549	N49.112	N42.494	N42.491	N43.083	N43.746	N44.322	N44.881	N45.427	N45.435
6.3 Inkomensregelingen	Baten	V32.405	V29.905	V29.212	V29.224	V30.175	V30.216	V30.216	V30.216	V30.216	V30.216
6.3 Inkomensregelingen	Saldo	N14.144	N19.207	N13.281	N13.268	N12.908	N13.530	N14.105	N14.665	N15.210	N15.219
6.4 Begeleide participatie	Lasten	N5.778	N5.428	N5.640	N5.364	N5.105	N4.853	N4.266	N3.735	N3.179	N3.179
6.4 Begeleide participatie	Baten	V1	N0	N0	N0	N0	N0	N604	N1.019	N1.529	N1.529
6.4 Begeleide participatie	Saldo	N5.778	N5.428	N5.640	N5.364	N5.105	N4.853	N4.870	N4.754	N4.708	N4.708
6.5 Arbeidsparticipatie	Lasten	N4.096	N4.391	N5.543	N5.414	N5.121	N5.121	N5.121	N5.121	N5.121	N5.121
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	V193	V660	V1.459	V1.309	V1.024	V1.024	V1.024	V1.024	V1.024	V1.024
6.5 Arbeidsparticipatie	Saldo	N3.903	N3.731	N4.084	N4.105	N4.098	N4.098	N4.098	N4.098	N4.098	N4.098
Progr. 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)	Saldo	N23.825	N28.366	N23.004	N22.737	N22.111	N22.481	N23.073	N23.517	N24.016	N24.025
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Lasten	N2.142	N3.387	N3.639	N3.740	N3.853	N3.967	N3.963	N3.943	N3.949	N3.949
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	V10	V697	V510	V235	V977	V1.006	V1.039	V1.069	V1.097	V1.097
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Saldo	N2.132	N2.690	N3.129	N3.505	N2.876	N2.962	N2.925	N2.874	N2.853	N2.853
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Lasten	N15.568	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	V408	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Saldo	N15.160	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	Lasten	N0	N8.157	N9.326	N9.896	N10.101	N10.317	N10.522	N10.711	N10.875	N10.875
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	Baten	N0	N0	N0	V273	V277	V277	V277	V277	V277	V277

Taakveld		Rek.	Begroting			Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	Saldo	N0	N8.157	N9.326	N9.623	N9.824	N10.040	N10.245	N10.434	N10.598	N10.598
6.71b Begeleiding (WMO)	Lasten	N0	N4.214	N4.774	N4.895	N5.018	N5.145	N5.275	N5.408	N5.544	N5.544
6.71b Begeleiding (WMO)	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.71b Begeleiding (WMO)	Saldo	N0	N4.214	N4.774	N4.895	N5.018	N5.145	N5.275	N5.408	N5.544	N5.544
6.71c Dagbesteding (WMO)	Lasten	N0	N1.028	N1.180	N1.207	N1.234	N1.262	N1.286	N1.310	N1.329	N1.329
6.71c Dagbesteding (WMO)	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.71c Dagbesteding (WMO)	Saldo	N0	N1.028	N1.180	N1.207	N1.234	N1.262	N1.286	N1.310	N1.329	N1.329
6.71d Overige maatwerkarr. (WMO)	Lasten	N17	N2.533	N3.076	N2.736	N1.261	N1.401	N1.401	N1.401	N1.401	N1.401
6.71d Overige maatwerkarr. (WMO)	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.71d Overige maatwerkarr. (WMO)	Saldo	N17	N2.533	N3.076	N2.736	N1.261	N1.401	N1.401	N1.401	N1.401	N1.401
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Lasten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Saldo	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	Lasten	N0	N370	N438	N426	N426	N426	N426	N426	N426	N426
6.81a Beschermd wonen (WMO)	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	Saldo	N0	N370	N438	N426	N426	N426	N426	N426	N426	N426
6.81b Maatsch-en vrouwenopvang (WMO)	Lasten	N0	N83	N158	N46	N7	N3	N6	N9	N11	N11
6.81b Maatsch-en vrouwenopvang (WMO)	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang	Saldo	N0	N83	N158	N46	N7	N3	N6	N9	N11	N11
Progr. 6C Wet Maatschappelijke Ondersteuning	Saldo	N17.309	N19.074	N22.081	N22.438	N20.647	N21.239	N21.564	N21.861	N22.161	N22.161
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Lasten	N26.304	N0	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	V434	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Saldo	N25.870	N0	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65	N65
6.72a Jeugdhulp begeleiding	Lasten	N0	N572	N578	N575	N575	N575	N575	N575	N575	N575
6.72a Jeugdhulp begeleiding	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.72a Jeugdhulp begeleiding	Saldo	N0	N572	N578	N575	N575	N575	N575	N575	N575	N575
6.72b Jeugdhulp behandeling	Lasten	N0	N6.230	N8.022	N7.258	N7.136	N7.149	N7.190	N7.234	N7.278	N7.278
6.72b Jeugdhulp behandeling	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.72b Jeugdhulp behandeling	Saldo	N0	N6.230	N8.022	N7.258	N7.136	N7.149	N7.190	N7.234	N7.278	N7.278
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	N0	N2.911	N2.347	N2.186	N2.137	N2.143	N2.160	N2.177	N2.194	N2.194

Taakveld		Rek.	Begroting			Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	Saldo	N0	N2.911	N2.347	N2.186	N2.137	N2.143	N2.160	N2.177	N2.194	N2.194
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	Laste n	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	Saldo	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.73a Pleegzorg	Laste n	N0	N2.293	N1.609	N1.163	N1.027	N1.041	N1.087	N1.136	N1.186	N1.186
6.73a Pleegzorg	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.73a Pleegzorg	Saldo	N0	N2.293	N1.609	N1.163	N1.027	N1.041	N1.087	N1.136	N1.186	N1.186
6.73b Gezinsgericht	Laste n	N0	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536
6.73b Gezinsgericht	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.73b Gezinsrecht	Saldo	N0	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536	N1.536
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	Laste n	N0	N5.194	N6.594	N5.850	N4.848	N4.884	N5.020	N5.159	N5.304	N5.304
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	Saldo	N0	N5.194	N6.594	N5.850	N4.848	N4.884	N5.020	N5.159	N5.304	N5.304
6.74a Jeugd behand. GGZ zonder verbl	Laste n	N0	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612
6.74a Jeugd behand. GGZ zonder verbl	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	Saldo	N0	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612	N1.612
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	Laste n	N0	N1.507	N708	N354	N233	N219	N227	N235	N243	N243
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verbl	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Saldo	N0	N1.507	N708	N354	N233	N219	N227	N235	N243	N243
6.74c Gesloten plaatsing	Laste n	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.74c Gesloten plaatsing	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.74c Gesloten plaatsing	Saldo	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Laste n	N935	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	V276	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Saldo	N659	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.82a Jeugdbescherming	Laste n	N0	N3.016	N3.213	N2.268	N2.118	N2.351	N2.361	N2.371	N2.380	N2.380
6.82a Jeugdbescherming	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.82a Jeugdbescherming	Saldo	N0	N3.016	N3.213	N2.268	N2.118	N2.351	N2.361	N2.371	N2.380	N2.380
6.82b Jeugdreclassering	Laste n	N0	N569	N593	N266	N154	N141	N149	N156	N164	N164
6.82b Jeugdreclassering	Baten	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
6.82b Jeugdreclassering	Saldo	N0	N569	N593	N266	N154	N141	N149	N156	N164	N164
Progr. 6D Jeugdzorg	Saldo	N26.529	N25.440	N26.877	N23.134	N21.440	N21.717	N21.983	N22.256	N22.538	N22.538
7.1 Volksgezondheid	Laste n	N3.854	N5.176	N5.116	N5.153	N4.967	N4.739	N4.739	N4.739	N4.739	N4.739
7.1 Volksgezondheid	Baten	V608	V732	V571	V571	V385	V157	V157	V157	V157	V157

Taakveld		Rek.	Begroting			Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
7.1 Volksgezondheid	Saldo	N3.245	N4.444	N4.545	N4.582	N4.582	N4.582	N4.582	N4.582	N4.582	N4.582
7.2 Riolering	Lasten	N3.779	N3.846	N4.418	N4.548	N4.896	N5.753	N7.312	N8.093	N8.924	N9.451
7.2 Riolering	Baten	V4.337	V4.271	V4.988	V5.118	V5.419	V6.337	V7.933	V8.723	V9.563	V10.100
7.2 Riolering	Saldo	V558	V424	V571	V571	V523	V584	V621	V629	V640	V648
7.3 Afval	Lasten	N10.392	N8.854	N8.826	N9.224	N9.283	N9.850	N10.327	N10.783	N10.861	N10.921
7.3 Afval	Baten	V10.391	V8.411	V9.478	V9.662	V9.727	V10.334	V10.843	V11.332	V11.417	V11.477
7.3 Afval	Saldo	N0	N443	V652	V438	V444	V483	V516	V549	V555	V555
7.4 Milieubeheer	Lasten	N2.678	N4.420	N3.747	N3.662	N3.197	N3.177	N3.197	N3.177	N3.197	N3.177
7.4 Milieubeheer	Baten	V409	V2.521	V1.231	V1.231	V1.231	V1.231	V1.231	V1.231	V1.231	V1.231
7.4 Milieubeheer	Saldo	N2.268	N1.898	N2.516	N2.431	N1.966	N1.946	N1.966	N1.946	N1.966	N1.946
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	N1	N32	N32	N32	N32	N32	N32	N32	N32	N32
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	V22	V22	V22	V22	V22	V22	V22	V22	V22	V22
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Saldo	V21	N10	N10	N10	N10	N10	N10	N10	N10	N10
Progr. 7 Volksgezondheid, duurzaamheid en milieu	Saldo	N4.935	N6.371	N5.848	N6.014	N5.591	N5.470	N5.421	N5.359	N5.363	N5.334
8.1 Ruimte en leefomgeving	Lasten	N3.821	N3.874	N2.412	N2.009	N1.784	N1.784	N1.784	N1.784	N1.784	N1.784
8.1 Ruimte en leefomgeving	Baten	V1.681	V524	V45	N0	N0	N0	N0	N0	N0	N0
8.1 Ruimte en leefomgeving	Saldo	N2.140	N3.350	N2.367	N2.009	N1.784	N1.784	N1.784	N1.784	N1.784	N1.784
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	Lasten	N16.610	N17.027	N8.513	N3.792	N4.027	N977	N1.189	V48	V147	V147
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	Baten	V10.380	V20.703	V9.030	V4.023	V4.124	V1.015	V1.259	N0	N0	N0
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	Saldo	N6.230	V3.676	V517	V231	V97	V38	V71	V48	V147	V147
8.3 Wonen en bouwen	Lasten	N4.359	N8.840	N3.690	N3.732	N5.720	N5.199	N3.556	N3.456	N3.261	N3.261
8.3 Wonen en bouwen	Baten	V3.210	V4.073	V735	V1.344	V3.404	V2.005	V1.655	V1.655	V605	V605
8.3 Wonen en bouwen	Saldo	N1.148	N4.768	N2.955	N2.388	N2.317	N3.194	N1.901	N1.802	N2.655	N2.655
Progr. 8 Stadsontwikkeling	Saldo	N9.518	N4.442	N4.804	N4.167	N4.004	N4.941	N3.615	N3.538	N4.293	N4.293
TOTAAL PROGRAMMA'S	Saldo	N1	N0	N0	V0	N0	V0	N0	V0	N0	V0
Geprognosticeerd resultaat (taakveld 0.11)	Saldo	V8.492	V3.354	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551
TOTAAL PROGRAMMA'S	Saldo	V8.492	V3.354	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Incidentele baten en lasten

De grijze cellen zijn mutaties in de reserves.

Prog	Taakveld	Omschrijving	Incidentele baten									Incidentele lasten								
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
0	0.2	Opleidingsplan burgerzaken via reserve eenmalig (NJN22 0.16)	V60									N60								
	0.4	Implementatie Proactis via reserve eenmalig (NJN22 0.16)		V80									N80							
	0.4	Social Return via reserve eenmalig (NJN22 0.2)	V165									N165								
	0.4	Vervanging lockers via reserve eenmalig (VJN22 0.17)	V81									N81								
	0.4	SROI via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V29									N29								
	0.4	Overhevelen middelen Proactis + rapportages via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V80									N80								
	0.7	Energietoeslag minima via Algemene uitkering (NJN22 6B.7 / VJN23 0.4)	V4.191																	
	0.8	Denk- en Doe Mee fonds via reserve Denk en Doe mee (NJN22 0.17)	V750									N750								
1	1.1	Taxatie verzekering Slotlaan via reserve eenmalig (VJN22 0.17)	V4									N4								
	1.2	Impuls weerbaar bestuur via reserve eenmalig (NJN22 1.3)	V55									N55								
	1.2	Wijkveiligheidsplan via reserve eenmalig (NJN22 1.4)	V32									N32								
2	2.1	Nieuwe mobiliteit via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V59									N59								
	2.1	Vorbereidingsbudget MIRT via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V63									N63								
	2.1	Verkeersveiligheid via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V38									N38								
	2.1	Corona actieplan via reserve eenmalig (NJN22 0.1)	V15									N15								
	2.1	Verkeersstudie Kralingseweg (VJN23 2.5)										N100								
	2.1	Doorschuiven budgetten Mobiliteit (NJN22 2.1)	V640	V458	V57							N640	N458	N57						
	2.1	Herschikken mobiliteit via reserve eenmalig (VJN23 2.4)	V274	N244	N30							N274	V244	V30						
	2.1	Verkeersstudie Capelseweg / Kanaalweg (BG24)											N60							
2.1	Uitwerking Openbaar Vervoer-, fiets-, parkeer- en voetgangersplan (BG24)											N190								
3	3.1	Programma Economie via reserve eenmalig (NJN21 3.4 / NJN22 3.1)	V30									N30								

Prog	Taakveld	Omschrijving	Incidentele baten										Incidentele lasten									
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031		
	3.2	Hoofdweg vak A via reserve eenmalig (NJN16 5.4.2 / NJN18 3.4.1 / NJN22 3.1)	V180									N180										
	3.2	Gebiedsrichtingsplan bedrijventerrein Capelle-west (BG23 3.1)										N250										
	3.3	BIZ Capelle-West via reserve eenmalig (VJN18 3.4.4 / VJN21 3.2 / NJN22 3.1)	V45									N45										
	3.3	Projectplan BIZ deel via reserve eenmalig (BG21 3.1 - VJN23 0.6)	V175									N175										
4	4.2	Strategische Huisvestingsplan Onderwijs (VJN18 4.2 - NJN21 4.2), verhuiskosten en eenmalige investering; dekking reserve eenmalig				V178									N178							
	4.2	Verhuiskosten Comenius College (VJN22 4.2) via reserve eenmalig				V150									N150							
	4.2	Actieplan corona; aanvullende middelen ventilatie scholen via reserve eenmalig (NJN21 0.17 - NJN22 0.1)	V350									N350										
	4.2	Onderzoeksopdracht onderwijs via reserve eenmalig (NJN22 4.1)	V25									N25										
	4.2	Taxatie Berliozstraat etc via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V12									N12										
	4.3	Ventilatie MFC via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V309									N309										
	4.3	Actieplan corona; Capelle stagestad via reserve eenmalig (NJN22 0.1)	V40									N40										
	4.3	Onderwijskansen bibliotheek (BG24)											N358									
	4.3	Inzet op taal en talentontwikkeling (BG24)											N200									
	4.3	Onderzoek vormen van ondersteuning op scholen en kinderopvang (BG24)											N30									
5A	5.2	Taxatie Lijstersingel 20 via reserve eenmalig (VJN21 0.5 / VJN23 0.6)	V6									N6										
	5.3	Stadsfeest (BG23 5A.3)										N150										
	5.3	Overheveling budget IJsbaan via reserve eenmalig (NJN22 5A.5)	V147									N147										
	5.6	Bibliotheekvoorzieningen (BG24)											N44									
5B	5.7	Hogere lasten ontwatering met dekking reserve water	V353	V400			V431	V431			V431	N353	N400			N431	N431			N431		
	5.7	Actieplan corona; Herdenkingslaantje (NJN22 0.1)	V84									N84										
6A	6.1	Jongerenwerk Veilige Scholen (BG21 6A.8 - NJN21 6A.7)	V35									N35										
	6.1	Overheveling middelen aanpak eenzaamheid via reserve eenmalig (NJN22 6A.4)	V40									N40										

Prog	Taakveld	Omschrijving	Incidentele baten									Incidentele lasten								
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	6.1	Actieplan corona; Ontmoetingsactiviteiten via reserve eenmalig (NJN22 0.1)	V67									N67								
	6.1	Verlengen pilot toezichthouder WMO/Jeugd via reserve eenmalig (NJN21 6A.5 / VJN23 0.6)	V50									N50								
	6.1	POK middelen via reserve eenmalig (VJN22 6A.1 / VJN23 0.6)	V251									N251								
	6.1	WOP's via reserve eenmalig (JRRK21 / VJN23 0.6)	V99									N99								
	6.1	Gevolgen corona mentaal en fysiek gezond (BG23 6A.3)										N100								
	6.1	Opvang vluchtelingen Oekraïne (BG23 6A.1)	V2.000									N2.000								
	6.1	Sociale Impuls Diepenbuurt Oostgaarde en Florabuurt											N74							
6B	6.3	Energietoeslag minima via Algemene uitkering en algemene reserve (NJN22 6B.7 / VJN23 0.4)	V1.809									N6.000								
	6.3	Actieplan Energiearmoede via reserve eenmalig (NJN21 / VJN23 0.6)	V413									N413								
	6.3	Overheveling incidenteel budget brede schuldenaanpak via reserve eenmalig (NJN22 6B.8)	V84									N84								
	6.3	Jeugdfonds Sport & Cultuur 2022 via reserve eenmalig (NJN22 6B.9, VJN23 6B.4)	V60	V40								N60	N40							
	6.5	Stichting Capelle Werkt (afwikkeling liquidatie SCW) via reserve eenmalig (NJN21 6B.5 / VJN23 0.6)	V15									N15								
6C	6.6	Onderzoeksopdracht Wmo via reserve eenmalige uitgaven (NJN22 6C.3)	V85									N85								
	6.71 D	Dotaties/onttrekkingen reserve sociaal noodfonds	V14	V14	V14	V14	V14	V14	V14	V14	V14	N14	N14	N14	N14	N14	N14	N14	N14	N14
	6.71 D	Bestaanszekerheid reserve noodfonds Capelle (VJN23 6B)	V83																	
6D	6.72B	Onderzoeksopdracht Jeugd via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V110									N110								
	6.82A	Decentralisatie uitkering vrouwenopvang (NJN22 6D.1) via reserve eenmalig	V39									N39								
7	7.1	Actieplan corona; Bewegen stimuleren via reserve eenmalig (NJN21 0.17, NJN22 0.1)	V24									N24								
	7.1	Overheveling budget seksuele gezondheid jongeren via reserve eenmalig (VJN22 0.17 / NJN22 .1)	V50									N50								
	7.1	AED's via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V16									N16								

Prog	Taakveld	Omschrijving	Incidentele baten									Incidentele lasten								
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	7.2	Taxatie Spoorlaan 18 via reserve eenmalig (VJN22 0.17 en VJN23 0.6)	V4									N4								
	7.4	Overhevelen budget Bodemkwaliteitsplan via reserve eenmalig (NJN22 7.2, VJN23 0.6)	V19									N19								
	7.4	Ongediertebestrijding via reserve eenmalig (VJN22 0.17, NJN22 7.3)	V50									N50								
	7.4	Actieplan Circulair Capelle via reserve eenmalig (VJN23 0.6)	V30									N30								
	7.4	Duurzaamheid Voorbereiden aanvraag Nationaal Isolatieprogramma (VJN23 7.2)	V190									N190								
	7.4	Capelse Duurzaamheidslening (BG24)											N125	N125						
	7.4	Uitvoeren Actieplan Circulaire Economie 2023-2026 (BG24)											N175	N140						
	7.4	Ondersteuning bij subsidies en leningen verduurzaming (BG24)											N30	N40						
	7.4	Capels Isolatie Plan -CIP- BG24											N150	N150						
	7.4	Vraagbaak duurzame toekomst monumenten (BG24)											N30	N30						
8	8.1	Eenmalige budgetten Omgevingswet / Omgevingsvisie (VJN2019 8.4.1), deels dekking via reserve eenmalige uitgaven	V428									N1.218	N440	N225						
	8.1	Capelseweg/Bermweg inclusief plandeel B6 (VJN23 8.6)										N150								
	8.1	Capelle Barbizon (VJN23 8.3)										N200	N150							
	8.2	Winstnemingen grondexploitaties (VJN23 8.8)	V3.899	V332	V85															
	8.2	Mutatie verliesgevende complexen (VJN23 8.8)											V5.097	V2.101	V259				V5.820	
	8.2	Actualisatie grondexploitaties (VJN23 8.8)	V11.435	V4.799	V2.662	V3.745						N5.968	N9.326	N4.338	N1.983	N1.015	N1.259		N1.005	
	8.2	Balansmutaties (VJN23 8.8)	V4.034	V3.921	V1.276	V379	V1.015	V1.259				N9.501	N4.491	N1.701	N2.400				N4.815	
	8.3	Kanaalweg-West incl. Park Oeverrijk (VJN23 8.5)										N150	N150							
	8.3	Ontwikkeldkader Capelsebrug (VJN23 8.3)											N100							
	8.3	Ontwikkeldkader De Terp (VJN23 8.3)											N100							
	8.3	Doorschuiven budget Centrum via reserve eenmalig (NJN22 8.2, VJN23 8.1)	V250	V250	V250	V250	V1.200					N250	N250	N250	N250	N1.200				
	8.3	De Hoven II fase 2 (VJN21 8.4 en NJN22 8.1)	V40									N1.961	N110	N308						
	8.3	Landelijk Capelle via reserve eenmalig (VJN22 0.17, VJN23 0.6)	V224									N224								
	8.3	Gebiedsaanpak Capelseweg via reserve eenmalig (VJN22 0.17)	V69									N69								

Prog	Taakveld	Omschrijving	Incidentele baten									Incidentele lasten								
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
	8.3	Budget Q-team Rivium via reserve eenmalig (NJN20 8.4 en NJN22 8.1)	V150									N150								
	8.3	Wet Kwaliteitsborging bouw via reserve eenmalig (NJN22 8.10)	V70									N70								
	8.3	Transformaties (VJN22 8.4)										N25								
	8.3	Rivium District (VJN22 8.5)	V2.750									N2.750								
Totaal			V37.278	V10.050	V4.314	V4.716	V2.660	V1.704	V14	V14	V445	N37.132	N12.234	N5.247	N4.716	N2.660	N1.704	N14	N14	N445
Gesaldeerd												V146	N2.184	N933	N0	N0	N0	N0	N0	N0

Toelichting op overzicht incidentele baten en lasten

Conform de voorschriften van de Provincie beschouwen we iedere mutatie van de reserve als een incidentele baat of incidentele last. De grijze cellen zijn de mutaties in de reserves. Een deel van de reservemutaties betreft de reserve eenmalige uitgaven. Volgens onze systematiek staat daar een incidenteel/eenmalig budget tegenover. De overige regels bestaan uit incidentele lasten en baten, zoals bijvoorbeeld het incidenteel opleidingsplan burgerzaken in het overzicht. Dat lichten we in de afzonderlijke regels toe, door zoveel mogelijk het betreffende besluit van de raad via het P&C-document te noemen.

Conclusie: onderstaand overzicht laat zien dat de begroting in de jaren 2024 en 2025 structureel in evenwicht is.

Financiële eindstand (bedragen in € 1.000)	Begroting en meerjarenbegroting							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Begroting 2024	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551
Saldo incidentele baten en lasten	V2.184	V933	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0	N 0
Saldo structurele baten en lasten	V2.542	V5.233	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen van de gemeente bestaan uit:

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
2. Gemeentelijke belastingen;
3. Commerciële contracten;
4. Dividenden;
5. Saldo van de financieringsfunctie (rente).

Hieronder wordt toelichting per onderdeel gegeven.

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Het gemeentefonds is veruit de grootste inkomstenbron voor onze gemeente. In deze Begroting 2024 is de laatste stand volgens de Meicirculaire 2023 verwerkt.

2. Gemeentelijke belastingen

De opbrengsten van Onroerendzaakbelasting (Ozb) en logiesbelasting (voor toeristen) beschouwen wij als algemene dekkingsmiddelen. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing of de rioolheffing, waarbij we deze middelen voor het gerelateerde doel in moeten zetten. In de paragraaf lokale heffingen leest u meer over de belastingen en heffingen.

3. Commerciële contracten

Dit betreft baten die worden verkregen uit reclame-uitingen langs de openbare weg.

4. Dividenden

Dit betreft de opbrengsten van dividenden van Stedin NV, Evides NV, en Irado NV.

5. Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het resultaat van rente over de lang- en kortlopende leningen. Het is het verschil tussen de toegerekende rekenrente aan de programma's en de werkelijk betaalde rente.

Algemeen dekkingsmiddel	Prog.	Rekening		Begroting			Raming					
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
1. Algemene uitkering	0	V151.286	V156.905	V159.052	V160.348	V149.570	V149.038	V148.199	V148.199	V148.199	V148.199	
2. Gemeentelijke belastingen												
- ozb	0	V13.179	V13.011	V13.532	V13.532	V13.532	V13.532	V13.532	V13.532	V13.532	V13.532	
- logiesbelasting	3	V66	V75	V77	V77	V77	V77	V77	V77	V77	V77	
3. Commerciële contracten	3	V383	V330	V330	V330	V330	V330	V330	V330	V330	V330	
4. Dividenden	0	V1.110	V1.612	V1.120	V1.478	V1.778	V1.778	V1.778	V1.778	V1.778	V1.778	
5. Saldo financieringsfunctie	0	V78	N98	V590	V190	N200	N386	N879	N628	N435	N790	
Totaal		V166.102	V171.835	V174.701	V175.955	V165.087	V164.369	V163.037	V163.288	V163.481	V163.126	

Financiële positie

Er zijn verschillende manieren om de kwaliteit of gezondheid van de financiële positie te beoordelen. Hieronder noemen wij een aantal.

Raming begrotingsjaar en meerjarenraming

Het begrotingsjaar 2024 en 2025 laat een structureel sluitend beeld zien. Vanaf 2026 is er geen structureel sluitende begroting.

Vermogenspositie en risico's

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing hebben wij het weerstandsvermogen berekend en benoemd wat onze belangrijkste risico's zijn. De weerstandsratio, dat wil zeggen de relatie tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit is groter dan 1 en is daarmee positief. Het geeft aan dat de risico's financieel opgevangen kunnen worden.

Financiële kengetallen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing hebben wij diverse financiële kengetallen berekend en toegelicht.

Post Onvoorzien

In de primitieve begroting is in programma 0 Bestuur en ondersteuning een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen voor een bedrag van N 33. De raming van deze post is gebaseerd op een bedrag van € 0,50 per inwoner.

De post onvoorzien is een begrotingspost die per definitie niet leidt tot uitgaven. Het totaalbudget wat gereserveerd is in de begroting wordt ingezet door een begrotingswijziging, waardoor het budget wordt getransporteerd naar het programma waar de uitgaven worden gedaan. Het college is bevoegd tot besteding van de post onvoorzien.

Geprognosticeerde balans

In de onderstaande tabel geven wij de geprognosticeerde balans van deze begroting weer.

Prognose meerjarenbalans Activa	Realisatie	Begroting		Raming						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
<i>Vaste activa</i>										
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	241.537	265.455	288.041	303.883	324.695	341.407	355.189	359.259	370.434	371.919
Financiële vaste activa	19.961	19.878	19.795	19.787	19.779	19.771	19.763	19.755	19.747	19.739
Totaal vaste activa	261.498	285.333	307.836	323.670	344.474	361.178	374.952	379.014	390.181	391.658
<i>Vlottende activa</i>										
Voorraden	4.374	5.141	4.902	4.562	2.542	3.556	4.815	0	0	0
Uitzettingen	32.280	21.528	21.528	21.528	21.528	21.528	21.528	21.528	21.528	21.528
Liquide middelen	269	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overlopende activa	10.771	10.772	10.772	10.772	10.772	10.772	10.772	10.772	10.772	10.772
Totaal vlottende activa	47.694	37.441	37.202	36.862	34.842	35.856	37.115	32.300	32.300	32.300
Totaal activa	309.192	322.774	345.038	360.532	379.316	397.034	412.067	411.314	422.481	423.958

Prognose meerjarenbalans Passiva	Realisatie	Begroting		Raming						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
<i>Vaste passiva</i>										
Reserves	185.834	186.030	187.821	187.902	191.624	188.123	182.362	174.971	165.230	151.844
Resultaat boekjaar	8.491	3.355	358	4.300	-1.870	-5.330	-7.391	-9.741	-12.955	-15.550
Voorzieningen	27.718	27.864	22.599	19.673	19.965	20.845	20.418	13.739	12.832	13.688
Vaste schuld	55.627	62.601	80.537	99.133	124.574	157.473	183.655	200.822	225.850	242.453
Totaal vaste passiva	277.671	279.851	291.315	311.009	334.293	361.111	379.044	379.791	390.958	392.435
<i>Vlottende passiva</i>										
Vlottende schuld	13.372	13.373	13.373	13.373	13.373	13.373	13.373	13.373	13.373	13.373
Overlopende passiva	18.149	29.550	40.350	36.150	31.650	22.550	19.650	18.150	18.150	18.150
Totaal vlottende passiva	31.521	42.923	53.723	49.523	45.023	35.923	33.023	31.523	31.523	31.523
Totaal passiva	309.192	322.774	345.038	360.532	379.316	397.034	412.067	411.314	422.481	423.958

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft volgens de spelregels van de Europese Unie weer of overheden een overschot of een tekort hebben op de uitgaven. Het saldo van gemeenten draagt bij aan het totale saldo in Nederland.

Het EMU-saldo geeft een indicatie van de feitelijke geldstromen van de gemeente. Volgens het laatst gepubliceerde EMU saldo per gemeente in de Septembercirculaire 2022 zou deze niet nadeliger moeten zijn dan N 8.887, oftewel ons Capelse aandeel in het totale begrotingstekort van Nederland. Dit is echter geen harde norm, maar een indicatie. Uit de tabel blijkt dat wij hier niet aan voldoen in 2024. Een EMU-saldo van 0 is overigens de theoretisch beste situatie, als uitgaven en inkomsten aan elkaar gelijk zijn.

EMU Saldo	Rekening	Begroting			Raming					
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Berekend EMU-saldo	-650	-29.479	-28.819	-14.404	-20.949	-23.807	-23.290	-15.676	-25.036	-16.610

Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de feitelijke geldmiddelen, waaruit de financieringsbehoefte blijkt. Het corrigeert het resultaat voor financiële posten die feitelijk geen geldstromen met zich meebrengen, namelijk de mutaties in reserves, dotaties in voorzieningen en afschrijvingslasten. Ook neemt het diverse posten mee die verrekend worden met de balans en daarom geen deel uit maken van het overzicht van baten en lasten, maar wel feitelijk geld kosten of opleveren. Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording geldt er geen verplichting om een kasstroomoverzicht op te nemen, maar vanwege het belang om hier inzicht in te hebben, nemen we dit wel op in de begroting en jaarrekening.

Uit dit kasstroomoverzicht blijkt dat wij de komende jaren meer uitgeven dan inkomsten hebben, waardoor er een financieringsbehoefte ontstaat. Dit komt met name door de kasstroom die voortvloeit uit het investeringsprogramma.

Financieringsbehoefte	Rekening	Begroting		Raming						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Kasstroom uit operationele activiteiten										
Resultaat	8.491	3.355	358	4.300	-1.870	-5.330	-7.391	-9.741	-12.955	-15.550
Afschrijvingen, afwaarderingen	8.154	9.388	10.791	12.500	13.326	15.116	15.777	16.989	17.990	18.821
Mutatie werkkapitaal										
- Mutatie voorraden	-323	-767	239	340	2.020	-1.014	-1.259	4.815	0	0
- Mutatie uitzettingen, overlopende activa	-3.167	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Mutatie vlottende schuld, overlopende passiva	6.810	11.401	10.800	-4.200	-4.500	-9.100	-2.900	-1.500	0	0
Mutatie reserves	864	-8.295	-1.564	-277	-578	-1.631	-431	0	0	-431
Mutatie voorzieningen	6.207	146	-5.266	-2.925	291	880	-427	-6.680	-906	856
Mutatie waarborgsommen, overige vaste schuld	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	27.037	15.228	15.358	9.738	8.689	-1.079	3.369	3.883	4.129	3.696
Kasstroom uit investeringsactiviteiten										
Netto investeringen immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto investeringen materiële vaste activa	-23.145	-35.342	-40.377	-35.342	-41.138	-35.328	-33.059	-24.559	-32.665	-23.806
Netto investeringen EMU-saldo10 mln (restant)		10.000	7.000	7.000	7.000	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Desinvesteringen materiële vaste activa	900	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto investeringen financiële activa - excl. verstr. leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen financiële activa - excl. verstr. leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-22.245	-33.306	-33.377	-28.342	-34.138	-31.828	-29.559	-21.059	-29.165	-20.306
Financieringsbehoefte (-) cq. overschot (+)	4.792	-18.078	-18.019	-18.604	-25.449	-32.907	-26.190	-17.176	-25.036	-16.610
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar										
Toename verstrekte leningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aflossing verstrekte leningen	-260	83	83	8	8	8	8	8	8	8
Toename opgenomen leningen	15.000	12.666	22.628	23.288	30.133	37.091	30.374	21.360	29.220	20.794
Aflossing opgenomen leningen	-5.092	-5.692	-4.692	-4.692	-4.692	-4.192	-4.192	-4.192	-4.192	-4.192
Kasstroom uit financieringsactiviteiten > 1 jaar	9.648	7.057	18.019	18.604	25.449	32.907	26.190	17.176	25.036	16.610
Kasstroom uit financieringsactiviteiten < 1 jaar										
Mutatie uitzettingen in 's Rijks schatkist	-4.503	10.752	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie opgenomen kasgeldleningen	-10.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten < 1 jaar	-14.503	10.752	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie geldmiddelen	-63	-269	0	0	0	0	0	0	0	0
De mutatie in geldmiddelen is als volgt te specificeren										
Liquide middelen / bankschulden ultimo vorig dienstjaar:	330	269	0	0	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen / bankschulden ultimo dienstjaar:	269	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie geldmiddelen	-61	-269	0	0	0	0	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

De stand en het verloop van de reserves en voorzieningen zien er als volgt uit. We onderscheiden Algemene reserves, Bestemmingsreserves en Voorzieningen. In de bijlage Reserve en voorzieningen hebben we een gedetailleerd overzicht per reserves opgenomen.

Nr.	Naam Reserve	Saldo begin 2023	Saldo eind 2023	Saldo eind 2024	Saldo eind 2025	Saldo eind 2026	Saldo eind 2027	Saldo eind 2028	Saldo eind 2029	Saldo eind 2030	Saldo eind 2031
A: Algemene reserves											
1	Minimum niveau 10 miljoen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
2	Algemene reserve *)	151.715	153.262	153.620	157.920	156.050	150.720	143.329	133.588	120.634	105.083
Subtotaal rubriek A:		161.715	163.262	163.620	167.920	166.050	160.720	153.329	143.588	130.634	115.083
B: Bestemmingsreserves											
1	Eenmalige uitgaven	8.018	2.719	2.055	1.778	1.200	0	0	0	0	0
2	Sociaal Noodfonds	206	123	123	123	123	123	123	123	123	123
3	Reserve Rekenkamer	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
4	Denk en Doe Mee!-fonds	1.738	988	488	488	488	488	488	488	488	488
5	Water	2.639	2.286	1.886	1.886	1.886	1.455	1.024	1.024	1.024	593
6	Bestedingen Eneco-gelden	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Subtotaal rubriek B:		32.611	26.126	24.562	24.285	23.707	22.076	21.645	21.645	21.645	21.214
Totaal Reserves (Rubriek A+B)		194.326	189.388	188.182	192.205	189.757	182.796	174.974	165.233	152.279	136.297

*) Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2023 en verder is, vooruitlopend op uw besluitvorming hierover, rekening gehouden. Formeel besluit u jaarlijks bij de jaarrekening over de resultaatbestemming. Het saldo over het dienstjaar 2022 is reeds onderdeel van de beginstand 2023.

Nr.	Naam Voorziening	Saldo begin 2023	Saldo eind 2023	Saldo eind 2024	Saldo eind 2025	Saldo eind 2026	Saldo eind 2027	Saldo eind 2028	Saldo eind 2029	Saldo eind 2030	Saldo eind 2031
V: Voorzieningen											
1	Onderhoud	6.440	4.446	4.521	4.474	5.235	7.102	7.972	8.249	7.620	8.760
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.expl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Diverse (verliesgevende) complexen	13.276	13.276	8.179	6.078	5.819	5.819	5.819	0	0	0
4	Dubieuze debiteuren	4.957	4.913	4.869	4.825	4.781	4.737	4.693	4.649	4.605	4.561
5	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers	5.721	5.567	5.413	5.259	5.105	4.951	4.797	4.643	4.489	4.335
6	Riool- en waterzorgheffing middelen derden	2.602	2.642	2.623	2.220	1.311	646	772	748	618	541
7	Afvalstoffenheffing middelen derden	1.941	1.903	1.877	1.699	846	373	197	332	382	372
8	Omgevingsvergunningen	0	0	0	0	1.749	2.099	1.050	0	0	0
9	Gereed product	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Verlofsparen	74	74	74	74	74	74	74	74	74	74
Totaal Voorzieningen (rubriek V)		35.011	32.821	27.556	24.629	24.920	25.801	25.374	18.695	17.788	18.643
Totaal Reserves en Voorzieningen		229.337	222.209	215.738	216.834	214.677	208.597	200.348	183.928	170.067	154.940

Financiering (treasury)

In de Wet Financiering Overheden (FIDO) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie. Om te voldoen aan deze wet, is een tweetal instrumenten ingevoerd, te weten: het financieringsstatuut en de paragraaf financiering. In het statuut is de beleidsmatige structuur voor de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. We hebben die vastgelegd in het Financieringsstatuut Capelle aan den IJssel 2020. De uitvoering van het treasurybeleid vindt haar weerslag in de paragraaf Financiering bij de begroting en het jaarverslag.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn gemeenten verplicht om vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen voor taken waar de gemeente als 'ondernemer' in belastingtechnische zin optreedt. Er is nog weinig jurisprudentie over Vpb bij gemeenten, waardoor het vaak onzeker is over welke taak wij wel of niet deze belasting dienen te betalen.

In onze begroting houden wij rekening met het betalen van Vpb over commerciële contracten, ook wel reclame inkomsten genoemd. Meer informatie hierover is te lezen in onze paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing, onder het risico 'Fiscaliteiten'.

Continueren activiteiten

In lijn met uw besluit bij de Najaarsnota 2021 (voorstel 0.24) brengen wij ook in beeld wat de stand van zaken is rondom de activiteiten die reeds structureel in de begroting zijn opgenomen. Waar wij eerder hebben toegezegd voor de betreffende activiteiten met een evaluatie te komen, gaan wij niet eerder over tot het doen van uitgaven dan nadat er een evaluatie heeft plaatsgevonden en hier positief over is besloten door uw raad. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Versterking aanpak eenzaamheid (N 50 vanaf 2023, doorgeschoven naar 2024);
- Verstevigen aanpak laaggeletterdheid (N 60 vanaf 2024);
- Wijkbrandweerfunctionaris (N 70 vanaf 2025);
- Onderzoeks- en communicatie Werk en Inkomen (N 25 vanaf 2025);
- Inzet gezondheidsbeleid (N 112 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie ruimtelijke ordening (N 82 vanaf 2025);
- Uitbreiding formatie Stedenbouw (N 66 vanaf 2025).

Voor 2024 zijn er 2 activiteiten waar nog positief besloten moet worden op de evaluatie.

Raadsbesluit

Concept Raadsbesluit

De raad van de gemeente Capelle aan den IJssel;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 oktober 2023;
gelet op artikel 190 van de Gemeentewet;

B E S L U I T :

1. De beleidsbegroting en de financiële begroting van de Begroting 2024 vast te stellen.
2. Financiële eindstand Begroting 2024 na besluitvorming:

Financiële eindstand (bedragen in € 1.000)	Begroting en meerjarenbegroting							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Eindstand Begroting 2023 (incl. amendement)	V13.366	V15.667	V3.641	V2.102	V792	N568	N2.051	N2.051
Eindstand Najaarsnota 2022	V12.390	V13.885	V4.549	N2.425	N4.746	N6.902	N9.121	N9.121
Eindstand Voorjaarsnota 2023	V8.885	V10.103	V565	N5.545	N9.531	N11.990	N14.712	N17.241
Actualisatie	N7.892	N7.536	N7.771	N8.844	N7.820	N8.168	N8.198	N8.320
Wijzigingsvoorstellen	N2.025	N1.163	V731	V4.551	V5.275	V5.384	V4.456	V3.891
Besparingsvoorstellen	V1.390	V2.895	V4.605	V4.508	V4.685	V5.033	V5.500	V6.119
Eindstand Begroting 2024	V358	V4.300	N1.870	N5.330	N7.391	N9.741	N12.954	N15.551

Vastgesteld in de openbare vergadering van 13 november 2023,

De griffier

de voorzitter

Bijlagen 2024

Personele sterkte en personeelslasten

Personele sterkte en personeelslasten 2024-2031

Organisatie-eenheid	Budget								Toegestane formatie in fte							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Bestuur																
Raadsleden	828	828	828	828	828	828	828	828	33	33	33	33	33	33	33	33
Griffie	757	757	757	757	757	757	757	757	7	7	7	7	7	7	7	7
Burgemeester en wethouders	882	882	882	882	882	882	882	882	6	6	6	6	6	6	6	6
Subtotaal Bestuur	2.467	2.467	2.467	2.467	2.467	2.467	2.467	2.467	46	46	46	46	46	46	46	46
Organisatie																
Gemeentesecretaris / directie	1.122	1.122	1.122	1.122	1.122	1.122	1.122	1.122	13	13	13	13	13	13	13	13
BCO	8.271	8.271	7.972	7.972	7.972	7.972	7.972	7.972	88	88	85	85	85	85	85	85
Samenleving	7.468	7.304	7.304	7.304	7.304	7.304	7.304	7.304	85	82	82	82	82	82	82	82
Stadsbeheer	8.851	8.696	8.696	8.696	8.696	8.696	8.696	8.696	120	119	119	119	119	119	119	119
Stadsontwikkeling	8.524	8.524	8.524	8.524	8.524	8.524	8.524	8.524	90	90	90	90	90	90	90	90
Dienstverlening	5.769	5.728	5.728	5.728	5.728	5.728	5.728	5.728	77	76	76	76	76	76	76	76
Financiën	4.644	4.444	4.444	4.444	4.444	4.444	4.444	4.444	54	51	51	51	51	51	51	51
Subtotaal Organisatie	44.649	44.089	43.790	43.790	43.790	43.790	43.790	43.790	527	519	516	516	516	516	516	516
Overige																
Forensenvergoeding	210	210	210	210	210	210	210	210								
Ambtsjubilea	33	46	60	29	29	29	29	29								
Ondernemingsraad	87	87	87	87	87	87	87	87								
Stelpost cao loonontwikkeling	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140	1.140								
Subtotaal Overige	1.470	1.483	1.497	1.466	1.466	1.466	1.466	1.466								
Totaal	48.586	48.039	47.754	47.723	47.723	47.723	47.723	47.723	573	565	562	562	562	562	562	562

Reserves en voorzieningen

Begroting 2024

Nr.	Naam reserve	Portefuillehouder	Budgethouder	Saldo begin 2024	Geprognostiseerd saldo jaarexpl. 2024	Rentetoevoeging	Overige vermeerderingen	Verminderingen	saldo eind 2024
A: Algemene reserves									
1	Minimum niveau 10 miljoen	Van Woudenberg	Fin.	10.000	0	0	0	0	10.000
2	Algemene reserve *)	Van Woudenberg	Fin.	153.262	358	0	0	0	153.620
Subtotaal rubriek A:				163.262	358	0	0	0	163.620
B: Bestemmingsreserves									
1	Eenmalige uitgaven	Van Woudenberg	Fin.	2.719	0	0	0	664	2.055
2	Sociaal Noodfonds	Westerdijk	SL	123	0	0	14	14	123
3	Reserve Rekenkamer	Van Woudenberg	Griffie	10	0	0	0	0	10
4	Denk en Doe Mee!-fonds	Van Woudenberg	BCO	988	0	0	0	500	488
5	Water	Wilson	SB	2.286	0	0	0	400	1.886
6	Bestedingen Eneco-gelden	Van Woudenberg	Fin.	20.000	0	0	0	0	20.000
Subtotaal rubriek B:				26.126	0	0	14	1.578	24.562
Totaal Reserves (Rubriek A+B)				189.388	358	0	14	1.578	188.182

*) Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2023 en verder is, vooruitlopend op uw besluitvorming hierover, rekening gehouden. Formeel besluit u jaarlijks bij de jaarrekening over de resultaatbestemming. Het saldo over het dienstjaar 2022 is reeds onderdeel van de beginstand 2023.

Nr.	Naam voorziening	Portefuillehouder	Budgethouder	Saldo begin 2024	Geprognostiseerd saldo jaarexpl. 2024	Rentetoevoeging	Overige vermeerderingen	Verminderingen	saldo eind 2024
1	Onderhoud	Van Woudenberg, Faassen, Wilson	div.	4.446	0	0	2.653	2.578	4.521
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.expl.	Van Woudenberg	SB	0	0	0	0	0	0
3	Diverse (verliesgevende) complexen	Van Woudenberg	SO	13.276	0	0	0	5.097	8.179
4	Dubieuze debiteuren	Van Woudenberg	Fin.	4.913	0	0	131	175	4.869
5	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers	Burgemeester	BCO	5.567	0	0	154	308	5.413
6	Riool- en waterzorgheffing middelen derden	Van Woudenberg	SB	2.642	0	0	266	285	2.623
7	Afvalstoffenheffing middelen derden	Van Woudenberg	SB	1.903	0	0	417	443	1.877
8	Omgevingsvergunningen	Van Woudenberg	SB	0	0	0	0	0	0
9	Gereed product	Van Woudenberg	SO	0	0	0	0	0	0
10	Verlofsparen	Faassen	BCO	74	0	0	0	0	74
Totaal Voorzieningen				32.821	0	0	3.621	8.886	27.556
Totaal Reserves en Voorzieningen				222.209	358	0	3.635	10.464	215.738

Meerjarenbegroting

Nr.	Naam Reserve	Saldo begin 2023	Saldo eind 2023	Saldo eind 2024	Saldo eind 2025	Saldo eind 2026	Saldo eind 2027	Saldo eind 2028	Saldo eind 2029	Saldo eind 2030	Saldo eind 2031
A: Algemene reserves											
1	Minimum niveau 10 miljoen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
2	Algemene reserve *)	151.715	153.262	153.620	157.920	156.050	150.720	143.329	133.588	120.634	105.083
Subtotaal rubriek A:		161.715	163.262	163.620	167.920	166.050	160.720	153.329	143.588	130.634	115.083
B: Bestemmingsreserves											
1	Enmalige uitgaven	8.018	2.719	2.055	1.778	1.200	0	0	0	0	0
2	Sociaal Noodfonds	206	123	123	123	123	123	123	123	123	123
3	Reserve Rekenkamer	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
4	Denk en Doe Meel-fonds	1.738	988	488	488	488	488	488	488	488	488
5	Water	2.639	2.286	1.886	1.886	1.886	1.455	1.024	1.024	1.024	593
6	Bestedingen Eneco-gelden	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Subtotaal rubriek B:		32.611	26.126	24.562	24.285	23.707	22.076	21.645	21.645	21.645	21.214
Totaal Reserves (Rubriek A+B)		194.326	189.388	188.182	192.205	189.757	182.796	174.974	165.233	152.279	136.297

*) Met de geprognosticeerde saldi van dienstjaar 2023 en verder is, vooruitlopend op uw besluitvorming hierover, rekening gehouden. Formeel besluit u jaarlijks bij de jaarrekening over de resultaatbestemming. Het saldo over het dienstjaar 2022 is reeds onderdeel van de beginstand 2023.

Nr.	Naam Voorziening	Saldo begin 2023	Saldo eind 2023	Saldo eind 2024	Saldo eind 2025	Saldo eind 2026	Saldo eind 2027	Saldo eind 2028	Saldo eind 2029	Saldo eind 2030	Saldo eind 2031
V: Voorzieningen											
1	Onderhoud	6.440	4.446	4.521	4.474	5.235	7.102	7.972	8.249	7.620	8.760
2	Nog uit te voeren werken bouwgr.expl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Diverse (verliesgevende) complexen	13.276	13.276	8.179	6.078	5.819	5.819	5.819	0	0	0
4	Dubieuze debiteuren	4.957	4.913	4.869	4.825	4.781	4.737	4.693	4.649	4.605	4.561
5	Alg.pensioenwet politieke ambtsdragers	5.721	5.567	5.413	5.259	5.105	4.951	4.797	4.643	4.489	4.335
6	Riool- en waterzorgheffing middelen derden	2.602	2.642	2.623	2.220	1.311	646	772	748	618	541
7	Afvalstoffenheffing middelen derden	1.941	1.903	1.877	1.699	846	373	197	332	382	372
8	Omgevingsvergunningen	0	0	0	0	1.749	2.099	1.050	0	0	0
9	Gereed product	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Verlofsparen	74	74	74	74	74	74	74	74	74	74
Totaal Voorzieningen (rubriek V)		35.011	32.821	27.556	24.629	24.920	25.801	25.374	18.695	17.788	18.643
Totaal Reserves en Voorzieningen		229.337	222.209	215.738	216.834	214.677	208.597	200.348	183.928	170.067	154.940

Toelichting op de reserves en voorzieningen

Op grond van het besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is in de onderverdeling van de reserves onderscheid gemaakt tussen algemene reserves en bestemmingsreserves. Een bestemmingsreserve kan alleen aangewend worden voor het doel dat aan de reserve gekoppeld is. Dit in tegenstelling tot een algemene reserve; deze reserves hebben meer het karakter van een "buffer" (ter dekking van onverwachte tegenvallers).

Verplichtingen en verliezen, of te verwachten verplichtingen en verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten dienen op een voorziening verantwoord te worden. Op grond van het besluit BBV mag aan voorzieningen geen rente worden toegevoegd (met uitzondering van de voorzieningen die zijn gebaseerd op een contante waarde).

In het hiernavolgende overzicht wordt derhalve opgenomen:

- Algemene reserves (Rubriek A);
- Bestemmingsreserves (Rubriek B);
- Voorzieningen (Rubriek V).

In deze toelichting worden de belangrijkste ontwikkelingen ten aanzien van de reserves en voorzieningen geschetst. De stand per 1 januari 2024 is gebaseerd op de saldi van de Jaarrekening 2022, inclusief de (verwachte) mutaties in 2023. In het bijgevoegde cijfermatige overzicht worden, conform de BBV-voorschriften, de (verwachte) mutaties in 2024 weergegeven. Tevens worden de reserves en voorzieningen in meerjarig perspectief gepresenteerd.

Algemene reserve minimum niveau 10 miljoen (A1)

A1. Algemene reserve Minimum niveau 10 miljoen	
Budgethouder	Afdelingshoofd Financiën
Doel	De reserve is bedoeld als algemene buffer voor risico's. Het minimum niveau is bepaald op € 150 per inwoner (afgerond € 10 miljoen). In dit saldo is tevens begrepen € 1 miljoen als vaste minimumbuffer voor risico's grondexploitatie.
Voeding	Geen.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 10.000
Er zijn geen dotaties en onttrekkingen geraamd.	

Algemene reserve (A2)

A2. Algemene reserve	
Budgethouder	Afdelingshoofd Financiën
Doel	De reserve heeft geen specifieke bestemming en is vooral bedoeld als algemene buffer voor het opvangen van risico's.
Voeding	Er is geen structurele voeding. Wel wordt een overschot op de jaarrekening in principe in deze reserve gestort.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 153.262

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:			
Stand per 01-01-2023			151.715
Bij:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2023	3.356	3.356
Af:	- Algemene uitkering energietoeslag (VJN 2023 0.4)	1.809	1.809
Stand per 31-12-2023			153.262
Bij:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2024	358	358
Af:	- Geen mutaties	0	
Stand per 31-12-2024			153.620
Bij:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2025	4.300	4.300
Af:	- Geen mutaties	0	

A2. Algemene reserve			
Stand per 31-12-2025			157.920
Bij:	- Geen mutaties	<u>0</u>	0
Af:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2026	<u>1.870</u>	
Stand per 31-12-2026			156.050
Bij:	- Geen mutaties	<u>0</u>	0
Af:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2027	<u>5.330</u>	
Stand per 31-12-2027			150.720
Bij:	- Geen mutaties	<u>0</u>	0
Af:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2028	<u>7.391</u>	
Stand per 31-12-2028			143.329
Bij:	- Geen mutaties	<u>0</u>	0
Af:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2029	<u>9.741</u>	
Stand per 31-12-2029			133.588
Bij:	- Geen mutaties	<u>0</u>	0
Af:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2030	<u>12.954</u>	
Stand per 31-12-2030			120.634
Bij:	- Geen mutaties	<u>0</u>	0
Af:	- Geprognostiseerd saldo Jaarexploitatie 2031	<u>15.551</u>	
Stand per 31-12-2031			105.083

Reserve eenmalige uitgaven (B1)

B1. Reserve eenmalige uitgaven	
Afdelingshoofd Financiën	
Bij de Najaarsnota 1999 is besloten tot het instellen van deze reserve om eenmalige reserveringen en bestedingen af te wikkelen (procedureel geregeld in artikel 10 Financiële verordening 2022).	
De reserve heeft een administratief karakter en is bedoeld om eenmalig budget dat in enig jaar niet is besteed in een volgend jaar beschikbaar te houden. Hiervoor hoeft niet opnieuw budget door de raad beschikbaar te worden gesteld. Besteding moet binnen drie jaar plaatsvinden, anders valt dit vrij ten gunste van de algemene middelen. Wanneer verlenging van de termijn noodzakelijk is, wordt daarvoor een voorstel gedaan bij voor- of najaarsnota of Jaarrekening.	
Dotaties op grond van door de raad te nemen besluiten.	
Stand per 1 januari 2024:	2.719
Het geprognosticeerde saldo per 1 januari 2024 wordt nog beïnvloed door mutaties in het lopende jaar.	

Mutatie BG24	Omschrijving	Besluit	Verloop	2023			2024			2025			2026			2027			2028 e.v.				
				Stand 1-1	Dot	Ont	Stand 31-12	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	
Programma 0																							
0	SROI	Jaarrekening 2021	2023	29	0	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	Opleidingsplan burgerzaken	VJN 2022 0.10	2024	60	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Social Return	Jaarrekening 2021	2023	165	0	165	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Implementatie Proactis	VJN22 0.21	2024	80	0	0	80	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Financials/Gouw/Pepperflow	VJN22 0.21	2024	80	0	0	80	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Overhevelen middelen Proactis + Rapportages	VJN22 0.21	2024	80	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Camerasysteem + Waardegericht werken	NJN22 0.16	2024	47	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Digitalisering	VJN22 0.21	2024	34	0	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Totaal Programma 0			575	0	415	160	0	160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Programma 1																							
0	Taxatie voor verzekering Slotlaan	VJN 2021 0.5	2023	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Weerbaarheidsgelden	NJN 2020 1.1 / NJN 2021 1.1	2023	55	0	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Wijkveiligheidsplan	Jaarrekening 2018 / NJN 2020 1.1	2023	32	0	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
0	Totaal Programma 1			91	0	91	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Programma 2																							
0	Nieuwe mobiliteit	Begr. 2020 / NJN2021 2.2	2023	81	0	81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Mutatie BG24		Omschrijving	Besluit	Verloop	2023			2024			2025			2026			2027			2028 e.v.		
Bedrag	Nieuw of door-schuiven				Stand 1-1	Dot	Ont	Stand 31-12	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont
0		Fietsbeleid	VJN 2021 2.4	2023	70	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Vorbereidingsbudget MIRT	VJN 2021 2.8	2023	210	0	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Verkeerseducatie	Begr.2021 2.1	2023	107	0	40	67	0	40	27	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Verkeersveiligheid	Begr.2021 2.2	2023	52	0	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		KTA Capelseplein	VJN 2021 2.3	2023	215	0	115	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		KTA -i-VRI's	VJN 2021 2.3	2023	60	0	30	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Verkeersbeleid - Meten is weten	VJN 2021 2.5	2023	94	0	50	44	0	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Wegcategorisering, weg en fiets	Begr. 2022 2.1	2024	70	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Werkgevers- en bewonersaanpak	Begr. 2021 2.1	2024	36	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Actieplan corona	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	15	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Totaal Programma 2			1.010	0	769	241	0	214	27	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 3																						
0		Hoofdweg Vak A Middellange termijn	NJN2013 2.6.1 / VJN2015 2.17.7 / NJN2016 5.4.2 / NJN 2018 3.4.1. / Jaarrekening. 2020	2022	180	0	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Projectplan BIZ Capelle XL	Wijzigingsvoorstel begroting 2021 3.1	2023	175	0	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		BIZ Capelle-West quick wins	VJN2017 3.4.4	2023	20	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Vorbereidingsbudget Gebiedsinrichtingsplan BIZ Capelle-West	VJN21 3.2	2023	25	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Programma Economie	NJN2021 3.4	2023	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Totaal Programma 3			430	0	430	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 4																						
0		Verhuiskosten Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs	Jaarrekening 2019	2022	178	150	0	328	0	0	328	0	0	328	0	328	0	0	0	0	0	0
0		Taxatie Berliozstraat etc	VJN 2021 0.5	2023	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Onderzoeksopdracht onderwijs	NJN21 0.6/NJN 22 4.1	2023	25	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Ventilatie scholen	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	350	0	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Capelle Stagestad	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Ventilatie MFC	VJN 2022 4.3	2024	309	0	309	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0		Totaal Programma 4			914	150	736	328	0	0	328	0	0	328	0	328	0	0	0	0	0	0

Mutatie BG24		Omschrijving	Besluit	Verloop	2023			2024			2025			2026			2027			2028 e.v.		
Bedrag	Nieuw of door-schuiven				Stand 1-1	Dot	Ont	Stand 31-12	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont
Programma 5A																						
0		Evenementen	NJN 2020 5A.1 / NJN 2021 5A.4	2023	147	0	147	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Taxatie verzekering Lijstersingel 20	VJN 2021 0.5	2023	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 5A			153	0	153	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 5B																						
0		Overhevelen Corona-middelen	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	84	0	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 5B			84	0	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 6A																						
0		Toezichthouder rechtmatigheid Wmo en Jeugdwet	NJN2020 6A.5 / Jaarrekening. 2020	2023	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Budget Veilige scholen	NJN 2021 6A.7	2023	35	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		WOP's	Jaarrekening 2021	2023	99	0	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Aanpak eenzaamheid	NJN 2022 6A.4	2024	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Ontmoetingsactiviteiten	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	67	0	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Opvang Asielzoekers	NJN 2022 6A.2	2024	0	97	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		POK middelen	VJN22 6A.1	2024	251	0	251	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 6A			542	97	639	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 6B																						
0		Jeugdfonds Sport & Cultuur: Sportactiviteiten kwetsbare kinderen	NJN 2021 6B.10	2023	100	40	100	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Eénmalige rijks gelden schuldenproblematiek SWC	VJN 2021 6B.6	2023	84	0	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Stichting Capelle Werkt (afwikkeling liquidatie SCW)	NJN2021, 6B.5	2023	15	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Actieplan Energiearmoede	NJN21 NJN22	2023	413	0	413	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 6B			612	40	612	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 6C																						
0		Onderzoeksopdracht WMO	NJN 2021 0.6	2023	85	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 6C			85	0	85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 6D																						

Mutatie BG24		Omschrijving	Besluit	Verloop	2023			2024			2025			2026			2027			2028 e.v.			
Bedrag	Nieuw of door-schuiven				Stand 1-1	Dot	Ont	Stand 31-12	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand	Dot	Ont	Stand
0		Decentralisatie uitkering vrouwenopvang (DUVO)	NJN 2022 6D.1	2024	39	0	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Onderzoeksopdracht Jeugd	Jaarrekening 2022	2023	110	0	110	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 6D			149	0	149	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 7																							
0		Overheveling budget seksuele gezondheid jongeren	BG 2021 7.6/ NJN22 7.1	2023	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Ongedierte bestrijding	VJN 2021 7.7	2023	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Taxatie verzekering Spoorlaan 18	VJN 2021 0.5	2023	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Bodemkwaliteitsplan	VJN2022 7.7	2024	19	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Beweging buiten stimuleren	VJN 2021 0.19 / NJN 2021 0.17	2023	24	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		AED's	VJN 2022 7.3	2024	16	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Actieplan Circulair Capelle	NJN21 7.14	2023	30	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 7			193	0	193	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Programma 8																							
0		Gebiedsaanpak Capelseweg	VJN 2017 8.4.11 / VJN 2020 8.4	2022	69	0	69	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Budget Centrumgebied 2020	Jaarrekening 2020	2023	2.200	0	250	1.950	0	250	1.700	0	250	1.450	0	250	1.200	0	1.200	0	0	0	0
0		Landelijk Capelle	VJN 2021 8.10	2023	224	0	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Q-team Rivium	NJN 2020 8.4	2023	150	0	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		De Hoven fase 2	VJN2018 8.4.5 - NJN2018 8.4.2 - VJN2019 8.4.9 - VJN2020 0.4 - VJN2021 8.4 - NJN2021 8.8	2023	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Transitiekosten Omgevingswet	NJN 2022 8.4	2024	428	0	428	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Wet Kwaliteitsborging bouw (Wkb)	NJN 2022 8.4	2024	70	0	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal Programma 8			3.181	0	1.231	1.950	0	250	1.700	0	250	1.450	0	250	1.200	0	1.200	0	0	0	
		Afronding			-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0		Totaal			8.018	287	5.587	2.719	0	664	2.055	0	277	1.778	0	578	1.200	0	1.200	0	0	0	

Reserve Sociaal Noodfonds (B2)

B2. Reserve Sociaal Noodfonds	
Budgethouder	Afdelingshoofd Samenleving
Doel	De reserve is ingesteld ten behoeve van Capellenaren die in schulden (dreigen te) raken.
Voeding	De reserve is gevormd door particuliere giften. In 2007 heeft de Van Cappellen Stichting een extra kapitaal beschikbaar gesteld van 100. In overleg met de Van Cappellen Stichting was de ondergrens van het Noodfonds Capelle destijds bepaald op het bedrag van 213. Het budget mag worden ingezet na toestemming van de Van Cappellen Stichting. Conform collegevoorstel 472093 d.d. 29 april 2021 is de ondergrens van de reserve met ingang van 2021 bepaald op 100 (inclusief dotatie Van Cappellen Stichting), dit naar aanleiding van een (globale) prognose waaruit bleek dat naar verwachting in 2022 de afgesproken oorspronkelijke ondergrens van het fonds bereikt zou worden. De Van Cappellen Stichting heeft vervolgens op 9 april 2021 laten weten akkoord te zijn met het verlagen van de ondergrens tot een bedrag van 100 onder voorwaarde van een zorgvuldige besteding van de middelen conform de Beleidsregels Noodhulp Capelle. Bij VJN 2023 is 83 onttrokken voor gedeeltelijke dekking van het project Financiële bestaanszekerheid.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 123

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:	
Stand per 01-01-2023 206	
Bij:	- Jaarlijkse dotatie <u>14</u> 14
Af:	- Jaarlijkse onttrekking 14
	- Financiële bestaanszekerheid (VJN 2023 6B.3) <u>83</u> 97
Stand per 31-12-2023 123	
Bij:	- Jaarlijkse dotatie <u>14</u> 14
Af:	- Jaarlijkse onttrekking <u>14</u> 123
Stand per 31-12-2024 en verder 123	
In de begroting wordt jaarlijks 14 aan deze reserve gedoteerd en onttrokken.	

Reserve Rekenkamer (B3)

B3. Reserve Rekenkamer	
Budgethouder	Griffier
Doel	Door verschillen in omvang en diepgang, maar ook omdat onderzoeken anders verlopen dan gepland, zal de realisatie vrijwel altijd afwijken van de begroting en zal er budget overblijven of tekort zijn. Om die reden heeft de raad een besluit genomen om de rekenkamer over een egalisatiereserve te laten beschikken.
Voeding	De raad heeft op 31 mei 2016 een besluit genomen het budget van de rekenkamer te verhogen naar € 67 (1 euro per inwoner) en een egalisatiereserve te vormen van maximaal 40% van het jaarlijkse budget. De raad heeft op 9 juli 2018 via de Voorjaarsnota 2018 een besluit genomen het budget te verhogen naar € 100 (1,50 euro per inwoner). Dit betekent dat ieder jaar maximaal 40 meegenomen kan worden naar het volgend jaar. Is dit maximum bereikt, dan vloeit het resultaat terug naar de algemene middelen.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 10

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:	
Stand per 01-01-2023 10	
Bij:	- Geen mutaties <u>0</u> 0
Af:	- Geen mutaties <u>0</u> 0
Stand per 31-12-2023 10	
Bij:	- Geen mutaties <u>0</u> 0
Af:	- Geen mutaties <u>0</u> 0
Stand per 31-12-2024 en verder 10	

Reserve Denk en Doe Mee!-fonds (B4)

B4. Reserve Denk en Doe Mee!-fonds	
Budgethouder	Diverse
Doel	Bij de begroting 2018 is besloten tot het instellen van deze reserve, om zo een deel van het voordelig financieel resultaat 2016 terug te laten vloeien naar de Capellenaar.
Voeding	De voeding bestaat uit een eenmalige dotatie van 5 mln. ten laste van de Algemene reserve vrij besteedbaar. In juni 2022 heeft de gemeenteraad besloten om het Denk & Doe Mee!-fonds tot en met 31 december 2023 voort te zetten. Hiervoor wordt het resterende subsidiebedrag binnen de reserve Denk & Doe Mee!-fonds beschikbaar gehouden tot en met 31 december 2023. Het fonds in de huidige opzet eindigt op 31 december 2023 of zoveel eerder als het huidige subsidieplafond is bereikt. De kosten voor de uitvoering van het fonds komen tot en met 31 december 2023 zoals gebruikelijk ten laste van het budget van het Denk & Doe Mee!-fonds. De raad heeft het college verzocht om in een voorstel de mogelijkheden uit te werken om het Denk & Doe Mee!-fonds conform de uitkomst van de evaluatie per 1 januari 2024 structureel in te bedden in de gemeentelijke organisatie. Het raadsvoorstel om tot deze structurele inbedding te komen is behandeld in de raadsvergadering van 3 juli 2023 (RVS 1443139). Hierin is besloten de financiële consequenties van de structurele inbedding van het Denk & Doe Mee!-fonds mee te nemen in de integrale afwegingen in het kader van de Begroting 2024, waarbij het uitgangspunt is dat het fonds structureel wordt opgenomen in de begroting en in de jaren dat de begroting geen ruimte biedt, de gemeenteraad te laten bepalen of het subsidieplafond bijgesteld dient te worden. Gezien de financiële situatie van de gemeente is het voorstel om het Denk-en Doe Mee!-fonds structureel in te bedden in de organisatie, en met de Begroting 2024 voor de jaren 2024 en 2025 een subsidiebedrag beschikbaar te stellen van N 600 en N 107 voor materiële -en personeelskosten. Conform scenario B in het eerder genoemde raadsvoorstel met een maximale subsidie van 100 K per initiatief. In 2025 wordt gekeken naar de mogelijkheden voor het fonds voor de jaren 2026 en verder. Voor het subsidiebedrag voor het Denk & Doe Mee!-fonds voor 2024 kan in eerste instantie het restant uit de reserve Denk & Doe Mee!-fonds worden ingezet. De inschatting is dat de stand van de reserve Denk & Doe Mee! fonds op 31 december 2023 500K is. Het werkelijk beschikbare bedrag voor 2024 zal bij het opstellen van de jaarstukken 2023 duidelijk zijn.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 988

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:			
Stand per 01-01-2023			1.738
Bij:	- Geen mutaties	0	
Af:	- Onttrekking programma 0 (NJN 2022 0.17)	750	0
		750	
Stand per 31-12-2023			988
Bij:	- Geen mutaties	0	
Af:	- Onttrekking programma 0 (BG24 0.X)	500	0
		500	
Stand per 31-12-2024 en verder			488

Reserve Water (B5)

B5. Reserve Water	
Budgethouder	Afdelingshoofd Stadsbeheer
Doel	De reserve Water heeft voornamelijk als doel de jaarlijks sterk wisselende lasten van de baggerwerkzaamheden op te vangen.
Voeding	De voeding bestaat, indien noodzakelijk, uit dotaties ten laste van de begroting. Gezien het aanwezige saldo en de huidige begrote dotaties en onttrekkingen, is de reserve toereikend voor de periode tot en met 2031. HHSK heeft het nieuwe baggerplan eind 2022 afgerond en de werkzaamheden zijn in de 2e helft 2023 gestart.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 2.286

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:	
Stand per 01-01-2023	2.639
Bij: - Dotatie (VJN 2023 5B.1)	430
	430
Af: - Onttrekking (VJN 2023 5B.1)	783
	783
Stand per 31-12-2023	2.286
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Onttrekking (VJN 2023 5B.1)	400
	400
Stand per 31-12-2024	1.886
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Geen mutaties	0
	0
Stand per 31-12-2025	1.886
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Geen mutaties	0
	0
Stand per 31-12-2026	1.886
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Onttrekking (VJN 2023 5B.1)	431
	431
Stand per 31-12-2027	1.455
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Onttrekking (VJN 2023 5B.1)	431
	431
Stand per 31-12-2028	1.024
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Geen mutaties	0
	0
Stand per 31-12-2029	1.024
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Geen mutaties	0
	0
Stand per 31-12-2030	1.024
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Gepronostiseerd saldo Jaarexploitatie 2031	431
	431
Stand per 31-12-2031	593

Reserve Besteding verkoop Eneco-aandelen (B6)

B6. Reserve Besteding Eneco-gelden	
Budgethouder	Afdelingshoofd Financien
Doel	Bij de Voorjaarsnota 2021 hebben wij een deel van de verkoopopbrengst van de aandelen van Eneco gedoteerd aan deze reserve. De algemeen dragende lijn van de bestedingen van de reserve bestedingen Eneco-gelden is dat de inzet van deze middelen echt iets goeds voor de stad doen of een maatschappelijk belang dienen. De kaders hiervoor zijn vastgesteld in de gemeenteraad en betreffen de volgende: Permanente kaders: 1. De gevormde reserve uit de verkoopopbrengst wordt niet gebruikt voor het oplossen van begrotingsknelpunten; 2. De bestedingen worden altijd in het grotere geheel van het cyclisch stuk afgewogen, gezien de effecten op de ratio's en de exploitatie (rentenadeel). 3. De verkoopopbrengst wordt niet gebruikt voor het vormen van een dekkingsreserve voor investeringen waardoor er op termijn een "kamelenneus" ontstaat (een verplichting die niet geheel in de begroting staat). Facultatieve kaders: 4. Investeringen te doen waardoor de gemeente extra besparingen of extra inkomsten realiseert, tenzij er sprake is van een investering met een hoog maatschappelijk rendement (stap zetten voor onze stad). De (eventueel) hieruit voortvloeiende lasten moeten worden opgenomen in de exploitatie; 5. Bijdragen aan investering derden in de stad waaraan de andere partij gezamenlijk voor minimaal 50% financieel bijdraagt en welke ook wenselijk is vanuit de gemeente.
Voeding	Eenmalige voeding van 20.000 uit verkoopopbrengst Eneco.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 20.000

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:	
Stand per 01-01-2023	20.000
Bij: - Geen mutaties	0
	0
Af: - Geen mutaties	0
	0
Stand per 31-12-2023 en verder	20.000

Voorziening Onderhoud (V1)

V1. Voorziening Onderhoud	
Budgethouder	Afdelingshoofden Samenleving, Facilitaire Diensten en Stadsbeheer
Doel	De voorziening heeft de volgende doelen: a. Egalisatie van de kosten van onderhoud aan de gemeentelijke schoolgebouwen. b. Egalisatie van de kosten van onderhoud aan de gemeentelijke welzijnsaccommodaties* c. (groot) onderhoud van het gemeentehuis aan de Rivierweg en de gemeentewerf aan de Groenedijk. d. Egalisatie van de kosten van onderhoud van beeldbepalende kunstwerken in de gemeente. e. Egalisatie van de kosten van onderhoud aan de brandweerkazerne. f. Egalisatie van de kosten van onderhoud aan het Isala theater. g. Egalisatie van de kosten van onderhoud aan binnen- en buitensportaccommodaties. h. Egalisatie van de kosten van onderhoud aan bezittingen actief grondbeleid. *) In december 2017 is het Strategisch huisvestingsplan onderwijs (SHO) vastgesteld (raadsbesluit 949628).
Voeding	De voeding bestaat uit dotaties ten laste van de begroting. De stortingen en onttrekkingen zijn opgenomen in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). In de Begroting 2024 is een wijzigingsvoorstel opgenomen om de dotaties aan de voorziening te baseren op de onttrekkingen in de komende 10 jaar. Dit was voorheen 20 jaar. Dit is in de Begroting 2024 verwerkt op een stelpost op taakveld 0.4 en daarom in onderstaande tabel niet zichtbaar. Daarnaast is voorgesteld om de onttrekkingen met 10% te verlagen. In onderstaand overzicht is hiermee wel rekening gehouden.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 4.446

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:	
Stand per 01-01-2023	6.440
Bij: - Dotaties	2.576
	2.576
Af: - Onttrekkingen (o.b.v. MJOP)	4.570
	4.570
Stand per 31-12-2023	4.446
Bij: - Dotaties	2.653
	2.653
Af: - Onttrekkingen	2.578
	2.578
Stand per 31-12-2024	4.521

V1. Voorziening Onderhoud			
Bij:	- dotaties	2.653	
			2.653
Af:	- onttrekkingen	2.700	
			2.700
Stand per 31-12-2025			4.474
Bij:	- dotaties	2.653	
			2.653
Af:	- onttrekkingen	1.892	
			1.892
Stand per 31-12-2026			5.235
Bij:	- dotaties	2.653	
			2.653
Af:	- onttrekkingen	786	
			786
Stand per 31-12-2027			7.102
Bij:	- dotaties	2.653	
			2.653
Af:	- onttrekkingen	1.783	
			1.783
Stand per 31-12-2028			7.972
Bij:	- dotaties	2.653	
			2.653
Af:	- onttrekkingen	2.376	
			2.376
Stand per 31-12-2029			8.249
Bij:	- dotaties	2.653	
			2.653
Af:	- onttrekkingen	3.282	
			3.282
Stand per 31-12-2030			7.620
Bij:	- dotaties	2.653	
			2.653
Af:	- onttrekkingen	1.513	
			1.513
Stand per 31-12-2031			8.760

Voorziening Nog uit te voeren werken bouwgrondexploitaties (V2)

V2. Voorziening Nog uit te voeren werken bouwgrondexploitaties	
Budgethouder	Afdelingshoofd Stadsbeheer
Doel	Deze voorziening is ingesteld om de kosten van nog in uitvoering zijnde en nog uit te voeren werken van afgesloten exploitatieopzetten te dekken.
Voeding	Eenmalig voor de geraamde kosten van nog in uitvoering zijnde en nog uit te voeren werken, welke in de afgesloten exploitaties reeds waren voorzien. Momenteel zijn er geen werken waar dit speelt.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 0

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:			
Stand per 01-01-2023			
Bij:	- Geen mutaties	0	
			0
Af:	- Geen mutaties	0	
			0
Stand per 31-12-2023			0
Bij:	- Geen mutaties	0	
			0
Af:	- Geen mutaties	0	
			0

	0
Stand per 31-12-2024 en verder	0

Voorziening Verliesgevende complexen (V3)

V3. Voorziening Verliesgevende complexen	
Budgethouder	Afdelingshoofd Stadsontwikkeling
Doel	Deze voorziening is ingesteld in verband met het verwachte tekort op bouwgrondexploitaties.
Voeding	Afhankelijk van berekeningen bouwgrondexploitaties.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 13.276

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:			
Stand per 01-01-2023			13.276
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2023			13.276
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Stadshart (VJN23 8.8 Actualisatie grondexploitaties)	5.097	5.097
Stand per 31-12-2024			8.179
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Amandelhof (VJN23 8.8 Actualisatie grondexploitaties)	2.101	2.101
Stand per 31-12-2025			6.078
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Meeuwensingel (VJN23 8.8 Actualisatie grondexploitaties)	259	259
Stand per 31-12-2026			5.819
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2027			5.819
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2028			5.819
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Florabuurt (VJN23 8.8 Actualisatie grondexploitaties)	5.819	5.819
Stand per 31-12-2029 en verder			0

Voorziening Dubieuze debiteuren (V4)

V4. Voorziening Dubieuze debiteuren	
Budgethouder	Afdelingshoofd Financiën
Doel	Door middel van deze voorziening worden de verliezen als gevolg van het oninbaar worden van vorderingen gedekt. De voorziening geldt voor private- en publieke vorderingen van de gemeente, inclusief vorderingen op verstrekte uitkeringen uitgevoerd door de GR IJsselgemeenten.
Voeding	De voeding is afhankelijk van inschatting bij jaarrekening, waarbij het de vraag is in welke mate er zich mogelijk dubieuze vorderingen voor zullen doen.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 4.913

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:	
Stand per 01-01-2023	4.957
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2023	4.913
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2024	4.869
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2025	4.825
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2026	4.781
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2027	4.737
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2028	4.693
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2029	4.649
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2030	4.605
Bij: - Jaarlijkse dotatie	131
	131
Af: - Jaarlijkse onttrekking	175
	175
Stand per 31-12-2031	4.561

Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) (V5)

V5. Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa)	
Budgethouder	Afdelingshoofd Bestuur- en Concerndondersteuning
Doel	In 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de wet Aanpassing Appa (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers). De voorbereidingen voor het nieuwe stelsel zal plaatsvinden vanaf 1 januari 2023, het doel is om het nieuwe pensioenstelsel uiterlijk 1 januari 2027 in te voeren. De gemeenten zullen als gevolg van de nieuwe wet verplicht moeten deelnemen aan een nog op te richten pensioenfonds voor wethouders bij het ABP. De gemeenten zullen de verplichtingen dan voor alle (gewezen) wethouders moeten afdragen aan het ABP.
Voeding	<p>De omvang van de voorziening wordt jaarlijks bij de jaarrekening aangepast op basis van actuariële berekeningen voor de mogelijke toekomstige waardeoverdrachten van voormalig bestuurders.</p> <p>In de Voorjaarsnota 2017 hebben we een eerste stap gezet richting de nieuwe wet door de voorziening aan te ramen voor de oud-wethouders met een wachtgelduitkering en de zogenaamde slapers (nog niet-pensioengerechtigden). In lijn met de wachtgeldverplichting van de oud-burgemeester (Voorjaarsnota 2015) hebben we ook de wachtgeldverplichtingen van de oud-wethouders in de voorziening opgenomen. Vanaf 2018 worden de wachtgeldverplichtingen van de huidige burgemeester en wethouders ten laste van de exploitatie gebracht.</p> <p>De jaarlijkse dotatie bedraagt 154.</p> <p>Bij de jaarrekening beoordelen wij op basis van actuariële berekeningen van Visma Idella of onze voorziening toereikend is. Die is onder andere afhankelijk van de gehanteerde rekenrente en levenstabellen.</p>
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 5.567

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2023		5.721
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		308
Stand per 31-12-2023		5.567
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		308
Stand per 31-12-2024		5.413
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		308
Stand per 31-12-2025		5.259
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		308
Stand per 31-12-2026		5.105
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		308
Stand per 31-12-2027		4.951
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		308
Stand per 31-12-2028		4.797
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		308
Stand per 31-12-2029		4.643
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		154

V5. Voorziening Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa)		
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		<u>308</u>
Stand per 31-12-2030		4.489
Bij:	- Jaarlijkse dotatie	154
		<u>154</u>
Af:	- Uitkering pensioenen	308
		<u>308</u>
Stand per 31-12-2031		4.335

Voorziening Riool- en waterzorgheffing middelen derden (V6)

V6. Voorziening Riool- en waterzorgheffing middelen derden	
Budgethouder	Afdelingshoofd Stadsbeheer
Doel	Deze voorziening is gevormd uit de egaliseringsreserve rioolrechten vanwege een verandering in het wettelijk kader (BBV). Riolering is een gesloten systeem, de inkomsten uit riool- en waterzorgheffing mogen daarom niet voor andere doeleinden gebruikt worden. In de praktijk betekent dit dat afwijkingen in de lasten en baten van riolering en waterzorg met deze voorziening worden verrekend. Het saldo van de voorziening wordt betrokken bij het vaststellen van de tarieven ten behoeve van de rioolretributie. De tarieven worden daarbij vastgesteld volgens het principe van maximaal 100% kostendekking.
Voeding	Afhankelijk van uitkomst exploitatie. In onderstaande verloop van de voorziening is rekening gehouden met het in de Begroting opgenomen voorstel Baten riool- en waterzorgheffing in programma 7.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 2.642

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2023		2.602
Bij:	- Begrote dotatie	248
		<u>248</u>
Af:	- Begrote onttrekking	208
		<u>208</u>
Stand per 31-12-2023		2.642
Bij:	- Begrote dotatie	266
		<u>266</u>
Af:	- Begrote onttrekking	285
		<u>285</u>
Stand per 31-12-2024		2.623
Bij:	- Begrote dotatie	13
		<u>13</u>
Af:	- Begrote onttrekking	416
		<u>416</u>
		0
		<u>0</u>
Stand per 31-12-2025		2.220
Bij:	- Geen mutatie	0
		<u>0</u>
Af:	- Begrote onttrekking	909
		<u>909</u>
Stand per 31-12-2026		1.311
Bij:	- Begrote dotatie	512
		<u>512</u>
Af:	- Begrote onttrekking	1.177
		<u>1.177</u>
Stand per 31-12-2027		646
Bij:	- Begrote dotatie	1.695
		<u>1.695</u>
Af:	- Begrote onttrekking	1.569
		<u>1.569</u>
Stand per 31-12-2028		772
Bij:	- Begrote dotatie	2.033
		<u>2.033</u>
Af:	- Begrote onttrekking	2.057
		<u>2.057</u>

V6. Voorziening Riool- en waterzorgheffing middelen derden			2.057
Stand per 31-12-2029			748
Bij:	- Begrote dotatie	2.400	2.400
Af:	- Begrote onttrekking	2.530	2.530
Stand per 31-12-2030			618
Bij:	- Begrote dotatie	2.688	2.688
Af:	- Begrote onttrekking	2.765	2.765
Stand per 31-12-2031			541

Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden (V7)

V7. Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden			
Budgethouder	Afdelingshoofd Stadsbeheer		
Doel	Deze voorziening is gevormd uit de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing vanwege een verandering in het wettelijk kader (BBV). Het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval is een wettelijke taak en is een gesloten systeem, de inkomsten uit de afvalstoffenheffing mogen daarom niet voor andere doeleinden gebruikt worden. In de praktijk betekent dit dat afwijkingen in de lasten en baten van het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval met deze voorziening worden verrekend. Het saldo van de voorziening wordt betrokken bij het vaststellen van de tarieven voor de afvalstoffenheffing. De tarieven worden daarbij vastgesteld volgens het principe van maximaal 100% kostendecking.		
Voeding	Afhankelijk van uitkomst exploitatie. In onderstaande verloop van de voorziening is rekening gehouden met het in de Begroting opgenomen voorstel Lasten en baten afval in programma 7.		
Omvang	Stand per 1 januari 2024:		1.903

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:			
Stand per 01-01-2023			1.941
Bij:	- Begrote dotatie	434	434
Af:	- Begrote onttrekking	472	472
Stand per 31-12-2023			1.903
Bij:	- Begrote dotatie	417	417
Af:	- Begrote onttrekking	443	443
Stand per 31-12-2024			1.877
Bij:	- Begrote dotatie	449	449
Af:	- Begrote onttrekking	627	627
Stand per 31-12-2025			1.699
Bij:	- Begrote dotatie	438	438
Af:	- Begrote onttrekking	1.291	1.291
Stand per 31-12-2026			846
Bij:	- Begrote dotatie	925	925
Af:	- Begrote onttrekking	1.398	1.398
Stand per 31-12-2027			373
Bij:	- Begrote dotatie	1.331	1.331
Af:	- Begrote onttrekking	1.507	1.507

V7. Voorziening Afvalstoffenheffing middelen derden			
Stand per 31-12-2028			197
Bij:	- Begrote dotatie	1.731	1.731
Af:	- Begrote onttrekking	1.596	1.596
Stand per 31-12-2029			332
Bij:	- Begrote dotatie	1.731	1.731
Af:	- Begrote onttrekking	1.681	1.681
Stand per 31-12-2030			382
Bij:	- Begrote dotatie	1.731	1.731
Af:	- Begrote onttrekking	1.741	1.741
Stand per 31-12-2031			372

Voorziening Omgevingsvergunningen (V8)

V8. Voorziening Omgevingsvergunningen	
Budgethouder	Afdelingshoofd Stadsbeheer
Doel	Egaliseren baten leges omgevingsvergunningen via voorziening. Bij de NJN 2019 is besloten tot het instellen van de Voorziening omgevingsvergunningen voor - in eerste instantie - de periode 2020-2023. Reden voor de voorziening is dat de lasten voor omvangrijke en complexe bouwprojecten zich over enkele jaren spreiden terwijl de baten zich voordoen op het moment van indienen aanvraag omgevingsvergunning. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de transformatie van het Rivium en de ontwikkeling van een kindcentrum en woningbouw in de Florabuurt. Bij opvolgende P&C documenten is de periode meerdere malen verschoven naar de toekomst, gezien de verschuiving van diverse projecten en het uitblijven van de grotere complexe aanvragen. In de begroting 2024 is het voorstel opgenomen om de voorziening te verschuiven van de periode 2024-2027 naar de periode 2026 - 2029.
Voeding	De voeding is afhankelijk van de aanvragen omgevingsvergunningen. In de Begroting 2024 zijn de dotaties begroot op N 1.749 in 2026 en N 350 in 2027 en de onttrekkingen begroot op V 1.049 in 2028 en 2029.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 0

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:			
Stand per 01-01-2023			0
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2023			0
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2024			0
Bij:	- Geen mutaties	0	0
Af:	- Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2025			0
Bij:	- Begrote dotatie (BG24)	1.749	1.749
Af:	- Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2026			1.749
Bij:	- Begrote dotatie (BG24)	350	350
Af:	- Geen mutaties	0	0

V8. Voorziening Omgevingsvergunningen		
		0
Stand per 31-12-2027		2.099
Bij: - Begrote dotatie	0	0
Af: - Begrote onttrekking (BG24)	1.049	1.049
Stand per 31-12-2028		1.050
Bij: - Geen mutaties	0	0
Af: - Begrote onttrekking (BG24)	1.049	1049
Afronding		-1
Stand per 31-12-2029 en verder		0

Voorziening Gereed product (V9)

V9. Gereed product	
Budgethouder	Afdelingshoofd Stadsontwikkeling
Doel	Deze voorziening is ingesteld in verband met het verwachte tekort op faciliterende projecten (voormalige bouwgrondexploitaties).
Voeding	Afhankelijk van berekeningen faciliterende projecten (voormalige bouwgrondexploitaties).
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 0

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2023		0
Bij: - Geen mutaties	0	0
Af: - Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2023		0
Bij: - Geen mutaties	0	0
Af: - Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2024 en verder		0

Voorziening Verlofsparen (V10)

V10. Verlofsparen	
Budgethouder	Afdelingshoofd Bestuur- en Concernondersteuning
Doel	De voorziening is ingesteld voor bovenwettelijke vakantie-uren die zijn omgezet in verlofsparen. Vanaf 1 januari 2022 kunnen medewerkers hun bovenwettelijke vakantie-uren omzetten in verlofsparen. Deze vakantie-uren verjaren niet. De commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft uitgesproken dat er vanaf de Jaarrekening 2022 een voorziening ingesteld moet worden voor bovenwettelijk vakantie-uren die zijn omgezet in verlofsparen.
Voeding	Bij de NJN 2022 is besloten tot instellen van deze voorziening. Bij de Jaarrekening 2022 is de waarde van de werkelijk gespaarde uren per 31 december 2022 gedoteerd.
Omvang	Stand per 1 januari 2024: 74

De volgende dotaties en onttrekkingen zijn geraamd:		
Stand per 01-01-2023		74
Bij: - Geen mutaties	0	0
Af: - Geen mutaties	0	0
Stand per 31-12-2023		74
Bij: - Geen mutaties	0	0

V10. Verlofsparen	
Af: - Geen mutaties	0
Stand per 31-12-2024 en verder	74

Investeringskredieten

Investeringskredieten

Onderstaande tabel geeft voor de meerjarenbegroting de voor 2024 te voteren investeringskredieten en de later te voteren investeringskredieten. Voor de volledigheid is ook 2023 opgenomen. Tevens maken we onderscheid tussen kredieten die hoofdzakelijk vervangingsinvesteringen (verv.) zijn, of hoofdzakelijk voortkomen uit beleidsmatige keuzes.

Programma	Investeringskredieten	Begroting		Raming							Type*
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
0	Bedrijfsvoering	324	797	795	392	110	52	-	407	-	beleid
0,1,3,4,5A,6,8	Verduurzaming	1.521	-	-	-	-	-	-	-	-	beleid
2	Civiel technische werken	870	1.298	283	364	613	746	746	746	746	verv.
2	Openbare verlichting	1.400	809	2.331	1.839	1.182	1.197	1.197	1.197	1.197	verv.
2,3	Verhardingen	11.290	9.486	8.889	6.068	7.596	8.590	8.490	8.490	8.490	verv.
2	Verkeersveiligheid	1.150	-	-	-	-	-	-	-	-	beleid
2	Verkeersregelinstallaties	1.790	3.038	665	665	665	665	665	665	665	verv.
2,8	Rivium District	2.433	1.473	1.050	1.090	2.400	800	376	-	-	beleid
2	Algera corridor	-	-	-	-	-	-	-	8.000	-	beleid
2	Samenwerkingsovereenkomst MFR	-	214	214	428	1.712	1.284	428	-	-	beleid
4,8	Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs	2.816	5.118	8.216	10.717	-	-	-	-	-	beleid
4	2e fase Comenius College**	-	-	-	5.500	5.500	5.500	-	-	-	beleid
5A	Sportaccommodaties, -velden en verlichting	892	2.433	242	-	-	1.427	367	842	495	beleid
5B	Groen	1.418	1.738	2.339	2.778	1.309	1.309	1.079	1.079	1.079	verv.
5B	Speelplaatsen	1.125	842	166	219	525	638	638	638	638	verv.
5B	Water	2.382	2.850	775	1.725	1.647	1.647	1.368	1.368	1.368	verv.
6C	Rolstoelen en scootmobielen	1.103	1.103	1.103	1.103	1.103	1.103	1.103	1.103	1.103	beleid
7	Containerisering afval	1.225	1.790	1.117	1.117	1.117	1.117	1.117	1.117	1.117	verv.
7	Riolering	8.539	8.847	8.089	9.033	8.486	8.486	8.486	8.486	8.408	verv.
8	Gebiedsvisie Centraal Capelle	436	898	2.070	1.100	2.518	-	-	-	-	beleid
8	Landelijk Capelle	2.170	642	-	-	346	-	-	-	-	beleid
0	Stelpost investeringen Begroting 2024	-	-3.000	-3.000	-3.000	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500	beleid
Totaal		42.884	40.377	35.342	41.138	35.328	33.059	24.559	32.637	23.806	

* Onderscheid tussen kredieten die hoofdzakelijk vervangingsinvesteringen zijn, of hoofdzakelijk voortkomen uit beleidsmatige keuzes

** Voor deze investering verwachten wij bij de Voorjaarsnota 2024 met een voorstel te komen en is vooruitlopend hierop opgenomen in dit overzicht.

Onderzoeksopdrachten

Nieuwe en voortgang van bestaande onderzoeksopdrachten

Nieuwe onderzoeksopdrachten

11. Toename aantal woningen en verwerking daarvan in de algemene uitkering

Context

Bij de berekening van de algemene uitkering wordt in de meerjarenbegroting alleen rekening gehouden met de toename van het aantal woningen volgens de CBADS-monitor. Met de zachte planvoorraad, bijvoorbeeld de ontwikkelingen op het Rivium en woningen op mogelijke overige (herontwikkel)locaties is nog geen rekening gehouden. Indien onderzoek uitwijst dat de realisatie van woningen per saldo geld oplevert voor de gemeente, dan kan dit worden meegenomen in de meerjarenbegroting van de gemeente. Natuurlijk moet ook gekeken worden of naast een hogere uitkering van het gemeentefonds er ook, en in welke mate, hogere verwachte lasten verbonden zijn aan de toename van het aantal woningen. Noodzakelijk is dus dat er enerzijds een onderbouwde inschatting kan worden gemaakt van het bedrag aan structurele extra inkomsten per nieuwe woning en nieuwe inwoners uit het gemeentefonds als OZB die vrij besteedbaar zijn. Anderzijds moet er beter rekening wordt gehouden met de hardheid/zachtheid van plannen en op basis van dat bijbehorende risicoprofiel voorstellen te doen voor de mate waarin die plannen wel of niet worden opgenomen in de meerjarenbegroting.

Onderzoeksvraag

Is het mogelijk de structurele opbrengsten van het woningbouwprogramma realistischer in de meerjarenbegroting op te nemen?

Randvoorwaarden onderzoek

Het betreft een gezamenlijk onderzoek tussen de afdelingen Stadsontwikkelingen en Financiën waarbij samenwerking noodzakelijk is. Ook de risico's (en beheersmaatregelen) van de eventueel voorgestelde wijzigingen in het onderzoek moeten worden aangetoond.

Planning / plan van aanpak

Planning is om gericht op mogelijke besluitvorming bij de Begroting 2025.

Middelen

De benodigde middelen voor dit onderzoek zijn:

- Inzet medewerker(s) afdeling Stadsontwikkeling
- Inzet financieel (beleids)adviseur / specialist algemene uitkering (AU)

12. Verlengen onderhouds- en afschrijvingstermijn kapitaalgoederen in de openbare buitenruimte

Context

Dit onderzoek richt zich op het mogelijk verlengen van onderhoudstermijnen en afschrijvingstermijnen van kapitaalgoederen in de openbare buitenruimte. Verlenging van afschrijvingstermijnen zorgt voor lagere afschrijvingslasten. Belangrijk hierbij zijn mede de kwaliteitseisen en de veiligheid in het bijzonder. Gekeken kan worden om de periode met bijvoorbeeld 5 of 10 jaar te verlengen waardoor op termijn een flinke besparing kan worden gerealiseerd.

Onderzoeksvraag

Is het mogelijk de onderhoudstermijnen en afschrijvingstermijnen van kapitaalgoederen in de openbare buitenruimte te verlengen waardoor er een besparing optreedt op de kapitaallasten?

Randvoorwaarden onderzoek

Eventueel voorgestelde wijzigingen hebben als voorwaarde dat gestelde (veiligheids-)eisen aan de openbare ruimte gehandhaafd blijven.

Planning / plan van aanpak

Planning is om gericht op mogelijke besluitvorming bij de Begroting 2025.

Middelen

De benodigde middelen voor dit onderzoek zijn:

- Inzet medewerker(s) afdeling Stadsbeheer
- Inzet medewerker financieel (beleids)adviseur

Bestaande onderzoeksopdrachten

1. Benchmarkonderzoek en organisatiescan Berenschot (afgerond in de Voorjaarsnota 2023)

2. Besparingsmogelijkheden onderwijshuisvesting

In het tweede kwartaal van 2023 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om Yulius goedkoper te huisvesten. Het onderzoek is tweeledig opgezet:

1. Onderzoek naar de noodzaak van deze onderwijsfunctie in Capelle aan den IJssel;
2. Onderzoek naar alternatieve huisvesting voor dit type onderwijs.

Voor het eerste deel van het onderzoek is een analyse gemaakt van het aanbod van voortgezet speciaal onderwijs in Capelle aan den IJssel, de leerlingprognoses voor Yulius en de wet- en regelgeving op het gebied van onderwijshuisvesting. Yulius biedt speciaal voortgezet onderwijs aan voor leerlingen van 16 tot 22 jaar die door een psychische problematiek behoefte hebben aan extra ondersteuning bij het leren. Deze leerlingen zijn cliënten bij Youz, een jeugdpsychiatrische voorziening. Het onderwijsaanbod van Yulius is daarmee onlosmakelijk verbonden aan het zorgaanbod van Youz. De aanwezigheid van het onderwijsaanbod is daarom cruciaal in Capelle aan den IJssel.

Voor het tweede deel van het onderzoek is gekeken naar de huidige huisvesting van Yulius en mogelijke alternatieven. Hierbij is gekeken naar een lagere huur op de bestaande locatie, een nieuwe locatie met een lagere huur of middels investeringen in een bestaand of nieuw onderwijsgebouw, waardoor de kapitaallasten per jaar aanzienlijk lager zijn dan de huurlasten. Uit deze verkenning is gebleken dat deze alternatieven niet realistisch en/of goedkoper zijn op de korte termijn.

Conclusie

Het onderzoek laat zien dat de huisvesting van deze onderwijsfunctie in Capelle aan den IJssel noodzakelijk is. Daarbij zijn verschillende opties verkend voor goedkopere huisvesting. Op basis van dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat goedkopere, realistische huisvesting niet aannemelijk is.

3. Besparingsmogelijkheden subsidies (afgerond in de Voorjaarsnota 2023)

4. Exploitatiescan Deloitte (afgerond in de Voorjaarsnota 2023)

5. Heroverweging Projecten/Prioriteren

Fysiek domein: ongewijzigd. Wij blijven dit monitoren via de Capelle Bouwt Aan De Stad monitor (CBADS).

6. Jeugdhulp

Berenschot heeft in 2022 en 2023 een onderzoek naar de besparingsmogelijkheden binnen de jeugdhulp uitgevoerd. In september 2023 is het eindrapport opgeleverd. Wij gebruiken de resultaten uit dit rapport - en aanvullende onderzoekstrajecten - om verder invulling te geven aan besparingsmaatregelen.

7. Extra opbrengsten Kabels & Leidingen (afgerond in de Voorjaarsnota 2023)

8. Stofkam

Start van de verdiepende gesprekken, op basis van geactualiseerde cijfers, wordt voorzien bij voorbereiding van de Jaarstukken 2023 en de afronding hiervan in 2024.

9. Vastgoed

Huisvestingsplan Schollebaar

Er is met de maatschappelijke partners van Stationsplein 20 gesproken over verhuizing binnen de wijk. De wensen zijn op hoofdlijn bekend, er daarmee welke voorzieningen kunnen schuiven. De haalbaarheid, en herinrichtings- en exploitatieplan, voor Maria Danneels erf en Zevensprong 5 worden verder opgepakt. Besluitvorming over uitvoering van dit plan volgt bij de Voorjaarsnota 2024.

Integratie Werkplein in gemeentehuis

Het traject heeft nog niet geleid tot een overeenstemming over de nieuw beoogde indeling van het gemeentehuis. Er is meer tijd nodig om met Burgerzaken en Sociale Zaken tot overeenstemming te komen. Het traject wordt met minimaal een jaar verlengd, en loopt daarmee door in 2024.

10. Wmo

Een van de aanbevelingen in het onderzoeksrapport van Berenschot betreft het bieden van 'Begeleiding in de Wijk'. Deze aanbeveling is erop gericht om lichte vormen van individuele begeleiding aan te bieden in de vorm van een voorliggende voorziening in plaats van als een Wmo-maatwerkvoorziening. In september 2023 is met Stichting Welzijn Capelle gestart met de pilot 'Begeleiding in de Wijk'. Wij hebben u in juni per collegebrief geïnformeerd over de voortgang van de

implementatie van de ombuigingsmaatregelen. U wordt conform afspraak in december 2023 weer geïnformeerd over de stand van zaken van de implementatie van de ombuigingsmaatregelen. In deze begroting 2024 is onder voorstel 6C.4 Besparingsmaatregel uitkomst onderzoeksopdracht Wmo de implementatie voorgesteld.

Oorspronkelijke onderzoeksopdrachten inclusief bijstelling vorige boekwerken

2. Besparingsmogelijkheden onderwijshuisvesting

Context

De gemeente Capelle heeft een Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHO). Deze is in 2017 vastgesteld en wordt in het schooljaar 2021/2022 geactualiseerd. De uitwerking van het vastgestelde SHO vindt momenteel plaats. Er zijn drie projecten die nog in de aanvangsfase zitten.

1. Nieuwbouw Meeuwensingel (beoogde oplevering 2025/2026);
2. Nieuwbouw tweede fase Comenius College (beoogde oplevering 2028);
3. Nieuwbouw Florabuurt (beoogde oplevering 2025/2026).

De eerste twee projecten zijn onvermijdelijk. Ze zijn al verder in de tijd uitgezet dan oorspronkelijk de bedoeling was. Verdere herfasering is gezien de verplichtingen en relatie met andere ontwikkelingen niet wenselijk.

Besluitvorming over project 3 dient nog plaats te vinden. Er is nog geen formele verplichting.

Besluitvorming hierover vindt plaats in samenhang met gebiedsvisie Florabuurt. Fasering en uitwerking vindt plaats binnen de totale gebiedsvisie en zal ook verwerkt worden in het nieuwe SHO. De gemeente heeft een verplichting tot het realiseren van adequate scholenbouw. In het nieuwe SHO zal een doorkijk zitten van 15 tot 20 jaar. Hierin zullen vermoedelijk, vanuit de gemeentelijke taak voor onderwijshuisvesting, te verwachten investeringen voor scholen uitkomen. Dit zijn extra lasten, geen bezuinigingen. De lasten kunnen wel gefaseerd worden in de tijd. Daarnaast zal worden gekeken naar slimme oplossingen, om bestaande huisvesting efficiënt in te zetten. In het SHO zal ook gekeken worden of er opties zijn om de tijdelijke huisvesting bij de Pieter Bas en De Horizon op termijn terug te brengen, wat een effectieve besparing (geen huurlasten meer) zou opleveren. Dit SHO wordt intern opgesteld en zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Aanvullend kan en extern onderzoek worden gedaan naar de huisvesting van de onderwijslocatie De Fjord aan Poortmolen 121. Deze optie wordt hier beschreven.

Onderzoeksvraag

De organisatie Yulius heeft een onderwijslocatie De Fjord aan Poortmolen 121. Kan deze school voor speciaal voortgezet onderwijs goedkoper gehuisvest worden?

Yulius richt zich op kinder- en jeugdpsychiatrie in de regio Zuid Holland Zuid. Onderwijslocatie De Fjord biedt speciaal voortgezet onderwijs aan voor personen van 16 tot 22 jaar. Yulius huurt voor het geven van dit onderwijs een gebouw op het terrein van de BAVO/RNO. De huurvergoeding die Yulius hiervoor betaald wordt jaarlijks door de gemeente gecompenseerd en bedraagt per jaar circa € 120.000. Dit is fors voor het aantal vierkante meters. De vraag is of dit goedkoper kan. Bijvoorbeeld door een lagere huur op de bestaande locatie, een locatie met een lagere huur, dan wel investeringen in een bestaand of nieuw gebouw, waardoor de kapitaallasten per jaar aanzienlijk lager zijn dan de huurlasten.

Randvoorwaarden onderzoek

Er dient hierbij wel rekening gehouden te worden met wet- en regelgeving, onder meer uitgewerkt in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Capelle aan den IJssel 2021.

Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de specifiek doelgroep. De noodzaak aan huisvesting voor deze doelgroep zal in beeld gebracht moeten worden in het onderzoek (een Programma van Eisen op hoofdlijnen) en ook of er wensen zijn aan de omgeving waar deze huisvesting gevestigd is. Deze randvoorwaarden kunnen door een onafhankelijk bureau in beeld gebracht worden, waarna de afweging gemaakt kan worden of een goedkoper alternatief realistisch is.

Planning

Het onderzoek valt uiteen in vier fasen:

Fase 1: onderzoeksbureau selecteren (november / december 2021) - Afdeling Samenleving

Fase 2: onderzoek (laten) uitvoeren (januari / maart 2022) - Bureau

Fase 3: op basis van conclusies onderzoek de afweging maken of het vinden van een goedkopere realistische locatie aannemelijk is (april 2022) - Bureau/Afdeling Samenleving/Stadsontwikkeling

Fase 4: indien het antwoord op 3 ja is een project opstarten voor het zoeken naar een nieuwe locatie (mei / juni 2022) - Afdeling Samenleving/Stadsontwikkeling

Middelen

Inschatting kosten voor inhuur bureau: N25.

Voortgang Voorjaarsnota 2022

Er hebben gesprekken plaatsgevonden met Yulius. Bij een bureau (Postmus) is gevraagd de prognoses, wet- en regelgeving in kaart te brengen, waarbij de noodzaak om deze functie in Capelle gehuisvest te houden in beeld wordt gebracht. Aan een ander bureau (Synarchis) is een offerte gevraagd voor een zeer globaal Programma van Eisen voor dit type onderwijs, om te duiden wat nodig is. De scheiding tussen de twee bureaus is gekozen vanwege de expertise verschillen en omdat het eerste bureau al prognoses heeft laten maken; dit scheelt in de kosten. De lasten passen binnen de begrote kosten. De planning is naar oplevering in het derde kwartaal geschoven en is nu als volgt:

Fase 1: gereed

Fase 2: onderzoek (laten) uitvoeren (mei – juli 2022) - Bureaus

Fase 3: op basis van de conclusies van het onderzoek de afweging maken of het vinden van een goedkopere realistische locatie aannemelijk is (juli 2022) - Bureau/Afdeling

Samenleving/Stadsontwikkeling

Fase 4: indien het antwoord op 3 ja is een project opstarten voor het zoeken naar een nieuwe locatie (september 2022) - Afdeling Samenleving / Afdeling Stadsontwikkeling

Voortgang bij Begroting 2023

Het onderzoek dat gepland stond voor de periode mei – juli heeft vanwege beperkte ambtelijke capaciteit nog niet plaatsgevonden. Op dit moment is er nog geen planning te geven. In een volgend P&C document komen wij met een aangepaste planning.

Voortgang Voorjaarsnota 2023

Als gevolg van herprioritering van werkzaamheden wordt deze onderzoeksopdracht opgepakt in 2023. De resultaten van het onderzoek worden benoemd in de Begroting 2024.

5. Heroverweging Projecten/Prioriteren

Context

Binnen de vele projecten die er spelen binnen de gemeente die nog niet gestart zijn in de uitvoering is een heroverweging mogelijk. Het gaat dan om projecten in de brede zin. Deze onderzoeksopdracht is opgesteld om te komen tot mogelijke heroverwegingen van projecten. Vragen die we daarbij stellen is of het project nog wel nodig is en of er andere (efficiëntere) keuzes gemaakt kunnen worden? Aan het college is geadviseerd dit onderzoek uit te voeren en de uitkomsten hiervan mee te nemen bij de Begroting 2023.

Onderzoeksvraag

Voor welke projecten in brede zin kunnen nog heroverwegingen gemaakt worden. Hierbij kijken we in brede zin naar projecten: het kan gaan om fysieke projecten, maar ook om maatschappelijke, sociale of bedrijfs- dan wel beleidsmatige projecten.

Aanpak

Als eerste wordt per afdeling geïnventariseerd om welke projecten het gaat. Tegelijkertijd worden algemene criteria bepaald waarlangs de projecten beoordeeld kunnen worden. Het is de bedoeling om een overzichtelijke lijst met heldere beoordelingspunten op te stellen, waarmee eenvoudig getoetst kan worden of heroverweging dan wel temporisering mogelijk is. Daarnaast moeten de criteria er aan bijdragen om de gevolgen van de te maken keuze helder in beeld te krijgen.

In de tweede fase worden alle voorgelegde projecten getoetst aan de opgestelde criteria.

Dit leidt tot een overzichtslijst met de te heroverwegen of te temporiseren projecten met daarbij per project een advies of heroverweging en/of temporisering mogelijk is.

In de derde fase moeten gesprekken met alle betrokken stakeholders gevoerd worden, om de gevolgen van heroverweging ook met hen te bespreken. Deze fase wordt afgesloten met een definitief besluit over het stoppen of doorschuiven van het project.

Planning

Het onderzoek valt uiteen in drie fasen:

Fase 1: inventariseren projecten en opstellen criteria (april - mei 2022)

Fase 2: beoordelen mogelijk te heroverwegen projecten (juni - juli 2022)

Fase 3: afstemmen met stakeholders en eindconclusie opstellen (augustus 2022)

Eerste voorzet criteria:

- Verwachte uren inzet organisatie per afdeling;
- Kosten en baten analyse financieel;
- Bijdrage project aan kwaliteit van de stad;
- Bijdrage project aan de kwaliteit van de organisatie;
- Wordt het project als wenselijk gezien vanuit de bevolking?;
- Onderdeel collegedoelstellingen ja of nee.

Middelen

Op dit moment niet van toepassing. Afhankelijk van de uitkomsten van de eerste twee fases moet bezien worden of voor de verdere uitwerking en het overleg met stakeholders extra (externe) inzet nodig is.

Voortgang Voorjaarsnota 2022

Eind februari 2022 is het traject van start gegaan. In die periode is het plan van aanpak besproken en de afstemming van het team en inventarisatie van de respondenten vastgesteld.

Op dit moment bevindt het onderzoek zich in de inventarisatie fase en het opstellen van de criteria. In deze fase willen we overzicht krijgen van alle lopende projecten, programma's en beleidsplannen die voor heroverweging in aanmerking kunnen komen. Binnen de organisatie wordt deze informatie verzameld en geïnventariseerd. Hierbij maken we gebruik van de kennis en ervaring van het management, waarbij het CMT de vorderingen volgt. We analyseren de ontvangen informatie over de projecten, programma's en beleidsplannen, waarna indien nodig een verdiepingsslag volgt. Na de inventarisatie beoordelen we welke projecten te heroverwegen zijn. Tenslotte stemmen we dit af met de stakeholders en komen we tot een eindconclusie.

We verwachten het eindrapport in augustus van dit jaar. De uitkomsten en adviezen kunnen dan worden betrokken bij de begrotingsbehandeling van 2023.

Voortgang bij Begroting 2023

Wij willen de werkvoorraad in overeenstemming brengen met de capaciteit van onze organisatie. De gemeente heeft deze doelstelling om werkdruk te verminderen en om plannen te stoppen, te pauzeren of op een andere wijze uit te voeren. Tegelijkertijd blijven werken aan het versterken van de organisatie.

Het verminderen van werkdruk was in het voorjaar een belangrijk thema voor de gemeentelijke organisatie. Werkdruk was een belangrijk aandachtspunt wat naar voren kwam uit het medewerkers tevredenheidsonderzoek. Daarbij zijn er verschillen per afdeling: gebeurtenissen, extra taken en vacatures kunnen bij sommige afdelingen voor overbelasting zorgen en zorgt ook voor extra werkdruk bij het management.

Er zijn lijsten gemaakt van mogelijk bij te sturen plannen welke nader zijn gekarakteriseerd. Daarna zijn plannen heroverwogen. Bij het prioriteren blijkt dat het niet altijd eenvoudig is om lopende plannen te stoppen. Ze zijn vaak essentieel voor burgers van de gemeente of belangrijk voor het op orde houden van interne processen. Ook zijn er verwachtingen en afspraken vanuit bevolking en ondernemers, en zijn er bestuurlijke prioriteiten. Dat betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt wat wel en wat niet prioriteit krijgt, en ook slimmer na te denken hoe wij het beslag op mensen kunnen verminderen.

Dat kan door projecten, programma's en beleidsplannen:

- a) niet of later uit te voeren,
- b) projecten slimmer en simpeler uit te voeren waardoor minder eigen menskracht nodig is, en
- c) de basis op orde te brengen waar dat nodig is.

Hieronder wordt per domein ingegaan op activiteiten om de werkdruk te verminderen.

- Fysiek domein

Bij Stadsontwikkeling werken wij al met een pauzelijst. Deze pauzelijst bevat ongeveer 20-25 projecten en plannen waar gezien de werkdruk de afdeling niet aan toekomt. Om de zoveel maanden wordt de lijst geactualiseerd en besproken in het portefeuilleoverleg waarbij nieuwe initiatieven worden toegevoegd en projecten worden geheerprioriteerd. Deze werkwijze is helder voor de interne organisatie en externe partijen zoals investeerders en wordt doorgezet in 2023 en daarna.

In de Capelle Bouwt Aan De Stad monitor (CBADS) wordt jaarlijks de ruimtelijke ontwikkeling van Capelle aan den IJssel besproken en over geheerprioriteerd, zodat u die ontwikkeling kan controleren en waar nodig kaders kan stellen. Aan deze monitor zal een paragraaf worden toegevoegd welke

bespreekt welke projecten op het gebied van stadsontwikkeling en – beheer zijn of moeten worden geherprioriteerd. Daarnaast willen wij rapporteren welke projecten zijn getemporeerd.

Vanuit Stadsbeheer wordt allereerst het IBOR 2016-2020 (Integraal Beheersplan Openbare Ruimte van Capelle aan den IJssel) met prioriteit uitgevoerd. Daarbij worden zoals altijd zo efficiënt mogelijk projecten aanbesteed. Nieuwe projecten worden alleen mondjesmaat aan het nieuwe IBOR toegevoegd en aan het college voorgesteld. Daarmee wordt het nieuwe IBOR realistischer opgezet waarbij het aantal projecten is afgestemd op de formatie. Hiermee is een belangrijke slag geslagen over de uitvoering van de IBOR projecten realistisch te plannen en uitgevoerd te krijgen.

- Sociaal domein

De meeste op de lijst voorkomende projecten van de afdeling Samenleving worden opgepakt dan wel verwerkt in lopende dossiers. Een klein aantal kan getemporeerd worden zonder dat dit gevolgen heeft.

Voor een drietal belangrijke dossiers is er komende tijd onvoldoende capaciteit beschikbaar gelet op de al onder handen zijnde werkzaamheden en bestuurlijke opdrachten.

Het gaat om de volgende dossiers:

- Uitvoering beleidskader maatschappelijke ondersteuning en gezondheid;
- Uitvoering beleidskader Armoede en Schulden (Loket Geldzaken is hier onderdeel van)
- Uitvoering beleidskader Werk en Inkomen

In deze dossiers moeten wij in ieder geval gaan prioriteren en temporiseren dan wel bekijken of wij het anders organiseren omdat wij anders het risico lopen dat wij niet waar kunnen maken wat we beloven. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat dit vanuit bestuurlijke en maatschappelijke urgentie niet gewenst en mogelijk is.

- Domein Bedrijfsvoering en dienstverlening

Op het gebied van dienstverlening is werkdruk te verminderen door activiteiten slimmer te organiseren, zodat er minder werk ontstaat voor medewerkers van de gemeente. Zo is voor Corona het nu zo geregeld dat Sportief Capelle direct zaken zoals beveiliging, hospitality en schoonmaak afspreekt met de Veiligheidsregio zonder dat de gemeente ertussen zit. Wel is de gemeente verantwoordelijk voor de communicatie naar de inwoners. Voor de vluchtelinglocatie Barbizonlaan wenst de Veiligheidsregio dat de gemeente deze locatie regelt, om het werk efficiënt te coördineren heeft de gemeente daarbij een projectleider hiervoor aangesteld. Interne projecten zoals digitalisering van de binnenkomende post wordt zoveel mogelijk efficiënt ingericht, met een kleine kerngroep en aandacht voor het snel realiseren van voordelen voor de gemeente.

Er wordt ook gewerkt aan een aantal projecten in het kader van 'de basis op orde'. Deze leiden naar verwachting tot minder werkdruk op termijn en betere data. Hiervoor zijn ook al in de voorjaarsnota middelen aangevraagd.

Voor de implementatie van het HR21 systeem is gekozen om meer ondersteuning vanuit het bureau dat ons helpt met de implementatie in te kopen. Hierdoor kan de werkdruk (met name uren bij leidinggevend) in de organisatie verlaagd worden. Ook is het tijdschema eerder al opgerekt naar een langere doorlooptijd om het meer realistisch te houden. De planning nu is dat het project in de zomer van '23 voltooid is.

- Tot slot

Het belang van het managen van werkdruk en in het verlengde hiervan het prioriteren, bijsturen en slimmer uitvoeren van projecten, programma's en beleidsplannen wordt ten volle herkend. De werkdruk en de wijze waarop projecten, programma's en beleidsplannen worden uitgevoerd zullen blijvend worden gemonitord en besproken. Ook in de toekomst zal hierover blijvend worden gerapporteerd aan de Raad.

Voortgang Voorjaarsnota 2023

De raad wordt periodiek geïnformeerd over het heroverwegen/prioriteren van projecten middels de CBADS-monitor zoals aangekondigd bij de begroting 2023. De verwachting is dat alle projecten uit het jaarplan te kunnen oppakken.

6. Jeugdhulp

Context

Capelle aan den IJssel wil de ondersteuning, zorg en hulp rondom haar opgroeiende jeugd dichtbij organiseren, zodat deze ondersteuning, zorg en hulp aan jeugdigen en gezinnen optimaal toegankelijk en bereikbaar is.

Capelle kent met een eigen Centrum voor Jeugd en Gezin een goede infrastructuur op lokaal niveau voor jeugdgezondheidszorg en laagdrempelige jeugdhulp. Het CJG kan tijdig (preventief) signalen

opvangen en met lokale partijen een sluitend netwerk te vormen. Jeugdhulp wordt zo stevig lokaal in de basisinfrastructuur verankerd. Door de lokale aanpak wordt eerder ingegrepen, is meer maatwerk mogelijk en zal, op termijn, minder doorverwijzing naar (kostbare) specialistische zorg nodig zijn. Dit is een meerjarige opgave die naast nieuwe vormen van samenwerking, actieve sturing op kostenreductie en kostenbeheersing vraagt.

Om de lokale jeugdhulp nog meer te verstevigen, verschuiven een aantal regionale taken naar het CJG, zoals onderdelen van de percelen D en E én drang.

Onderzoeksvraag

Capelle streeft ernaar om de inkomsten en uitgaven met elkaar in overeenstemming te brengen. Die wens speelt landelijk en wordt ook gedeeld door andere gemeenten en het rijk. Rijk en gemeenten gaan op korte termijn afspraken maken over een Hervormingsagenda. De Hervormingsagenda moet ertoe leiden dat het jeugdstelsel op den duur beter gaat werken en financieel houdbaar wordt.

Welke mogelijkheden zijn er om, met behoud van de huidige kwaliteit van de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp, ondersteuning en hulp te bieden aan de jeugdigen en gezinnen die dat nodig hebben, de uitgaven aan de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp te reduceren, stabiel te krijgen en te houden? Lokaal wordt in ieder geval onderzoek gedaan naar:

1. Hoe kunnen we de maatregelen uit Hervormingsagenda, met bijbehorende budgettaire opbrengsten en in nauwe samenwerking met het CJG en de GRJR, lokaal vertalen en implementeren?
2. Welke mogelijkheden heeft de gemeente om met een herziende DVO de lokale basis te verstevigen, uit te breiden en meer grip te krijgen op het zorgverbruik die vanuit het CJG wordt geleverd (denk bv aan het bevorderen van de uitstroom bij (lichte) ambulante jeugdhulp)? Welk bekostigingsmodel, welke contractvorm, welke sturing en contractmanagement zijn nodig?
3. Welke mogelijkheden zijn er om de invoering van POH-ers jeugd bij huisartsenpraktijken te versnellen? Inzet van POH-ers jeugd kan leiden tot besparingen en dat wordt met name veroorzaakt door een substitutie-effect: de POH jeugd kan lichte hulp verlenen en daarmee een verwijzing voorkomen. De maatregel heeft een positief effect op ervaringen van kinderen, jongeren en ouders, en kan helpen bij normaliseren. Voor deze maatregel zijn ia de gemeente wel afhankelijk van de bereidheid van de huisartsen om hieraan mee te werken.
4. Wat zijn de opbrengsten van de inzet van een toezichthouder jeugd op korte en op lange termijn?

Randvoorwaarden onderzoek

Een eerste stap is om de onderzoeksvragen verder uit te werken en te prioriteren aan de hand van de volgende afwegingen:

bijdrage aan de kwaliteit van de jeugdhulp en/of jeugdgezondheidszorg;
verwachte opbrengsten;
benodigde capaciteit ambtelijk en/of van partners;
Voldoende beschikbare ambtelijke capaciteit;
Medewerking en inzet van GRJR, CJG, huisartsen;
Aanstelling van een toezichthouder jeugd.

Planning

Het onderzoek valt uiteen in drie fasen:

Fase 1: plan van aanpak opstellen met keuzes, prioritering (waar zetten we op in?) en randvoorwaarden regelen (gereed december 2022);

Fase 2: onderzoek naar maatregelen (januari – juni 2022);

Fase 3: selectie maatregelen en opstellen plan van aanpak uitvoering (juli september 2022).

Middelen

Inhuur extra ambtelijke capaciteit 2 dagen per week periode januari- september 2022: N125.

Voortgang Voorjaarsnota 2022

Hoewel landelijk de gesprekken over de Hervormingsagenda zijn gestaakt, is in regionaal verband door gegaan met het uitwerken van de onderwerpen uit de Hervormingsagenda. In april 2022 worden de opbrengsten van deze werkgroepen verwacht en kunnen deze gebruikt worden voor de lokale uitwerking zoals is beoogd bij de vraagstelling onder deelvraag 1.

Het CJG Capelle zet in een tweetal huisartsenpraktijken een POH-jeugd in. Met de koepel van Capelse huisartsen wordt gesproken over de randvoorwaarden om de inzet van een POH-er Jeugd

mogelijk te maken. Voor de beantwoording van deelvraag 3 wordt met CJG Capelle afgestemd om data te verkrijgen, die inzicht kunnen verschaffen in een financiële opbrengst van de inzet van de POH-Jeugd.

Er is een rapport verschenen over de kosten en opbrengsten van toezicht bij de Wmo: "Gemeenten zoeken daarom naar een goede mix van toezicht en handhaving, die ruimte laat voor innovatie en voor de professional, betaalbaar is en binnen die kaders de grootst mogelijke opbrengst levert in termen van kwaliteit, rechtmatigheid en besparingen. Deze op de praktijk gebaseerde verkenning is bedoeld ter inspiratie." Hoewel dit rapport over de Wmo gaat, zitten er goede aanknopingspunten in om dit rapport te gebruiken bij de beantwoording van deelvraag 4.

Verder zijn er gesprekken gevoerd met bureaus, ter ondersteuning van de beantwoording van de onderzoeksvraag en de deelvragen.

Voortgang bij Begroting 2023

Berenschot doet momenteel onderzoek naar het streven om de inkomsten en uitgaven op jeugdhulp met elkaar in overeenstemming te brengen. Die wens speelt landelijk en wordt ook gedeeld door andere gemeenten en het rijk. Rijk en gemeenten gaan op korte termijn afspraken maken over een Hervormingsagenda. De Hervormingsagenda moet ertoe leiden dat het jeugdstelsel op den duur beter gaat werken en financieel houdbaar wordt. Berenschot onderzoekt voor de gemeente Capelle aan den IJssel de besparingsmogelijkheden om, met behoud van de huidige kwaliteit van de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp, de uitgaven aan de jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp te reduceren, stabiel te krijgen en te houden. In het najaar 2022 levert Berenschot een selectie maatregelen en een plan van aanpak op.

Voortgang Voorjaarsnota 2023

Op basis van data-analyse zijn in 2023 onderzoeksrichtingen naar voren gekomen. Deze worden verwerkt in maatregelen om grip te krijgen op de uitgaven.

8. Stofkam

Context

De begroting bevat jaarlijks zo'n € 220 mln. aan lasten en baten. Dit bedrag is verdeeld over ruim 500 kostenplaatsen en nog is verder gespecificeerd door het gebruik van kostensoorten. In de variant kostenplaats/kostensoort is de verdeling van de begroting over ruim 1.800 unieke combinaties verdeeld. Vanuit de analyse van de jaarrekeningen 2017 tot en met 2020 zijn of worden de terugkerende grotere verschillen reeds meegenomen in de P&C-cyclus. Daarnaast zijn er ook jaarlijks kleinere over- en onderschrijdingen binnen de begroting. Door de beperkte omvang van deze verschillen kunnen deze wegvallen in het grotere geheel, maar maken mogelijk wel een substantieel deel uit van het resultaat van de jaarrekening. In de voorbije jaren is ook gebleken dat het jaarrekeningsaldo stelselmatig positiever is dan het geprognosticeerd resultaat bij de najaarsnota. Om deze reden is het ook goed om periodiek onderzoek te doen naar de budgetuitputting op detailniveau, zodat de begroting een realistisch beeld geeft van de werkelijk te verwachten lasten en baten. Hiermee kan ook voorkomen worden dat bezuinigingen moeten worden doorgevoerd die achteraf niet nodig bleken te zijn.

Onderzoeksvraag

Op welke combinatie van kostenplaats/kostensoort is in de voorbije 4 jaar structureel of incidenteel een afwijking geweest groter dan € 5.000 welke verwerkt dient te worden in de meerjarenraming?

Randvoorwaarden onderzoek

De belangrijkste randvoorwaarde is de beschikbare capaciteit binnen zowel de afdeling Financiën als binnen de vakafdelingen.

Planning / plan van aanpak

Allereerst zal een cijfermatige detailanalyse gemaakt moeten worden. Deze analyse zal in de zomer van 2021 worden opgesteld door de afdeling Financiën. In de maanden september 2021 tot en met maart 2022 zullen er, op basis van deze analyse, gesprekken plaats vinden met iedere budgethouder en zal de analyse geduid worden. In de maanden april en mei 2022 zal een eindrapportage opgesteld worden welke allereerst gespiegeld zal worden aan de conceptresultaten uit de jaarrekening 2021 en daarna als input kan dienen voor de afwegingen bij de Begroting 2023.

Middelen

Procesbegeleiding: N25.

Voortgang Voorjaarsnota 2022

In de afgelopen periode is gestart met het opstellen van een "verwonderlijst". Dat wil zeggen dat er

regel voor regel beoordeeld is, op basis van de begroting en de realisatie van de afgelopen 3 jaar, waar er sprake is van een “verwondering”. Daarbij moet gedacht worden aan dat er structureel meer begroot wordt dan gerealiseerd of vice versa. Uiteraard zijn deze dan interessant voor de stofkam analyse. “Verwonderlijst” refereert eigenlijk naar het feit dat de post interessant zou kunnen zijn voor de stofkam, maar dat er nog geen waardeoordeel aan geplakt kan worden. Daarnaast is er ook gekeken naar bijkomende “verwonderpunten” die niet direct een gevolg hebben voor de stofkam, maar wel kunnen bijdragen aan een betere begroting. Het gaat dan bijvoorbeeld om posten die gerealiseerd worden op een andere economische categorie dan waar ze op begroot zijn. Binnen de afdeling Financiën is deze lijst nu besproken met de betreffende financieel adviseurs. De vervolgstap die in de komende periode gemaakt gaat worden is de bespreking met de budgethouders. Na de bespreking met de budgethouders zal een eindrapport worden opgesteld met conclusies.

Voortgang bij Begroting 2023

In de actualisatie bij de Begroting 2023 zijn enkele posten uit de stofkam verwerkt. De verdiepende gesprekken met de budgethouders op de opgestelde "verwonderlijst" hebben nog niet plaats gevonden. De oorspronkelijke planning voor afronding bij de Begroting 2023 is dus niet in het geheel gehaald. De komende periode werken wij verder aan de uitwerking van deze opdracht.

Voortgang Voorjaarsnota 2023

De verdiepende gesprekken met de budgethouders op de opgestelde "verwonderlijst" hebben nog niet plaats gevonden. Vanwege vacatures en wisselingen bij de financieel adviseurs en budgethouders ligt de prioriteit vooralsnog bij de lopende werkzaamheden. Kansen worden waar mogelijk gepakt. Start van de verdiepende gesprekken, op basis van geactualiseerde cijfers, wordt voorzien bij voorbereiding van de Jaarstukken 2023 en de afronding hiervan in 2024.

9. Vastgoed

Context

We bezitten en verhuren verschillende vastgoed panden. In de gemeentelijke begroting wordt op diverse plekken geld uitgegeven voor de instandhouding en het gebruik van vastgoed. Door te onderzoeken of we efficiënter kunnen omgaan met het vastgoed binnen gemeente, kunnen we mogelijk een besparing realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door het ophogen van tarieven van verhuur (waar mogelijk en gewenst) of bijeenkomsten van de gemeente in gemeentelijke vastgoed houden, maar ook minder panden te huren panden of juist gezamenlijk gebruik te stimuleren.

Onderzoeksvraag

Realiseer een besparing van minimaal V120 in 2024 en V320 vanaf 2025 op vastgoed en facilitaire kosten, kijk hierbij met nadruk ook naar het samenvoegen van het werkplein in het gemeentehuis en het inrichten van Maria Daneelserf als zaal- en verhuurcentrum.

Randvoorwaarden onderzoek

Ga het gesprek aan met partners die gebruik maken van ons vastgoed en/of onderzoek of we op de begroting kunnen besparen op huisvestingskosten (gerelateerde). We sluiten hierbij aan op het Meerjarenperspectief Vastgoed (MPV) “Verder bouwen aan onze Maatschappelijke Voorzieningen”. Hierin is aan de hand van vier uitgangspunten ons beleid vormgegeven:

1. Vastgoed ten dienste van Capelle;
2. Financieel gezond vastgoed;
3. Toekomstbestendig vastgoed;
4. Goed georganiseerd vastgoed.

Vanuit deze uitgangspunten zijn in het MPV maatregelen benoemd om te komen tot optimalisatie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Deze onderzoeksopdracht kan daar (gedeeltelijk) invulling aangeven:

Synergievoordeel via samenwerking; het sturen op multifunctioneel gebruik en het optimaliseren van het gebruik van onze eigen accommodaties;

Optimalisatie vastgoedportefeuille via:

Verbetermogelijkheden exploitatie bij enkele reeds in oog springende panden te onderzoeken

Toekomstperspectief, met als alternatief dispositie, bij een enkel pand te verkennen.

Efficiënter gebruik door het aantal m2 terug te brengen;

De gemeente ziet haar vastgoed als middel om beleidsdoelen te realiseren. Vastgoed hebben is geen doel op zich. We bekijken of het vastgoed en het gebruik voldoende bij het doel past. Anders gezegd is er evenwicht in de vraag en het aanbod. We moeten ons realiseren dat het soms noodzakelijk kan

zijn eerst te investeren in bestaande huisvesting voordat een besparing te realiseren is. Het is niet wenselijk om huren te verhogen die via een verhoging van subsidie niet leiden tot een daadwerkelijk besparing.

Planning / plan van aanpak

Onderzoek het gebruik van vastgoed en of alternatieve/ gecombineerde huisvesting mogelijk is. Dit binnen de eigen en gelieerde organisaties die een effect op de begroting van de gemeente hebben. Realiseer in 2024 V120 en vanaf 2025 V320 structureel.

Mutaties in vastgoed hebben vaak een lange tijdshorizon. Veelal zitten en (ver)huur contracten op vastgoed en moet er gezocht worden naar alternatieven en zitten er afhankelijkheden in. De projectgroep strategische huisvesting is reeds gestart en zal in 2022 met een concreet voorstel komen aangaande de lange termijnhuisvesting qua werkplekvisie van de gemeente.

Borg de afspraken in de ter herijken kaderdocumenten van Vastgoed.

Middelen

Vooralsnog geen aanvullende middelen nodig.

Voortgang Voorjaarsnota 2022

- Integratie werkplein in gemeentehuis:

Vorig jaar is de visie op het werkplekconcept van de toekomst vastgesteld door de stuurgroep. In deze visie is aangegeven dat om tot een gezamenlijk ontwerp te komen van het werkplein geïntegreerd in het gemeentehuis het belangrijk om alle medewerkers te betrekken bij dit ontwerp en hierbij geïnvesteerd moet worden in kennis over de mogelijkheden. Alle medewerkers van het werkplein en medewerkers met contacten in de publiekshal volgen op dit moment een kennissessie waarbij direct input wordt opgehaald. We verwachten in de zomer '22 een voorstel te doen aan de stuurgroep over de integratie van het werkplein in het gemeentehuis.

- Onderzoek Maria Daneelserf 20:

Het onderzoek naar de toekomstvisie op Maria Daneelserf 20 is gestart, met daarbij het doel om te komen tot de te realiseren taakstelling op het wijkcentrum. We betrekken het onderzoek niet alleen op het wijkcentrum, maar kijken naar alle (mogelijke toekomstige) ontwikkelingen in wijk Schollebaar en komen met een vastgoedplan voor wijk Schollebaar, waaruit een advies moet komen hoe we de te realiseren taakstelling minimaal kunnen behalen.

Voortgang bij Begroting 2023

- Integratie Werkplein in gemeentehuis

In 2021 is de visie op het werkplekconcept van de toekomst vastgesteld. Half 2022 is tussentijds geconcludeerd dat er kansen liggen om het gebruik van de publiekshal, voor zowel burgers als collega's, te optimaliseren. Er zijn vervolgsessies gaande met medewerkers van het Werkplein en medewerkers met contacten in de publiekshal. Met de input uit deze sessies wordt een ontwerp gemaakt, waarin optimalisatie van vierkante meters en faciliteiten zijn opgenomen. Oplevering van het totale ontwerpplan staat gepland in eind 2022. In het ontwerpplan is tevens de calculatie van kosten inbegrepen. Wanneer besloten wordt om over te gaan tot realisatie van dit ontwerpplan, of een deel hiervan, dient hier in 2023 krediet voor aangevraagd te worden.

- Wijkcentrum Schollebaar, Maria Daneels erf

Bij de onderzoeksopdrachten wordt wijkcentrum Schollebaar, aan Maria Daneels erf, benoemd. Omdat de huurovereenkomsten van Stationsplein 20 aflopen in het jaar 2026 kijken wij breder naar wijk. Er vindt momenteel onderzoek plaats naar bezuinigingsmogelijkheden in combinatie met de herhuisvesting van een aantal huurders, specifiek onze maatschappelijke partners, in de wijk Schollebaar. Eind 2022 wordt een concept voorstel aangeleverd dat in 2023 zal worden uitgewerkt.

Voortgang Voorjaarsnota 2023

Huisvestingsplan Schollebaar

Er is onderzocht of de maatschappelijke partners vanuit Stationsplein 20, tenminste voor een periode van 5-10 jaar, geherhuisvest kunnen worden in het leeggekomen pand aan Zevensprong 5 (nu in leegstandsbeheer) en het wijkcentrum Schollebaar, aan Maria Daneelserf 20. De eerste verkennende gesprekken zijn in gang gezet. Bij een positieve uitkomst volgt een uitwerking van een herinrichtings- en exploitatieplan. Hiervoor is in 2023 een eenmalig budget nodig van N 30. Definitieve besluitvorming over uitvoering van dit plan volgt uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2024.

Integratie werkplein in gemeentehuis

De architect heeft, op basis van de wensen en eisen van medewerkers én leidinggevenden van Publiekszaken en Sociale Zaken, in januari 2023 de schetsen voor de nieuwe situatie bijgewerkt en een kostenanalyse gemaakt. Deze zijn voorgelegd aan de stuurgroep, met daarbij de vraag of daar een besluit over genomen kan worden.

10. Wmo

Context

Net als bijna alle Nederlandse gemeenten heeft Capelle aan den IJssel te maken met sterk stijgende uitgaven voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Er wordt een groter beroep gedaan op de Wmo als gevolg van de toenemende vergrijzing van onze bevolking en vanwege de afbouw van intramurale zorgvoorzieningen. Daarnaast zorgen de invoering van het abonnementstarief en de AmvB Reële Tarieven voor een toename in het gebruik van voorzieningen en een stijging van de kosten van die voorzieningen. (Vanuit het rijk wordt vooralsnog onvoldoende compensatie voor deze toenemende kosten aan gemeenten beschikbaar gesteld)

Het is van belang dat ieder inwoner van Capelle die dat nodig heeft, passende ondersteuning ontvangt. (Dat is en blijft vanzelfsprekend voorop staan). Desalniettemin is het van belang dat de stijgende kosten van de Wmo zoveel mogelijk beheerst worden om de gemeentelijke begroting niet verder onder druk te zetten.

Onderzoeksvraag

Voorgesteld wordt om met ondersteuning van een extern bureau te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de inwoners passend te blijven ondersteunen en tegelijkertijd de (stijging van de) uitgaven van de Wmo verder te beheersen en waar mogelijk terug te brengen. Ook als dat betekent dat de randen van de wet moeten worden opgezocht.

In ieder geval zal onderzoek gedaan worden naar:

1. Het omzetten van maatwerkvoorzieningen naar voorliggende algemene voorzieningen en /of het creëren van nieuwe voorliggende algemene voorzieningen. Dit heeft al langere tijd de aandacht en we willen hier een verdere verdieping in aanbrengen. Doel hiervan is dat minder aanspraak gemaakt wordt op Wmo- maatwerkvoorzieningen. Hierbij kan gedacht worden aan het instellen van was- en strijkservice, een open inloop voor dementie/subsidieverstrekking i.p.v. verstrekking maatwerkvoorzieningen en mogelijk ook het creëren van een algemene voorziening voor huishoudelijke hulp;
2. Het eventueel anders inkopen van maatwerkvoorzieningen in combinatie met voorliggende voorzieningen (bijvoorbeeld met een taakgerichte opdracht en populatiebepaling) waardoor voor aanbieders een natuurlijke prikkel ontstaat om niet nodeloos zwaardere vormen van ondersteuning in te zetten en de kosten te beheersen;
3. Het efficiënter inzetten van vervoersvoorzieningen bijvoorbeeld door:
  1. Maximeren aantal ritten collectief aanvullend vervoer (vervoersbehoefte vaststellen in frequentie per jaar + 10%);
  2. Instellen van opstapplaatsen bij gebruik leerlingenvervoer (niet afhalen bij eigen woning), dit is mogelijk wel een gevoelige maatregel;
  3. Invoeren eigen bijdrage op woonvoorzieningen, woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen;
  4. Algemeen gebruikelijk stellen (niet meer indiceren) van losse douchestoel tot 130 kilogram (nu reeds tot 100 kg) en losse toiletstoel (zelf aan te schaffen in reguliere handel door cliënt);
  5. Wat zijn de opbrengsten van de inzet van een toezichthouder rechtmatigheid WMO op de korte en op lange termijn?

Planning

Het onderzoek valt uiteen in twee fasen:

Fase 1: onderzoek naar en inventarisatie van beheersingsmaatregelen (oktober 2021 – februari 2022)

Fase 2: selectie maatregelen pakket en opstellen plan van aanpak (februari 2022- mei 2022)

Middelen

N50 (extern onderzoek) en N75 (projectleiding opstellen plan van aanpak).

Voortgang Voorjaarsnota 2022

Berenschot is momenteel interviews aan het afnemen. Ze spreken hiervoor met diverse functiegroepen. Het eindrapport wordt eind mei/begin juni opgeleverd.

Voortgang bij Begroting 2023

De Wmo wordt geconfronteerd met toenemende kosten bij de uitvoering van de Wmo. Berenschot is gevraagd welke ombuigingsmaatregelen getroffen kunnen worden om de

kosten binnen de Wmo op de korte en lange termijn beheersbaar te houden met daarbij aandacht voor het behouden van een kwalitatief goede dienstverlening naar de Capellenaar. Tevens is door Berenschot een second opinion uitgevoerd op de Wmo- kosten. In co- creatie met het Wmo- loket heeft Berenschot vier concrete ombuigingsmaatregelen voorgesteld. Deze maatregelen - en de impact hiervan - zijn getoetst aan de mate waarin ze bijdragen; het (i) realiseren van financiële impact, (ii) uitvoerbaar zijn en (iii) de mate waarin ze de sociale basis in stand laten. De ombuigingsmaatregelen zijn in een rapportage verwerkt en beschikbaar gesteld aan het Wmo- loket. Het Wmo- loket zal in 2022-2023 starten met het projectgericht in de praktijk brengen van de ombuigingsmaatregelen. De wijze waarop de ombuigingsmaatregelen – en de snelheid waarin – deze geïmplementeerd kunnen worden verschilt per maatregel.

Voortgang Voorjaarsnota 2023

Een van de onderzoeksopdrachten betreft de kostenbeheersing van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het Wmo- loket heeft in samenwerking met Berenschot een onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten zijn vastgelegd in een onderzoeksrapport die aan u is aangeboden (BBV 977608 en 1055881.01). U wordt conform afspraak in juni 2023 per collegebrief op de hoogte gebracht van de stand van zaken van de implementatie van de ombuigingsmaatregelen.